

Parlament České republiky
POSLANECKÁ SNĚMOVNA 2021
VIII. volební období

Těsnopisecká zpráva o schůzi
Poslanecké sněmovny Parlamentu

Schválený pořad 91. schůze Poslanecké sněmovny

1. Vládní návrh zákona, kterým se mění zákon č. 247/2014 Sb., o poskytování služby péče o dítě v dětské skupině a o změně souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony /sněmovní tisk 961/ - druhé čtení
2. Návrh poslanců Jany Pastuchové, Jana Bauera, Hany Aulické Jírovcové, Víta Kaňkovského, Lucie Šafránkové, Markéty Pekarové Adamové a Lenky Dražilové na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů /sněmovní tisk 1144/ - první čtení
3. Návrh poslanců Jany Pastuchové, Jana Bauera, Hany Aulické Jírovcové, Víta Kaňkovského, Lucie Šafránkové, Markéty Pekarové Adamové a Lenky Dražilové na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, a některé související zákony /sněmovní tisk 1143/ - první čtení
4. Návrh poslanců Jiřího Běhounka a Víta Kaňkovského na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony /sněmovní tisk 1010/ - první čtení
5. Vládní návrh zákona o bezpečnosti práce v souvislosti s provozem vyhrazených technických zařízení a o změně souvisejících zákonů /sněmovní tisk 535/ - druhé čtení
6. Vládní návrh zákona, kterým se mění zákon č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů /sněmovní tisk 1116/ - druhé čtení
7. Návrh poslanců Jana Bauera, Petra Fialy, Zbyňka Stanjury, Jany Černochové a dalších na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony /sněmovní tisk 290/ - druhé čtení
8. Návrh poslanců Lucie Šafránkové, Tomia Okamury, Radima Fialy a dalších na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi, ve znění pozdějších předpisů /sněmovní tisk 652/ - druhé čtení

9. Návrh poslanců Aleny Gajdůškové, Jana Chvojky, Kateřiny Valachové, Romana Sklenáka, Romana Onderky a dalších na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony /sněmovní tisk 695/ - první čtení
10. Vládní návrh zákona, kterým se mění zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony /sněmovní tisk 911/ - druhé čtení

Parlament České republiky
POSLANECKÁ SNĚMOVNA 2021
VIII. volební období

TĚSNOPISECKÁ ZPRÁVA
o 91. schůzi Poslanecké sněmovny Parlamentu
konané ve dnech 23. března až 7. dubna 2021

Obsah:

Strana:

23. března 2021

Schůzi zahájil předseda PSP Radek Vondráček.

Usnesení schváleno (č. 1575).

Řeč místopředsedy PSP Vojtěcha Pikala 8

Schválen pořad schůze.

1. Vládní návrh zákona, kterým se mění zákon č. 247/2014 Sb., o poskytování služby péče o dítě v dětské skupině a o změně souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony /sněmovní tisk 961/ - druhé čtení

Řeč ministryně práce a sociálních věcí ČR Jany Maláčové 9

Řeč poslankyně Lenky Dražilové 11

Řeč poslankyně Moniky Jarošové 12

Řeč poslankyně Věry Kovářové 12

Řeč poslance Aleše Juchelky 14

Řeč poslance Jana Čížinského 15

Řeč poslance Jana Bauera 16

Řeč poslankyně Olgy Richterové 17

Další část schůze řídil místopředseda PSP Tomio Okamura.

Řeč poslankyně Hany Aulické Jírovcové 22

Řeč poslankyně Olgy Richterové 23

Řeč poslance Mariana Jurečky 23

Řeč poslance Marka Výborného 24

Řeč poslankyně Aleny Gajdůškové 24

Řeč poslankyně Věry Kovářové 25

Řeč poslankyně Jany Černochové 25

Řeč poslankyně Olgy Richterové 26

Řeč poslance Jana Čížinského 26

Řeč poslankyně Hany Aulické Jírovcové 27

Řeč poslankyně Věry Kovářové	27
Řeč ministryně práce a sociálních věcí ČR Jany Maláčové	28
Řeč poslankyně Olgy Richterové	29
Řeč poslance Jana Čížinského	29
Řeč ministryně práce a sociálních věcí ČR Jany Maláčové	30
Řeč poslankyně Olgy Richterové	30
Řeč poslance Jana Čížinského	30
Řeč poslankyně Hany Aulické Jírovcové	31
Řeč poslance Jana Čížinského	31
Řeč poslankyně Olgy Richterové	32
Řeč poslance Pavla Růžičky	32
Řeč poslankyně Markéty Pekarové Adamové	33
Řeč poslankyně Hany Aulické Jírovcové	34
Řeč poslance Jana Bauera	35
Řeč poslankyně Olgy Richterové	35
Řeč poslance Aleše Juchelky	36
Řeč ministryně práce a sociálních věcí ČR Jany Maláčové	36
Řeč poslankyně Olgy Richterové	36
Řeč poslance Jana Čížinského	36
Řeč poslankyně Věry Kovářové	37
Řeč poslance Aleše Juchelky	37
Řeč poslance Jana Čížinského	37
Řeč poslance Jana Bauera	38
Řeč poslankyně Olgy Richterové	38
Řeč poslance Pavla Růžičky	38
Řeč poslankyně Markéty Pekarové Adamové	38

2. Návrh poslanců Jany Pastuchové, Jana Bauera, Hany Aulické Jírovcové, Víta Kaňkovského, Lucie Šafránkové, Markéty Pekarové Adamové a Lenky Dražilové na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů /sněmovní tisk 1144/ - první čtení

Řeč poslankyně Lenky Dražilové	39
Řeč poslance Davida Kasala	40

Další část schůze řídil místopředseda PSP Petr Fiala.

Řeč ministryně práce a sociálních věcí ČR Jany Maláčové	40
Řeč poslankyně Olgy Richterové	40
Řeč poslance Petra Beitla	41
Řeč poslance Davida Kasala	42
Řeč poslankyně Olgy Richterové	42
Řeč poslankyně Lenky Dražilové	43

Usnesení schváleno (č. 1576).

3. Návrh poslanců Jany Pastuchové, Jana Bauera, Hany Aulické Jírovcové, Víta Kaňkovského, Lucie Šafránkové, Markéty Pekarové Adamové a Lenky Dražilové na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách,

ve znění pozdějších předpisů, a některé související zákony /sněmovní tisk 1143/ - první čtení

Řeč poslankyně Lenky Dražilové	43
Řeč poslance Davida Kasala	45
Řeč poslankyně Olgy Richterové	45
Řeč poslankyně Heleny Válkové	47
Řeč poslance Petra Beitla	48
Řeč poslankyně Hany Aulické Jírovcové	50
Řeč poslankyně Věry Kovářové	51
Řeč poslance Ondřeje Profanta	52
Řeč poslankyně Lenky Dražilové	52
Řeč poslance Davida Kasala	53

Usnesení schváleno (č. 1577).

4. Návrh poslanců Jiřího Běhounka a Víta Kaňkovského na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony /sněmovní tisk 1010/ - první čtení

Řeč poslance Jiřího Běhounka	53
Řeč poslance Davida Kasala	54
Řeč ministryně práce a sociálních věcí ČR Jany Maláčové	54
Řeč poslankyně Moniky Jarošové	55
Řeč poslankyně Olgy Richterové	56

Usnesení schváleno (č. 1578).

5. Vládní návrh zákona o bezpečnosti práce v souvislosti s provozem vyhrazených technických zařízení a o změně souvisejících zákonů /sněmovní tisk 535/ - druhé čtení

Řeč poslance Romana Kubíčka	56
Řeč ministryně práce a sociálních věcí ČR Jany Maláčové	56
Řeč poslance Romana Kubíčka	57
Řeč poslance Marka Nováka	58

Další část schůze řídil místopředseda PSP Vojtěch Filip.

Řeč poslance Pavla Růžičky	58
Řeč poslance Pavla Jelínka	59
Řeč poslance Pavla Juříčka	60
Řeč poslance Pavla Jelínka	61
Řeč poslance Romana Kubíčka	61

6. Vládní návrh zákona, kterým se mění zákon č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů /sněmovní tisk 1116/ - druhé čtení

Řeč poslance Romana Kubíčka	61
Řeč ministryně práce a sociálních věcí ČR Jany Maláčové	62
Řeč poslankyně Lenky Dražilové	63
Řeč poslankyně Olgy Richterové	63
Řeč poslankyně Lenky Dražilové	64
Řeč poslankyně Lucie Šafránkové	65
Řeč poslance Jana Chvojky	65
Řeč poslance Marka Výborného	65
Řeč poslance Aleše Juchelky	66
Řeč poslance Jana Čížinského	67
Řeč poslankyně Olgy Richterové	67
Řeč poslankyně Lenky Dražilové	68
Řeč poslankyně Lucie Šafránkové	68
Řeč poslance Jana Chvojky	68
Řeč poslance Marka Výborného	68
Řeč poslance Aleše Juchelky	68
Řeč poslance Jana Čížinského	68
Řeč poslance Jana Bauera	68

7. dubna 2021

Další část schůze řídil místopředseda PSP Tomio Okamura.

Řeč poslankyně Markéty Pekarové Adamové	71
Řeč místopředsedy PSP Vojtěcha Pikala	71
Řeč poslance Jana Chvojky	71
Řeč místopředsedy PSP Vojtěcha Pikala	72

7. Návrh poslanců Jana Bauera, Petra Fialy, Zbyňka Stanjury, Jany Černochové a dalších na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony /sněmovní tisk 290/ - druhé čtení

Řeč poslance Jana Bauera	73
--------------------------------	----

Další část schůze řídil místopředseda PSP Vojtěch Píkal.

Řeč poslankyně Jany Pastuchové	74
Řeč poslance Lukáše Černožského	75
Řeč poslankyně Jany Pastuchové	77
Řeč poslance Jana Čížinského	78
Řeč poslankyně Hany Aulické Jírovcové	78
Řeč poslance Aleše Juchelky	78
Řeč poslance Jana Bauera	79
Řeč poslance Lukáše Černožského	80
Řeč poslankyně Olgy Richterové	80
Řeč poslance Jana Čížinského	80
Řeč poslance Aleše Juchelky	81
Řeč poslankyně Jany Pastuchové	81
Řeč poslance Jana Čížinského	82
Řeč poslankyně Olgy Richterové	82

Řeč poslance Petra Beitla	83
Řeč poslankyně Hany Aulické Jírovcové	83
Řeč poslankyně Olgy Richterové	83
Řeč poslance Petra Beitla	84
Řeč poslankyně Hany Aulické Jírovcové	84
Řeč poslance Ondřeje Profanta	84
Řeč poslance Jiřího Běhouňka	85
Řeč poslankyně Olgy Richterové	85

Další část schůze řídil předseda PSP Radek Vondráček.

Řeč poslankyně Aleny Gajdůškové	91
Řeč poslance Ondřeje Profanta	92
Řeč poslance Jana Bauera	93

8. Návrh poslanců Lucie Šafránkové, Tomia Okamury, Radima Fialy a dalších na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi, ve znění pozdějších předpisů /sněmovní tisk 652/ - druhé čtení

Řeč poslankyně Olgy Richterové	95
--------------------------------------	----

Projednávání bodu bylo přerušeno.

Zahájení schůze Poslanecké sněmovny
23. března 2021
Přítomno: 106 poslanců

(Schůze zahájena ve 14.30 hodin.)

Předseda PSP Radek Vondráček: Vážené paní poslankyně, vážení páni poslanci, vážení členové vlády, zahajuji 91. schůzi Poslanecké sněmovny. Všechny jsem vás odhlásil, prosím, abyste se odprezentovali svým přihlášením, případně mi sdělili, kdo hlasuje s náhradní kartou.

Schůzi jsem svolal podle § 51 odst. 4 jednacího řádu Poslanecké sněmovny na základě žádosti 40 poslanců. Pozvánka vám byla rozeslána elektronickou poštou 16. března tohoto roku.

Nyní bychom přistoupili k určení ověřovatelů této schůze. Navrhuji, abychom určili poslance Jana Čížinského a poslance Víta Rakušana. Má někdo jiný návrh na určení ověřovatelů? Nikoho nevidím, svolal jsem kolegy z předsálí, a o osobách ověřovatelů rozhodneme v hlasování.

Zahájil jsem... (V sále není dostatečné kvorum.) Moment, zpět, já prohlašuji toto hlasování za zmatečné. V tu chvíli, kdy jsem zahájil, tak jsme ještě neměli patřičné kvorum. Já se ještě neumím dívat na tu tabuli.

Takže budeme opakovat to hlasování o určení ověřovatelů. Návrh zněl: pan poslanec Jan Čížinský a pan poslanec Vít Rakušan. Už je nás dostatečný počet.

Zahajuji hlasování. Kdo je pro navržené ověřovatele. Kdo je proti?

Hlasování číslo 2, přihlášeno 89, pro 86, proti nikdo. Návrh byl přijat. Konstatuji, že jsme ověřovatelé 91. schůze Poslanecké sněmovny určili poslance Jana Čížinského a poslance Víta Rakušana.

Nyní přistoupíme ke stanovení pořadu 91. schůze, jehož návrh je uveden na pozvánce. Připomínám, že podle § 54 odst. 7 zákona o jednacím řádu rozhodne Sněmovna pouze o pořadu uvedeném v žádosti. Nelze navrhnout žádnou změnu ani doplnění pořadu, rovněž tak nelze rozšiřovat schválený pořad.

Já než udělím s přednostním právem slovo panu místopředsedovi Pikalovi, tak vyzývám dva přítomné poslance, pana poslance Volného a pana poslance Bojka, aby si nasadili ochranu úst a dodržovali tak vládní nařízení. Jak vidím, tak výzvy nebylo uposlechnuto, takže i pro potřeby případného přestupkového řízení s našimi kolegy uděluji napomenutí! Jak panu poslanci Volnému, tak panu poslanci Bojkovi.

Pan místopředseda Pikal s přednostním právem.

Místopředseda PSP Vojtěch Pikal: Děkuji za to slovo. Myslím si, že by se to mělo týkat i konzumace v sále.

Nicméně já chci vystoupit s jednou věcí, kterou jsem bohužel nestihl říct z té předchozí schůze, kde jsem přihlášen k pořadu, ale týká se to i této schůze. Na této schůzi, jejíž pořad teď budeme schvalovat, jako poslední, až desátý bod je zařazen vládní návrh zákona, kterým se mění zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů, jedná se o sněmovní tisk 911, jsme ve druhém čtení, a toto je podle mě velmi důležitý tisk,

který by bylo potřeba projednat, bohužel to vypadá, že to na této schůzi nestihneme, takže již je tam předložen na pultíku předsedy návrh, abychom toto potom zařadili zítra buď jako první bod, anebo pevně ve 12 hodin. Jedná se o zvýšení odměn pěstounům, které nebylo valorizováno u některých už od roku 2013. Myslím si, že je potřeba to udělat. Takže pokud by to někoho zajímalo v rámci schvalování tohoto pořadu, tak na tento bod by se případně mělo dostat i zítra. Děkuji.

Předseda PSP Radek Vondráček: Já vám děkuji. A nyní tedy budeme hlasovat o pořadu schůze, už nevidím nikoho, kdo by se hlásil s přednostním právem.

Budeme tedy hlasovat o pořadu schůze, tak jak byl předložen na pozvánce. Není možné jej jakkoliv měnit.

Zahajuji hlasování. Ptám se, kdo je pro navržený pořad schůze. Kdo je proti?

Hlasování číslo 3, přihlášeno 95, pro 87, proti nikdo. Návrh byl přijat. Já vám děkuji.

Pořad schůze byl schválen a my přistoupíme k prvnímu bodu pořadu a tím je

1.

Vládní návrh zákona, kterým se mění zákon č. 247/2014 Sb., o poskytování služby péče o dítě v dětské skupině a o změně souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony /sněmovní tisk 961/ – druhé čtení

Z pověření vlády předložený návrh zákona uvede ministryně práce a sociálních věcí Jana Maláčová. Prosím, paní ministryně, ujměte se slova.

Ministryně práce a sociálních věcí ČR Jana Maláčová: Děkuji, pane předsedo. Vážené paní poslankyně, vážení páni poslanci, než stručně připomenu základní parametry zákona, dovoluji mi říci, že tento zákon přináší skutečně průlom k zajištění systémové péče o nejmenší děti. Jde nám zejména o možnost volby pro rodiče při volbě jejich rodičovské strategie a sladění rodinného a pracovního života. (Odminka pro hluk.)

Předseda PSP Radek Vondráček: Vážené kolegyně, vážení kolegové, já prosím o klid. Máte-li něco k vyřízení, běžte prosím do předsálí. Ještě jednou, prosím o klid.

Ministryně práce a sociálních věcí ČR Jana Maláčová: Budeme mít skutečně síť služeb péče o dítě do tří let, to je to, co nám v České republice nejvíce chybí, jsme na tom v této kategorii na druhém místě odzadu v celé EU, státem garantovaná, kvalitní a hlavně finančně i místně dostupná péče skutečně v Čechách, i na Moravě a ve Slezsku chybí.

Zároveň je potřeba říct, že dosavadní fungování dětských skupin se velmi dobře osvědčilo, proto tento kvalitní základ převezmeme a využijeme jej pro zlepšení celého systému. V širším dlouhodobém měřítku jsou dětské skupiny názorným příkladem toho, jak se mají využívat evropské peníze. Mým cílem je pro další programovací období nastavit podmínky tak, aby bylo maximum peněz využito na reálnou pomoc lidem... (vystupující vyčkává na zklidnění v sále) ... zejména pracujícím rodinám. Přesně tak, jak tomu bylo u dětských skupin, a plánujeme to i s podporou jeslí. Právě jesle a sociální služby představují tu nejvíce hmatatelnou pomoc lidem z evropských peněz. Je potřeba zajistit, aby evropských peněz a jejich využití doprovázelo naprosté minimum administrativy a aby se nepsaly tzv.

projekty pro projekty. I to je jeden z důvodů, proč usilují o využití evropských peněz i na další financování jeslí.

Nyní velmi stručně k tomu, co novela přináší. Jesle mají být pro děti od šesti měsíců do tří let, resp. do srpna po třetích narozeninách. Zde má probíhat návaznost na školský zákon a garance místa v mateřských školách. V jeslích bude jedna pečující osoba na šest dětí, maximálně osm dětí u největších jeslí. Tam, kde bude alespoň jedno dítě mladší jednoho roku, bude kapacita omezena na čtyři děti a jednu pečující osobu.

Zvyšujeme kvalitu také zavedením standardu kvality, to bude kontrolovat Ministerstvo práce a sociálních věcí, a povinným dalším vzděláváním pečujících osob, které bude obnášet osm hodin ročně, jednou za dva roky kurz první pomoci pro malé děti, tak aby docházelo skutečně k průběžnému profesnímu vzdělávání. Pečující osoby budou muset mít nově zdravotnické minimum, které reflektuje potřeby nejmenších dětí.

Nově vznikne také profesní kvalifikace chůva pro děti v jeslích, která bude zaměřená na vývoj a zdraví dítěte do tří let. My jsme na Ministerstvu práce a sociálních věcí již předali návrh kvalifikačního a hodnotícího standardu a Ministerstvo školství teď vytváří novou profesní kvalifikaci a také připravujeme, a to je důležité, možnosti financování, to znamená proplácení této nově vzniklé rekvalifikace.

V neposlední řadě v novele také revidujeme sankční mechanismus tak, aby byli rodiče maximálně chráněni. Jde nám zejména o dobře nastavené smlouvy o poskytování služby péče, jejich dodržování a také dodržování standardů kvality.

Novela počítá s účinností od 1. července tohoto roku a nové financování bude zajištěno od 1. ledna příštího roku. (Obrací se na předsedajícího kvůli hluku v sále.)

Předseda PSP Radek Vondráček: (Zná zvonek.) Já vás ujišťuji, paní ministryně, že to bývá mnohem horší.

Ministryně práce a sociálních věcí ČR Jana Maláčová: Ano, ano, to určitě.

Předseda PSP Radek Vondráček: Prosím, abyste pokračovala.

Ministryně práce a sociálních věcí ČR Jana Maláčová: Všechna zařízení, která vzniknou od léta příštího roku, se již budou řídit novými pravidly. Stávající dětské skupiny budou mít tříleté transformační období, to znamená, že nové podmínky pro ně budou platit od 1. září 2024. To představuje dostatek času na to, přizpůsobit se nové situaci, ať se jedná o věk dětí, název zařízení či kvalifikaci pečujících osob. Zároveň pro tuto dobu na Ministerstvu práce a sociálních věcí poskytneme přes metodickou podporu v rámci projektu s touto novelou zákona souvisejícího veškerou potřebnou podporu. Od 1. 9. 2024 tady bude existovat srozumitelný a dostupný systém předškolní péče; jesle pro nejmenší s plynulým přechodem do mateřské školky nejpozději od září roku, kdy dítěti budou alespoň tři roky.

Co se týká financí, dnes jsou dětské skupiny financovány z evropských peněz částkou zhruba 9 800 měsíčně na místo – ono se to pohybuje v rozpětí 9 100 až 9 900 korun. Celková dotace ale dnes podle těch aktuálních pravidel může klesat podle naplněnosti a nemocnosti. Reálně tomu tak bohužel vážně je. Proto chceme nově v tom stabilním financování nastavit měsíční normativ na dítě a výši normativu bude stanovovat každoročně vláda. To znamená, že částky nejsou součástí novely. Základním principem ale nebude již reálná docházka, jako je tomu dnes, ale smlouvy s rodiči. Dnes totiž se výše příspěvku odvíjí od toho, jak je dítě

nemocné. To je podle nás nespravedlivé a nechceme trestat rodiče nebo dětskou skupinu za to, že je dítě nemocné.

Nově také zavádíme příspěvek na stravování po vzoru soukromých mateřských školek deset korun denně na dítě. Celkově by systém měl stát zhruba 1,4 miliardy korun ročně při kapacitě, která je současná, a to je 16 tisíc dětí.

Jak jsem zmínila již v úvodu, budu usilovat o vyjednání peněz z Evropské unie. V tuto chvíli je vše na dobré cestě. Nepůjde ale o soutěžní projekty. Ten, kdo ten systém zná, tak ví, co to je za horor. Ale chceme to tak, že Ministerstvo práce a sociálních věcí bude příjemcem a dále bude přerozdělovat prostředky tak, jak stanovuje tento zákon, pokud bude schválen, to jest všem, kdo splní podmínky, ale bez soutěže jednotlivých projektů. Zajistíme tak jistotu a stabilitu.

Nejčastější poplatky za dětskou skupinu jsou dnes asi 3 200 korun. V Praze je to téměř 6 tisíc korun a to považují za velmi drahé. Mnohdy se pohybují totiž poplatky za dětské skupiny ve výši 10, někdy dokonce i 15 tisíc korun. V takovém případě nemůžeme v žádném případě mluvit o dostupnosti péče. Nechceme luxusní nebo elitní školky, ale skutečně dostupnou péči pro pracující rodiny s dětmi. Proto chceme zavést strop příspěvků od rodičů, aby byla služba skutečně dostupná. A zdůrazňuji, že ten strop bude stanovován vládou. Nepohybuje se, jak zde panuje ještě v paměti některých poslanců a poslankyň, ten strop 1/3 minimální mzdy. Nikoliv, není tam žádný ukazatel v této novele stanoven, ale o obou částkách, tzn. příspěvek státu a příspěvek rodičů maximální, o tom bude rozhodovat vláda. A obě částky budou posuzovány společně tak, aby zřizovatelé dětské skupiny mohli ufinancovat a péče byla pro rodiče dostupná. To je opravdu klíčové. Obě částky, příspěvek státu a maximální příspěvek od rodičů, bude stanovovat vláda. A cílem je ufinancovatelnost pro zřizovatele a dostupnost pro pracující rodiny s dětmi.

Vážené paní poslankyně, vážení páni poslanci, vážím si vaší podpory při projednání tohoto návrhu. Děkuji.

Předseda PSP Radek Vondráček: Já vám děkuji, paní ministryně. Návrh jsme v prvním čtení přikázali k projednání výboru pro sociální politiku jako výboru garančnímu. Usnesení výboru bylo doručeno jako sněmovní tisk 961/1. Poprosím, aby se slova ujala zpravodajka výboru. Vzhledem k tomu, že paní poslankyně Pastuchová je omluvena, je nemocná, tak se té role ujme paní poslankyně Lenka Dražilová. Jsme ve druhém čtení, netřeba hlasovat. Prosím, podejte zprávu o projednání návrhu ve výboru a případné pozměňovací návrhy odůvodněte.

Poslankyně Lenka Dražilová: Dobrý den, vážení kolegové, vážené kolegyně. Dovoluji si načíst usnesení výboru pro sociální politiku ze 66. schůze konané dne 6. ledna 2021 k vládnímu návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 247/2014 Sb., o poskytování služby péče o dítě v dětské skupině a o změně souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony, sněmovní tisk 961.

"Po odůvodnění ministryně práce a sociálních věcí Jany Maláčové, zpravodajské zprávě poslankyně Jany Pastuchové a po rozpravě výbor pro sociální politiku Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky – za prvé – doporučuje Poslanecké sněmovně, aby vyslovila souhlas s vládním návrhem zákona, kterým se mění zákon č. 247/2014 Sb., o poskytování služby péče o dítě v dětské skupině, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony, sněmovní tisk 961, ve znění těchto přijatých pozměňovacích návrhů."

Ted' nevím, pane předsedající, jestli mám číst ty pozměňovací návrhy, protože skutečně jsou vloženy v systému.

Předseda PSP Radek Vondráček: Není to nezbytné.

Poslankyně Lenka Dražilová: Dobře, takže to bylo za první. "A za druhé zmocňuje zpravodajku výboru, aby se stanoviskem výboru seznámila schůzi Poslanecké sněmovny, ve spolupráci s legislativní odborem Kanceláře Poslanecké sněmovny provedla příslušné legislativně technické úpravy."

Předseda PSP Radek Vondráček: Já vám děkuji a otevírám obecnou rozpravu, kde máme v tuto chvíli šest přihlášených. Jako první paní poslankyně Jarošová.

Poslankyně Monika Jarošová: Dobrý den, vážené dámy a pánové. Dovolte, abych se vyjádřila k zákonu o péči o děti v dětských skupinách. Hnutí SPD podporuje hlavní záměry a cíle tohoto zákona, který směřuje ke znovuzavedení jeslí do systému péče o nejmenší předškolní děti. Dle našeho názoru péče o nejmladší a předškolní děti musí mít systémový charakter a musí být prioritně organizovaná a financovaná státem, jelikož tato oblast úzce souvisí s celkovou podporou našich pracujících rodin a pozitivního demografického vývoje, což je zásadní veřejný zájem a priorita hnutí SPD.

Současně vidíme i limity a nedostatky vládního návrhu zákona. Například stát nesmí veškerou tíhu zřizování a provozu budoucích jeslí a jeselských tříd v mateřských školách nechávat pouze na obcích. Mnoho z nich totiž potřebuje a bude potřebovat silnou podporu ze strany krajů a vlády. Hlavním zájmem hnutí SPD je to, aby byl všude na území celé republiky zajištěn stejný přístup dětí do zařízení předškolní výchovy a péče v místě jejich bydliště. Proto považujeme za nezbytné zajistit prostřednictvím tohoto zákona dostupnost jeslí i dětem v malých obcích do tisíce obyvatel, kde například nejsou klasické školky a kde jsou dosavadní dětské skupiny jediným typem předškolního zařízení, a to tak, že budou mít nárok je navštěvovat až do zahájení své povinné školní docházky. V tomto směru jsou zástupci hnutí SPD spolupředkladateli příslušného pozměňovacího návrhu k tomuto zákonu.

Zájmy rodičů a dětí musí být na první místě a nový zákon nesmí připustit možnost a riziko jejich poškození a zhoršení jejich situace oproti stávajícímu stavu. Děkuji za pozornost.

Předseda PSP Radek Vondráček: Já vám děkuji. Jako další vystoupí paní poslankyně Kovářová, připraví se pan poslanec Juchelka. Ještě než přijde paní poslankyně, přečtu jednu omluvu. Omlouvá se pan ministr zdravotnictví Jan Blatný z dnešního celého jednacího dne z pracovních důvodů.

Máte slovo, prosím.

Poslankyně Věra Kovářová: Vážené kolegyně, vážení kolegové, dnes projednáváme zákon o dětských skupinách, který byl přijat před sedmi lety. Důvody pro jeho přijetí byly následující.

Tento zákon měl částečně a přechodně pomoci řešit nedostatečnou kapacitu v mateřských školách ve velkých městech a jejich okolí. Dále měl umožnit, aby byla předškolní zařízení i v malých obcích, kde si obec nemohla dovolit zřídit mateřskou školu,

bud' že neměla peníze na takovou investici, nebo by neufinancovala provoz, anebo také měla malý počet dětí. Zákon o dětských skupinách byl určen také jako alternativa pro ty rodiče, většinou maminky, které se chtěly nebo musely z finančních důvodů vrátit do práce, například také pro studentky. Důležité bylo, že dětské skupiny se zřizovaly ve firmách a na ministerstvech. Představovaly i určitou alternativu k mateřským školám, protože menší kolektiv, adaptace a příprava dětí na mateřskou školu, tam našly v dětských skupinách místo dětí, pro které byl velký kolektiv nevhodný.

Většina z nás se shodne na tom, že dětské skupiny tuto roli, tyto důvody, pro které byl přijat zákon, rozhodně splnily. A jsem moc ráda, že dnes se konečně dostává na druhé čtení, protože na tento zákon čekají nejenom poskytovatelé služeb v dětských skupinách, ale také rodiče s malými dětmi. Jsem také ráda, že jsme tuto novelu konzultovali napříč politickým spektrem s jednotlivými poslankyněmi a poslanci, a doufám, že dospějeme k nějakému kompromisu, který bude ve prospěch jak poskytovatelů, tak rodičů s malými dětmi.

V prvním čtení vzhledem k tomu, že byl časový pres, jsem po dohodě s paní ministryní a na její žádost neuvedla některé důvody a některá úskalí tohoto zákona. Dovolte mi tedy, abych je zopakovala a přednesla dnes.

Prvním je změna názvu z dětských skupin na jesle. Samozřejmě to bude znamenat administrativní zátěž, nějaké finanční náklady. Ale tak jak to zaznělo z úst paní ministryně, i tam by mohlo dojít k nějaké částečné bonifikaci řekněme, pokud by tento nový název prošel.

Druhým úskalím je kvalifikace, která je potřebná pro pečující osoby. Bohužel z návrhu zákona vypadávají tak učitelky z mateřských škol, sociální pracovníci a zůstávají pouze zdravotní sestry či lékaři. Co to tedy znamená? Že 80 % současných pečujících osob si bude muset udělat novou zkoušku, přestože již zkoušku složily – název této zkoušky je "chůva pro děti do zahájení školní docházky" – a vykonávaly pozici pečující osoby v dětských skupinách. Nejenom že to přinese velké finanční náklady. Zkouška stojí v řádu 5 000 korun, přípravné kurzy kolem 10 000 korun a to představuje finanční zátěž jak pro dětské skupiny, tak pro budoucí a současné pečující osoby, které tu zkoušku mohly složit před měsícem a budou ji muset vykonat znovu. Zde vidím jako částečné řešení příslib opět Ministerstva práce a sociálních věcí, že jak kurzy, tak zkoušky budou hrazeny z Ministerstva práce a sociálních věcí, a tím by se tedy vyřešil částečně jeden problém. Ale zároveň mi připadá zbytečné, že 80 % těch, kteří takovou podobnou zkoušku složili, ji budou muset vykonat znovu. O tom bude hovořit více paní poslankyně Adamová, se kterou jsme podali pozměňovací návrh.

Myslím si ale, že tyto dvě záležitosti nejsou úplně tím hlavním problémem, který se týká dětských skupin. První a velmi z těch vážnějších úskalí tohoto zákona je zastropování příspěvku jeslím od rodičů. Na jedné straně se hovoří v důvodové zprávě o tom, že se chce vytvořit systém, který bude finančně dostupný pro všechny rodiče, a zároveň aby bylo udržitelné financování. A to také souvisí s tím druhým úskalím a to je nové financování, protože dostupnost pro rodiče a udržitelné financování tak, jak by to ten zákon předpokládal, resp. o jaké výši se hovoří, tak to rozhodně není možné dosáhnout těchto dvou cílů.

Pokud se podíváme na financování jeslí, tak je jasné, že končí peníze z Evropské unie a ten princip, který by měl, že by jesle byly financovány ze státního rozpočtu a zároveň z příspěvku od rodičů. Pokud říkáme, že chceme vytvořit systém, který je podobný tomu systému financování v mateřských školách, tak se pojďme podívat na srovnání mateřských škol a financování jeslí.

Financování mateřských škol má tři pilíře. Prvním pilířem je takzvaný normativ na mzdy a platy, který je ve výši 5 000 korun, který je ze státního rozpočtu. Druhým pilířem jsou peníze na další provozní náklady, jako je vodné, elektřina, drobné opravy, a tyto náklady platí obec. Ale zároveň dostává na jedno místo ve školce příspěvek z rozpočtového určení daní a to

je 9 % z celkové částky na jednoho žáka rozpočtového určení daní. Třetím pilířem financování mateřských škol je takzvané školkovné, které bývá ve výši 500 korun a výše, a to zůstává také mateřské škole.

Ted' se pojd'me podívat na jesle. Jesle v prvním pilíři jsou na tom podobně jako mateřské školy. Podle normativu dostanou peníze zjednodušeně řečeno na mzdy a platy. A jak jsem zaznamenala částku, která by přicházela v úvahu, jedná se o výši 7 500 korun, a to z toho důvodu, že péče o děti menší než v mateřské škole je dražší. Druhý pilíř ovšem – to jsou ty další provozní náklady – zcela vypadáva. Novela zákona o dětských skupinách s ním nepočítá. Nepočítá s příspěvkem ze státního rozpočtu, a tím pádem pokud hovoříme o zastropování – a o třetím pilíři financování jeslí, kterým je příspěvek od rodičů – tak nám zde vznikne obrovská díra. A opět si pokládáme otázku, zda dostupnost pro rodiče a udržitelné financování jdou ruku v ruce.

A právě z tohoto důvodu podáváme pozměňovací návrh, který do příspěvku od státu zařadí i takzvané další provozní náklady, to je tedy vodné, stočné, nájem budov a podobně. Tuto částku bude, jak je stanoveno v zákoně, určovat vláda. Tímto pozměňovacím návrhem uvolníme ruce vládě, aby mohla navýšit tu částku, kterou dnes předpokládá na mzdové náklady, ze 7 500 korun na částku vyšší, tak aby byl pokryt provoz dětským skupinám, tedy jeslím.

Druhý pozměňovací návrh – podnět přišel od starostů a starostek z menších obcí. To byly ty obce, které si zřídily dětskou skupinu, spíše to byly obce malé, a to z toho důvodu, že si nemohly dovolit mateřskou školu, investice pro ně byla nedostupná, provoz by neutáhlly a měly malý počet dětí, a přesto chtěly mít předškolní zařízení právě u sebe v obci. Šlo jim o to, aby zajistily služby pro mladé rodiny, protože jak víme, vyliďňování venkova je fakt. Dalším důvodem bylo to, že děti z jejich obce se nedostaly do nejbližší školky v jiné obci.

Proto navrhujeme, aby v takovéto obci mohly dětské skupiny fungovat i nadále, a to do zahájení školní docházky. Těch obcí není mnoho, je jich kolem třiceti, dětských skupin, které zřizují obce. Zároveň by takováto zařízení, respektive obec, dostávala příspěvek ze státního rozpočtu, tedy od státu, a také by zůstalo zachováno předškolní zařízení právě v těchto malých obcích z těch důvodů, jaké jsem uvedla. Otázkou bylo, jak zvolit hranici, co jsou to malé obce. My jsme v původním návrhu, který jste možná v systému viděli, navrhovali, že by to platilo pro obce do tisíce obyvatel, ovšem z Ministerstva financí přišla oprávněná výtka, že by mohlo dojít k tomu, že se vám přistěhují do vsi dva lidé, počet obyvatel stoupne nad tisíc a fungující a dotovaná služba od státu zkrátka a dobře bude muset v obci skončit. Nebudu zde rozebírat přesně ty tabulky, ze kterých jsme vycházeli, to případně představím na výboru pro sociální politiku, ale určili jsme a zvolili jsme jiný způsob a omezili jsme to tím, že se to bude týkat obcí prvního typu, které by tedy mohly mít zachovanou dětskou skupinu, tedy jesle, až do zahájení školní docházky, ovšem s tím, že na svém území nezřizují a nemají zřízení mateřskou školu.

Doufám, že tyto oba návrhy najdou u vás pochopení, protože si myslím, že tak jak jsme to konzultovali, mají podporu většiny z vás a že to pomůže tomu, aby ten zákon byl tak dobrý, jako bylo doposud fungování dětských skupin. Děkuji.

Předseda PSP Radek Vondráček: Já vám děkuji, paní poslankyně. Slovo předám panu poslanci Juchelkovi a připraví se pan poslanec Čížinský.

Poslanec Aleš Juchelka: Dobrý den. Já mám tedy tři pozměňovací návrhy, z čehož dva jsou technicistní a ten další je ten, který tady v Poslanecké sněmovně rezonuje už poněkolkáté, a to je zrušení zastropování plateb pro rodiče.

První pozměňovací návrh se týká toho, že nahrazuji číslo 3 číslem 10, a to právě u doby, kdy se mají uchovávat elektronicky pro nezbytnou kontrolu de facto údaje ohledně příspěvku, který budou dětské skupiny pobírat. Pro účely prokázání obsazenosti kapacitního místa prostřednictvím elektronického přihlášení nebo elektronické aplikace nahrazuji to, aby smlouvy, které uzavře dětská skupina s rodiči, mohly být nahrazeny jenom čestným prohlášením poskytovatele. Tady toto je i v rámci Evropské unie a Evropské komise.

Druhý pozměňovací návrh, tam upravuji, posunuji o měsíc, a to z 25. června na 25. května a z 25. října na 25. září, výplatu záloh, tak aby poskytovateli nevznikla větší prodleva při zabezpečení finančních prostředků na provoz jeslí ze státního příspěvku, a byla tak zajištěna kontinuita poskytované služby pro nejmladší děti a zachování jistoty rodičů, kteří potřebují efektivně sladit svůj rodinný a pracovní život.

A třetí pozměňovací návrh se týká, tak jak už tady zmínila i paní kolegyně Kovářová, zastropování plateb pro rodiče. Vzhledem k tomu, že jesle fungují na nevýdělečném principu a v různých regionech naší republiky mohou být náklady na provoz dětských skupin různé, tak navrhuji odstranit zastropování částky, kterou může rodič uhradit na náklady obsazeného kapacitního místa.

Ke všem třem pozměňovacím návrhům se poté přihlásím i v podrobné rozpravě. Děkuji moc.

Předseda PSP Radek Vondráček: Já vám děkuji. A o slovo poprosím pana poslance Čížinského, připraví se pan poslanec Bauer.

Poslanec Jan Čížinský: Děkuji za slovo. Aby byl splněn cíl tohoto zákona, tak je skutečně potřeba přijmout pozměňovací návrhy, jinak budeme velmi riskovat. Já bych tedy rád načetl několik pozměňovacích návrhů kolegyně Pavly Golasowské.

Jedná se o pozměňovací návrh 7200, který odstraňuje zastropování příspěvku pro rodiče a současně prodlužuje dobu, kterou bude uznávána kvalifikace chůva pro děti. Sněmovní dokumenty 7820 a 7821 modifikují právě věková omezení pro umístění dětí do jeslí. A sněmovní dokument 7804 umožňuje, aby rodič mohl uplatnit daňovou slevu za umístění dítěte nejen v zařízení péče o dítě provozovaném živnostensky, ale i jinak, především neziskově prostřednictvím zapsaných ústavů a spolků.

A ještě bych tady rád uvedl a zdůvodnil tři své pozměňovací návrhy.

Sněmovní dokument 7817, tam navrhuji věkové omezení pro umístění dětí do jeslí na čtyři roky věku. Je to jakýsi kompromis mezi tím, co prosazuje ministerstvo, a tím, co by bylo podle mého názoru nejlepší, to znamená ponechat to bez omezení.

Dále sněmovní dokument 7833, je to pozměňovací návrh k pozměňovacímu návrhu kolegyně poslankyně Kovářové, který by to zrušení věkového limitu pro malé obce rozšířil na všechny obce, protože i větší obce řeší ad hoc situaci, kdy nejsou schopny zabezpečit péči o děti, a tento pozměňovací návrh by jim dal potřebnou flexibilitu.

A sněmovní dokument 7824 ruší nepřiměřeně vysoké požadavky na osvětlení týkající se malých dětských skupin. Jedná se skutečně o velmi důležitý pozměňovací návrh, protože pokud to schválíme špatně, tak reálně ty dětské skupiny zrušíme, protože nebudou schopny ty požadavky splnit. Hygiena je schopna kontrolovat jenom požadavky podle vyhlášky – a co požadavky, které nebudou schopny dětské skupiny plnit? Děkuji.

Předseda PSP Radek Vondráček: Děkuji také. Pan poslanec Bauer je na řadě a připraví se paní poslankyně Richterová.

Poslanec Jan Bauer: Vážený pane předsedo Poslanecké sněmovny, vážené kolegyně, kolegové, já bych zde rád ve druhém čtení krátce zopakoval stanovisko poslaneckého klubu Občanské demokratické strany a současně vyjádřil svůj smutek nad tím, že projednávání zákona o dětských skupinách bohužel, a opakuji bohužel, probíhá přesně tak, jak jsme předpovídali, jak jsem to dokonce předpovídal i já sám.

ODS od samotného začátku s vládním návrhem zásadně nesouhlasila. Také je pravda říci, že jsme byli jediní, protože jsme dávali návrh na zamítnutí. My jsme totiž považovali za chybu pouštět tento návrh zákona dál do legislativního procesu. Neviděli jsme a nevidíme ani teď žádný důvod, proč zasahovat do nastavení dětských skupin podle původního zákona, který podle našeho i mého názoru je funkční. Ten stanovil pravidla, podle kterých dětské skupiny fungovaly zcela bez problémů a ke spokojenosti rodičů i dětí. Jediné, co podle našeho názoru vláda měla řešit, bylo pokračování jejich financování poté, co nebude možné čerpat evropské fondy. To byl hlavní úkol této vlády i paní ministryně. Právě proto jsme chtěli vládě tento návrh vrátit a jasně nastavit mantinely, aby přestala strkat nos do věcí, které fungují, a vyřešila pouze časově naléhavý problém spojený s financováním. Bohužel k tomu jsme nezískali vaši podporu v rámci hlasování. A tak dnes máme na stole zákon, který výbor pro sociální politiku doporučil schválit v předloženém znění a ke kterému napadalo mnoho pozměňujících návrhů, které se částečně překrývají nebo kolidují, to asi všichni vidíte. Já tím nechci shazovat práci jejich autorů, mých kolegů ve výboru pro sociální politiku, ale i těch ostatních, ale všichni víme, že k čistotě a přehlednosti legislativního procesu a předvídatelnosti toho finálního znění to vůbec nepřispívá.

My jsme samozřejmě připraveni některé změny, které vrátí dětským skupinám alespoň částečně jejich původní charakter, podpořit. Opravdu ale nemohu jásat nad tím, když se podaří třeba horní věkovou hranici dětí v jeslích posunout ze tří na čtyři roky, když doposud mohly do dětských skupin docházet i děti starší. Pro řadu rodin to znamená, že už nebudou moci své děti různého věku posílat na jedno místo, ale budou muset složitě řešit přestup staršího dítěte do jiného zařízení. To jenom jeden malý příklad za všechny. My si prostě myslíme, že ať se podaří kosmetickými zásahy zákon upravit jakkoli, pořád to bude znamenat likvidaci jedné z alternativ ke školcům, kterou si rodiče v Česku oblíbili, a tuto alternativu jim nyní stát vezme nebo se snaží brát.

Z těchto důvodů se nebudeme soutěžit o nejlepší pozměňovací návrh účastnit s jedinou dobře odůvodněnou výjimkou a tou je otázka stanovení maximální výše úhrady, se kterou vládní návrh přichází a kterou se ministryně práce a sociálních věcí paní Jana Maláčová snaží vydávat za opatření na pomoc rodinám. Opak je pravdou. Dětské skupiny jsou ze své podstaty neziskové. To vyplývá ze zákona už dnes. Nastavením limitů se dosáhne jediného, a to že dětské skupiny zejména ve velkých městech zavrou, protože za nových podmínek neuplatní své náklady na svůj provoz.

Proto a z tohoto důvodu jsem si dovilil podat pozměňující návrh, ten je v systému zapsán pod číslem 7224, a k tomuto pozměňujícímu návrhu se v rámci podrobné rozpravy přihlásím. Děkuji za pozornost.

Předseda PSP Radek Vondráček: Já vám děkuji, pane poslanče. Nyní poprosím paní poslankyni Richterovou, která je přihlášená do rozpravy, a připraví se pan poslanec Růžička. Můžete, prosím.

Poslankyně Olga Richterová: Děkuji za slovo. Co se týče té projednávané novely zákona, který se jmenoval původně zákon o poskytování služby péče o dítě v dětské skupině a který má být podle vůle paní ministryně přejmenován na poskytování péče v jeslích, s čímž nesouhlasím, tak tento zákon souvisí s tím, jak u nás fungují školky, profesní kvalifikace a jak u nás funguje financování provozních nákladů zařízení poskytujících péči. Už o řadě věcí mluvili předřečníci, ale přece jen mně přijde důležité to shrnout, jak je to provázané a jak je to důležité.

Fungování školek je jeden z velkých argumentů pro předkladatele zákona, aby ten současný funkční systém změnili. A jde o to, že v našich současných školkách chybí pečovatelé pro mladší děti. Chybí tam tzv. chůvy, lidi, co by se extra věnovali dětem dvouletým. Proč? Protože se na ně krouhlo financování. A znamená to, že tam, kde je místo ve školkách, tam je otevírají dětem mladším tří let, tam je vítají, aby naplnili své kapacity, a zvládají to s nimi povětšinou. Ale jakmile jsou naplněné kapacity, tak není možné v školkách nastavených tak, jak dneska jsou, zvládat nejenom ty děti dvouleté, ale i třeba ty čerstvě tříleté, které ještě potřebují mnohem víc individuální podpory. Proč to takhle zdůrazňují? Protože dětské skupiny jsou způsob, nástroj, jak v tom systému právě tu péči pro děti, které větší počet pečujících osob potřebují, zajistit. Znamená to, že v dětských skupinách jsou velmi přísné limity, kolik dospělých se stará o kolik dětí.

A teď k té změně. Když je dnes dítě, které má speciální potřeby, třeba těžko snáší změny nebo je tak jako na hranici nějaké diagnózy třeba, tak v okamžiku, kdy se to společně vyhodnotí, většinou to právě řeší i paní učitelky v těch dětských skupinách, tak dítě nejde do školky, ale zůstane v dětské skupině déle, dokud mu to vyhovuje. A jsou děti, u kterých to je potřeba i po dovršení ne těch jenom třetích, ale i čtvrtých narozenin, prostě děti nejsou z jedné formičky, každé je jiné. A dnes máme systém, který umožňuje tu jinakost zohlednit. Asi není žádné tajemství, že stejně proto, že ta spoluúcast, ten příspěvek rodičů v dětských skupinách je větší, tak rodiče stejně o školky stojí, a když to možné je, tak do školek své děti rádi dávají, jsou prostě levnější. A to se dostaneme k financování, to za chvíli. Ale současně když je dítě opravdu nějakým způsobem speciální, tak dneska často zůstane v té dětské skupině, pokud je tam zvyklé a je mu tam dobře, déle. Podobná situace je logistika. Když máte staršího a mladšího sourozence a třeba ten mladší je dvouletý a potřebujete vozit čtyřletého a dvouletého na jedno místo, tak zase je pro vás výhodné nechat i za cenu třeba zase vyšších poplatků pro rodiče i toho čtyřletého v té stejné dětské skupině. Ztráta času a ztráta zvyku těch sourozenců na sebe je pro vás mnohem větší a mnohem nepříjemnější než ta ztráta finanční. Tím nastiňuji různé životní situace, které ten návrh, které předložilo ministerstvo a je vyjednaný takhle s vládní stranou ANO, nezohledňuje.

Co tedy navrhuje řada těch pozměňovacích návrhů, nejenom mých, ale i řady kolegů, je změnit ten limit věku, ať rodiče v těchhle životních situacích mají volbu, ať mají šanci si rozhodnout sami, co je pro jejich děti vhodnější, ať mají děti šanci individuálně pokračovat tak, jak je to pro ně vhodné.

A bude následovat protinámitka. A bohužel tady není pan ministr školství Plaga, aby si ji vyslechl a aby to uměl zodpovědět. Ta bude: ale vždyť to je nespravedlivé. Paní učitelky v mateřských školkách mají na starost často dětí víc a ty příspěvky státu na děti v mateřských školkách jsou menší. Ale – a to bychom si tady měli jasně říct a proto tady takhle s tím odůvodněním hovořím – přece když v mateřských školkách dneska mají velice těžkou situaci, aby zajistili dostatečnou péči o ty maličké děti, ty, které ještě nejsou úplně samostatné a potřebují extra pozornost, když tam dneska ta situace není dobrá, tak přece to není argument, abychom zkrouhli podporu dětských skupin, které fungují, protože tam se podařilo na začátku těch peněz dát dostatek.

Takže kdyby tady byl pan ministr školství, tak bych se ho ptala na dvě věci. Jestli bude bojovat za to, aby ve školkách byla právě extra podpora, extra zohlednění toho, že i péče o tříleté děti je v průměru výrazně náročnější než péče o děti třeba pětileté. To už je neskutečný rozdíl v té samostatnosti. A že by zkrátka normativy státu na péči o ty děti tříleté a čtyřleté měly zohledňovat tu náročnost, aby se školám vyplatilo dělat menší skupiny, aby je k tomu vedly metodické pokyny ministerstva a aby tím pádem děti dostaly tu kvalitu, která potom vede k úspěšnému fungování ve společnosti. Protože dobrá školka zmůže strašně moc. Dobrá školka je opravdu veliká pomoc pro rodiče a nakonec se často ukazuje, že i pro společnost. Ale takovýto slib o financování prostě od ministra školství tady nezazní, protože tady není, vyjádření nezazní, protože pro Ministerstvo školství školky bohužel nebývají prioritou.

A stejně tak tady nejspíš nezazní ani vyjádření k tomu, zda Ministerstvo školství bude registrovat dětské skupiny, které budou chtít a splňovat požadavky a budou chtít zaregistrovat jako školka. To je totiž další důsledek toho návrhu, té novely, že s největší pravděpodobností řada dětských skupin tváří v tvář té nejistotě, které nyní v posledních ne měsících, ale už letech čelily, si řeknou, že raději přejdou do systému školky. A tam mě zajímá, zda Ministerstvo školství nebude omezovat ten vstup do sítě, protože se ukazuje, že kdekoliv, kde jsou dostupná ta místa péče o malé děti, tam se obsadí. A jakmile jsou dostupná a jsou tam ty menší skupiny, tak lidé dávají do školek své dvouleté děti bez ohledu na region. Takže tady to byla druhá věc, která mě zajímala, budu to evidentně muset poslat písemně panu ministrovi.

Nicméně je to zase věc, kde tím stropem věku bohužel ta novela zavádí neblahou změnu, změnu, která není ku prospěchu, ale omezuje možnost volby. To, že omezuje možnost volby pro rodiče, je jedna věc, ale omezuje to i možnost flexibilně poskytovat služby péče o dítě v menších obcích. O tom už mluvila paní kolegyně Kovářová, já jenom zdůrazním, že to snižuje i flexibilitu podnikových dětských skupin. Znova řeknu ten případ, že máte to čtyřleté a dvouleté dítě. Když máte zaměstnavatele, který je osvícený, zřídil dětskou skupinu, která de facto splňuje parametry, splňuje nároky, co jsou kladené na školku, tak dneska máte ten o něco větší příspěvek, a můžete tedy zajistit tu kvalitní péči. Máte málo dětí na jednu pečující osobu, na jednu paní učitelku.

A co se stane teď? Dvě věci. Buď se ti zaměstnavatelé rozhodnou tu dětskou skupinu u svého podniku, u své firmy, nebo je to třeba na Akademii věd, při spoustě ministerstev, nebo třeba i pro vojáky, když se přesouvají napříč republikou, tak jsou flexibilní dětské skupiny taky řešení. Když školky uzavírají přihlášky na děti na jaře a musíte prostě nastoupit v září, když se stěhujete třeba s prací, tak jak to máte zařídit? To všechno dneska řeší dětské skupiny, překlenování péče, takovéhle mimořádné události. A ten zaměstnavatel podle návrhu předloženého paní ministryní bude mít dvě možnosti. Buď se tedy změnit, stane se školkou a bude dostávat dnes výrazně nižší příspěvek na ty děti a bude muset výrazně zkrouhnout kvalitu těch poskytovaných služeb. Nebude mít prostě tolik peněz na to, aby platil dostatečný počet pečujících osob tak, jak na to byli zvyklí v dětské skupině, bohužel. A druhá věc, co se může stát, že tedy zůstane dětskou skupinou, bude spoléhat na slova paní ministryně o tom, že bude dostatečný státní příspěvek. No jo, jenže se úderem vlastně čtvrtých narozenin to dítě stává nezpůsobilým, nesmí pokračovat v tom, co původně měl být flexibilní nástroj, prostupný, umožňující vlastně přizpůsobení těm potřebám rodičů i dětí, a to dítě bude muset rodič vozit někam jinam. Takže v situaci dvou nebo tří sourozenců je to úplná hloupost.

A znova říkám, ty dětské skupiny jinde po světě fungují jako nástroj doplňkový, ale právě proto různorodý. Nemá to být ta jediná možnost systému, ale také to nemá být možnost, která je takhle tvrdě omezena. Proto je tolik pozměňovacích návrhů a proto tady takto argumentují, abychom si to všichni uvědomili, že to prostě není maličkost takto nepotřebně omezovat podmínky pro péči o malé děti.

A ještě k finančním argumentům jeden obecný. Jakmile je dostatečně dostupná péče o malé děti, tak se zvyšuje zaměstnanost rodičů malých dětí a čistě na odvodech, čistě na tom, že jsou pak rodiče malých dětí zaměstnaní, se státu ty peníze vrátí. Není to tedy vůbec debata o tom, na co máme a na co nemáme. Tohle je zrovna takový příklad veřejné politiky, kde je to win – win, kde je to výhra pro všechny.

Takže ještě jednou. Vládní koalice navrhuje zastropovat věk, aniž by to bylo odůvodněné, aniž by bylo řečeno, proč ten dnešní systém nevyhovuje. On totiž vyhovuje, vyhovuje dětem, vyhovuje rodičům, vyhovuje těm zřizovatelům a jediný, komu možná nevyhovuje, je Ministerstvo školství. A to je něco, s čím já se fakt nemůžu smířit.

Další věc. Co se týče těch příspěvků od rodičů, je naprosto v pořádku snažit se zajistit co nejvyšší státní příspěvky, poněvadž zase péče o malé děti má být dostupná všem sociálním skupinám a má na ní být vidět, jak si společnost cení rodičovství a rodičů. Ale v žádném případě není možné ohrozit existenci mnoha dětských skupin tím, že by se vlastně zrušila svoboda jejich poskytování ve větších městech, kde jsou prostě dražší nájmy a často je těžší sehnat kvalifikovaný personál, takže potřebujete dát o něco vyšší mzdy. A to je bohužel hrozba toho, jak je navržené to zastropování příspěvků.

Já rozumím tomu, že bude snaha vyjednat co nejvyšší částky. Ale zase ta otázka, kterou si kladu a kterou bych ráda, aby tady paní ministryně zodpověděla, je, jak se nám zaručí a jaký cíl si klade v tom, jaký tedy ten státní příspěvek a zhruba příspěvek od rodičů má být na dětskou skupinu. A znovu říkám, ministerstvo má velký výzkum nákladů na provozování dětských skupin, má výzkum, který zohledňuje právě ty rozdíly v těch jak personálních nákladech, tak dalších provozních a potom investičních, tohle všechno je potřeba do toho započítat.

A ty investice, to je další věc. Často se mluví o tom, že školky vyjdou s málem, ale ve skutečnosti u školek se do nákladů právě ty investiční náklady velmi často vůbec nezapočítávají, argumentuje se jenom těmi platy a základním provozem. To jenom tak na okraj, že tahle debata zase ukazuje, že to není provázané a ukázané; že tady u dětských skupin podporujeme něco, co v té své flexibilitě, v tom, že to umí rychle vzniknout a rychle zaniknout, snižuje ty celkové investiční náklady, co stát jinak vynakládá v tomto případě na tu péči o malé děti.

Já nyní představím ty pozměňovací návrhy, které podáváme často ještě s kolegy.

Je to návrh číslo 7261 týkající se názvu jesle. Já navrhuji ponechat původní název dětská skupina. Proč? Protože je to název zažitý, je to název, jehož změna by přinesla zbytečné náklady pro zřizovatele i pro stát. Mám v podkladech, že to stojí zhruba 50 tisíc na jednu dětskou skupinu, transformovat čistě ty názvy, ta jména. A co se týče tady toho názvu, tak ano, jsou takové dětské skupiny, které si nechaly v názvu něco jako jesličky apod. Ať to samozřejmě mají, ale ať je to jejich volba. Proboha, proč to tady komunisticky diktovat? Takže opravdu nerozumím té motivaci, proč nenecháte tam, kde chtějí dětské skupiny, tam, kde to mají jako jesle. Ten původní název zákona o poskytování služby péče o dítě v dětské skupině je podle mě naprosto v pořádku a mimochodem je popisný. Je z toho prostě jasně znát, o co jde.

Další pozměňovací návrh – číslo 7262. To je ten věk dětí. Jak už jsem tady obšírně vysvětlila, považuji to za naprosto neopodstatněné, že ministerstvo zavádí tu věkovou hranici. Já bych navrhla ponechat možnost pravidelné péče o dítě v dětské skupině do povinné školní docházky. Podpořím i pozměňovací návrh na kompromis do povinné předškolní docházky, ale upřímně fakt nerozumím vůbec, vůbec tomu, proč to stropovat tím třetím rokem věku. Předložený návrh počítá s tím, že ve třech letech dítě přejde do mateřské školy. Jenže vlastně

ta argumentace potom odkazuje na povinnost obcí mít dostatečnou kapacitu mateřských škol, ale to není realita.

A znova. Jak se, paní ministryně, vypořádáváte s tím, že obce té své povinnosti prostě leckde nemohou dostat? Prostě jsou obce, kde se nevyplatí stavět školku. Je tam někdy skupinka, někdy není, a proto jsou ideální ty dětské skupiny. Tomu zase jdou vstříc některé pozměňovací návrhy a doufám, že dostanou podporu. Stejně tak u toho věku znova říkám, praktičnost toho rozvážení dětí do zařízení je argument, proč nedávat pevnou hranici věku. Už jsem vysvětlila, že stejně ty příspěvky na dítě ve školkách bývají výrazně nižší, tak rodiče si to dobře spočítají, jestli chtějí dítě dát do školky, nebo bude dál v dětské skupině. Ale když je to pro ně opravdu výrazně složitě vozit ho někam jinam do školky, tak proč jim neumožnit tu péči v dětské skupině?

Z pohledu státního rozpočtu by prostě měla být podstatná jenom výše dotace na jedno dítě a ne to, jestli ty dotace jdou do dětské skupiny, anebo do školky. Ten návrh, o kterém jsem se snažila na různých předcházejících jednáních mluvit, byl, ať prostě MŠMT a MPSV se domluví na tom, že péče o dvou- a tříleté děti je dražší, a dají prostě vyšší příspěvek ve stejné výši na všechny tyto děti – jedno, v jakém zařízení, když jsou tohoto věku. Nevím o tom, že by se v tomto Ministerstvo školství posunulo a usilovalo by o to. Přitom by to mělo být v jeho zájmu. Znovu zdůrazním, peníze investované do péče o malé děti se společností vrací. Je to jeden ze základních nástrojů, které stát má, jak pozitivně přispět k dobré šanci na dobrý start u dětí z různě znevýhodněného prostředí a současně zvýšit podporu rodičů.

Mimochodem příjmy rodičů, příjmy rodin s dětmi jsou nižší nejenom než příjmy rodin bezdětných, ale jsou i nižší na hlavu než příjmy seniorských domácností. Na tom znova chci ukázat, že opravdu je to zásadní téma veřejné politiky – zajistit péči o malé děti. A mě zajímá, jak se ministerstvo vypořádává s tím, že zavedením té věkové hranice omezuje reálnou dostupnost a funkčnost právě pro rodiče.

Co se týče dalších návrhů, tak pod číslem 7265 máme nahráno zrušení zastropování příspěvků od rodičů. Proč? Protože prostě jsou velká města, kde bohužel to je jediná cesta, jak určitou nabídku zachovat. Já bych si také přála, abychom měli tak vysoké státní příspěvky, že by mohl být zachován strop, ale opravdu si bohužel nejsem jista tím, že se to podaří této vládě udělat, že tomu dá takovou prioritu, a proto mně přijde bezpečnější zrušit zastropování.

Znovu zdůrazním, už to tady zaznělo, jde o neziskové organizace, které jsou velmi důsledně kontrolovány. Tam není možné jakékoliv peníze jakkoliv vyvést. Všechno jde zpátky do provozu, je to důsledně kontrolováno na principu neziskovosti těch dětských skupin. Já se prostě bojím toho, že zbytečně půjdou úspory na úkor kvality, a nebude se to týkat zdaleka všech. Na mnoha místech se s tím zastropováním financí popasují a zvládnou to, ale v těch největších městech to reálně hrozí. Ta čísla, kolik stojí nájmy, kolik stojí právě i vyšší mzdy ve větších městech, to jasně ukazují. Takže bez nějakých záruk, že dojde k dostatečnému státnímu příspěvku, není možné to stropování zavést.

Další věc je pozměňovací návrh číslo 7266. Ten se věnuje jak zrušení zastropování příspěvku od rodičů, tak nařízení vlády. Ten navrhuje zrušit zastropování příspěvku od rodičů dětí, které navštěvují jesle, které nejsou zřízeny státem, samosprávnými celky a jimi ovládanými osobami, a pro ostatní by byla ta maximální výše tím nařízením vlády. Řečeno lidsky, pro obcemi nebo jinými samosprávami zřizované dětské skupiny by byl limit, pro ostatní ne – v duchu toho, aby ta státem poskytovaná služba byla jaksi více regulovaná. To je podle mě opodstatněné. Má to ten háček, že těchto obcemi zřizovaných dětských skupin přímo je málo. Toho si jsem vědoma, nicméně přijde mi férové to uvést, že to je také možnost, jak k tomu přistoupit.

A nakonec je předložen pozměňovací návrh číslo 7245. Ten se týká očkování. Opět je vlastně veden snahou ulehčit situaci v terénu provozovatelům a odstranit zbytečnou byrokracii pro dětské skupiny. Je to vlastně možnost, jak zanechat tuto agendu v rukou lékařů. Je to pozměňovací návrh, který navrhuje vyškrtnout povinnost předkládat doklad o povinném očkování přímo té dětské skupině, ale řešit to vlastně doporučením v lékařském posudku, který doporučí, nebo nedoporučí přijetí dítěte. A to proč? Protože dneska je vlastně povinnost jestli udržovat evidenci konkrétního očkování dítěte, přitom tu stejnou evidenci mají lékaři. A přijde nám logické, ať prostě jedna agenda je vedena na jednom místě, je tam jedna jasná odpovědnost a ať lékaři mají tu možnost i po pozměňovacím zákonu, co prošel, kde se vlastně posuzuje individuální stav dítěte, a oni mají tu odpovědnost rozhodnout o vhodnosti očkování vzhledem ke zdravotnímu stavu dítěte, tak aby to prostě zůstalo na lékaři a na tom jednom posudku: doporučuji – nedoporučuji přijetí, a ta evidence o provedeném očkování se navíc u malých dětí neustále aktualizuje. Tam pořád nějaká jsou. Takže zase, jakmile by se tahle povinnost vztáhla na dětské skupiny pro děti okolo roku a půl, dvou let, kde ta očkování probíhají, tak bude strašný maglajz, jestli to dítě smí, nebo nesmí být přijato, když třeba ještě nemá doočkováno to či ono. A to prostě může být, že mělo rýmu, příště měl rýmu sourozenec a bylo riskantní ho očkovat, že by se mohl nakazit, a ve finále se prostě proti nějakému obecnému plánu zpozdlilo o půl roku a mohlo by to znamenat nepřijetí do dětské skupiny. Takže tento pozměňovací návrh by to podle našeho názoru řešil. A zároveň nám přijde důležité, aby se tímto i vyřešil takový tlak, který existuje na lékaře, aby spíše rychle očkovali malé děti kvůli navštěvování zařízení, a přitom je opravdu potřeba zohledňovat ten individuální stav dětí. Takže to je pozměňovací návrh číslo 7245.

A potom pozměňovací návrh číslo 7395. Ten se týká čistě zrušení povinnosti očkování na hepatitidu typu B. V této Sněmovně už jednou byla shoda, že to je věc, kterou nepotřebujeme, která vlastně opravdu se dá vynechat. Akorát s tím, že to bylo spolu ještě s další věcí, tak to bylo zamítnuto potom v legislativním procesu. Ale celkově už se tady jednou odborně diskutovalo o tom, že děti, které nejsou očkovány proti hepatitidě typu B, nejsou rizikem pro školní kolektiv, jde o nemoc, která se přenáší – zdůrazňuji – buď krví, nebo pohlavním stykem, takže jako u dětí ve školkách tyhle dvě věci není třeba řešit. Je to prostě výjimečné, že máme tuto povinnost. A ještě stále jsou případy rodičů, kteří využívali k očkování svých dětí pentavakcínu Pediacel, kde právě hepatitida B chyběla, a mají problém s přijetím do zařízení. Tak to by řešil tento pozměňovací návrh číslo 7395.

A pak je tam ještě možnost popsána v pozměňovacím návrhu číslo 7264 – umožnit dětským skupinám využití finančních prostředků takovým způsobem, který odpovídá individuálním potřebám jednotlivých organizací, ale tam jenom vyjadřují podporu tomuto pozměňovacímu návrhu, stejně jako vyjadřují podporu ještě návrhu číslo 7209, který se týká podpory vlastně kvalifikací, odborné způsobilosti, a to takovým způsobem, aby se zohlednila realita, aby se zohlednilo to, že dneska v dětských skupinách často pracují například právě lidé, co mají kvalifikaci učitele v mateřské škole nebo učitele prvního stupně základní školy nebo asistenta pedagoga, a mně přijde dobré tyto lidi nenutit k děláním dalších kvalifikací. To bude více představovat, předpokládám, kolegyně hlavní předkladatelka.

Jenom chci zdůraznit, že v tom návrhu se nezohledňuje – v tom návrhu ministerstva a koalice, ale také KSČM a paní kolegyně Aulické – se nezohledňuje, že je fakt personálně neskutečně náročné dělat ty rekvalifikační kurzy pro všechny dětské skupiny v celé zemi. Bohužel tady došlo k tomu, že vlastně, pokud jsem správně četla tu situaci, paní kolegyně Aulická a paní kolegyně Pastuchová, která má bohužel covid a dnes tu nemůže být, si prosadily rekvalifikaci všech kromě zdravotníků na tu péči o menší děti. A tam nejde tolik o to, že by to ti lidé nemohli udělat, ale jde o to, že budete muset zorganizovat pro ty tisíce pracovníků v dětských skupinách vlastně v průběhu krátkého časového období jednak

proškolení na ty nadčinnosti, oni to tedy už absolvovali, i ty zdravotní kurzy, ale znova, mně nevadí, že znova absolvují vlastně proškolení v nějakých zdravotnických aspektech péče, to je v pořádku. Ale přijde mi fakt zbytečné, aby potom ještě, když už stejně museli absolvovat, když pracují v dětských skupinách, tu zkoušku, kvalifikační stupeň chůva v dětské skupině, aby ještě k tomu proškolení třeba osmihodinovému, což by mi přišlo zase O. K., museli přidat završení té kvalifikace další zkouškou, chůva v jeslích, což je dalších 8 hodin, což je větší nárok na zkoušející personál a další absence v práci. A když se to spočítá v rámci celé republiky, tak si myslím, že to, co má smysl, je posilovat kontinuální vzdělávání těch lidí, co mají kvalifikaci pedagog pro mateřskou školu, pedagog pro první stupeň nebo asistent pedagoga, to je naprosto myslím v pořádku, ale nedává mi smysl všechny tyhle lidi v krátkém časovém úseku nutit ještě absolvovat další kurz, jenom aby měli ten papír. Vzdělávání ano, ale ta certifikace, která bude administrativně a personálně náročná, je to, proti čemu se tady ohrazuji.

To byl tedy komentář. Částečně si myslím, že to opravdu dobře řeší pozměňovací návrh 7209, a jak jste myslím všichni viděli, na tom zákoně mi velmi záleží. Myslím, že dětské skupiny se velice osvědčily jako dobrá součást, jako flexibilní podpora rodičů, dětí a nakonec i funkční součást celé společnosti, a ráda bych si přála, aby tuto flexibilitu a svobodu si mohly zachovat. To umožní určité pozměňovací návrhy, a proto tady velice apeluji, abyste jim věnovali tu pozornost, jakou si zaslouží. Snad to není tak, že proto, že to třeba předkládají opoziční strany, tak to nedává smysl. Má to smysl. Prosím, věnujte se zákonu o dětských skupinách. Děkuji.

Místopředseda PSP Tomio Okamura: Tak, přeji hezké odpoledne. Nyní s faktickou poznámkou vystoupí paní poslankyně Hana Aulická, připraví se pan poslanec Pavel Růžička. Prosím, paní poslankyně, vaše dvě minuty.

Poslankyně Hana Aulická Jírovcová: Děkuji, pane předsedající, já se budu snažit, každopádně jsem ještě přihlášena do klasické diskuse, když tak to odříkám. Já bych chtěla jenom reagovat vašim prostřednictvím na paní kolegyni, která hovořila přede mnou. Musím říci, že mě velice mrzí, že to pojetí vlastně toho se teď svádí, nebo vůbec to personální, ta změna, která je navržena, se víceméně svádí na mě a na kolegyni Pastuchovou. Jenom bych možná podotkla, že by asi nebylo vhodné tady říkat diagnózy našich kolegů a kolegyň, to je jedna věc.

A co se týče toho vzdělávání, když jsme hovořili o tom zákoně v té užší skupině, tak za nás je pravda, že jsme chtěli, aby v dětských skupinách byly vždycky jedna nebo dvě osoby, které by měly opravdu to zdravotnické vzdělání, respektive nějaký kvalitní kurz, který by byl certifikovaný, protože je to práce s dětmi. My se dneska bavíme, že to je od jednoho roku, tento návrh zákona, co vlastně směřuje ještě od půl roku dítěte, i když samozřejmě asi si můžeme otevřeně říci, že těch půl roku je to jenom pár dětí, víceméně je to většinou od dvou do tří let nebo čtyř, ale každopádně vnímáme, že ta péče by vždycky měla být především kvalifikovaná a kvalitní, a proto jsme tam chtěli tento personál v pojetí aspoň dvou osob, které by to zajišťovaly. To, že Ministerstvo práce a sociálních věcí přišlo s tou komplexní změnou, tak víceméně to naše požadavky nebyly. Proto bych jenom chtěla říct, aby opravdu sem směřovaly ty reálné věci, tak jak jsou ve skutečnosti. Děkuji.

Místopředseda PSP Tomio Okamura: Nyní bude reagovat na faktickou poznámku paní poslankyně Olga Richterová také faktickou. Předtím nemám další přihlášky na faktickou poznámku. Tak prosím, vaše dvě minuty.

Poslankyně Olga Richterová: Já se omlouvám paní poslankyni Pastuchové, nepřítomné, a děkuji za upozornění. Děkuji za to, to byla moje chyba. Co se týče toho – moc se omlouvám, já sem asi to neuvědomila – co se týče té věcné podstaty, tam jde o to, že tady se prostě zastírá rozdíl mezi tím, co je nový modul a co je nová kvalifikace. Já bych tedy žádala paní ministryni, aby vysvětlila tu potřebnost, protože já opravdu, znovu říkám, jsem nerozporovala to vzdělávání, ať už to je jeden den, nebo dva dny, to by pořád šlo, ale co se týče té zkoušky, tak to jsou tři dny a je to i pracovní absence, která bude způsobovat prostě výpadky v zajišťování péče. Takže ještě jednou se ptám paní ministryně, jestli ta zkouška by jenom byl ten modul – a zase, to je v pořádku, že to má být u certifikovaného poskytovatele, naprosto v pořádku, ale nesmí to být podle mě zbytečně postavené jako ta celá nová kvalifikace. A ještě jednou se závěrem omlouvám, fakt to byla chyba a je mi to líto, paní poslankyni nepřítomné. Pokud paní ministryně odpoví, budu velmi ráda. Myslím si, že to není maličkost, prostě bude se to týkat tisíců hodin, ta zkouška finální by pak stála 5 tisíc korun na den zhruba na jednoho účastníka. Ony to jsou i státní náklady. Děkuji.

Místopředseda PSP Tomio Okamura: Tak, nyní s přednostním právem předseda KDU-ČSL Marian Jurečka, připraví se pan poslanec Pavel Růžička. Prosím, máte slovo.

Poslanec Marian Jurečka: Dobré odpoledne, já se budu snažit být stručný a věcný. Musím říct, že mě na tomto příběhu, který tady paní ministryně Maláčová vyličila jako skvělý návrh Ministerstva práce a sociálních věcí, který tady prostě přijde a udělá suprový posun v problematice i právě dětských skupin atd., tak naopak v praxi to tady znamená rok a půl obrovské nejistoty. Rok a půl toho, že lidé, kteří v dětských skupinách jsou angažovaní, rozbíhali je, udělali tady vykrytí slepých míst na mapě, které nebyl schopen pokrýt stát, tak to zvládli včetně firem, institucí, a tady přijde návrh paní ministryně, který prostě přinesl obrovskou míru nejistoty. Ti lidé věnují obrovské množství času, úsilí tomu, že kontaktují nás zákonodárce, hledají oporu, aby se těmto krokům, které by v těch faktických parametrech vedly k dramatickému omezení dětských skupin, vedly by ke zdražení nákladů, které rodiče platí dneska za tu předškolní docházku svých dětí, místo aby se prostě řeklo: pojdme systém, který dobře funguje, pojdme mu dát evoluci, pojdme ho vylepšit, nechejme všechny dobré věci, které tady jsou, které přinášejí benefity rodinám, rodičům, ale i firmám, institucím, tak se tady šlo tou cestou, kdy prostě – rozbombardujeme to, vytvoříme prostě období nejistoty. Lidé do toho dávají obrovskou energii, oslovují nás a my jim vysvětlíme, že to tady prostě ve druhém, ve třetím čtení přibrzdíme, budeme to narovnávat. Tak mě mrzí, že tahle celá debata nebyla na začátku, nebyla racionálnější a že si MPSV tuto pohotovost, kterou vyhlásilo u desítek, stovek lidí, kteří se té problematice věnují, že si to celé mohlo odpustit.

Já věřím tomu, že tady Sněmovna zažije rozumu. My i jako KDU-ČSL tady máme návrhy, které jednoznačně cílí na to, abychom zachovali, podrželi, podpořili dětské skupiny, podpořili rodiče, rodiny s dětmi, aby ten systém, který se tady klopotně roky nastavoval, aby tady byla kvalitní dostupná péče, aby tady i fungovala dál, aby se tyto experimenty, se kterými tady přichází paní ministryně, už neopakovaly.

Děkuji za pozornost.

Místopředseda PSP Tomio Okamura: Tak nyní dvě faktické poznámky. Jako první pan poslanec Marek Výborný a potom se připraví paní poslankyně Alena Gajdušková. Tak prosím, pane poslanče, máte dvě minuty.

Poslanec Marek Výborný: Děkuji za slovo. Pane místopředsedo, vážená paní ministryně, já bych chtěl ještě zareagovat na dlouhý příspěvek paní kolegyně Richterové vašim prostřednictvím. Chtěl bych jí poděkovat, protože ty věci tady myslím zazněly zcela jasně. A zároveň před tím třetím čtením prosím pěkně pozorně se podívejte na to množství pozměňovacích návrhů i z dílny KDU-ČSL od kolegyně Pavly Golasowské, tak jak tady o tom hovořil už kolega Jan Čížinský. Stojíme tady v situaci, kdy pokud chceme zachovat dětské skupiny a jejich financování, tak prostě nemůžeme jít tou cestou, která by se zdála být racionální, a ten zákon prostě zamítnout. Ale bohužel, tak jak byl napsán Ministerstvem práce a sociálních věcí, tak z mého pohledu, dámy a pánové, to je typické a klasické sociální inženýrství. Nic jiného. Já nerozumím tomu, proč by tady neměla být zachována možnost svobodné volby těch rodičů. Proč tady chceme nějakým způsobem likvidovat dětské skupiny, ať už prostřednictvím financování, věkových limitů? Proč tady vzniká naprosto absurdní systém, kdy maminka, když bude doma provozovat coby chůva péči o ty nejmenší děti, a bude-li tam mít i své vlastní, tak na něj příspěvek státní nedostane, kdežto na ty ostatní ano? Tam je tolik diskriminačních věcí, které útočí na rodiny, rodiče, které fakticky likvidují systém, který tady po roce 2014 v rámci dětských skupin vznikl. A když se podíváte na ty desítky prohlášení dětských skupin, fungujících dětských skupin, tak ty mají dvě obavy. Jednak z toho, že ten zákon fakticky, pokud by byl přijat bez těch pozměňovacích návrhů, tak tady způsobí to, že fakticky ty dětské skupiny budou zlikvidovány, a to už nemluvím o tom naprosto nesmyslném přejmenování na nějaké jesle. Jo, to se vracíme někam hluboko, hluboko zpátky. Ale je to jenom pojem. Samozřejmě jsou tam nějaké náklady s tím spojené a tak dále, ale je to jenom pojem. Ale to, co je problém, je to, že to bude mít dopad na péči o děti jako takové (Předsedající: Čas.) a na možnost skutečně nalézt instituci, zařízení, které by tu předškolní... (Čas, pane poslanče.)

Děkuji. Jenom poslední větu dokončím... (Předsedající: Pane poslanče, čas, prosím.) ... které by tu předškolní výchovu dokončilo. Děkuji.

Místopředseda PSP Tomio Okamura: Pane poslanče, čas. Já nechci nikoho – víte, že jednu větu, dvě věty nechávám, ale pak by mohli protestovat ostatní poslanci. Já jsem benevolence sama.

Takže paní poslankyně Alena Gajdušková, potom paní poslankyně Věra Kovářová na faktickou, a potom s přednostním právem se hlásí paní ministryně Maláčová. Prosím.

Poslankyně Alena Gajdušková: Dobrý den, vážený pane předsedající, kolegyně a kolegové, vážená paní ministryně. Určitě se shodneme na tom, že nám všem jde o děti, o rodiny s dětmi, o to, aby si rodiny mohly zvolit svoji cestu, jak se postarat o děti, jak spojit starost o děti s řešením svých kariérických drah. Ale já musím reagovat na pana kolegu Jurečku, na to vyjádření, že se tady tímto způsobem záplatuje díra, která vznikla. No, ta díra vznikla v 90. letech a bylo to tlačeno zejména KDU-ČSL, ale i dalšími pravicovými stranami, když se prostě zrušily jesle, bez náhrady. V roce 2014 pak vznikly dětské skupiny jako záplatování té díry, jako řešení, které prostě bylo nezbytně potřeba, aby matky s dětmi měly zajištěnu péči o dítě a mohly sladit svoji profesní dráhu se starostí o rodinu. Dnešní návrh zákona, který projednáváme, je dotažení, systémové dotažení celé této záležitosti, sladování rodinného a pracovního života a hlavně péče o ty malé děti. Ale k tomu si určitě řekne paní ministryně Maláčová. Já jsem chtěla skutečně jenom se ohradit proti tomu, že bychom dělali něco nějakou amatérštinou nebo sociálním inženýrstvím. Děláme to, co naše děti a co naše rodiny potřebují.

Místopředseda PSP Tomio Okamura: Tak nyní vystoupení paní poslankyně Gajdůškové strhlo řadu faktických poznámek. Já to jenom přečtu, protože to nevyjde na displej, abyste se mohli připravit. Takže jako první paní poslankyně Věra Kovářová, dále paní poslankyně Jana Černochová, poslankyně Olga Richterová a poslanec Jan Čížinský, stále faktické poznámky. Tak prosím, vaše dvě minuty.

Poslankyně Věra Kovářová: Já se nechci vracet příliš do minulosti, já chci koukat do budoucnosti. Musím jenom připomenout, proč vznikaly dětské skupiny. Ano, sladění rodinného a pracovního života, to byl jeden důvod. Ale také to bylo proto, že se řešila nedostatečná kapacita mateřských škol a také nemožnost zřídit mateřskou školu v té úplně malé obci. Co se týče toho věku, tak tady bych se možná chtěla zastat paní ministryně Maláčové, protože si myslím, že to nebylo Ministerstvo práce a sociálních věcí, které by rezolutně trvalo na tom, že tam musí být děti jenom do tří let v těch jeslích, ale že to bylo Ministerstvo školství.

A tady bych chtěla upozornit na to, že jestliže ten věk je tak omezený, jak je, a Ministerstvo školství nepřipouští v podstatě navýšení tohoto věku, tak musíme jasně říci, že Ministerstvo školství musí dát výraznou posilu výstavbě mateřských škol, tak aby byly dostupné všem, pro všechny rodiče. Jinak skutečně vznikne skupina rodičů, kteří nebudou mít kam dát své dítě. Takže toliko na obranu paní ministryně, ale myslím si, že by jasně měl říct pan ministr Plaga, který tvrdí, že Ministerstvo školství dalo miliardy už do mateřských škol – ano, to je pravda, ale ještě miliardy chybí. A já bych chtěla znát jeho názor na to, jakým způsobem bude tedy Ministerstvo školství podporovat výstavbu nových mateřských škol, tak aby bylo místo dostupné pro všechny. Děkuji.

Místopředseda PSP Tomio Okamura: Tak, nyní vystoupí paní poslankyně Jana Černochová a připraví se paní poslankyně Olga Richterová. Prosím, máte slovo.

Poslankyně Jana Černochová: Děkuji, pane místopředsedo. Já musím říct, že mám takové malé děja vu, protože stejnou filipiku jsem tady s paní kolegyní Gajdůškovou, vaším prostřednictvím, vedla někdy před rokem a půl, možná dvěma lety, kdy jsem se důrazně ohrazovala proti tomu, že by jesle byly zrušeny a že za to mohou lidovci. Jsem v komunální politice 23 let, na Praze 2 jsem dlouhé roky starostkou a máme jesle dokonce dvoje. Zřizovali jsme je na druhé adrese. Máme pod nimi i dětskou skupinu, aby byly variabilní, aby si, přesně jak tady říkala i kolegyně Richterová, rodiče mohli vybrat. Takže se důrazně ohrazuji proti tomu, že tady paní Gajdůšková neustále tvrdí, že jsou jesle rušeny bez náhrady. Není to pravda. My jsme nikdy jesle nezrušili, provozujeme je, platíme je, máme dvoje jesle a nikdy jsme je ani rušit nechtěli.

To, že se měnila legislativa, muselo to být v jiném režimu, než to bylo do nějakých – já nevím, jestli to byl rok 98, 99 – to je jiná věc. Ale prostě my jsme našli způsob, jak je dál provozovat. Protože kdo jsem já, abych tady někomu diktovala, jestli má dávat děti do jeslí, nebo ne? Ne, já jsem komunální politik, který se má starat o to, aby rodiče měli více variant, aby měli různé alternativy i proto, že pokud někdo skutečně chce do pracovního procesu, tak to dítě do těch jeslíček může dát.

A chtěla bych ubezpečit paní kolegyni Gajdůškovou vašim prostřednictvím, že dokonce ty jesle vesele provozujeme i v době, kdy jsme někdy v minulosti měli s KDU-ČSL koalici. Takže prosím neberte si neustále do úst ani KDU-ČSL ani ODS. Jesle provozujeme, držíme (upozornění na čas.) a máme za to, že to je správný způsob.

Místopředseda PSP Tomio Okamura: Nyní vystoupí paní poslankyně Olga Richterová a připraví se pan poslanec Jan Čížinský a poté paní poslankyně Hana Aulická. Paní poslankyně, prosím, vaše dvě minuty. Máte slovo.

Poslankyně Olga Richterová: Já chci zareagovat na slova paní poslankyně Gajdůškové o takzvaném sociálním inženýrství. Podle mě je dobré si uvědomit, že všim, co okolo dětských skupin, okolo v podstatě všeho, co tady přijímáme, děláme, nějakým způsobem zasahujeme do společnosti. A celým tím projevem k dětským skupinám jsem se snažila vysvětlit, jak bychom mohli zasáhnout svým způsobem co nejméně, dát co největší svobodu tomu, co je prostě žádoucí. Aby si rodiče vybrali, jestli chtějí péči o dítě, nebo jestli chtějí být déle čistě doma. Aby tuhle svobodu výběru měli.

Já považuji za naprosto nezodpovědné, pokud to tak bylo myšleno, říct, že se může prostě zkusit nějaké dětské skupiny zavřít, protože kvůli tomu, jak budou nastavené ty nové parametry, nebudou provozovatelné. Proto jsem se taky ptala na postoj Ministerstva školství, a zda bude registrovat opravdu bez nějakých obstrukcí ty, kteří budou splňovat podmínky, do toho rejstříku mateřských školek.

A ještě jednou: to, co tady schvalujeme, prostě zasahuje do společnosti, ovlivňuje to její fungování. Právě proto si musíme uvědomit, že když tedy neschválíme pozměňovací návrh odstraňující to věkové zastropování, tak způsobíme – víte co, kolegyně a kolegové? Že těch pár rodičů, kteří dneska svoje dvě děti vezou najednou do jedné dětské skupiny, to dvouleté a čtyřleté, potom budou vozit jedno někam a to druhé někam jinam. Je možnost, že vzniknou ta zařízení vedle sebe, nebo že se všechno podaří zaregistrovat jako mateřskou školku, ale není to vůbec jistota. A to, co tady chci mít po téhle debatě, je, aby byly jistota, že takto nepříjemným způsobem těm rodičům do života nezasáhneme.

Místopředseda PSP Tomio Okamura: Nyní vystoupí pan poslanec Jan Čížinský a připraví se – stále jsme ve faktických poznámkách – paní poslankyně Hana Aulická. Prosím.

Poslanec Jan Čížinský: Děkuji za slovo. Já bych rád odmítl tady snahu paní kolegyně Gajdůškové vnést sem nějaký ideologický rozpor. Myslím si, že tady všichni jsme si vědomi toho a všichni máme stejný názor, že za výchovu, péči a vzdělání dětí jsou zodpovědní rodiče a že rodiče mají mít možnost volby. A ta volba je v tom, že ty kapacity připravíme. Nikoho nechceme k ničemu nutit, ale nechceme nikoho nutit tím, že nejsou ty kapacity. A – já se tady strašně omlouvám, ale paní kolegyně asi už odešla – ale my tady projednáváme zákon, který je prostě absolutním chaosem. Místo toho, aby tady seděl pan ministr školství, pan ministr zdravotnictví a paní ministryně práce a sociálních věcí, dohromady představili to, co dává smysl, tak tady leží něco, o čemž vůbec nevíme, jak to bude vypadat.

Dám příklad. Vůbec se neví, jak se bude posuzovat osvětlení v těch malých dětských skupinách. Pokud podle vyhlášky, tak ty malé dětské skupiny všechny škrtneme. V tuto chvíli ty dětské skupiny krachují, protože podpora je jednoznačně nedostatečná. Nemají z čeho platit mzdy a nájem. Co potřebují lidé, kteří mají málo peněz? Potřebují pracovat. A tím, že my tady ohrožujeme ty dětské skupiny, ohrožujeme příjmy těch lidí, kteří budou v tísní, budou potřebovat pracovat, budou se muset starat doma o své děti, protože ty dětské skupiny zaniknou. To je proces, který tady tím neovlivníme. Ale měli by tady být všichni tři ministři a dohromady představit řešení, které umožní všem dětským skupinám přežít, skutečně vybudovat dostatečné kapacity, aby tady nenastala katastrofa, která bude umocněna ještě tím, že kvůli koronaviru mnoho rodičů bude chtít svým dětem dávat odklad.

Místopředseda PSP Tomio Okamura: Nyní na faktickou poznámku paní poslankyně Hana Aulická, potom paní poslankyně Věra Kovářová, potom na faktickou paní ministryně Jana Maláčová. Prosim, máte slovo.

Poslankyně Hana Aulická Jírovcová: Děkuji, pane předsedající. Na mého předřečníka. Nezlobte se na mě, ale tohleto je demagogie a vyloženě už předvolební kampaň. Tady nikdo z těch stran, které tady sedí, nechce, aby se zrušily dětské skupiny. Naopak si myslíme, že i těmi pozměňovacími návrhy, které jsme tady komunikovali – třeba paní Kovářová, která to tady představila – tak i my pro to budeme hlasovat, protože si myslíme, že to má hlavu a patu. A teď tady jenom předvádíme volební kampaň. Nezlobte se na mě, ale já to tak prostě vidím. A myslím si, že ti lidé čekají na to, až přijmeme nějaké funkční řešení, a ne abychom si tady předhazovali, kdo jak co chce řešit a kdo pro to nic nedělá.

A ještě ke kolegyni z ODS. No, ať se vám to líbí, nebo ne, tak já chápu, že někde jesle byly zachovány. My třeba v Mostě máme také troje jesle, jsme na to hrdí. Ale nemůžete popřít, že v devadesátých letech se hromadně prostě ty jesle likvidovaly a rušily. A najednou proto, že se změnila i funkce nebo vyplácení rodičovské, najednou rodiče zjistili, že ve dvou letech, kdy by potřebovali jít do práce, protože už nebudou brát na dítě žádné finance, tak najednou nemají ty děti kam dát, protože mateřské školy prostě braly od tří let a výš a neměly na to od té doby ani kapacity.

Nám se dětské skupiny v té podobě, ve které se přijaly v roce 2014, nelíbily. Chtěli jsme jiné řešení, chtěli jsme daleko lepší ty kvalifikační požadavky a jiné věci, které by prostě stát zaručoval, protože se jedná o ty nejmenší děti. A nezlobte se na mě, to, že my tam teď vlastně řešíme to, že zastropováváme ten věk, to je právě to, co si myslím, že je správné. Nehledě na to, že my tím umožňujeme těm provozovatelům a těm zřizovatelům, aby vlastně zřizovali ty jeselské třídy, nebo dětské skupiny, při těch mateřských školách. A právě ten argument, který tady říkala paní kolegyně Richterová, tím pádem vlastně ty děti budou plynule přecházet do té mateřské školy a zároveň budou furt v tom jednom subjektu, nebo v tom jednom objektu, a nemusí dojít k tomu, že rodiče budou někam převážet své děti.

Místopředseda PSP Tomio Okamura: Nyní vystoupí na faktickou paní poslankyně Věra Kovářová a potom paní ministryně Jana Maláčová. Prosim máte slovo.

Poslankyně Věra Kovářová: Já bych ještě zareagovala na otázku toho, kam s nimi. Jestli tedy Ministerstvo školství, které v podstatě bránilo tomu, aby se navýšila věková hranice v dětských skupinách, má přehled o tom, kam půjdou, do jaké mateřské školy, a budou-li mít místo v nějaké normální vzdálenosti od domova, děti, které nebudou moci nadále navštěvovat dětskou skupinu, tedy jesle. A to si myslím, že by mělo od Ministerstva školství jasně zaznít, proč tedy není možné v některých případech ten věk skutečně navýšit třeba jen na přechodnou dobu, do té doby, než bude dostatek kapacit v mateřských školách. Je pravdou, že je to velmi regionálně rozdílné. V Praze, ve velkých městech, v okolí velkých měst je obrovský přetlak, fungují tam dětské skupiny, fungují tam malé soukromé mateřské školy a ty jsou všechny naplněné, nenajdete tam volné místo. Pak jsou menší obce, kde v podstatě starosta obchází, jak mi někdo řekl, s dárkovým košem, aby se děti přihlásily už od dvou let, aby mohli školku ufinancovat.

Takže pokud někdo hovoří o celé České republice, tak si musíme uvědomit, že ty rozdíly jsou obrovské. Proto bych chtěla slyšet od Ministerstva školství – jestli by to třeba paní ministryně nemohla nějakým způsobem zprostředkovat – o tom, jak bude zajištěno místo

v mateřské škole pro tyto děti a jakým způsobem bude Ministerstvo školství podporovat výstavbu mateřských škol, kde je nedostatečná kapacita. Děkuji.

Místopředseda PSP Tomio Okamura: Nyní paní ministryně Jana Maláčová. Hlásila jste se s přednostním právem, takže vám dám to přednostní právo a nejste limitovaná dvěma minutami. Jistě toho máte hodně na srdci, tak prosím.

Ministryně práce a sociálních věcí ČR Jana Maláčová: Děkuji. Já jsem obecně moc ráda, že tady ten návrh na dětské skupiny, respektive jesle budí tolik vášni, ale poprosila bych vás, vážené paní poslankyně a poslanci, abychom to nepletli páté přes deváté, protože tak jak tu debatu sleduji, tak se to opravdu hodně děje.

Nikdo tady nechce likvidovat dětské skupiny. Já bych připomněla, že na rozdíl od valné většiny z vás jsem u zrodu dětských skupiny stála, měla jsem svoje vlastní dítě v dětské skupině, pomohlo mi to sladit práci a rodinu. A naopak chci to dobré z dětských skupin vzít a rozvíjet a vylepšit to tak, abychom měli tuto kvalitní službu pro všechny rodiny, protože dneska – a to apeluji zejména na pana poslance Čížinského a paní poslankyni Richterovou – dneska jsou dětské skupiny elitní školky. Jsou to elitní školky, kde se platí v průměru pět šest tisíc. To si obyčejná pracující rodina nemůže dovolit, s prominutím ne všichni mají plat poslance, a pět až šest tisíc, zvláště když máte třeba dvě děti, tak to je smrtící částka. Takže my to dobré, co zafungovalo, bereme a rozvíjíme to, zavádíme státní financování, zvyšujeme kvalitu té služby a stropujeme příspěvek rodičů, aby to byly dostupné jesle pro každou pracující rodinu, ne pouze pro vyšší střední třídu.

A ještě jedna věc. Já jsem tu zmiňovala už asi desetkrát v různých úvodních slovech, nám se podařilo z Národního plánu obnovy získat – a bude to muset být ještě posvěceno, ale shodu na tom máme – tři až pět miliard korun na investice do budování jeslí. To znamená na obrovské investice pro obce, aby si mohly při každé mateřské škole vybudovat jesle. To znamená, že ta otázka, že budou rodiny rozvážet děti po různých zařízeních, není správná, kvůli tomu věkovému zastropování, protože my očekáváme, že obce se těchto investic chopí – a bavíme se o třech, možná i pěti miliardách korun, a vybudují si při každé mateřské škole i jesle. To znamená, že děti do tří let budou v jeslích a od tří let budou v mateřské škole. Bude to zastropované, bude to dostupná kvalitní služba a všichni budou spokojeni. To je cílem. Nechceme elitní školky.

Já jenom připomínám, že za posledních sedm let ale dětské skupiny pomohly, skutečně nám vytrhly trn z paty, ale za posledních sedm let nás stály osm miliard, a přitom každá čtvrtá dětská skupina stojí více než pět tisíc korun na poplatcích. V Praze průměrně šest tisíc korun. Dokonce mně jeden kamarád nedávno řekl na otázku, proč nemá i druhé dítě v dětské skupině – proč nemáš i druhé dítě v dětské skupině? Víte, co mi řekl? Jestli se tam platí deset tisíc poplatky, tak si to spočítej, dvě děti, dvacet tisíc. Jako kdo si to může dovolit? A to i když dáváme státní příspěvek nebo příspěvek z evropských fondů 9 800 na dítě.

To znamená, nikdo je nechce likvidovat. To, co bude chybět na příspěvcích od rodičů, to dá stát. Ale musíme také pohlídat, aby ty dětské skupiny šetřily. Aby neplatily předražené nájemné, aby si tam zbytečně neplatily tzv. předražené manažery a podobné věci. My chceme dostupnou službu pro pracující rodiny s dětmi, která bude stát normální částky, tak jak ve školkách, a nikoliv majlant. To nemá být luxusní záležitost pro vyšší střední třídu. Má to být podpora pracujících rodin, protože státu se to vyplatí a protože to pak zvedá porodnost, protože pak jsou rodiny spokojenější a nerozvádějí se. Děkuji.

Místopředseda PSP Tomio Okamura: Tak nyní dvě faktické poznámky. Takže jako první vystoupí paní poslankyně Olga Richterová a připraví se pan poslanec Jan Čížinský. Tak prosím, máte slovo.

Poslankyně Olga Richterová: Děkuji, paní ministryně, za reakci. Protože jsem byla oslovena, tak ještě zareaguji. Paní ministryně řekla: to dobré vzít a rozvíjet. A tady ta moje otázka. Proč tam tedy dáváte ten strop věku? Já znova říkám, jako jsem to řekla během té řeči, že chápu tu snahu získat co největší státní příspěvek, aby co největší část těch nákladů kryl stát. I jsem vysvětlovala, že se to vrátí na odvodech na daních. Je to rozpočtově neutrální, když se tomu věnují jiné země, jak se jim vyplatí péče o malé děti. Ale – když jste říkala to dobré vzít a rozvíjet, tak považuji za naprosto logické upravit to financování, tak aby bylo udržitelné, prostě proto, že je pro společnost jako celek výhodné a dobré pro ty rodiny tam dát ten vyšší státní příspěvek. Znova jsem říkala, že mi jenom chybí to odůvodnění, že při tom zastropování, které vy, paní ministryně, prosazujete, zůstanou existující dostatečně široce pokryté dětské skupiny i ve velkých městech, kde jsou ty náklady vyšší, ale nechápu, naprosto nechápu, proč zavádíte strop toho věku. A nerozumím tomu proto, že je to neodůvodněné, že tam není prostě řečeno, v čem to pomůže těm rodinám a těm lidem. To je to, čemu já nerozumím. Úřednický to bude vypadat strukturovaně, vypadá to jako škatulka, ale za mě to nedává ten praktický běžný smysl. To je ta moje námitka.

Místopředseda PSP Tomio Okamura: Tak nyní s faktickou poznámkou pan poslanec Jan Čížinský. (Hlásí se ministryně Maláčová.) A na faktickou, jo? A připraví se paní ministryně Jana Maláčová. Prosím, máte slovo.

Poslanec Jan Čížinský: Děkuji. Já bych rád vlastně požádal o nějaká data. Chtěl bych požádat o data, jak jsme na tom s dostupností mateřských škol a péče o děti mladší tří let. Pokud je mi známo, tak tato data k dispozici nejsou. Určitě by bylo dobré, aby před třetím čtením k dispozici byly, abychom věděli, kde ty kapacity scházejí. Já jsem skutečně zastáncem co největších kapacit, co nejdostupnějších kapacit. Takže prosím, nikdo mi nevkládejte, nebo někomu tady, kdo to neříkal, že bychom byli proti té dostupnosti, že by tady někdo hájil nějaké vysoké náklady pro rodiče, skutečně, to já v žádném případě nehájím. Když ale slyším, že vedle každé mateřské školy vzniknou jesle, tak musím říct, že to je bohužel naivní. Prostě ve velkých městech vedle mateřské školy žádné jesle nevzniknou, protože to prostě není technicky možné.

Také bych tedy vedle té analýzy, kde ty kapacity chybějí, rád tedy měl, jak budou ty peníze rozdělovány, podle čeho, jakým způsobem budou posílány do kterých oblastí, abychom skutečně věděli, jestli to bude fungovat. Domnívám se, že bez této analýzy a bez toho, abychom věděli, jak ty peníze na budování kapacit jeslí a dětských skupin budou posílány, není možné zodpovědně ten zákon schválit.

A pokud někdo říká, že tady zbytečně plaším, tak bych poprosil prostřednictvím pana předsedajícího buď paní kolegyni Aulickou Jírovcovou, nebo paní ministryni, ať mi tady řekne, co tedy ten hygienik bude u té malé dětské skupiny posuzovat, když tam přijde. Co bude posuzovat. Já tady neplaším úplně zbytečně. Tady totiž nemůže přijít nikdo a říct "já vím, co bude posuzovat", ale bohužel je pravděpodobné, že bude posuzovat soulad s vyhláškou (upozornění na čas), což bude znamenat, že o tu kapacitu přijdeme.

Místopředseda PSP Tomio Okamura: Tak nyní paní ministryně Jana Maláčová na faktickou poznámku. Prosím, máte dvě minuty.

Ministryně práce a sociálních věcí ČR Jana Maláčová: Děkuji, pane předsedající. Proč rozdělení do tří let. Ono to není do tří let, to je potřeba si říci. Do srpna po třetích narozeninách. To má být od roku 2024 to nové věkové rozlišení pro jesle a mateřské školky. A ten důvod je jednoduchý. Do tří let by měly být děti v jeslích a od tří let v mateřských školkách, protože to je mezinárodně uznávaný systém, že od tří let by děti měly být ve vzdělávacím systému, protože je velmi dobré pro budoucnost dětí a pro vyrovnávání sociálních nerovností, když děti od tří let jsou už ve vzdělávací instituci, kde se připravují na školní život. Takže proto ten jasně srozumitelný systém. Není to nějaká novota, je to věc, která funguje v Německu, Holandsku, Francii, ve všech skandinávských zemích, tam jsme si to odkoukali. Myslím si, že to jsou země, které jsou pro nás příkladem, a jdeme tou cestou. Do tří let jesle, kvalitní, intenzivní péče, šest dětí na pečující osobu, pokud je tam dítě mladší jednoho roku, tak maximálně čtyři děti na jednu pečující osobu. Od tří let školka, kde se děti vzdělávají a připravují potom na školní život, když to takhle uznám.

A co se týká dotazu pana poslance Čížinského. Pane poslanče, minulý týden jste seděl s mými kolegy. Veškeré informace, které žádáte, jsou dostupné na webu Ministerstva školství, resp. jste je dostal od nás. Takže mohu je zaslat ještě jednou, mohu je tady předčítat, neudělala jsem to, protože jsem tady chtěla zkrátit čas vystoupení. Děkuji.

Místopředseda PSP Tomio Okamura: Tak nyní dvě faktické poznámky. Opět paní poslankyně Olga Richterová a připraví se pan poslanec Jan Čížinský. Prosím, máte dvě minuty.

Poslankyně Olga Richterová: Pardon, ale to se nedá! Paní ministryně, vy tady argumentujete opět škatulkami, ale přitom v praxi dětské skupiny vzdělávají, jenom tomu tak nesmějí říkat. Musejí se tvářit, že poskytují pouze tzv. výchovu, ale myslím si, že právě proto, že tam rodiče mají vyšší příspěvky, vyšší účast, tak se tomu věnují, jak to tam vypadá, a prostě tam probíhá vzdělávání velice podobně jako ve školkách. Takže mi přijde důležité tady neargumentovat zase těmi škatulkami, tím, co vypadá strašně dobře namalované na papíře, ale říct si, že ty praktické aspekty převažují, že v praxi mnohde nepoznáte, co je školka a co je dětská skupina na tom denním provozu, v běžném fungování party dětí s těmi učiteli, jinak než na tom, že tam je víc personálu, než na tom, že díky tomu, že tam je dostatek financí, tak ty malé děti k sobě mají dostatek pedagogů. A jestli ještě stihnou ocitovat svoji dobrou kamarádku, učitelku v mateřské školce, tak právě proto, že tam je málo personálu, málo pedagogů, tak často nezvládají dělat výuku, vzdělávání, a často to sklouzne jenom k tomu hlídání. A to prostě proto, že tam chybí leckdy personál.

Takže jenom chci upozornit, že považují za omyl říkat, že je tento rozdíl mezi školkami a dětskými skupinami. V těch dětských skupinách, které znám já, vzdělávání normálně probíhá a mají na to ti lidé kvalifikaci. A nemyslím si, že škatulky mají být to, co určí celý systém. Já žádám drobnou prostupnost. Nemyslím si, že by se ta prostupnost stejně využívala masově.

Místopředseda PSP Tomio Okamura: Nyní na faktickou poznámku vystoupí pan poslanec Jan Čížinský a připraví se paní poslankyně Hana Aulická. Prosím.

Poslanec Jan Čížinský: Já skutečně jenom krátce. Potvrzuji, že jsme s paní ministryní a s její náměstkyní jednali. Ale musím říct, že když je to tady prezentováno tak, že všechno mi bylo vysvětleno a já tady úplně zbytečně něco řeším, tak je to úplně naopak. Na základě

právě těch informací jsem napsal ještě další dva pozměňovací návrhy, protože jsem prostě zjistil, že to je ještě mnohem závažnější, než jsem si myslel. A pokud to tak není, tak paní ministryně normálně tady přijdte a řekněte: ano, v těch dětských skupinách nebo jeslích do dvanácti dětí vím přesně, co bude hygienička v osvětlení posuzovat, protože máme takovou dohodu, je to úplně zbytečné, co navrhujete, jsem si jistá, že to nebude podle vyhlášky – no a je to úplně v pořádku. Ale vy tady samozřejmě to říct nemůžete, protože to nevíte. Tak ta situace prostě je.

Takže já nerozumím tomu, proč se jakoby dělá dojem, jako že všechno je zodpovězeno, všechno bude fungovat, všechno je úplně nejlepší, když spousta těch navrhovaných opatření je nějakým kompromisem mezi Ministerstvem školství a Ministerstvem práce a sociálních věcí. Dokonce se neví, co se bude dít ze strany Ministerstva zdravotnictví. Tak proč se tady neřekne: ano, je to prostě nějaký kompromis. Ale proč se to tady pořád hájí těmi stejnými slovy? Pokud chceme dostupnou kvalitní péči, tak skutečně limit věku nemá žádný smysl. Pokud chceme zachovat ty počty, tak je potřeba říct, že osvětlení nebude posuzováno podle vyhlášky, apod.

Místopředseda PSP Tomio Okamura: Nyní na poslední faktickou zatím v tuto chvíli paní poslankyně Hana Aulická, připraví se pan poslanec Pavel Růžička. Prosím, máte slovo.

Poslankyně Hana Aulická Jírovcová: Děkuji, pane předsedající. Já už jsem nechtěla, ale musela jsem. Vaším prostřednictvím, pane předsedající, na paní kolegyni Richtarovou. Já trochu nechápu, čemu nerozumíte. Mám pocit, že tady házíme hrušky a jablka dohromady, a to se týče věku dětí. Protože my vlastně říkáme, že v dětských skupinách ten zákon, který teď platí, tak odebrává dětem starším tří let právo na vzdělávání. Já vím, že jsou dětské skupiny, ať se vám to líbí, nebo ne, kde opravdu mají pedagogy, kde s nimi pracují tak, jak vlastně by se mělo. Na druhou stranu není to legislativně dáno. A to, že některé dětské skupiny takhle fungují jako v mateřské škole, to sice je k ocenění, jsou kvalitní, neříkám, že ne, na druhou stranu to prostě legislativně není pokryto, to znamená, že jsou i děti starší tří let, které to vzdělávání, na které mají nárok a které by bylo dostupné v té mateřské škole, tak to nedostávají. A to je prostě holý fakt a to si myslím, že nikdo z nás nemůžeme rozporovat.

A chtěla bych říci, že právě proto, že je tady výjimka od paní kolegyně Kovářové, že by umožnila právě v těch malých obcích, tam, kde nemají zřízené mateřské školy, tak my u té výjimky si myslíme, že by to mělo smysl. Každopádně na druhou stranu opravdu dětské skupiny původně vznikaly proto, že tady byla díra pro ty malé děti. A já tady musím souhlasit s paní ministryní, že to má být ta péče ať už od půl roku, ale od jednoho roku do tří let, a pak by opravdu děti měly přecházet do systému vzdělávání, tzn. systému mateřských škol. Nikdo nebrání dětským skupinám, mají na to tři roky, aby se transformovaly a část byla mateřská škola a část byly dětské skupiny nebo jesle, jak se to bude jmenovat. (Upozornění na čas.) Děkuji.

Místopředseda PSP Tomio Okamura: Tak nyní vystoupí – ještě faktická, než jsem to stačil říct, takže dobře, pan poslanec Jan Čížinský. V poslední vteřině jste zmáčkl. Prosím, máte slovo.

Poslanec Jan Čížinský: Skutečně jenom prakticky. Tady zaznívá, že nikdo nebrání dětské skupině. Ale to prostě přece není pravda! Tam jsou technické velmi přísné podmínky, které je potřeba splnit. A to prostě nesplní každý byt, to prostě tak není! To znamená, není možné říct: nikdo nebrání, ať se přetransformuje! To prostě není pravda.

Místopředseda PSP Tomio Okamura: Nyní ještě faktická poznámka, paní poslankyně Olga Richterová. Prosím, máte slovo.

Poslankyně Olga Richterová: Další příklad, abyste si to, kolegyně a kolegové, uměli prakticky představit – příklad toho, co brání, je umístění v nadzemním podlaží. Tam se vlastně nezohledňuje počet dětí, což by bylo logické. Protože jako je rizikový faktor u požáru umístění v nadzemním podlaží a musí se řešit, aby kdyby se něco stalo, ta skupina stihla utéct. Ale jsou tam jiné limity, když jste dětská skupina a když jste školka. A místo aby to bylo udělané na počet osob, tak je to takhle dané charakterem zařízení. Takže to opravdu, fakt jsem se tomu dost věnovala, fakt to není tak jednoduché, jako že se všecko překlopí. A zase je to zejména problém velkých měst, zejména Prahy a Brna, kde prostě není tolik dostupných vhodných objektů. Jako že problém provozování, co já vím velice osobně z Prahy, je, že shánějí horko těžko vhodné a dostupné prostory. A tou změnou legislativy, která to překlopí do toho školkového provozu, protože ty dětské skupiny tady opravdu velmi často splňují ty personální kvalifikační předpoklady, tak ale neseženou zase prostory. Takže jsme v téhle pasti, že máme v něčem velice rigidní školkové předpisy.

Místopředseda PSP Tomio Okamura: Nyní požádám o vystoupení pana poslance Pavla Růžičku a připraví se paní poslankyně Markéta Pekarová. Prosím, pane poslanče, máte slovo.

Poslanec Pavel Růžička: Vážený pane předsedající, vážená paní ministryně, kolegyně, kolegové, chtěl bych se vyjádřit k svému pozměňovacímu návrhu, který je veden pod sněmovním tiskem 7604.

K bodu 1. S ohledem na zajištění bezpečnosti dětí je klíčové, aby byly z hlediska požární ochrany v pořádku nejen prostory, kde se děti primárně vyskytují, ale také celý objekt, v němž má být nebo je poskytována služba péče o dítě v jeslích. Jedná se zejména např. o trvale volné únikové cesty, možnost provedení bezpečného požárního zásahu a samozřejmě funkčnost, provozuschopnost požárněbezpečnostních zařízení. Určitě všichni víte, že zásah v objektu, kde se nacházejí malé děti nebo senioři, se řadí mezi jedny z těch nejsložitějších.

Zúžení aplikace požadavku požární ochrany na prostory, v nichž má být nebo je poskytována služba péče o dítě v jeslích, je vzhledem k obecné závaznosti zákona o požární ochraně zavádějící a pro adresáty normy zmatečné. Pozici zákona o požární ochraně a povinnosti, která ukládá, nelze opomenout, a proto se navrhuje slova "na prostory, v nichž má být nebo je poskytována služba péče o dítě v jeslích" zrušit, a odstranit tak rozpor, ke kterému by docházelo při aplikaci těchto norem.

K bodu 2. Jedná se o pouze o legislativně technickou změnu úvodní věty novelizačního bodu s ohledem na vložení poznámky pod čarou číslo 20.

K bodu číslo 3. Předmětná novela zákona zavádí institut jesle, původně tedy dětská skupina. Z hlediska požární ochrany nelze nalézt speciální pravidla provázaná s tímto institutem. To má za důsledek, že v některých případech například nelze vykonávat státní požární dozor a nevede se žádné řízení z hlediska stavebního práva. Je tedy nezbytné, aby se v případě, kdy se má jednat o oficiální doklad, právně vymezily jeho náležitosti co do rozsahu nebo obsahu, respektive aby bylo možné interpretačně dovodit, jaký doklad je na základě § 16 odst. 4 písm. b) návrhu po adresátech této normy požadován. Technické podmínky požární

ochrany bude nutné v dokladu primárně vyhodnotit osobou, které byla udělena autorizace pro požární bezpečnost staveb.

Určitě všichni chceme své ratolesti dávat do zařízení, která jsou bezpečná. Děkuji.

Místopředseda PSP Tomio Okamura: Děkuji. Nyní vystoupí paní poslankyně Markéta Pekarová a připraví se paní poslankyně Hana Aulická. Prosím, máte slovo.

Poslankyně Markéta Pekarová Adamová: Vážená paní ministryně, vážené kolegyně, vážení kolegové, myslím, že tady probíhá ta debata už dosti dlouho na to, abychom věděli, že v tomto návrhu zákona se nachází celá řada minel, které je potřeba odstranit. Začalo to, ta geneze tady toho zákona je daná tím, že potřebujeme financovat dlouhodobě, udržitelně služby dětských skupin, potřebujeme, aby nezmizely jako nabídka rodičům na možnost skloubení rodinného a profesního života a celé řady dalších efektů, které splňují v dalších letech, takže z toho důvodu vznikla tato novela, aspoň na začátku. Tento bohulibý záměr, jak už to někdy bývá, se bohužel zvrtil do určité podoby takových řekněme změn, které už se samotným cílem mají pramálo společného. To je to, co tady zprava, zleva slyšíme a chceme my poslanci svými pozměňovacími návrhy napravit. Zkrátka aby nedošlo k tomu, že s vaničkou vylijeme i dítě, že tím, abychom vyřešili jeden problém, nepřiděláme další problémy jiné. A teď je nechci ani kvantifikovat, protože jich vyvstává celá řada. To je celé. O ničem jiném tady ta debata není, protože si všichni, jak tady jsme, nebo alespoň naprostá většina z nás uvědomujeme, že tuto službu potřebujeme, ať už se bude jmenovat tak, nebo onak, tak ji zkrátka potřebujeme, potřebují ji děti, potřebují ji jejich rodiče. A je potřeba se prostě snažit, aby byly financovány, aby byly dostupné, ať už tedy finančně, tak také regionálně.

Pozměňovací návrhy, které spolu s některými kolegyněmi Kovářovou, Richterovou předkládám, mají řešit právě to, abychom s vaničkou nevyhlili i dítě, to znamená, abychom se věnovali jak věkové hranici, to už tady zaznělo také od mnoha kolegů a kolegyně mnohokrát, tak to nebudu příliš opakovat, ale také té kvalifikaci na personál. Reagují na požadavky praxe. Reagují na to, aby služby zkrátka byly nadále kvalitní a dostupné. A to je celé. Víc tím nesledujeme, žádný další cíl. Pro nás je důležité, aby tato služba pokračovala v té šíři, v jaké ji máme, aby se ještě navíc rozvíjela, aby skupin vznikalo víc a víc a byla to možnost, jakým způsobem u nás mohou rodiče řešit nějakou konkrétní svoji potřebu, když to dítě v určitém věku mají.

Ještě bych jenom na závěr podpořila i celou řadu pozměňovacích návrhů, které tady předkládají kolegové a kolegyně z jiných stran. Myslím si, že to množství ukazuje na chybnost celé řady předpokladů, které v návrhu, který přichází z vlády, jsou. Takže chci podpořit i to, abychom neřešili změnu názvu, nebo alespoň dali volnost v tom, že je možné i nadále používat název, který se tady roky začal zaužívat, lidé si jej začali spojovat s tou službou, a teď najednou bychom zase měli jít někam zpátky. Už jsem to říkala paní ministryni, když celá ta debata o tomhle návrhu vznikala, ještě dříve než byl vůbec podán do Sněmovny, a považuju tohle jenom za takovou určitou snahu, která mi tedy vůbec není libá, a ve své podstatě mi to přijde až jako zbytečné, aby si tady paní ministryně prostě udělala nějaký pomníček, o kterém bude moci říkat, že tady prostě je: zavedla jsem jesle. Ve skutečnosti je to přejmenování a ve skutečnosti je to zkomplikování situace pro všechny, kteří je už poskytují. Takže myslím, že by tady měla do pozadí ustoupit tahle snaha si ten pomníček udělat, měla by se na to dívat střízlivě očima právě zase z pohledu z praxe, že to zas tolik dobrého nepřinese, na rozdíl od toho, kolik to přinese neužitku a kolik to přinese špatného.

Myslím, že pokud se všichni shodneme na tom, že tady ty cíle, aby ty dětské skupiny v míře, ve které jsou, anebo ještě větší byly, a byly dostupné a kvalitní pro péči o malé děti, tak se můžeme směle posunout dál, protože toho máme před sebou ještě poměrně velké množství.

Takže vás prosím o podporu rozumných pozměňovacích návrhů, kterých tady je celá řada, abychom zkrátka ten systém spíše vylepšovali, než se vraceli o několik kroků zpátky. Děkuji.

Místopředseda PSP Tomio Okamura: Nyní vystoupí paní poslankyně Hana Aulická a připraví se pan poslanec Jan Čížinský. Prosím, paní poslankyně, máte slovo.

Poslankyně Hana Aulická Jírovcová: Děkuji, pane předsedající. Teď už budu krátká, protože musím říci, že v předešlé diskusi jsem už řekla vlastně to gros, protože kolegové a kolegyně mě k tomu vyprovokovali.

Každopádně bych chtěla říct, že za KSČM podporujeme tuto novelu o dětských skupinách. Jsme rádi za některé úpravy, ke kterým došlo ještě v předchozím jednání, než přišla na půdu Poslanecké sněmovny. Ale nebráníme se, jak už jsem řekla, ani některým pozměňovacím návrhům, které jsou tady prostě předložené a které si myslíme, že mají hlavu a patu.

Chtěla bych ale podotknout, jak tady někteří kolegové reagovali i na ostatní ministerstva, jako Ministerstvo zdravotnictví a Ministerstvo školství, že mají pravdu, ale já si nemyslím, že tady to gros hraje dneska Ministerstvo zdravotnictví. Myslím si, že to gros tady v této problematice hraje teď Ministerstvo školství. Vůbec nechci polemizovat, jaká je diskuse na vládě mezi resorty MPSV a MŠMT.

Každopádně i ta možnost udělat podmínky pro zřízení mateřské školy obecně, jak jsou dneska nastaveny a jak jsou legislativně dány, tak i my právě při tom projednání této novely, kdy vlastně jsme říkali, že by mohlo docházet u dětských skupin k takzvané transformaci na tu část dětské skupiny, nebo jesle, a na tu část mateřské školy podle zákona o školství, tak jsme říkali i o těch podmínkách, hovořili jsme o tom, že asi je potřeba se zamyslet nad tím, jaké jsou tam dneska dány parametry a jestli třeba není potřeba s nimi pracovat.

Druhá věc je i to, že nevidíme třeba snahu Ministerstva školství, i když mají připravené podklady, mají připravené požadavky, ale především ze strany pana ministra nevidíme mezi požadavky třeba to, aby se daly nové parametry a nové limity na úhradu za jídlo, protože mateřské školy prostě dlouhodobě jedou v těch číslech. A samozřejmě všichni víme, že ceny neustále stoupají.

A i to umožnění právě rozvíjení mateřských škol ve spolupráci, ať už to budou dětské skupiny, nebo jesle, vnímáme jako výbornou alternativu a to další sladování a zamezení toho, že by děti pak přicházely do objektů nebo do míst, která by pro ně byla neznámá, naopak by to sladování došlo k daleko lepšímu systémovému nastavení.

A co bych také chtěla zdůraznit, proč jsme chtěly s paní Pastuchovou, aby tam byl ten člověk se zdravotním vzděláním. My vnímáme situaci. Jsme realisté. Víme, jaká je situace, že nedostatek zdravotníků nebo zdravotních sester, nebo dětských už vůbec, je v České republice obrovský nedostatek v samotném zdravotnictví, to znamená, určitě jsme nechtěli jít tou cestou, že bychom někomu nakazovali, že by tam byly zdravotní sestry, ale chtěli jsme prostě určité certifikované kvalitní vzdělání. Ale zároveň pokud by se podařilo právě získat pro dětskou skupinu nebo pro jesle, ať už tady projde cokoli, ten zdravotní personál, umožnilo by se to rozvíjení i třeba právě pro tu mateřskou školu, aby se otevřely možnosti přijímat děti,

kteří mají nějaké zásadní zdravotní problémy a musejí mít třeba nějakou speciální stravu, nebo jim budou podávány léky a tak dále, a víceméně ta práce s nimi teď v mateřské škole není umožněna z důvodu toho, že tam prostě není sladěna možnost zdravotního personálu a toho, kdo by vlastně mohl poskytovat tyto záležitosti. To jsme viděli jako skvělou alternativu a další rozvíjení této oblasti, protože bohužel těch dětí a těch rodičů nám neustále přibývá.

Takže za nás určitě budeme podporovat dětské skupiny i ve třetím čtení, budeme podporovat některé pozměňovací návrhy a myslím si, že se asi už teď budeme blížit k těm dalším návrhům. Děkuji.

Místopředseda PSP Tomio Okamura: Pan poslanec Jan Čížinský se již vyjádřil, takže přihlášku stáhl. Nyní tady mám jenom dvě faktické poznámky, takže nejprve pan poslanec Jan Bauer a potom paní poslankyně Olga Richterová. Pane poslanče, prosím, vaše dvě minuty.

Poslanec Jan Bauer: Pane místopředsedo, milé kolegyně, kolegové, zareaguji jenom krátce na všechny předřečníky.

Já jsem od počátku, je to možná půl nebo tři čtvrtě roku, tvrdil, že dětské skupiny si v České republice našly své místo, že je máme nechat být na pokoji, že není třeba přicházet s nějakou novou legislativou. Takto jsem to tlumočil nejenom přítomné paní ministryni, ale všem svým kolegům, když jsme sedávali na kulatých stolech. Nemyslím si to jenom já, ještě v roce 2017 si to myslela tehdejší vláda. A samozřejmě paní ministryně Jana Maláčová toto usnesení vlády dobře zná a já ho tady ještě pro formu poněkolkáté zopakuji.

Tehdejší vláda přijala své usnesení č. 654 o koncepci rodinné politiky ze dne 18. září 2017, kde se mimo jiné v bodě č. 8 usnesla: "Po ukončení financování dětských skupin z Evropského sociálního fondu má ministerstvo za úkol zajistit dlouhodobé financování dětských skupin a jeslí z národních zdrojů".

Děkuji za pozornost.

Místopředseda PSP Tomio Okamura: Nyní na faktickou poznámku zatím poslední přihláška v obecné rozpravě jako takové, paní poslankyně Olga Richterová. Tak prosím, vaše dvě minuty.

Poslankyně Olga Richterová: Děkuji za slovo. Pokud se nemýlím, tak paní ministryně nereagovala na ten můj dotaz a teď to vlastně znovu nadnesla paní poslankyně Aulická, jak to tedy přesně je s tou novou kvalifikací. Já ten svůj dotaz znovu zopakuji, protože jsem naprosto pochopila ten požadavek jaksi kvalitního doplnění – nevím – kurzu první pomoci, prostě toho vzdělání zaměřeného zdravotním směrem, a myslím, že se mluvilo o osmi nebo šestnácti hodinách v jakémsi přídatném vzdělávacím modulu. Akorát co potom tedy z toho asi patrně, jak jsem pochopila z řeči paní kolegyně Aulické, udělalo ministerstvo, je nová certifikace. Ale ten vtip je v tom, že kvalita vzdělávání v modulu by byla samozřejmě zaručena tím, že by to prováděl certifikovaný subjekt. Známe dětské skupiny, kde stejně to vzdělávání dělají, je přítomen dětský lékař, pediatr, takhle to funguje. Ale co si myslím, že se prostě stalo, že k tomuhle modulu se přidává ta certifikace a že to je to, co přidělá těch pět tisíc korun za den zkoušky na člověka, co přidělá ty personální náklady, a není to nezbytně nutné, ani to nebylo tou nezbytně nutnou, pokud jsem to správně pochopila, podmínkou těch vašich koaličních partnerů, paní ministryně.

Místopředseda PSP Tomio Okamura: Nyní ještě dvě faktické poznámky. Za prvé pan poslanec Aleš Juchelka a potom paní ministryně Jana Maláčová. Pane poslanče, prosím, máte dvě minuty.

Poslanec Aleš Juchelka: Děkuji moc. Já jsem to možná špatně pochopil. Já bych měl jenom dotaz prostřednictvím vás na paní poslankyni Aulickou, když tady říkala, že by tam do těch dětských skupin docházely i nemocné děti, proto ten zdravotnický personál. Protože pro ně máme třeba nějaké denní stacionáře. Jenom nějaký příklad toho, co za děti by tam tedy mělo být. Děkuji moc.

Místopředseda PSP Tomio Okamura: Nyní vystoupí na faktickou poznámku paní ministryně Jana Maláčová, zatím poslední přihláška. Prosím.

Ministryně práce a sociálních věcí ČR Jana Maláčová: Děkuji. Já jenom ještě shrnu. Jde nám o systém, který bude dostupný pro rodiny. Jesle, které nově vzniknou, a dětské skupiny se na ně mohou do tří let transformovat, budou zejména pro děti do tří let. Od tří let by pak měly přecházet tyto děti do mateřských školek. Chceme investovat až 5 miliard korun z evropského národního plánu obnovy, tak aby obce mohly jesle vybudovat. A důležité je také, aby žádné dětské skupiny na tom příspěvku od státu netratily, to znamená, aby nekrachovaly.

Co se týká dotazu paní poslankyně Richterové, tak tam dochází k záměně povinného dalšího vzdělávání stanoveného zákonem a také k záměně změny kvalifikačního předpokladu. Důležité je, že kdo má profesní kvalifikaci chůva už teď, ten si dodělá jen tu nadstavbu, to znamená vybrané moduly. Ten, kdo je například učitelka nebo sociální pracovník, tak ten si udělá zkoušku se všemi moduly. Je to potom na něm, jestli navštíví celý ten kurz, nebo přistoupí rovnou ke zkoušce. To bude na volbě. Cílem je mít pravidelné průběžné vzdělávání pro pečující osoby a slibujeme si od toho, že se nám taky zvedne kvalita té péče v jeslích. Děkuji.

Místopředseda PSP Tomio Okamura: Ještě jedna faktická poznámka paní poslankyně Olga Richterová. Prosím, máte slovo.

Poslankyně Olga Richterová: Já velmi děkuji za tu odpověď, vážená paní ministryně. To je totiž novinka. Vy jste řekla, že ten, kdo má absolvovaný ten kurz chůva v dětské skupině, že si dodělá jenom ty vybrané moduly. A to je přesně to, o čem se chci ujistit, že skutečně to budou tedy patrně ty dva dny vzdělávání, tedy ten takzvaný vybraný zdravotnický modul, a že tam tedy nebude ta zkouška, ta certifikace, ta chůva v jeslích. To je totiž ten další den a další peníze a další práce spousty lidí. To je ten modul. Na tom se shodneme, tak to je domluvené a asi rozumné. Ale ta moje otázka je na tu zkoušku, jestli po tom modulu bude následovat ta certifikace. Děkuji.

Místopředseda PSP Tomio Okamura: Ještě jedna faktická – pan poslanec Čížinský. Prosím, máte slovo. (Poslanec Čížinský se dotazuje předsedajícího, zda může vystoupit v obecné rozpravě.) Ano, můžete. Jste jediný, prosím.

Poslanec Jan Čížinský: Já přece jenom ještě řeknu pár slov. Za několik týdnů začnou zápisy do mateřských a základních škol a dá se předpokládat, že rodiče budou mít větší

tendenci dávat svým dětem odklad, dá se předpokládat, že nebudou stačit kapacity v dětských skupinách, mateřských školách a podobně. Pokud tady schválíme zákon, který nebude dávat jasnou perspektivu dětským skupinám, tak ty dětské skupiny bohužel v této chvíli budou mít tendenci tu činnost ukončit, protože když to bude jenom trochu zašmodrchané a nebudou si jisty tím, co je bude čekat, tak řešení pro mnoho z nich, kteří teď finančně krvácejí, a pomoc, která jim je připravována, bohužel není dostatečná, je to jenom poloviční pomoc, povede k tomu, že to nechají být.

Já se vlastně trochu divím, že tady není synergie mezi Ministerstvem práce a sociálních věcí, Ministerstvem školství a Ministerstvem zdravotnictví a že vlastně je někdo schopen jít do toho rizika, že bude odpovědný za to, co nastane v září, že prostě ta místa nebudou a děti se do mateřských škol a do dětských skupin nedostanou. To mě překvapuje. A chci se tedy zeptat, jestli je možné, aby vznikla před třetím čtením jakási velmi jednoduchá mapa, jak to má ministerstvo zpracováno, kde jsou ty kapacity nejvíc potřeba. Tak jestli by bylo možné, aby to vzniklo před třetím čtením. Děkuji.

Místopředseda PSP Tomio Okamura: Nemám žádnou další přihlášku. Rozhlédnu se ještě po sále. Končím tedy obecnou rozpravu. Táži se, zdali je zájem o závěrečná slova. Paní ministryně Jana Maláčová nemá zájem, paní zpravodajka Lenka Dražilová taky nemá zájem. Zahajují podrobnou rozpravu a připomínám, že pozměňovací a jiné návrhy přednesené v podrobné rozpravě musí být vždy odůvodněny. Jako první vystoupí paní poslankyně Věra Kovářová a připraví se pan poslanec Aleš Juchelka.

Poslankyně Věra Kovářová: Vážené kolegyně, vážení kolegové, chtěla bych se přihlásit ke svým pozměňovacím návrhům, které předkládám společně s kolegyněmi. Podrobné odůvodnění zaznělo v obecné rozpravě.

První pozměňovací návrh je veden pod sněmovním dokumentem 7822, podávám ho společně s paní poslankyní Markétou Pekarovou Adamovou a paní poslankyní Lucií Šafránkovou. Týká se toho, aby obce prvního typu, pokud nemají na svém území mateřskou školu zřízovanou obcí, mohly mít dětskou skupinu, tedy jesle, až do věku šesti let, tedy až do předškolní docházky.

Druhý pozměňovací návrh je veden pod sněmovním dokumentem 7823 a podávám ho společně s paní poslankyní Olgou Richterovou a paní poslankyní Lucií Šafránkovou. Týká se toho, že příspěvek od státu bude zahrnovat nejenom tzv. normativ na mzdy a platy, ale také další provozní náklady, tak aby tato zařízení byla ufinancovatelná. A to je vše. Děkuji.

Místopředseda PSP Tomio Okamura: Tak nyní vystoupí pan poslanec Aleš Juchelka a připraví se pan poslanec Jan Čížinský.

Poslanec Aleš Juchelka: Děkuji moc, pane předsedající. Já po rozpravě se přihlašuji v podrobné rozpravě k pozměňovacím návrhům číslo 7832, 7834 a 7835, o kterých jsem hovořil v obecné rozpravě. Děkuji moc.

Místopředseda PSP Tomio Okamura: Ano. A nyní vystoupí pan poslanec Jan Čížinský, připraví se pan poslanec Jan Bauer. Prosím.

Poslanec Jan Čížinský: Děkuji. Já se přihlašuji k pozměňovacím návrhům kolegyně Golasowské 7200, 7820, 78221 a 7804 a potom ke svým 7817, 7833, 7824. A ještě poprosím

jenom jednu větu. Asi bych skutečně požádal paní ministryni, aby nějak zareagovala na to volání po těch datech, po těch číslech, kde jsou ty kapacity nejvíc potřeba.

Místopředseda PSP Tomio Okamura: Nyní vystoupí pan poslanec Jan Bauer a připraví se paní poslankyně Olga Richterová. Prosím.

Poslanec Jan Bauer: Pane předsedající, já se tímto chci přihlásit ke svému pozměňovacímu návrhu, o kterém jsem hovořil v rámci obecné rozpravy. Je v systému zanesen pod číslem 7224. Děkuji.

Místopředseda PSP Tomio Okamura: Tak nyní požádám o vystoupení paní poslankyni Olgu Richterovou a připraví se pan poslanec Pavel Růžička. Prosím.

Poslankyně Olga Richterová: Děkuji za slovo. Já se tedy hlásím k pozměňovacímu návrhu 7261; potom 7262, to je ten věk, předkládáme s paní kolegyní Kovářovou; 7245, předkládáme s kolegou Třešňákem; 7395, zrušení povinnosti očkování na hepatitidu typu B, předkládáme nejenom s kolegou Třešňákem, ale i panem kolegou Vlastimilem Válkem. A pak se ještě hlásím, ať se můžeme rozhodovat v tom třetím čtení, k těm číslům 7265 a 7266 a ono se uvidí. Děkuji.

Místopředseda PSP Tomio Okamura: Tak nyní vystoupí pan poslanec Pavel Růžička a připraví se paní poslankyně Markéta Pekarová. Prosím, máte slovo.

Poslanec Pavel Růžička: Chtěl bych se přihlásit ke svému pozměňujícímu návrhu, který je veden ve sněmovním dokumentu 7604. Odůvodnil jsem ho v obecné rozpravě a týká se požární ochrany v objektech, kde jsou provozovány dětské jesle. Děkuji.

Místopředseda PSP Tomio Okamura: Jako poslední mám přihlášenou paní poslankyni Markétu Pekarovou. Prosím, máte slovo.

Poslankyně Markéta Pekarová Adamová: K pozměňovacím návrhům, které jsou pod čísly 7209 a 7383, které předkládáme s kolegyněmi Kovářovou a Richterovou, už se přihlásila paní kolegyně, ale já tímto podtrhuji, že tyto pozměňovací návrhy jsou z našeho společného pera.

A já se ještě hlásím navíc k návrhu 7208, který se týká té věkové hranice, a je to jednoduché odůvodnění, je to zachování toho stávajícího stavu před touto novelou z toho důvodu, že ten se prokázal v posledních letech, kdy tento zákon tady máme v České republice, jako funkční a pro mnohé rodiny je zkrátka možnost výběru mezi tím, jestli dítě bude chodit navštěvovat školku, mateřskou školku nebo dětskou skupinu, nebo jak tomu budeme říkat, jestli jesle, nebo dětská skupina, je teď jedno, tak je prostě zásadní z mnoha důvodů, které tady opakovaně zazněly. Proto tento pozměňovací návrh jako alternativa k těm ostatním variantám, které tady máme. Děkuji.

Místopředseda PSP Tomio Okamura: Tak to byla poslední přihláška. Ještě se rozhlédnu, zdali se nehlásí někdo další. Nikoho nevidím, takže končím podrobnou rozpravu.

Táži se, zda má paní ministryně, paní zpravodajka zájem o závěrečná slova. Nemáte. A vidím, že tady nemám ani žádné návrhy na hlasování, takže končím druhé čtení tohoto návrhu.

Začneme další bod. Paní poslankyně Dražilová správně zůstává sedět. Jedná se o

2.

**Návrh poslanců Jany Pastuchové, Jana Bauera, Hany Aulické Jírovcové,
Víta Kaňkovského, Lucie Šafránkové, Markéty Pekarové Adamové
a Lenky Dražilové na vydání zákona, kterým se mění zákon
č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů
/sněmovní tisk 1144/ – první čtení**

Stanovisko vlády jsme obdrželi jako sněmovní tisk 1144/1. Prosím, aby za navrhovatele předložený návrh uvedla poslankyně Lenka Dražilová.

Poslankyně Lenka Dražilová: Děkuji za slovo, pane předsedající. Vážené kolegyně, vážení kolegové, dovoluji mi představit společný poslanecký návrh Jany Pastuchové, Jana Bauera, Hany Aulické Jírovcové, Víta Kaňkovského, Lucie Šafránkové, Markéty Pekarové Adamové a Lenky Dražilové, kterým se mění zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, a je vedený jako sněmovní tisk 1144. Vláda k tomuto návrhu dala souhlasné stanovisko.

Jednou z oblastí, které upravuje zákon o sociálních službách, je příspěvek na péči. Cílem této dávky je umožnit osobě pomoci nakoupit si služby na zajištění základních životních potřeb od laika, většinou rodinného příslušníka, či profesionála, co nejdéle setrvat v přirozeném domácím prostředí, a je-li to nezbytné, tedy v případě, kdy pomoc již není možné zajistit pomocí terénních služeb, je tento příspěvek jedním ze zdrojů na financování pobytových služeb.

Zákon o sociálních službách diferencuje výši příspěvku na péči nejenom s ohledem na závažnost závislosti, ale i vzhledem k věku osoby závislé, případně způsobu zajištění péče. Jistě si vzpomenete, že to není tak dávno, kdy tato Sněmovna projednávala zvýšení příspěvku na péči. Bylo to ze senátní iniciativy a projednávali jsme zvýšení příspěvku na péči čtvrtého stupně. Nakonec v průběhu schvalovacího procesu došlo ke zvýšení jak třetího, tak čtvrtého stupně. A co je důležité, byla schválena diferenciace částek příspěvku na péči osob v těchto stupních závislosti podle toho, zda využívají, či nevyžívají pobytové sociální služby. Je pravdou, že od počátku s ním zazníval nesouhlas od významného spektra poskytovatelů služeb.

Předkládaný poslanecký návrh – a já si opravdu velmi vážím toho, že ho podávají zástupci šesti poslaneckých klubů – navrhuje zrušení diferenciace částek příspěvku na péči u osob ve stupni závislosti tři a čtyři. Na výši příspěvku tedy již nebude mít vliv, zda osoba využívá, nebo nevyžívá pobytové sociální služby. Navrhovaná právní úprava samozřejmě předpokládá dopad na státní rozpočet. Podle Výzkumného ústavu práce a sociálních věcí je např. v pobytových službách asi 20 000 klientů s příspěvkem na péči třetího stupně a 20 000 klientů s příspěvkem na péči čtvrtého stupně. Zvýšení v pobytových službách bude znamenat téměř 3,4 miliardy korun.

Považuji za důležité zdůraznit, že pokud by nedošlo ke zvýšení příspěvku na péči i v případě pobytových služeb, jak je to v návrhu, profitovali by z toho pouze nelegální poskytovatelé, kterých ještě pořád máme asi 70, zatímco legálních registrovaných domovů by se toto zvýšení netýkalo, nelegální by ho hojně využívaly.

Také je důležité zmínit, že rozšíření zvýšeného příspěvku na péči i na pobytové služby není v rozporu s principem podpory osob ve smyslu co nejdélšího setrvání v přirozeném prostředí nebo podpory rodinných pečujících, neboť ti budou mít i tak vyšší příspěvek dle návrhu. Přijetí návrhu bude pro pobytové služby znamenat adresnější, a proto i spravedlivější a systémově čistší způsob financování.

Navrhovaná právní úprava je v souladu s mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána.

Vážené poslankyně, vážení poslanci, prosím vás o podporu tohoto návrhu, jehož účinnost se stanovuje od 1. ledna 2022. Děkuji.

Místopředseda PSP Tomio Okamura: Nyní prosím, aby se slova ujal zpravodaj pro prvé čtení poslanec David Kasal. Prosím.

Poslanec David Kasal: Děkuji za slovo, pane místopředsedo. Já bych si dovolil jenom poznámku a svoji zpravodajskou zprávu bych měl velmi krátkou. Předkladatelka nám zde ukázala základní teze zákona o sociálních službách, které mají přinést novou kvalitu pro řadu našich občanů. Za mě je důležité tyto změny projednat v sociálním výboru, a dávám tedy možnost k tomu, aby se vyjádřili ostatní poslanci a abychom potom rozhodli o tom, aby se projednalo ve výboru, kam tento zákon patří. Děkuji.

Místopředseda PSP Petr Fiala: Děkuji. Otevírám obecnou rozpravu. Do obecné rozpravy je jako první přihlášena paní ministryně Maláčová. Prosím, paní ministryně, máte slovo.

Ministryně práce a sociálních věcí ČR Jana Maláčová: Děkuji, pane předsedající. Velmi stručně. Tento i ten následující zákon obsahově a principiálně podporuji. Asi víte, že jsou to oba návrhy z dílny Ministerstva práce a sociálních věcí, které jsme poslední dva roky připravovali. Bohužel na nich nebyla shoda ve vládě, tak proto příprava tak dlouho trvala. Nicméně poslanci, poslankyně si je vypůjčili, tyto návrhy, a předložili je jako poslanecké návrhy. Myslím si, že nemá cenu komentovat tento způsob, důležité je, že účel světlí prostředky, a proto jsem ráda, že se tyto návrhy zde v Poslanecké sněmovně projednávají, kolegové sice na ministerstvu žertují, že bychom všem předkládajícím měli zkontrolovat diplomky, ale je to opravdu jen žert. Důležité je, že se budou pak ještě ty jednotlivé parametry upravovat, a proto vás chci pak také poprosit, aby se oba dva návrhy posunuly do dalšího čtení. Děkuji.

Místopředseda PSP Petr Fiala: Děkuji a do rozpravy je přihlášena paní poslankyně Richterová, připraví se pan poslanec Beitzl. Prosím, máte slovo.

Poslankyně Olga Richterová: Děkuji za slovo. To téma, o kterém se mluví, téma tohoto návrhu, vlastně sjednocení výše příspěvku, příspěvku na péči v pobytových zařízeních s péčí tou terénní, když je člověk doma nebo takzvaně v komunitě, vlastně tady je proto, že to byl původně senátní návrh, a myslím, že je férové říct, senátní návrh ČSSD, který navrhoval zvýhodnit tu péči doma. A já se teď chci zeptat, co se vlastně změnilo. Protože v této Sněmovně jsme toto zvýšení prostě přijímali před, nevím, dvěma a půl lety, nějakou takovou dobu to je – a co se vlastně změnilo proti té době podle vás předkladatelů krom toho, že samozřejmě se ukazuje, že různé pobytové služby mají různé jisté nebo neisté financování

a činí jim to problémy. To vůbec nerozporuji, prostě bylo by pro ně pohodlnější mít ten vyšší příspěvek na péči. Ale chci se zeptat, když jsme tady velká část lidí, díky kterým tato situace vznikla, že je větší podpora pro tu domácí a terénní péči, tak co se stalo, jaké argumenty vás, kolegyně a kolegové, přesvědčily, že tady dneska projednáváme ne návrat do toho minulého stavu, ale narovnání těch dávek, toho příspěvku na péči, co jsou ty hlavní věci. Protože ta hlavní myšlenka, abychom maximálně podpořili možnost být soběstační doma a opravdu svobodně si vybrat, mít možnost si vybrat tu péči doma, ta si myslím, že byla tady ta důležitá a hlavní. A už tehdy jsme vlastně tady jednali o tom, pokud si správně pamatuji, že by ten rozdíl mohl být jenom o něco menší.

Tak já se prostě chci zeptat, tohle je první čtení, opravdu rozumím tomu, že jsou zařízení, která poskytují péči, jsou to pobytky, jsou závislé na úhradě klienta, vás oslovily a vysvětlovaly vám svou situaci, ale třeba se vůbec nestalo narovnání toho – a přemyslím, třeba mi to bude schopen vysvětlit pan poslanec Kasal nebo paní poslankyně Dražilová – že stále je ta situace, že na příspěvek na péči nemají nárok třeba, dávám příklad, zdravotnická zařízení. Je to situace, kde přitom u chronicky nesoběstačných pacientů by se zase nabízelo i v této situaci se bavit o téhle změně. Víím, že příspěvek na péči velmi pracně vyřizují hospice, tam to taky funguje. A ta moje otázka je, co vás přesvědčilo, kvůli čemu, kvůli čemu jste si řekli, že půjdete do téhle změny a že to zvýhodnění terénu a péče doma vám přestalo dávat smysl. Děkuji za vysvětlení.

Místopředseda PSP Petr Fiala: Děkuji. Pan poslanec Petr Beitzl, zatím poslední přihlášený do rozpravy. Prosím, máte slovo.

Poslanec Petr Beitzl: Vážený pane předsedající, vážené dámy, vážení pánové, příspěvek na péči, který dnes v prvním čtení probíráme, se má podílet na zajištění sociálních potřeb při zvládnání základních životních potřeb člověka. Cílem této dávky, která se poskytuje na základě posouzení těchto potřeb, je umožnit si nakupit služby od laiků či profesionálů a co nejdéle setrvat v přirozeném sociálním prostředí, tedy doma. Aktuálně se týká 360 000 osob, které pobírají některou z jeho forem, a dvě třetiny příjemců tvoří senioři nad 65 let věku, nicméně příjemci příspěvku jsou lidé různého věku s odlišnou tíží zdravotního stavu, jejichž sociálně-ekonomická situace je odlišná, a samozřejmě se liší i forma a druh poskytované podpory, pomoci a péče.

Příspěvek na péči se zvyšoval od 1. 8. 2016 o 10 % a naposledy došlo ke zvýšení v roce 2019, o tom už tady kolegové mluvili. Došlo k tomu ze senátní iniciativy ČSSD a byly navýšeny příspěvky pro příjemce ve třetím a čtvrtém postihu, ovšem pouze pro ty uživatele, kteří nevyužívají pobytová sociální zařízení. ODS i poskytovatelé sociálních služeb od počátku s tímto řešením nesouhlasili. Kvituji proto, že dnes máme tento materiál na stole a tato nerovnost se, doufám, narovná.

Novela ruší sníženou výši příspěvku na péči ve třetím a čtvrtém stupni pro uživatele pobytových sociálních služeb. Jde opravdu o systémové řešení, neboť potřeba péče je dle přiznaného stupně závislosti stejná a nemění se přechodem do pobytové sociální služby nebo naopak. Není tedy důvod, aby stát některé příjemce příspěvku na péči podporoval významně méně než jiné. Někteří z těchto příjemců mají dokonce zajištěné sociální služby, které nejsou podporovány z veřejných zdrojů, a proto se domníváme, že navržená úprava je stabilizačním prvkem financování pobytových sociálních služeb, která má navíc širokou podporu.

Ještě bych chtěl dodat, že pokud jde o reálné využití příspěvku, musím doplnit, že stále schází důsledná kontrola jeho využívání na rozdíl od pobytového zařízení, kde se celý příspěvek vrací do systému a využije se na skutečnou péči v terénu, kdy může dojít a dochází

k jeho zneužívání v neprospěch ošetřované osoby. Kontrola z pozice státu není téměř žádná, pracovní úřady, které to mají na starosti, jsou v hlubokém záklonu úkolovém i personálním. Například v padesátitisícovém Jablonci, kde žiji, je na pracovním úřadě pouze jedna úřednice na celou tuto oblast.

Téma kontroly účelného využívání příspěvku na péči, například zpřísněním kritérií pro jeho využití, tak zůstává dalším důležitým úkolem v této oblasti. Česká republika je jednou ze dvou zemí EU, která má nastavenou výplatu příspěvku na péči v hotovosti bez faktické kontroly jeho použití a dle analýz není až 7 miliard vynaložených prostředků na příspěvky využíváno řádně k zajištění péče.

Děkuji za pozornost.

Místopředseda PSP Petr Fiala: Děkuji. Hlásí se ještě někdo do rozpravy, do obecné rozpravy? Do obecné rozpravy se hlásí pan zpravodaj, pan poslanec David Kasal. Prosím, máte slovo.

Poslanec David Kasal: Děkuji za slovo, pane místopředsedo. Já bych zkusil odpovědět paní poslankyni Richterová vašim prostřednictvím, ale myslím si, že to je právě to, co by se mělo probírat na tom výboru. Z hlediska zdravotnických zařízení, tak ta jsou jaksi ve funkci a ve fázi placení ze všeobecného zdravotního pojištění. A najít přesně tu hranici, která je, bavíme se v tuto chvíli patrně o eldéenkách, kdy je ta péče ještě zdravotní a sociální, to je složitý úkol, a ten si myslím, že náleží právě do výboru, abychom se o tom pobavili. Takže jestli vám to stačí takhle, tak to je moje reakce.

Místopředseda PSP Petr Fiala: Děkuji. S faktickou poznámkou paní poslankyně Richterová. Prosím, paní poslankyně.

Poslankyně Olga Richterová: Děkuji za tu reakci, vážím si toho a vím – ano, jde primárně o eldéenky. Mám tam jedinou otázku. Prostě původně, myslím si, že ta myšlenka byla, abychom zvýšili příspěvek na péči doma, aby to prostě opravdu mohlo fungovat, a zařízení se dají snáze dofinancovat jiným způsobem.

A teď se chci zeptat, uvažovali jste tedy o tom, že když se to takhle zvedne, že vlastně bude velice těžké udělat třeba valorizaci toho příspěvku na péči, aby se to srovnávalo podle inflace? Mně jde prostě opravdu o to, abychom byli schopni myslet na to, že je úplně něco jiného mít ten barák, to pobytové zařízení a pečovat tam o lidi, a pečovat doma. A pokud se chceme bavit o udržitelném systému pro lidi s těžkým postižením, to bude ten další tisk, tak se prostě budeme muset bavit o tom, jestli buď udělat pátý stupeň, nebo pravidelnou valorizaci podle inflace, a že vlastně tím, když to takhle rozšíříte, tak podle mě ztížíte tu debatu hned od začátku.

To jenom tady říkám prostě takovou otázku, že rozumím tomu, že by to bylo velmi pohodlné pro provozovatele, a mnohé z nich znám a dělají skvělou práci, jenom prostě přemýšlím o tom, že je to vlastně opravdu mnohamiliardová věc, co se tímto pouští do oběhu, a jestli jste zvažovali, jak to bude mít návazanost u toho třeba alespoň čtvrtého stupně, u těch lidí zcela nesamostatných, na tu možnost nebo nemožnost valorizovat s inflací, aby jim potom příspěvky na péči de facto neklesaly pravidelně. Tak to je taková moje koncepční otázka, protože je to zdánlivě malý bod, ale ve skutečnosti za mnoho miliard.

Místopředseda PSP Petr Fiala: Děkuji. Hlásí se ještě někdo do rozpravy? Do rozpravy se nikdo nehlásí, rozpravu končím. Zájem o závěrečná slova má paní navrhovatelka, paní poslankyně Dražilová. Prosím, máte slovo.

Poslankyně Lenka Dražilová: Já bych jenom velice v krátkosti reagovala i na paní kolegyni Richterovou. Znovu zdůrazním, že náš návrh řeší systémově čistší způsob financování. Řekla bych, že vůle nás všech byla taková, aby se navýšily terénní služby, a za celou tu dobu k tomu nijak výrazně nedošlo.

Dále, to tady také zaznělo od pana kolegy Beitla, že máme poskytovatele pobytových služeb, kteří jsou registrovaní, ale nejsou příjemci dotací. A myslím si, že bychom si měli zachovat ten princip, že příspěvek na péči je příjmem klienta, tedy příjmem uživatele, a ten si má rozhodnout, jakou službu si za něj nakoupí.

Já tedy ještě jednou vás prosím, abychom tento návrh posunuli do druhého čtení.

Místopředseda PSP Petr Fiala: Děkuji. To bylo závěrečné slovo. Pan zpravodaj zájem nemá o závěrečné slovo. Nezazněl návrh na vrácení nebo zamítnutí, tedy se budeme zabývat návrhem na přikázání výborům k projednání. Nejprve samozřejmě rozhodneme o garančním výboru.

Organizační výbor navrhl přikázat předložený návrh k projednání výboru pro sociální politiku jako výboru garančnímu. Navrhuje někdo nějaký jiný výbor jako výbor garanční? Ne, budeme tedy hlasovat o přikázání tohoto návrhu výboru pro sociální politiku jako garančnímu výboru. Žádost o odhlášení zazněla, všechny jsem vás odhlásil. Prosím, přihlaste se znovu svými kartami.

Zahajuji hlasování. Kdo je pro? Kdo je proti?

V hlasování číslo 4 přihlášeno 83 poslanců, pro 82, proti nikdo. Návrh byl přijat. Garančním výborem bude výbor pro sociální politiku.

Organizační výbor nenavrhl přikázat tento návrh dalšímu výboru. Navrhuje někdo z poslankyň a poslanců jiný výbor? Nenavrhuje. Nezazněl návrh na zkrácení lhůty, takže konstatuji, že tímto návrhem se bude zabývat výbor pro sociální politiku jako výbor garanční, a končím projednávání tohoto bodu.

Před námi je bod číslo

3.

**Návrh poslanců Jany Pastuchové, Jana Bauera, Hany Aulické Jírovcové,
Víta Kaňkovského, Lucie Šafránkové, Markéty Pekarové Adamové
a Lenky Dražilové na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 108/2006 Sb.,
o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, a některé související zákony
/sněmovní tisk 1143/ – prvé čtení**

Stanovisko vlády máme k dispozici jako sněmovní tisk 1143/1. Prosím, aby za navrhovatele předložený návrh uvedla paní poslankyně Lenka Dražilová. Dámy a pánové, prosím o klid! Máte slovo.

Poslankyně Lenka Dražilová: Děkuji za slovo. Jak jsme slyšeli, je to opět společný návrh zástupců šesti poslaneckých klubů, sněmovní tisk 1143, a také k tomuto návrhu dala vláda souhlasné stanovisko.

Současná právní úprava podmínek poskytování sociálních služeb, druhů sociálních služeb a jejich registrace již neodpovídá potřebám dobré praxe a potřebám subjektů při poskytování sociálních služeb. Právní úprava sociálních služeb vede k přílišné administrativní zátěži. Předložený návrh reflektuje potřebu praxe, která volá po změnách stávající právní úpravy vedoucích zejména k větší efektivitě procesu poskytování sociálních služeb. Návrh vychází, jak už řekla paní ministryně, z návrhu novely zákona o sociálních službách předloženého vládě Ministerstvem práce a sociálních věcí v prosinci loňského roku. Na rozdíl od ministerského návrhu ovšem obsahuje pouze ty body, které nebyly předmětem rozporů v rámci rozsáhlého konzultačního procesu připomínkového řízení, a to jak na úrovni rezortů, tak na úrovni municipalit.

Cílem navrhované právní úpravy je zpřehlednění a zjednodušení systému sociálních služeb, snížení administrativní zátěže, což povede k výraznému zefektivnění a také ke zvýšení srozumitelnosti a transparentnosti systému sociálních služeb. V neposlední řadě je cílem i ochrana zranitelných klientů.

Jak jsem již řekla, obsah poslaneckého návrhu tvoří vybrané body vládní novely zákona o sociálních službách, na kterých nebyly z oficiálních připomínkových míst uplatněny žádné nevypořádané rozpory, byly nekonfliktní a byl k nim vysloven obecný souhlas. Jen bych upozornila, že k zákonu proběhlo deset diskusních setkání na Ministerstvu práce a sociálních věcí, proběhlo vnější, vnitřní připomínkové řízení a nespočet jednání s jednotlivými kraji, spolky a asociacemi. Jedná se například o zavedení distančních přístupů v době pandemie do procesu poskytování sociálních služeb, doplnění základních činností o novou činnost v pečovatelské a asistenční službě, sloučení pečovatelské služby a osobní asistence do pečovatelské a asistenční služby, sloučení pobytových služeb, domovů do jednoho druhu – domov sociální péče –, snížení administrativy poskytovatelům v procesu registrace sociálních služeb, zavedení valorizačního mechanismu u maximálních výší úhrad stanovených vyhláškou, upravení dokládání bezúhonnosti u pracovníků sociálních služeb i právnických osob, posílení ochrany uživatelů úpravou ustanovení opatření omezujících pohyb osob, zavedení flexibilnější úpravy dalšího vzdělávání v sociálních službách a stanovení odborné způsobilosti inspektorů kvality v sociálních službách.

Ráda bych se zastavila u toho, že návrh novely zavádí valorizační mechanismus k navyšování stanovených maximálních úhrad za poskytování sociálních služeb s účinností od ledna 2022. Chtěla bych zdůraznit, že jde o navýšení maximálních úhrad, to znamená limitů, do kterých lze s uživatelem výši úhrad sjednat. Rozhodně se nejedná o plošné navýšení cen za sociální služby, jak je nám vkládáno do úst, a dostáváme v tomto duchu spoustu mailů. V řadě případů, a to zejména v terénních službách, poskytovatelé možnost navýšení plně nevyužijí. Ostatně nedošlo k tomu ani v minulosti, když se maximální úhrady do roku 2014 pravidelně zvyšovaly. Institut maximální úhrady není závazným stanovením úrovně úhrady v sociálních službách, ale je to regulační mechanismus stanovující horní hranici, do které je možné úhradu sjednat. Konečnou úhradu podle zákona o sociálních službách sjedná poskytovatel s uživatelem individuálně ve smlouvě a měl by při sjednávání přihlídnout i k finančním možnostem uživatele.

Na závěr bych chtěla zdůraznit, že s navrhovanou novelou vyslovilo souhlas 95 % poskytovatelů sociálních služeb, dále Asociace poskytovatelů sociálních služeb, charity, diakonie, armády spásy, Svaz měst a obcí, Ministerstvo financí, Ministerstvo práce a sociálních věcí a jednotlivé kraje.

Vážené paní poslankyně, vážení páni poslanci, ještě jednou si dovoluji zdůraznit, že obsah poslaneckého návrhu tvoří vybrané body vládní novely zákona o sociálních službách, na kterých nebyly z oficiálních připomínkových míst uplatněny žádné nevypořádané rozpory, byly nekonfliktní a byl s nimi vysloven obecný souhlas. Já vás tedy prosím o podporu tohoto

sněmovního tisku, abychom dále mohli diskutovat na různých úrovních všechny aspekty jednotlivých bodů návrhu. Děkuji vám za pozornost.

Místopředseda PSP Petr Fiala: Děkuji paní poslankyni Dražilové, která nám představila tento návrh za navrhovatele, a nyní prosím, aby se slova ujal zpravodaj pro první čtení, kterým je pan poslanec David Kasal. Prosím, máte slovo.

Poslanec David Kasal: Děkuji, pane místopředsedo, za slovo. Já bych doplnil ve své zpravodajské zprávě, že předkladatelka nám podrobně popsala, jakým způsobem vznikala tato novela zákona o sociálních službách, která je velmi důležitá a kde jsou vybrané části, na kterých je všeobecná shoda. To je první část. Další část je, že je tato shoda právě i s poskytovateli i s jednotkami, jako jsou kraje a ORP. Z tohoto důvodu doporučuji Sněmovně, aby postoupila tento tisk do druhého čtení.

Místopředseda PSP Petr Fiala: Děkuji. Otevírám obecnou rozpravu. Do obecné rozpravy je jako první přihlášena paní poslankyně Olga Richterová, připraví se pan poslanec Beitl. Prosím, máte slovo.

Poslankyně Olga Richterová: Děkuji za slovo. Asi podobně jako s mnohými z vás, i se mnou byli v posledních dnech v kontaktu jak poskytovatelé služeb, tak právě lidé, kteří potřebují využívat příspěvek na péči, na osobní asistenci, potřebují využívat pomoc a podporu. To je hned první věc, která rozhodně není nekonfliktní, jak říkají předkladatelé. Je tady totiž navrženo v § 76a navýšení maximálních limitů úhrad, což je velmi pochopitelné u dlouho nevalorizovaných příspěvků na stravu, příspěvků na tzv. ubytování nebo lůžkovné, nebo různě se tomu říká, ale je to velice problematické u úhrad osobní asistence.

A teď se dostáváme k té provázanosti s tím předchozím bodem, poněvadž lidé, kteří jsou plně odkázáni na asistenci ve všech úkonech každodenních, jsou často lidé, kteří si zároveň snaží udržet alespoň nějakou samostatnost skrze vlastně plánování té osobní asistence. A co se tady navrhuje, je, že se bude pravidelně valorizovat – že se navýší ty maximální limity a pak se budou pravidelně valorizovat. A já souhlasím s valorizacemi a souhlasím s tím, že prostě je inflace, je to příznak naší reality, musíme s tím počítat, ale proto jsem se ptala v tom předchozím bodu, jak se vyrovnáme s tím, že by prostě dávalo smysl zejména u lidí naprosto odkázaných na podporu druhých fungovat samostatně a umožnit jim právě valorizaci toho příspěvku na péči.

A teď – já jsem si vědoma toho, že mnozí z vás máte zkušenosti s různou, třeba i neblahou kvalitou péče doma atd., umím si představit mnohé, také jsem mnohé viděla, ale znám stovky lidí zastupovaných organizacemi, kteří se snaží žít samostatný život, i když jsou na vozíčku. Sama jsem přes jednu takovou organizaci jezdila jako dobrovolník pomáhat a na celotýdenní tábory, na puťáky s vozíčkáři. Jsou to lidé, kteří třeba dneska byli tady před Sněmovnou a upozorňovali na to, že oni už dnes z příspěvku na péči tu osobní asistenci nejsou schopni uplatit a už dnes jim to vychází, že zvládnou uplatit zhruba 4 až 5 hodin denně asistence. A ta klíčová věc v tomhle návrhu je, že přece nemůžeme zvedat, pravidelně valorizovat ty platby, ty náklady, to, co musí ti lidé uhradit, a přitom jim neumožnit právě v té oblasti osobní asistence se s tím také finančně vypořádat. Znovu zdůrazňuji, je to fakt jiná oblast než to placení za obědy například v domovech pro seniory.

Takže tam jsem samozřejmě se snažila zjistit informace, co by se s tím dalo dělat nějak logicky, poněvadž už dneska v těch úpravách to je samozřejmě dané tak, že poskytovatelé nemusí využívat ta maxima, stropy těch cen a hodnot. To je jasné. Takže je mi jasné to, že

navýšení té úhradové vyhlášky neznamená, že u všech služeb dojde k navýšení ceny. Tak to není. Jasně. Ale to, u které služby dojde k navýšení, to vlastně ovlivňují nejenom ti poskytovatelé, ale také kraje podle toho, jakou dávají dotaci. A třeba by tam byla cesta vyjednávat s kraji, že budou třeba u té osobní asistence u těch lidí, kteří jsou v té kategorii příspěvek na péči stupeň čtyři a snaží se vést samostatný život, a proto si sjednávají osobní asistenci, více dotovat ty, kteří prostě objektivně potřebují, poněvadž opravdu nevykonají žádný úkon sami, jsou taková postižení, více dotovat toho poskytovatele, aby tam mohl strávit víc hodin. Tak to třeba byla jedna cesta, co vyjednávat, aby nezůstávaly jediné dvě možnosti, a to dneska je buď péče milující, obětující se rodiny, ale to také není jako úplně správně, anebo ústav. A opravdu mluvíme o těch případech, kterých není zas tak mnoho. Když jsem si počítala, tak mi to vyšlo, že mluvíme třeba zhruba o pěti tisících lidech. To je pět tisíc životů, na které bychom měli myslet, ale současně to není neřešitelné. Takže to je první otázka pro těchto, říkám, zhruba odhadem počítáno pět tisíc lidí.

A co je druhá věc, co se týče těchto garancí, tak si myslím, že další garance, aby vlastně nedošlo ke snížení dostupnosti těch služeb pro lidi, co potřebují velké množství osobní asistence, tak že byste mohli to řešit s asociacemi poskytovatelů. A tam vlastně to téma za mě by mělo být maximálně intenzivní vyjednávání, aby bylo jasné řešení pro těchto, nevím, asi patrně několik tisíc osob, kterých se to týká.

Další věc, která není úplně nekonfliktní vedle tohoto navýšení maximálních limitů úhrad, je zavedení distančních přístupů. A já si myslím, že to je nezbytná cesta, že poskytování distančních služeb i sociálních služeb je v pořádku. Jenom si myslím, že je tam potřeba být zaměřeni i na to vysvětlení, jakým způsobem se zajistí, že nedojde ke snížení kvality. To je celé. Tam je to podle mě jenom o komunikaci.

Ale složitější z těch návrhů, které jste do novely zahrnuli, se domnívám, že je to sloučení pobytových služeb těch domovů do jednoho druhu, že by se vlastně všechno nazývalo domov sociální péče. Ono by to bylo administrativně jednodušší, ale současně by to mohlo jít dost zásadně proti zájmům právě osob se zdravotním postižením. A já jenom si dovolím velice stručně ocitovat tři věty vlastně z preambule Strategie práv osob se zdravotním postižením, kde se uvádí: "Osoby se zdravotním postižením mají právo na dobré podmínky na pracovišti, právo vést nezávislý život, právo na rovné příležitosti, právo plně se zapojit do života své komunity. Všichni mají právo na život bez překážek. A naší povinností jakožto společenství je zajistit jejich plné zapojení do společnosti na rovnoprávném základě s ostatními." A to je myslím si trochu v rozporu s tím, že by bylo velmi snadné na základě sloučení těch služeb do jednoho domova sociální péče být celý život bez nějakého zvažení, jestli by se pro toho člověka nehodilo něco jiného – v té jedné jediné službě. A to tady říkám jako jednu z těch námitek, co mně chodily od různých druhů odborníků, a zase si to ráda nechám vysvětlit, co vás k tomu vedlo, že je to nerozporné. Ale nemám tu zpětnou vazbu, že by to bylo nerozporné, v tom odborném terénu.

Tak to jsou takové dvě velké věci a ještě to jaksi dovysvětlím. To sloučení domovů se zvláštním režimem dnes zaměřených zejména na lidi s Alzheimerovou nemocí v pokročilém stadiu a případně s nějakými dalšími podobnými nemocemi a domovů pro lidi se zdravotním postižením znamená, že se dají dohromady lidi velmi rozdílných projevů té choroby anebo postižení. Jenom chci zdůraznit, že mi není jasné, jestli to je opravdu vedeno jenom tím motivem snížit administrativu a zjednodušit to provozovatelům vlastně v byrokracii. Chápu, že by se tím snížily třeba nároky v období registrace. Stejně tak si uvědomuji, že někdy to může být na hraně, kam by ten člověk přesně patřil. Ale jestli jste si opravdu jistí, že to sloučení domovů se zvláštním režimem a domovů pro osoby se zdravotním postižením je cesta správným směrem?

A poslední poznámka. Stejně tak se vlastně navrhuje sloučení pečovatelské a asistenční služby, což zase znamená riziko, že se jaksi udělá kompromis pro podmínky a postupy platné pro asistenční službu a pro pečovatelskou službu, a hrozí podle mě, ale i podle řady těch, kteří se tomu dlouho odborně věnují, že ten kompromis prostě nebude dobrý ani pro jednoho. Buď tam budou tedy významné zvýšené náklady, anebo snížení rozsahu a kvality služeb. Prostě pečovatelské služby a asistenční služby se jeví podobné, ale není to totéž. Asistenční služby jsou mnohem víc rozlišené tím, jak to vlastně vyžaduje ten sám klient v tom smyslu, že jste-li – dám ten příklad konkrétní, ať si to všichni umíme představit – na vozíčku třeba od narození, jsou takové diagnózy, tak si prostě v té asistenci velice přesně říkáte, co jak chcete, co potřebujete, když na to máte ty schopnosti. A je to něco úplně jiného, když to takhle člověk má, než když se s postupem věku dostanete třeba v nějakém vysokém věku k potřebě té pečovatelské služby a naopak potřebujete být trochu i vedeni k tomu, co ta pečovatelská služba vám může nabídnout.

Snažila jsem se na těchto dvou příkladech ukázat, že si prostě nejsem jistá, že to sloučení asistenční a pečovatelské služby je tak nekonfliktní, jak říkáte, že ze strategie práv osob se zdravotním postižením vyplývá to právo a podpora nezávislého života. A zase, tak jak je to navržené, tak si nemyslím, že to bude podporovat tu možnost nezávislého života. A potom to finálně, co pro některé je opravdu plně existenčně ohrožující – jak se chcete vypořádat u těch lidí, kteří dnes horko těžko vycházejí s tím příspěvkem na péči na asistenční služby, s tím, aby se jim vlastně navyšovaly úhrady, ale nenavýšil se jim ten příspěvek?

Děkuji za zodpovězení.

Místopředseda PSP Petr Fiala: Děkuji. S faktickou poznámkou nyní bude reagovat paní poslankyně Helena Válková. Prosím, máte slovo.

Poslankyně Helena Válková: Děkuji. Já jsem si úmyslně vzala jenom faktickou poznámku, protože na řadu těch otázek, které tady moje předřečnice paní poslankyně Richterová, vaším prostřednictvím, pane předsedající, nedovedu úplně odpovědět. Nicméně jsme tuhle problematiku také řešili na zasedání našeho Vládního výboru pro práva osob se zdravotním postižením, který probíhal nedávno. A samozřejmě že je to velmi obtížná problematika a že rozlišit přesně ty druhy služeb, a nejen jejich kvalitu, ale i jejich zaměření, může být i pro samotné poskytovatele nikoliv snadné.

Já tady ale vycházím z toho, co tady řekla už i navrhovatelka. Za prvé, nejenže nikdo nechce těm zdravotně postiženým osobám jakýmkoliv způsobem upírat práva, o kterých jste tak přesvědčivě hovořila. Já jen můžu potvrdit ze své vlastní zkušenosti péče o svoji maminku, která bohužel skončila také v takovém zařízení, byť ve vysokém věku, ale i proto, že si myslím, nebo jsem o tom přesvědčena, že musíme poslouchat hlavně ty, kteří mají z té praxe dlouholeté zkušenosti a kteří se na nás, jak říkají navrhovatelé zákona, obracují s žádostí o podporu tohoto tisku.

Já sama jsem byla hodně rozpolcená a také jsem to říkala dneska na našem poslaneckém klubu. Nicméně si myslím, že přes to všechno, že se může stát a může se i zdát, že na první pohled to vypadá, že by mohlo dojít k nějakému snížení práv těchto osob, tak na ten druhý pohled a z hlediska těch, kteří odpovídají jako profesionálové za práva osob se zdravotním postižením a jejich uplatnění v praxi, tomu tak není.

Takže my jako poslanci, jsem došla k závěru – poslední věta – že svým způsobem pokorně poslouchám hlasu těch, kteří by se o ty naše zdravotně postižené osoby měli kompetentně starat. (Předsedající upozorňuje na čas.) Děkuji. Snad z toho bylo zřejmé, co jsem chtěla říci. Děkuji vám.

Místopředseda PSP Petr Fiala: Děkuji. Pan poslanec Petr Beitl v obecné rozpravě, připraví se paní poslankyně Aulická Jírovcová. Prosím máte slovo.

Poslanec Petr Beitl: Děkuji, vážený pane předsedající. Vážená paní ministryně, vážené kolegyně a kolegové, prezentovaným cílem dnes projednávané poslanecké novely je optimalizace, stabilizace, zpřehlednění a zjednodušení systému sociálních služeb a snížení administrativy, což má vést k výraznému zefektivnění a také ke zvýšení vstupní a procesní kvality, srozumitelnosti a transparentnosti. Fakticky návrh vychází z novely zákona o státních službách připravené Ministerstvem práce a sociálních věcí, v níž jsou však odstraněny novelizační body, které byly předmětem rozporů. Zahrnuta je pouze ta část změn z vládní verze, kterou předkladatelé považují za spíše zpřesňující a legislativně technickou.

Navrhovaná úprava se tak zaměřuje zejména na umožnění distanční formy poskytování sociálních služeb, sloučení některých stávajících zařízení do nového zařízení – domovy sociální péče –, sjednocení dosavadních služeb pečovatelská služba a osobní asistence pod službu pečovatelská asistenční služba, doplnění některých nových základních služeb či zpřesnění a sjednocení služeb stávajících. Dále na úpravu údajů poskytovaných žadatelem o registraci a zavedení nových kompetencí ministerstva pro vedení registru poskytovatelů sociálních služeb, který bude nadále veden již jen v elektronické podobě. Dále rozšíření okruhu odborných pracovníků o inspektory sociálních služeb, zpřesnění plnění povinnosti dalšího vzdělávání sociálních pracovníků, zvýšení maximálních úhrad v rámci úhradové vyhlášky, zavedení valorizačního mechanismu pro navyšování maximálních úhrad za poskytování sociálních služeb, navržená každoroční valorizace úhrad za stravu, ubytování a péči v pobytových sociálních službách, která je rovněž v souladu s požadavky praxe a pomůže zajistit klientům pobytových sociálních služeb kvalitní servis i stravu. (V sále je trvalý hluk.)

Již tady zaznělo, že se objevují i protiargumenty, které hlásají, že novelou dochází k automatickému zvýšení cen za sociální služby. Věřím, že to není a nebude pravda. Jedná se totiž o navýšení maximálních úhrad, to znamená limitů, do kterých lze s uživatelem výši úhrad sjednat. Institut maximální úhrady není závazný pro úroveň úhrady, ale je pouhým regulačním mechanismem stanovujícím horní hranici. Věřím, že v řadě případů, zejména v terénních službách, poskytovatelé možnost navýšení plně nevyužijí. Konečnou úhradu podle zákona o sociálních službách sjedná poskytovatel s uživatelem ve smlouvě a přitom přihlédně i k finančním možnostem uživatele a v souladu s dalším ochranným mechanismem. Například podle zákona musí po úhradě za ubytovací a stravovací služby uživateli zůstat minimálně 15 % z jeho příjmu.

Je potřeba doplnit, že maximální úhrady v sociálních službách nebyly valorizovány od roku 2014 a do té doby byly navyšovány pravidelně. To znamená, že poskytovatelé se pohybují teoreticky na cenových hladinách roku 2014, což například v případě mzdových nákladů je samozřejmě neúnosné. Já sám jsem osobně paní ministryni několikrát upozorňoval a vyzýval ke zvýšení úhrad. Jak už jsem řekl, od roku 2014 došlo k zásadnímu navýšení také starobních a invalidních důchodů i příspěvků na péči, ale oproti tomu vzrůstají náklady na poskytování. Opomenutí valorizace limitů maximálních úhrad dlouhodobě působí celou řadu problémů například v oblasti stravování seniorů a osob se zdravotním postižením. V pobytových terénních ambulantních službách vede toto omezení k prokazatelnému snižování kvality a pestrosti stravy, což je samozřejmě velmi špatné. V oblasti hodinové sazby za poskytovanou péči může navýšení úhradového stropu umožnit poskytovateli kompenzovat nedostatečné veřejné financování poskytování terénních služeb a hlavně pečovatelských

služeb v méně osídlených oblastech, kde například i ta logistika zajištění daného výkonu sociální služby může být nákladnější, a tudíž nedostupnější.

Všechno má svou hodnotu, i poskytování sociálních služeb. Příspěvek na péči je tu od toho, aby si potřební mohli sociální služby koupit. Samozřejmě na druhé straně toho servisu je poskytovatel, kterého nikdo nenutí, aby své služby zdražoval, naopak měl by vytvářet příznivé podmínky pro své klienty.

Poskytovatelé sociálních služeb jsou v každodenním kontaktu s osobami se zdravotním postižením, se seniory i se svými dalšími klienty a jsou v těchto i v jiných složitých dnech klientům oporou a často jedinými blízkými osobami, s nimiž se senioři a další uživatelé teď v době pandemie koronaviru setkávají. Nikdo je nemůže podezírat, že by chtěli klienty přestat podporovat, chránit je a poskytovat jim péči. Je potřeba jim i v tuto chvíli za to poděkovat, vyjádřit úctu a vytvořit jim takové podmínky, které jsou pro jejich práci co nejvstřícnější. Jsem přesvědčen, že navrhované změny povedou k větší dostupnosti sociálních služeb, ke zvýšení jejich kvality a lepšímu fungování sociálních služeb.

To byl tedy komentář k tomu navýšení a nyní zpátky k návrhu zákona.

Návrh, který dnes projednáváme, má být podle předkladatelů zaměřen především na systémové změny v oblasti sociálních služeb, a to zejména co se týká kvality jejich poskytování, úpravy získání oprávnění k jejich poskytování, jejich druhů a základních činností. Návrh samotný však stanovený cíl plní jen částečně, neboť změny v něm obsažené neřeší problematiku sociálních služeb souhrnně a v dostatečné šíři na to, aby mohly mít za následek výraznější změny ve fungování systému poskytování sociálních služeb. Vymezení sociálních služeb a jejich druhů zůstává téměř nedotčeno. Není například zahrnuta kategorie sociálních služeb poskytovaných osobám v terminálním stavu a jejich osobám blízkým, možnost komunitního poskytování sociálních služeb a dále také redefinice některých dalších stávajících služeb. Návrh pak zcela opomíjí zřejmě nejpalčivější otázku týkající se sociálních služeb, kterou je způsob jejich financování, a nezabývá se ani problematikou zkvalitnění sociálních služeb prostřednictvím stanovení jasných standardů poskytování, úpravy povinností sociálních pracovníků a stanovení opatření na ochranu klientů. Tedy s výjimkou jediného ustanovení upravujícího opatření omezující pohyb osob v § 89. Vážení kolegové, jistě si pamatujete, kolik času tato Sněmovna trávila tématem financování sociálních služeb. Do návrhu není zahrnuta úprava přestupků v souvislosti s opatřením omezujícím pohyb osob, a pravidla tak nejsou vymahatelná.

Součástí nové komplexní úpravy sociálních služeb by dále měly být i změny některých navazujících zákonů, například zákona číslo 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi, ve znění pozdějších předpisů, které by zajistily efektivní spolupráci mezi státními orgány a orgány územně samosprávných celků, na něž je odkazováno i v samostatném názvu návrhu, avšak jeho součástí nejsou.

Návrh vychází z vládního návrhu novely, na rozdíl od něj však novelizuje pouze ty oblasti, které se v rámci rozsáhlého ministerského konzultačního procesu k vlastnímu návrhu ukázaly jako bezproblémové. Legislativní postup, kdy je návrh novely tvořen v zásadě pouze vybranými novelizačními body z jiného návrhu, však může být problematický, neboť v sobě zahrnuje poměrně velké riziko vzniku chyb v důsledku absence některých změn, které na sebe navazují. Předkladatelé se takto vzniklých chyb zcela nevyvarovali. Jako příklad lze uvést neřešené prokazování bezúhonnosti u sociálních pracovníků nebo u inspektorů sociálních služeb. Ohledně sociálních pracovníků je relevantní § 110 odst. 2, který není novelou dotčen a který odkazuje v otázce prokazování bezúhonnosti na jiný paragraf. Tato ustanovení ale způsob prokazování bezúhonnosti neupravují. Obdobná situace nastává u inspektorů

sociálních služeb, kdy ustanovení § 115a odkazuje na § 110, který v otázce prokazování bezúhonnosti odkazuje na nevyužitelné ustanovení § 79.

Návrhu lze dále vytknout na několika místech se objevující nesoulad důvodové zprávy a textu novely, který zřejmě vznikl rovněž v souvislosti s výše popsáním legislativním postupem. Například odůvodnění k novelizačnímu bodu číslo 5 se hovoří o doplnění cílové skupiny pečujících osob u pečovatelské a asistenční služby, ke vztažení této služby i na pečující osoby však navrženou textací nedochází. Zřetelný je i nesoulad u odůvodnění přechodných ustanovení, kterých má být dle důvodové zprávy osm, ve skutečnosti jich je v návrhu pouze šest.

Oproti tomu, co avizuje důvodová zpráva, chybí v návrhu přechodné ustanovení upravující postup při inspekčních kontrolách poskytování sociálních služeb, které nebyly dokončeny ke dni nabytí účinnosti navrhovaného zákona, a dále přechodné ustanovení řešící zajištění plnění minimálních personálních podmínek u stávajících poskytovatelů sociálních služeb. Obě tato přechodná ustanovení je potřeba do návrhu doplnit.

Platnost registrace poskytovatelů sociálních služeb, kterým bylo vydáno rozhodnutí o registraci podle dosavadní úpravy, je potom řešena pouze přechodným ustanovením článku 2 v bodě 4 návrhu, jež upravuje případy poskytovatelů sociální služby, která se novou úpravou slučuje s další sociální službou. Je však třeba obecně upravit i další platnost registrace všech ostatních poskytovatelů, kteří byli zaregistrováni podle dosavadní úpravy, neboť podmínky pro registraci se novou úpravou zásadně mění.

Mohl bych pokračovat dál, dají se tam najít ještě další vady a nepřesnosti, ale já už se raději posunu k závěrečnému shrnutí.

Vláda nám na počátku volebního období slibovala koncepční novelu zákona o sociálních službách. To, co nakonec Ministerstvo práce a sociálních věcí zplodilo, nemělo většinovou podporu, jak přiznala paní ministryně, a nedostalo se ani včas do legislativního procesu. A my nyní máme před sebou pouhé torzo původního záměru, obsahující věci, na kterých byla plus minus shoda, a k tomu se naštěstí podařilo přihodit dlouhodobě poptávané navýšení maximální výše úhrad. Bohužel, a to je nejhorší, vláda a Ministerstvo práce a sociálních věcí úplně rezignovaly na nastavení dlouhodobého a předvídatelného financování, které je zoufale poptáváno jak z úrovně krajů, tak obcí, měst i samotných organizací. Tento horký brambor tak bude nadále přehazován mezi těmito úrovněmi.

Jinými slovy, vláda selhala, nesplnila své sliby a teď se snaží podporou dílčí poslanceké novely protlačit alespoň něco. I když si uvědomujeme, že je to nekoncepční a dostatečně neprojednané, vnímáme pozitivní body v návrhu i požadavky terénu a umožníme projednání tohoto materiálu na půdě Poslanecké sněmovny. Děkuji za pozornost.

Místopředseda PSP Petr Fiala: Děkuji. A nyní v rozpravě vystoupí paní poslankyně Hana Aulická Jírovcová, v tuto chvíli poslední přihlášená do obecné rozpravy. Prosím, máte slovo.

Poslankyně Hana Aulická Jírovcová: Děkuji, pane předsedající. Vážené kolegyně, vážení kolegové, nebudu dlouhá, myslím, že předřečníci už všechno víceméně řekli. Za KSČM se ztotožňujeme s touto novelou, opravdu je to takzvané, když to můžu říct až takhle drsně, vykostění toho vládního návrhu, které řešilo mimo jiné i to financování, které opravdu vnímáme v terénu a z těch připomínkových míst, že ten návrh nebyl zdařilý. Ale zase tato část, která byla projednávána i s Asociací poskytovatelů sociálních služeb, která je dnes předložena, tak víceméně reaguje právě nejenom na kompromisy, ale požadavky toho terénu.

Jsme přesvědčeni, a tak jak jsem si prošla všechny dopisy Asociace poskytovatelů služeb, nebo Svaz měst a obcí a i Asociace krajů, tak se ztotožňují a podporují tento poslanceký návrh všichni a vlastně žádají o to, aby se přijal. Za nás tedy prosíme, aby byl v prvním čtení, aby prošel. A samozřejmě ta diskuze, která se nese k určité oblasti, která asi nejvíce vzbuzuje nějaké rozpaky, myslím si, že by se měla přesunout i za účasti právě těch dalších partnerů na výbor pro sociální politiku. Děkuji.

Místopředseda PSP Petr Fiala: Děkuji. V rozpravě nyní vystoupí paní poslankyně Věra Kovářová. Prosím, máte slovo.

Poslankyně Věra Kovářová: Vážené kolegyně, vážení kolegové, já bych se také chtěla vyjádřit za klub STAN k návrhu této novely. Je zřejmé, že navýšení cen u služeb je oprávněné, odůvodněné, dá se snadno vysvětlit a pro poskytovatele sociálních služeb je rozhodně důležité. Je jasné, že řada z nich má zvýšené náklady, ty náklady, vstupy rostou, mzdové náklady rostou. Z tohoto pohledu není vlastně o čem diskutovat. (V sále je velmi rušno.)

Na druhou stranu zde máme poskytovatele – a jak zmínila zástupkyně předkladatelů, tak souhlas s touto novelou mají téměř od všech poskytovatelů sociálních služeb. Na druhou stranu zde máme tedy skupinu, která je na té druhé straně, a to jsou ti, kteří využívají těchto sociálních služeb a kteří si tyto sociální služby platí. A to je něco, co v tom zákoně tak trochu chybí. Na jedné straně není možné, aby poskytovatelé měli ceny, které neodpovídají těm nákladům, ale na druhé straně není možné, aby pečující osoby, popřípadě ti, kteří využívají těchto služeb, pobírají příspěvky, a ty jim na tyto služby po zvýšení nebudou stačit.

To, co zde zaznělo, že se pravděpodobně někdy nemusí stát, že k navýšení těch cen nedojde, tak si myslím, že to není pravda, protože si vzpomeňte na příklad, když došlo k navýšení příspěvku na péči, a to bylo v roce 2016, tak okamžitě poskytovatelé sociálních služeb navýšili tyto ceny, a zase oprávněně, protože věděli, že pokud dojde k navýšení příspěvku na péči, tak je tam nějaká rezerva, v uvozovkách, i ze strany těch pečujících. Já si myslím, že je potřeba upozornit na ty, kteří jsou pečujícími osobami a pobírají příspěvek na péči, nebo sami pobírají příspěvek na péči, zůstávají doma, nejdou do pobytových zařízení, a z toho jasně vyplývá, že tyto osoby šetří náklady státu. Proto si myslím, že to, co v zákoně chybí, je úprava toho, jakým způsobem bude pracováno právě s tím příspěvkem na péči, a měl by být také nějakým způsobem potom valorizován, resp. navýšen, aby to zkrátka a dobře bylo fér.

Musím konstatovat – a tím chci moc poděkovat paní magistře Petře Rohovské, která pečuje o čtrnáctiletou dceru s kombinovaným postižením, od které jsem dostala mail, a myslím, že jste ho dostali, vážení kolegové a vážené kolegyně, také. Musím říci, že je dobré si takovýto mail přečíst, a to z toho důvodu, že jsou to slova matky, která to všechno prožívá jako osoba pečující na vlastní kůži. A ona například ve svém e-mailu uvádí, že si nebude moci dovolit uhradit navýšení osobní asistence, neboť hodinová sazba bude nad mé finanční možnosti. Konstatuje, že je sice hezké, že jak zřejmě konstatují předkladatelé, že úspory ze snížení dotací se budou moci použít – a zde cituje – "pro rozvoj terénních a ambulantních služeb, jejichž kapacity jsou v České republice nedostatečné. Ale když já jako pečující osoba" – tedy mluvím o paní, která píše mail – "jako pečující osoba si je z důvodu zdražení služeb nebudu moci dovolit, tak to pro mě rozhodně nebude podporující." A tak bych mohla pokračovat dále v tom, jakým způsobem se chováme k těm, kteří jsou osobami pečujícími o dítě s postižením, a to bez nároku v podstatě na odměnu.

Čili tím chci říci, že by bylo dobré, aby ten návrh prošel do druhého čtení s tím, že budou připraveny pozměňovací návrhy, které toto budou upravovat, a to tak, že příspěvek na péči by se měl navýšit adekvátně tomu zvýšení cen sociálních služeb.

Dále musím říci, že nemůžeme souhlasit s tím, že pečovatelská služba bude sloučena s dalšími, a to z toho důvodu, že pečovatelská služba a osobní asistence by neměly být rozdělovány (?). Jedná se o výrazně odlišné služby. Zjednodušeně řečeno, pečovatelská služba je více zaměřena na pomoc a není až tak vyžadována spolupráce klienta či klientky. U osobní asistence je naopak vůči klientovi směřována podpora tak, aby on sám co nejvíce zapojoval své vlastní schopnosti a možnosti tak, aby byla jeho míra samostatnosti co nejlépe využita. Pečovatelka rozhodně nemůže plně bez dodatečné praxe nahradit službu osobního asistenta. Obě pozice pracují s klienty zcela odlišně. To samé platí o sloučení sociálních služeb – domovy pro seniory, domovy se zvláštním režimem a domovy pro osoby se zdravotním postižením – do jednoho druhu sociální služby. A tak bych asi mohla dále pokračovat.

Každopádně klub STAN podpoří propuštění do druhého čtení s tím, že pevně věříme, že se domluvíme na pozměňovacích návrzích, aby takováto novela byla užitečná jak pro poskytovatele, tak i pro příjemce sociálních služeb. A ještě jednou moc děkuji paní magistře Petře Rohovské za její vysvětlující e-mail. A vám kolegům, kdybyste si našli čas, doporučuji, pokud jste tento e-mail obdrželi, si ho přečíst. Děkuji.

Místopředseda PSP Petr Fiala: Děkuji. Do rozpravy se ještě přihlásil pan poslanec Ondřej Profant. Prosím, máte slovo.

Poslanec Ondřej Profant: Děkuju. Dobrý podvečer. Já bych tady chtěl zdůraznit jednu otázku, kterou tady již pokládala kolegyně Olga Richterová a na které se tady od předkladatelů nedostalo odpovědi. Jedná se o § 76a, kde se hovoří o valorizaci. A já se chci zeptat, z čeho hradit tu valorizovanou, takže navýšenou částku za osobní asistenci, když příspěvek na péči se nevalorizuje. To znamená, tyto dvě věci spolu dost úzce souvisejí a jedna se valorizuje a druhá ne. Toto asi není vhodné, je to příklad takových těch nedomyšlených opatření, která tu všichni budou ignorovat do momentu, než se o tom natočí několik reportáží a odvysílají se v prime time. A v ten moment se to tady aktivně začne řešit, všichni se budou předhánět, kdo to dřív předloží. A přitom je to věc, kterou my tady můžeme ošetřit již na začátku.

Takže bych se rád zeptal předkladatelů, jestli mi tam něco třeba uniká, jestli je to řešeno nějak jinak. A popřípadě, jestli tedy podpoří nějaký pozměňovací návrh, který by vedl tím směrem, aby se obě ty částky valorizovaly. Děkuji za odpověď.

Místopředseda PSP Petr Fiala: Děkuji. Hlásí se ještě někdo do obecné rozpravy? Do obecné rozpravy se nikdo nehlásí, obecnou rozpravu končím. Zájem o závěrečná slova má paní poslankyně Dražilová. Prosím, máte slovo.

Poslankyně Lenka Dražilová: Děkuji za slovo, já už jenom velice krátce. Slyšeli jsme tady spoustu vystoupení, spoustu námětů, spoustu pozitivních věcí a myslím si, že to je právě o tom, že téměř všichni, kdo vystupovali, tak na závěr řekli, že budou souhlasit s tím, že se tento návrh posune do druhého čtení. A to je přesně to, o co jde. V žádném případě nikdo nechce ublížit zdravotně postiženým, nikdo nechce zhoršit kvalitu sociálních služeb, ale právě naopak. Pojdme tedy tento návrh posunout tam, kam skutečně patří, na půdu výboru pro

sociální politiku, eventuálně podvýboru pro sociální služby a zdravotně postižené. Pojďme se bavit o tom, co ještě můžeme v téhle Poslanecké sněmovně udělat.

Děkuji vám za pozornost.

Místopředseda PSP Petr Fiala: Děkuji. Pan zpravodaj také vystoupí se závěrečným slovem. Pan poslanec David Kasal. Prosím, máte slovo.

Poslanec David Kasal: Děkuji za slovo, pane místopředsedo. Já bych jenom shrnul, že vystoupilo šest poslanců, nepadl návrh na zamítnutí a nebyly jinak upravené lhůty. Děkuji.

Místopředseda PSP Petr Fiala: Děkuji. Znamená to, že se budeme nyní zabývat návrhem přikázání výborům. Opět organizační výbor navrhl přikázat předložený návrh k projednání výboru pro sociální politiku jako výboru garančnímu. Navrhuje někdo jiný výbor jako výbor garanční? Nikdo nenavrhuje.

Takže budeme hlasovat o přikázání výboru pro sociální politiku jako výboru garančnímu.

Zahajuji hlasování. Kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování číslo 5, přihlášeno 96 poslanců, pro 89, proti nikdo. Návrh jsme přikázali jako garančnímu výboru pro sociální politiku.

Organizační výbor nenavrhl přikázat tento návrh jinému výboru. Je takový návrh z pléna od někoho z poslankyň, poslanců? Ne. Nezazněly ani návrhy na zkrácení lhůty, takže děkuji panu zpravodaji, děkuji paní navrhovatelce a končím projednání tohoto bodu.

Nyní se budeme věnovat bodu číslo

4.

Návrh poslanců Jiřího Běhounka a Víta Kaňkovského na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony /sněmovní tisk 1010/ – první čtení

Stanovisko vlády nám bylo doručeno jako sněmovní tisk 1010/1. Prosím, aby předložený návrh za navrhovatele uvedl pan poslanec Jiří Běhounek. Máte slovo.

Poslanec Jiří Běhounek: Pane místopředsedo, děkuji za slovo. Kolegyně, kolegové, tento návrh zákona společně s Vítkem Kaňkovským, který se omluvil, a ve spolupráci s Ministerstvem práce a sociálních věcí je reakcí na řešení situace lékařské posudkové služby a návrh dalšího postupu. Jsem přesvědčen, že materiál je zpracován velice podrobně, takže pokud jste ho četli, omezím se pouze na základní konstatování, abych nezdržoval.

Do Sněmovny byl předložen 10. září 2020. Souhlasné stanovisko citované panem místopředsedou je ze 14. října téhož roku. V podstatě je to reakce na materiál, který schválila vláda České republiky 13. ledna svým usnesením 37.

Je obecně známo, že nedostatek lékařů v lékařské posudkové službě a jejich věková struktura je velmi nepříznivá. Zájem o činnost v rámci lékařské posudkové služby je malý. Z toho dochází ale k velmi složitým komplikacím s posuzováním osob a poskytováním závěrů. Dynamika a cílení kontrol nejsou dostatečné a jsou především významné problémy

s dodržováním lhůt. Co se má tímto návrhem zlepšit, je snaha o personální stabilizaci lékařské posudkové služby a plynulý výkon její činnosti.

Po širokých diskusích, které jsme vedli s Ministerstvem práce a sociálních věcí poté, co jsme identifikovali v terénu tuhle problematiku, jsme zjistili, že jediným možným řešením v této situaci je návrh (na) zavedení institutu odborného nelékařského zdravotnického pracovníka, což by byl pracovník, který by na první instanci okresní správy sociálního zabezpečení připravil materiály, odlehčil tím lékaři, a posudek, který by zpracoval na základě taxativních výstupů, musí být podepsán posudkovým lékařem. Kvalitu nastavených kontrolních mechanismů by to samozřejmě neporušilo. Počítá se, že by v České republice bylo tak asi 160 těchto pracovníků. Vzhledem k nedostatečnému naplnění počtu zaměstnanců v posudkové službě by nebyl asi žádný větší nárok na doplňování počtu. A doba, která by byla určena tomuto přechodnému období, by byla rozložena řádově asi na dva roky.

Vzhledem k tomu, že jsme zjistili, že se v současné době neposílají elektronicky podklady, tak jsme doplnili ve spolupráci s MPSV i některé další záležitosti, což je specifikace zasílání podkladů k posouzení, koncentrace řízení, možnost posuzování v přítomnosti posuzované osoby při posuzování zdravotního stavu. Může si přizvat k jednání poskytovatele zdravotní služby, tak aby to nebylo jenom na základně písemných záležitostí. A potom je možnost diskutovat ukončení dočasné pracovní neschopnosti v průběhu posuzování nároku na nemocenskou uplynutím.

Původně jsme předpokládali znění zákona od 1. 1. 2021. Samozřejmě tato doba marně uplynula. Takže já věřím, že bude tento materiál v případě, že bude projednán, bude zlepšena šance stabilizace lékařské posudkové služby s účinností od 1. 1. 2022, či jak bude probíhat legislativní proces. Já vás prosím, abyste se nad tím zamysleli a propustili tento zákon do druhého čtení. Je to v podstatě technická věc, která by ale výrazným způsobem usnadnila činnost nejen lékařské posudkové služby, ale i dopad na posuzované.

Děkuji vám za pozornost.

Místopředseda PSP Petr Fiala: Děkuji. Zpravodajem pro první čtení je pan poslanec David Kasal, který tu byl ještě před chvílí, ale teď ho tady nevidím. Ale zpravodaje pro první čtení potřebujeme. Prosím někoho, kdo řídí v této chvíli poslanecký klub hnutí ANO, aby zkusil... A výborně. Pan poslanec je tady. (Poslanec Kasal vbíhá do sálu.) Prosím pana poslance Davida Kasala, který je zpravodajem, aby se teď ujal slova, než otevřu rozpravu. Prosím, máte slovo.

Poslanec David Kasal: Omlouvám se. Děkuji za slovo. Tento tisk předkladatel uvedl ohledně posudkové služby a nedostatku posudkových lékařů. Je velmi důležitý k tomu, aby mohla fungovat jak posudková služba, tak v návaznosti i zdravotní služba a sociální služby, takže jej podporuji a prosím o propuštění do druhého čtení.

Místopředseda PSP Petr Fiala: Děkuji. Otevíráme rozpravu. Do rozpravy je s přednostním právem jako první přihlášená paní ministryně Jana Maláčová. Připraví se paní poslankyně Jarošová. Prosím, paní ministryně, máte slovo.

Ministryně práce a sociálních věcí ČR Jana Maláčová: Děkuji, pane předsedající. Jistě víte, že návrh pana poslance Běhounka a pana poslance Kaňkovského podporujeme. Ministerstvo se na přípravě spolupodílelo, protože lékařská posudková služba je dlouhodobě v krizi, a to proto, že v ní často jsou lékaři před odchodem do důchodu. Průměrný věk lékařů

je 62 let. Noví se nehlásí, zejména proto, že LPS je spojena s poměrně velkou administrativní zátěží a často se měnícími zákony. Ročně mají ale posudkoví lékaři na starosti až 430 tisíc posudků, a proto se na kvalitní lékařskou posudkovou službu spoléhají statisíce lidí.

Chtěla bych vám sdělit dobrou zprávu, protože když jsme se informovali o tom, jaký je aktuální stav LPS, když ho sleduji na měsíční bázi, tak v tuto chvíli máme v lékařské posudkové službě pouze 37 nedodělků – 37 po lhůtě. A všech 37 je po lhůtě z důvodu vlastní žádosti klientů kvůli covidu. To je velmi dobrá zpráva, protože když jsem nastupovala na ministerstvo, tak jsem zdědila přes 11 tisíc nedodělků. Takže se nám daří i přes složitou situaci velmi dobře spravovat celou lékařskou posudkovou službu. Přesto je kvůli stárnoucím lékařům důležité podpořit tento záměr. Představil ho pan poslanec Běhounek. Nebudu to opakovat. My si od otevření LPS i nelékařům zdravotníkům slibujeme hlavně zrychlení vydání posudku, ulehčení dnes přetíženým posudkovým lékařům a celkovou personální stabilizaci.

Závěrem bych chtěla říct, že chceme zvýšit důvěru lidí v systém lékařské posudkové služby, a proto vás prosím o podporu tohoto návrhu a vpuštění do dalšího čtení, do druhého čtení. Velmi děkuji.

Místopředseda PSP Petr Fiala: Děkuji paní ministryni. Nyní paní poslankyně Jarošová je další na řadě v obecné rozpravě a zatím poslední přihlášená. Prosím, máte slovo.

Poslankyně Monika Jarošová: Dobré odpoledne, vážené kolegyně, vážení kolegové. Dovolte, abych zde řekla stanovisko hnutí SPD k této novele, jejímž účelem je reagovat na dlouhodobý nedostatek posudkových lékařů v resortu práce a sociálních věcí a zefektivnit činnost lékařské posudkové služby.

Musím konstatovat, že nedostatek posudkových lékařů je problém dlouhodobý. Trápí nás řada neobsazených míst. A hodně lékařů je již staršího věku. Ale to se týká bohužel zdravotnictví u nás jako celku. Velký problém vidíme také ve zdlouhavých řízeních, kdy důvodem je vynakládání nedůvodné práce lékaři okresní správy sociálního zabezpečení na činnosti, které by mohli plnit odborní nelékařští zdravotničtí pracovníci. A právě nejvýznamnější navrhovanou úpravou v této novele je posílení lékařské posudkové služby právě o institut odborného nelékařského zdravotnického pracovníka, který se bude v rozsahu své odbornosti podílet na plnění úkolů v součinnosti s lékaři sociálního zabezpečení. Společně tak v týmu zvládnou podstatně větší objem práce a rychleji.

Výše uvedené problémy a malá účinnost jejich řešení v minulých letech způsobily velké problémy v činnosti lékařské posudkové služby jako celku a i na jejich jednotlivých úrovních. Vážnost situace a její možné celospolečenské dopady vyžadují věcná a právní řešení. Ty zajistí nejen personální stabilizaci lékařské posudkové služby a plynulé a včasné posudky s minimalizací posudků vydávaných po zákonné lhůtě, ale i sociální jistoty osobám se zdravotním postižením. Hnutí SPD si uvědomuje závažnost těchto problémů, které je třeba řešit, a tím zlepšit, ulehčit a zatraktivnit práci posudkových lékařů, proto tuto novelu podporujeme a budeme hlasovat pro její postoupení do druhého čtení.

Děkuji za pozornost.

Místopředseda PSP Petr Fiala: Děkuji. S faktickou poznámkou se přihlásila paní poslankyně Olga Richterová. Prosím, máte slovo.

Poslankyně Olga Richterová: Děkuji za slovo. Jenom velice stručně, protože lékařské posudkové službě jsme se vlastně hodně intenzivně věnovali na výboru i mimo něj. Tak jenom že je dobře, že je nějaké řešení nastíněno, ale stejně ten veliký problém věkové skladby lékařů lékařské posudkové služby je něco, co si myslím, že stejně hrozí, že nás v těch příštích letech přece jenom trochu doběhne, ale ty dobré zprávy o vypořádání posudků po lhůtě jsou něco, co si zároveň zaslouží pochválit. A protože se to v této Sněmovně málo dělá, tak si dovoluji, protože si myslím, že to je namístě, pochválit paní ministryni Maláčovou, že zařídila vyřízení těch nedodělků, protože po té lhůtě to bylo opravdu ostudné a ti lidé byli v zoufalé situaci. Takže děkuji za tohle.

Místopředseda PSP Petr Fiala: Děkuji. Hlásí se ještě někdo do rozpravy? Do rozpravy se nikdo nehlásí. Obecnou rozpravu končím. Zájem o závěrečná slova není. Nezazněl návrh na vrácení nebo na zamítnutí předloženého návrhu. Budeme se zabývat návrhem na přikázání výborům k projednání.

Organizační výbor navrhl přikázat předložený návrh k projednání výboru pro sociální politiku jako výboru garančnímu. Navrhuje někdo nějaký jiný výbor jako výbor garanční? Nikdo jiný výbor nenavrhuje.

Hlasujeme tedy o přikázání garančnímu výboru, tedy výboru pro sociální politiku.

Zahajují hlasování. Kdo je pro? Kdo je proti?

V hlasování pořadové číslo 6 přihlášeno 98 poslanců, pro 89, proti nikdo. Návrh byl přijat.

Je zde ještě návrh na přikázání jinému výboru? Organizační výbor takový návrh neučinil. Není takový návrh ani z pléna, takže konstatuji, že jsme předložený návrh přikázali k projednání výboru pro sociální politiku jako garančnímu výboru. Končím projednání tohoto bodu. Děkuji panu zpravodaji, děkuji panu navrhovateli.

Nyní je na řadě bod

5.

Vládní návrh zákona o bezpečnosti práce v souvislosti s provozem vyhrazených technických zařízení a o změně souvisejících zákonů /sněmovní tisk 535/ – druhé čtení

Z pověření vlády předložený návrh uvede paní ministryně práce a sociálních věcí Jana Maláčová. Ale předtím se přihlásil s přednostním právem pan poslanec Kubíček. Prosím, máte slovo.

Poslanec Roman Kubíček: Děkuji za slovo, pane předsedající. Já požádám o změnu zpravodaje, protože paní poslankyně Ožanová není přítomna, a navrhuji sebe.

Místopředseda PSP Petr Fiala: Ano, pane poslanče. A protože jsme ve druhém čtení, tak o tom nemusíme hlasovat, takže budete působit v roli zpravodaje. Děkuji.

A teď prosím paní ministryni Janu Maláčovou, aby se ujala slova.

Ministryně práce a sociálních věcí ČR Jana Maláčová: Děkuji, pane předsedající. Velmi stručně. Cílem návrhu je zakotvit oblast bezpečnosti provozu vyhrazených technických

zařízení moderním způsobem. Dnes se tato oblast v mnohém řídí překonanými právními předpisy. Předkládaný návrh zákona vychází ze zhodnocení stávajícího právního stavu a z praktických poznatků při práci s technickými zařízeními. Navrhované věcné změny se týkají zejména vymezení pojmu "vyhrazené technické zařízení" včetně členění jednotlivých druhů "zdvihací, elektrická, plynová a tlaková", požadavků na bezpečnost provozu těchto zařízení a ochranu zdraví při práci po dobu jejich používání, stanovení předpokladů pro odbornou způsobilost osob, způsobu ověřování odborné způsobilosti k činnostem na těchto zařízeních, stanovení výkonu státní správy na úseku bezpečnosti provozu těchto zařízení, dále pak vymezení povinností právnických podnikajících fyzických a fyzických osob dotčených materií návrhu zákona, formálního zakotvení evidence odborně způsobilých osob a oprávnění a také stanovení poplatku za odbornou činnost pověřené organizace.

Vážené paní poslankyně, vážení páni poslanci, přijetí tohoto zákona je nezbytné k nastavení efektivnějšího zajištění bezpečnosti provozu těchto zařízení, ale také k ochraně životů, zdraví a bezpečnosti osob, majetku nebo životního prostředí. Proto vás žádám o jeho podporu. Děkuji.

Místopředseda PSP Petr Fiala: Děkuji. Návrh jsme v prvním čtení přikázali k projednání hospodářskému výboru jako výboru garančnímu. Dále byl tisk přikázán výboru pro bezpečnost a výboru pro obranu. Usnesení výboru máme k dispozici jako sněmovní tisky 535/1 až 6. Pan zpravodaj Roman Kubíček nás seznámí s projednáním v hospodářském výboru. Prosím, máte slovo.

Poslanec Roman Kubíček: Děkuji za slovo, pane předsedající. Vážené poslankyně, vážení poslanci, vládní návrh zákona o bezpečnosti práce projednávala Sněmovna v prvním čtení dne 24. 1. 2020. Garančním výborem byl ustanoven hospodářský výbor, tisk byl dále přikázán výboru pro bezpečnost a výboru pro obranu. Garanční hospodářský výbor dne 10. 6. 2020 přijal několik pozměňovacích návrhů, které ve většině případů pouze dopřesňují navrhovanou právní úpravu a odstraňují významové nejasnosti.

Garanční hospodářský výbor přijal k tisku toto usnesení: "Hospodářský výbor Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky po vyslechnutí výkladu náměstkyně ministryně práce a sociálních věcí Kateřiny Štěpánkové, zpravodajské zprávy poslankyně Zuzany Ožanové a po obecné a podrobné rozpravě

I. doporučuje Poslanecké sněmovně Parlamentu České republiky projednat a schválit sněmovní tisk 535, ve znění schválených pozměňovacích návrhů;

II. zmocňuje zpravodajku výboru, aby ve spolupráci s navrhovatelem a legislativním odborem Kanceláře Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky provedla v návrhu zákona legislativně technické úpravy, které nemají dopad na věcný obsah navrhovaného zákona;

III. pověřuje zpravodajku výboru, aby na schůzi Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky přednesla zprávu o výsledcích projednávání tohoto návrhu zákona v hospodářském výboru;

IV. pověřuje předsedu výboru, aby předložil toto usnesení předsedovi Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky."

Dále si dovoluji upozornit, že při vyhotovení usnesení výboru došlo u pozměňovacích návrhů k chybě při přepisu, a to v bodě 12 tisku 535/6, který se týká části třetí, nikoliv první, jak je uvedeno. Tato věc bude opravena v soupisu pozměňovacích návrhů.

A nyní si dovolím ještě předložit jeden pozměňovací návrh k tomuto vládnímu návrhu zákona. Je to z důvodu, že tyto návrhy jsou výlučně legislativně technického charakteru a reagují na změny ve znění zákona o inspekci práce, ke kterým došlo v době od předložení návrhu zákona Poslanecké sněmovně do doby jeho projednávání ve druhém čtení, a to zákonem č. 285/2020 Sb., změna zákoníku práce a některých dalších souvisejících zákonů, sněmovní tisk 689, a to k části druhé – změna zákona o inspekci práce:

za první, ve výčtu novel zákona č. 251/2005 Sb., o inspekci práce, se na konci slova "a zákona č. 327/2017 Sb." nahrazují slovy "zákona č. 327/2017 Sb., zákona č. 176/2019 Sb. a zákona č. 285/2020 Sb.";

za druhé se v bodě 1 text "písmeno j)" nahrazuje textem "písmeno k)";

za třetí se bod 6 zrušuje a následující body se přečísľují;

za čtvrté se bod 7, dosavadní bod 8, zrušuje a následující body se přečísľují.

V podrobné rozpravě se k tomuto pozměňovacímu návrhu ještě přihlásím. Děkuji.

Místopředseda PSP Petr Fiala: Děkuji. Protože se tímto návrhem zabývaly také výbor pro bezpečnost a výbor pro obranu, tak se ptám zpravodajů – pana poslance Marka Nováka, zda chce vystoupit. Ano, pan poslanec Novák je zpravodaj výboru pro bezpečnost k tomuto tisku. Prosím, máte slovo.

Poslanec Marek Novák: Děkuji za slovo, pane předsedající. Vážené kolegyně, vážení kolegové, já vás seznámím s usnesením č. 163 výboru pro bezpečnost, který na své 38. schůzi dne 11. června 2020 přijal následující usnesení:

"Výbor pro bezpečnost Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky po úvodním vystoupení náměstkyně pro řízení sekce evropských fondů a mezinárodní spolupráce Ministerstva práce a sociálních věcí paní Mgr. Martiny Štěpánkové, generálního inspektora Státního úřadu inspekce práce Mgr. Ing. Rudolfa Hahna, po zpravodajské zprávě poslance Marka Nováka a po obecné a podrobné rozpravě

I. doporučuje Poslanecké sněmovně Parlamentu České republiky, aby s vládním návrhem zákona o bezpečnosti práce v souvislosti s provozem vybraných technických zařízení a o změně souvisejících zákonů, sněmovní tisk 535, vyslovila souhlas;

II. pověřuje předsedu výboru, aby toto usnesení předložil předsedovi Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky;

III. zmocňuje zpravodaje výboru, aby s tímto usnesením seznámil Poslaneckou sněmovnu Parlamentu České republiky."

Děkuji vám za pozornost.

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: Hezký večer, vážené paní poslankyně, vážení paní poslanci, paní ministryně. Budeme pokračovat, a to vystoupením pana poslance Pavla Růžičky, který přednese návrh za výbor pro obranu jako zpravodaj. Máte slovo, pane zpravodaji.

Poslanec Pavel Růžička: Vážený pane předsedající, vážená paní ministryně, kolegyně, kolegové, dovoluji vám zde přečíst usnesení výboru pro obranu z jeho 33. schůze ze dne 13. května 2020 k vládnímu návrhu zákona o bezpečnosti práce v souvislosti s provozem vyhrazených technických zařízení a o změně souvisejících zákonů, sněmovní tisk č. 535:

"Výbor pro obranu Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky po úvodním vystoupení a zpravodajské zprávě poslance Pavla Růžičky a po rozpravě

I. doporučuje Poslanecké sněmovně Parlamentu České republiky, aby vládní návrh zákona o bezpečnosti práce v souvislosti s provozem vyhrazených zařízení a o změně souvisejících zákonů, sněmovní tisk č. 535, schválila ve znění těchto pozměňujících návrhů – které jsou nahrány v systému pod číslem 535/4, část 1/2;

II. pověřuje zpravodaje výboru, aby s tímto usnesením seznámil Poslaneckou sněmovnu Parlamentu České republiky;

III. ukládá předsedkyni výboru, aby předložila usnesení předsedovi Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky."

Děkuji.

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: Já děkuji panu zpravodaji za jeho zpravodajskou zprávu a otevírám obecnou rozpravu, do které je přihlášen pan poslanec Pavel Jelínek. Prosím, pane poslanče, máte slovo.

Poslanec Pavel Jelínek: Děkuji za slovo, vážený pane předsedající. Vážené kolegyně, kolegové, dovoluji mi seznámit vás s pozměňovacím návrhem k tisku 535/4, kterým se pozměňuje pozměňovací návrh tisku 535 uvedený v usnesení výboru pro obranu. Pozměňovací návrh předkládám s dalšími poslanci téměř ze všech klubů Poslanecké sněmovny. Pozměňovací návrh je konzultován s resortem obrany a upravuje drobné nedostatky původního pozměňovacího návrhu. Pozměňovací návrh je zavedený v systému pod číslem 5831 a obsahuje tyto změny k pozměňovacímu návrhu uvedenému v usnesení výboru pro obranu ze 33. schůze ze dne 13. května 2020:

I. v části druhé – změna zákona o ozbrojených silách České republiky – § 26 se mění takto:

1. V bodě 3. se slovo „armády“ nahrazuje slovem „ozbrojených sil“. V § 6 odst. 4 písm. h) zákona č. 251/2005 Sb., o inspekci práce, jsou z působnosti úřadu a inspektorátů vyjmuty určená technická zařízení v ozbrojených silách České republiky. Ozbrojené síly jsou definovány v § 3 odst. 2 zákona č. 219/1999, o ozbrojených silách ČR, je proto nezbytné působnost Ministerstva obrany v oblasti státního odborného dozoru vztáhnout na všechny ozbrojené síly, neboť podle původního znění by Hradní stráž a Vojenská kancelář prezidenta republiky byly mimo kontrolu.

2. Bod 5: „5. V § 7 odst. 1 písm. d) se na konci textu bodu 5. doplňují slova „k plnění nádob plyny a vydávání a odebírání oprávnění k těmto činnostem“. V bodě 5 je opravena drobná gramatická chyba, tzn. doplňuje se čárka ve větě, která v původním pozměňovacím návrhu chyběla. Po jejím doplnění je zřejmé, že prověřování odborné způsobilosti k plnění nádob plyny je samostatnou činností vnímanou taktéž jako státní odborný dozor.

II. V oddíle 4 – určená technická zařízení – § 36 se upravuje takto: 1. V § 36 odst. 1 – předpoklady odborné způsobilosti k činnostem s určenými technickými zařízeními - se ve větě první vypouští slova „právnícké osoby a podnikající fyzické“. Pokud by tam slova „právnícké osoby a podnikající fyzické“ zůstala, nemohli by v resortu obrany provádět montáž, opravy, revize, zkoušky určených technických zařízení a plnění nádob plyny zaměstnanci ministerstva. Obecný výraz odborně způsobilé osoby zahrnuje všechny skupiny odborně způsobilých osob. A konečně

III. v oddíle 4 – náležitosti oprávnění a osvědčení – § 36a se upravuje takto: V § 36a odst. 1 písm. c) se slovo „podnikatele“ nahrazuje slovem „žadatele“. O oprávnění nebo osvědčení žádají také zaměstnanci resortu, velitelé, náčelníci, představení útvarů, zařízení odborů. Žadatel je obecnější výraz, který zahrnuje všechny osoby.

Ostatní text pozměňovacího návrhu z usnesení výboru zůstává beze změn. Předpokládaný pozměňovací návrh obsahuje kompletní nové znění pozměňovacího návrhu z usnesení výboru pro obranu s vyznačením změn a je zavedený v systému pod číslem 5831.

K uvedenému pozměňovacímu návrhu se přihlásím v podrobné rozpravě a žádám vás o jeho podporu. Děkuji.

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: Děkuji panu poslanci Pavlu Jelínkovi, eviduji jeho přihlášku do podrobné rozpravy. Nyní pan poslanec Pavel Juříček v obecné rozpravě. Prosím, pane poslanče, máte slovo.

Poslanec Pavel Juříček: Dobrý den, dámy a pánové. Já bych chtěl upozornit, že podstatou tohoto zákona a v jeho textaci není celý ten život, který souvisí s technickými revizemi. Podstatou je navazující státní norma, která cílí právě na technické revize, které, věřím tomu, že Poslaneckou sněmovnu ani moc nezajímají. Ale zajímá to reálné podnikatele. Ale po pravdě řečeno i Poslaneckou sněmovnu by mohlo zajímat, jestli vůbec se dělá revize tady těch žárovek jednou ročně, nebo jednou za dva roky, a každého počítače a každé elektronické věci a ostatních věcí, které jsou specifikovány právě v té státní normě. Takže já bych chtěl obrátit pozornost k tomu, aby s Ministerstvem práce a sociálních věcí, které to má v kompetenci, nicméně technicky těmto věcem ani odborně nemůže rozumět, tak aby se to skutečně zpracovalo správně. Stále hovoříme o tom, jak podnikatelská sféra je zatížená, dneska když máte moderní firmy a máte tam desítky senzorů, elektronických prvků, různých drobných tlakových nádob a kamerových systémů a laserů a já nevím čeho všeho a na každé lince toho máte desítky, tak de facto podnikatelé, aby vůbec vyráběli, tak ani ty technické revize nestačí dělat. A je zajímavé taky, že jedna žárovka vás třeba stojí na technické revizi 15 až 70 korun, tak jenom abychom si uvědomili, že podnikatelé na takovéhle věci utrácejí ročně statisíce. A vůbec to nesouvisí s bezpečností práce. Souvisí to s logikou a se zatížením podnikatelů.

Proto zdůrazňuji, že ani já tady nepléduji, že bychom nějakým způsobem znevažovali tento zákon, který připravilo MPSV, spíše hovořím o tom, že podstata je v té státní normě, která se musí reálně opravdu přepracovat, a pak podnikatelé mohou normálně fungovat. Já jsem se sešel se spoustou... at' už to byly tlakové nádoby, anebo tepelné zdroje, anebo elektrika, se všemi jsem se sešel a všichni pak, když jsme se snažili spočítat, kdyby se dodržovala ta státní norma a ten zákon, tak dneska máte zhruba v České republice asi těch 10 tisíc revizáků – a ono by jich muselo být asi 2,5krát víc, aby se to vůbec dalo stihnout. Takže tady vidíte tu nelogičnost, že chceme něco po firmách, něco, co vůbec není ani možné technicky zajistit a organizačně zajistit. Takže tam bych nasměroval tu pozornost. A doufám, že v té státní normě máme šanci, paní ministryně, opravdu udělat naprosto logické zásahy a nebránit se tomu.

To, že Hospodářská komora pravděpodobně pro to nebude příliš jako nadšená, to je pravda, protože my bychom jim samozřejmě částečně zmenšili ten manévrovací a prostor a ten byznys jako takový, ale těch revizáků, jak říkám, je zhruba těch 10 tisíc a máme tady statisíce a statisíce dalších lidí, které to blokuje, a blokuje jim to reálné věci. A dělali jsme to i ve srovnání se zahraničím, protože často některé věci v zahraničí nejsou. Ano, jsou to

rezidua sedmdesátých let, i ta norma je ze sedmdesátých let, tak je to potřeba opravdu postavit na rok, aspoň ten rok 2021.

Děkuji za pozornost.

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: Děkuji panu poslanci Pavlu Juříčkovi a ptám se, kdo další do obecné rozpravy. Nikoho nevidím, obecnou rozpravu končím. Ptám se, jestli je zájem o závěrečná slova po obecné rozpravě. Paní ministryně, páni zpravodajové nemají zájem, otevířu tedy rozpravu podrobnou, protože žádný návrh, který bychom hlasovali, tady není. A eviduji přihlášku pana poslance Jelínka a pana zpravodaje. Pan kolega Jelínek a poté pan zpravodaj Roman Kubíček. Máte slovo, pane poslanče.

Poslanec Pavel Jelínek: Děkuji za slovo. Pouze se přihlašuji k pozměňovacímu návrhu, který je v systému vedený pod číslem 5831. Děkuji.

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: Děkuji panu poslanci Jelínkovi. Nyní pan poslanec Roman Kubíček. Máte slovo.

Poslanec Roman Kubíček: Děkuji za slovo, pane předsedající. Já se přihlašuji k pozměňovacímu návrhu, který je v systému vložen jako sněmovní dokument 7246, a odůvodnění jsem provedl v obecné rozpravě. Děkuji.

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: Děkuji panu poslanci Romanu Kubíčkov. Nyní se ptám, kdo dál do podrobné rozpravy. Nikoho nevidím, i podrobnou rozpravu končím. Ptám se, jestli je zájem o závěrečná slova po podrobné rozpravě. Paní ministryně nemá zájem, páni zpravodajové také ne, mohu tedy ukončit druhé čtení, protože nepadl žádný návrh, který bychom hlasovali ve druhém čtení po podrobné rozpravě. Děkuji paní ministryni, děkuji panu zpravodaji, končím bod číslo 5.

Dalším bodem našeho jednání je bod

6.

Vládní návrh zákona, kterým se mění zákon č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů /sněmovní tisk 1116/ - druhé čtení

Z pověření vlády předložený návrh uvedení paní ministryně práce a sociálních věcí Jana Maláčová. Než se ujme slova, děkuji, že paní poslankyně Lenka Dražilová zaujala místo u stolku zpravodajů, protože paní kolegyně Pastuchová tady není. A pan poslanec Roman Kubíček se hlásí ještě před úvodním slovem.

Poslanec Roman Kubíček: Děkuji za slovo, pane předsedající. Já tady nechci navrhopvat jménem dvou poslaneckých klubů jednání po 19. hodině do nekonečna, ale žádal bych laskavě Poslaneckou sněmovnu o prodloužení jednání tohoto bodu do doprojednání tohoto bodu. Do doprojednání.

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: No, to sice je návrh hezký, ale potřebuji k tomu ty návrhy těch dvou poslaneckých klubů.

Poslanec Roman Kubíček: Takže jménem poslaneckého klubu ANO a ČSSD do projednání tohoto bodu.

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: Ano, pan předseda Jan Chvojka kývá, že to je s jeho souhlasem, čili to je hlasovatelný návrh, o kterém dám hlasovat bezprostředně, ale nejdřív svolám kolegy a kolegyně z předsálí. (Gong.)

Vážené paní poslankyně, vážení páni poslanci, na návrh poslaneckého klubu ANO a sociální demokracie je návrh na jednání a meritorní hlasování o zákonech po 19. hodině do projednání bodu 6, to znamená sněmovního tisku 1116.

Rozhodneme v hlasování číslo 7, které jsem zahájil, a ptám se, kdo je pro. Kdo je proti? Děkuji vám.

Hlasování číslo 7. Z přítomných 97 pro 73, proti nikdo. Návrh byl přijat, budeme tedy o tomto zákonu jednat i po 19. hodině.

Nyní tedy udělím slovo paní ministryni práce a sociálních věcí Janě Maláčové. Paní ministryně, máte slovo. (V sále je velmi hlučno.)

Ministryně práce a sociálních věcí ČR Jana Maláčová: Děkuji, pane předsedající. Je to náš šestý dnešní zákon v oblasti sociální politiky, budu maximálně stručná. Už jsme všichni unavení, já nejvíce, protože tu sedím celou dobu.

Jedná se o zásadní –

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: Já vás přeruším, paní ministryně, a požádám sněmovnu o klid! Já vím, že ne všichni pozitivně reagovali na tento návrh, ale přesto byl schválen, a prosím tedy Sněmovnu, aby v důstojném prostředí doprojednala tisk 1116. Prosím, pokračujte.

Ministryně práce a sociálních věcí ČR Jana Maláčová: Jedná se o zásadní pomoc pro rodiny... (Hluk v sále trvá, ministryně se odmlčuje a vyčkává.) Děkuji... o zásadní pomoc pro rodiny s dětmi, po které se zde dlouho volá. Jedná se o navýšení přídatku na dítě a zdvojnásobení okruhu rodin, které na něj budou mít nárok. Nejenom že to doporučují ekonomičtí experti, vládní NERV a přistoupilo k tomu i mnoho dalších zemí na západ od nás, ale i zde na půdě Parlamentu České republiky se... nebo Poslanecké sněmovny se objevují návrhy na pomoc rodinám s dětmi, převážně na pomoc jednorázovou či cílenou jenom na určitou část rodin.

Vládní návrh obsahuje valorizaci částek o 26 % a zvýšení násobku životního minima z 2,7 na 3,4, a to z toho důvodu, že z přídatku na dítě se v posledních letech stala chudinská dávka. Za posledních deset let vypadlo z přídatku na dítě 300 tisíc dětí. Dnes má na přídatek na dítě nárok jedno dítě z deseti a to je prostě strašně málo. Pro jistotu zdůrazňuji to číslo – celkově se jedná pouze o 236 tisíc dětí. Při současné situaci rodiče pětiletého dítěte vydělávající oba pouze minimální mzdu nebudou mít nárok na přídatek na dítě, což si myslím, že je demotivující a vede to k frustraci a odmítání našeho politického a společenského systému. Opakuji: když mají dva rodiče pětiletého dítěte pouze minimální mzdu, tak při současném stavu nemají nárok na přídatek na dítě.

Kromě nejrychlejší a přímé finanční podpory rodinám s nízkými a výhledově až středními příjmy se totiž, pokud bude návrh vlády schválen, jedná o nejefektivnější nástroj

pro obnovu ekonomiky. Myslím si, že nízkopříjmové rodiny přídavky vrátí ihned do spotřeby, výzkumy ukazují na útratu 700 až 1 000 korun... nebo 700 tisíc z... 700 korun z 1 000. A o příjmové chudobě rodin s dětmi svědčí i srovnání s příjmy důchodců, kdy ani rodiny pracující za průměrnou mzdu nedosahují v příjmech na osobu úroveň průměrného starobního důchodu.

Daňová podpora, protože Česká republika patří k zemím s nejvyššími daňovými podporami na dítě, očividně nestačí, a navíc necílí na nízkopříjmové. Ti si na slevu na dani sáhnou pouze jednou ročně, když dochází k zúčtování nebo vyúčtování daňového přiznání, a to si myslím, že je také hlavní výhoda přídavku, že se jedná o každoměsíční finanční podporu.

Slíbila jsem, že budu stručná, proto vás, vážené paní poslankyně, vážení páni poslanci, prosím o podporu tohoto návrhu. Děkuji.

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: Děkuji paní ministryni práce a sociálních věcí Janě Maláčové a konstatuji, že návrh jsme v prvním čtení přikázali k projednání výboru pro sociální politiku jako výboru garančnímu. Usnesení výboru bylo doručeno jako sněmovní tisk 1116/1. Požádám nyní zpravodajku výboru pro sociální politiku paní poslankyni Lenku Dražilovou, aby nás informovala o jednání a projednání ve výboru a případné pozměňovací návrhy odůvodnila. Paní zpravodajko, máte slovo.

Poslankyně Lenka Dražilová: Děkuji za slovo. Přečtu vám usnesení výboru pro sociální politiku z 69. schůze ze dne 17. února letošního roku k vládnímu návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů, tedy sněmovní tisk 1116:

Po odůvodnění náměstkyně ministryně práce a sociálních věcí Kateřiny Jirkové, zpravodajské zprávě poslankyně Jany Pastuchové a po rozpravě výbor pro sociální politiku Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky

I. doporučuje Poslanecké sněmovně, aby vyslovila souhlas s vládním návrhem zákona, kterým se mění zákon č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů, ve znění těchto přijatých pozměňovacích návrhů. – Já z důvodu zkrácení nebudu číst ty pozměňovací návrhy, protože je máte, jak bylo řečeno, vloženy v systému. Budu tedy pokračovat.

II. Zmocňuje zpravodajku výboru, aby se stanoviskem výboru seznámila schůzi Poslanecké sněmovny, ve spolupráci s legislativním odborem Kanceláře Poslanecké sněmovny provedla příslušné legislativně technické úpravy.

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: Děkuji paní zpravodajce a otevírám rozpravu. První přihlášená je paní poslankyně Olga Richterová, připraví se paní zpravodajka ke svému vystoupení. Paní poslankyně, máte slovo.

Poslankyně Olga Richterová: Děkuji za slovo. Já jsem tady už dneska citovala čísla toho, jak rodiny s dětmi na tom vlastně přepočtu, jaký mají mediánový příjem na hlavu, jsou hůře než všechny ostatní rodiny v Česku. A k tomu předkladu, se kterým věcně souhlasíme, mám jenom ten komentář, že to je příležitost opravit jednu drobnost týkající se místní příslušnosti stanovené pro přiznávání dávek.

Takže tady představuji pozměňovací návrh, který je podle mě opravdu jenom technický. Všimli jsme si toho, že je vlastně uvedeno, že místní příslušnost pro člověka – krajské pobočky Úřadu práce – se řídí místem, kde je oprávněná osoba hlášena k trvalému pobytu, a my navrhuje, ať se to opraví, ať se řídí místem, kde oprávněná osoba na území České republiky bydlí, anebo nelze-li místo určit, tak tím jiným místem, kde je hlášena k trvalému pobytu. Budu velice ráda za zvážení. Myslíme si, že to je taková oprava drobné věci týkající se administrace, té správy dávek.

A ještě jeden maličký komentář, jenom jedna věc. Je škoda, že to vlastně není víc navázáno na valorizaci existenčního a životního minima. Opět, už jsem dneska jednou tady chválila paní ministryni, ještě ji pochválím podruhé, protože došlo z jejího rozhodnutí už k navyšování těchto částek, ale prostě aby se pravidelně zohledňovala inflace, to, jak rostou ceny potravin a spotřebního koše, tak aby se to pravidelně projevovalo v životním a existenčním minimu, pokud možno hlavně životním. To by bylo fajn a to by potom znamenalo i vlastně významnou pomoc, co se týče přídavků na dítě pro lidi s nejnižšími příjmy.

Tak to je jenom takhle stručný apel a prosba a děkuji za zvážení toho pozměňovacího návrhu. Já se k němu pak přihlásím v podrobné zprávě.

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: Děkuji paní poslankyni Olze Richterová. Nyní paní poslankyně Lenka Dražilová, připraví se paní poslankyně Šafránková. Prosím, máte slovo.

Poslankyně Lenka Dražilová: Děkuji. Já vám představím pozměňovací návrh paní kolegyně Pastuchové a svůj. Návrhem zákona se zvyšuje přídavek na dítě ze systému státní sociální podpory o 26 %. Tím se vyrovnává hodnotový propad, ke kterému došlo vlivem inflace. Nutnost úpravy přídavku na dítě je dána jednak potřebou vyrovnat tento deficit a dále aktuální potřebou podpořit příjmovou situaci rodin pečujících o nezaopatřené děti.

Dále se navrhuje zvýšení koeficientu určujícího maximální hranici příjmu rodiny, do kterého náleží nezaopatřenému dítěti přídavek na dítě. V současné době pobírá tuto dávku, jak řekla paní ministryně, zhruba 10 % nezaopatřených dětí. Náš pozměňovací návrh navrhuje zvýšení koeficientu, kterým se násobí částka životního minima rodiny, ze současného 2,7násobku na 3násobek. Počet dětí podpořených touto dávkou se zvýší na 14 %. Toto rozšíření zahrne rodiny, které jsou zasazeny současnou situací.

Důvody, které byly uváděny pro koeficient vyšší než 3násobek životního minima, nejsou relevantní. Není pravdou, že by se o od roku 2008 částky přídavků na děti nezvyšovaly. V roce 2018 došlo ke zvýšení přídavků na děti pro ekonomicky aktivní rodiče, a to o 300 korun.

Vývoj počtu rodin pobírajících tuto dávku souvisí s ekonomickou a příjmovou situací rodiny. Na počátku loňského roku se česká ekonomika nacházela na svém vrcholu a nezaměstnanost na rekordně nízkých hodnotách, tudíž i počet příjemců této dávky byl nízký. V současné krizové době se okruh příjemců bude logicky rozšiřovat a na přídávky dosáhne mnohem více rodin než v době výrazného ekonomického růstu. Děkuji.

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: Děkuji paní poslankyni Lence Dražilové, nyní paní poslankyně Lucie Šafránková, připraví se kolega Jan Chvojka. Máte slovo, paní poslankyně.

Poslankyně Lucie Šafránková: Děkuji vám za slovo, pane místopředsedo. Vážené kolegyně, vážení kolegové, dovoluji mi, abych vás krátce seznámila se stanoviskem klubu SPD a také vám představila pozměňovací návrhy, které za SPD předkládám.

Podpora rodin s dětmi je jednou z hlavních dlouhodobých programových priorit našeho hnutí, proto podporujeme i všechny pozitivní úpravy v nastavení přídatku na dítě, v první řadě návrh na zvýšení hranice příjmu pro vznik nároku na tento přídatek na 3,4násobek životního minima rodiny, a to hlavně z toho důvodu, že nyní na tento přídatek, příspěvek prakticky vůbec nedosáhnou rodiče pracující na plné zaměstnanecké úvazky anebo rodiče živnostníci s měsíčními příjmy nad 15 tisíc korun. Podporujeme i zvýšení samotné částky příspěvku na dítě jako takového, ale oproti vládní předloze preferujeme jeho jinou podobu, která více bonifikuje pracující rodiče.

Proto podávám pozměňovací návrh, který by skupině rodičů, která má nárok na zvýšenou výměru přídatku na dítě, tuto dávku státní sociální podpory zvýšil ještě o dalších 200 korun měsíčně. Jedná se o ty rodiče nezaopatřených dětí, kteří mají pracovní příjem ze závislé či samostatné činnosti, tedy o zaměstnance a živnostníky, popř. o rodiče, kteří se rekvalifikují při hledání nového zaměstnání, anebo o rodiče, kteří pečují o zdravotně postižené děti závislé na péči jiných osob či o malé děti do čtyř let věku. Dosud je nastavení přídatku na dítě v této skupině rodičů o 300 korun měsíčně vyšší než u rodičů, kteří nemají příjmy z práce či podnikání, popř. si práci ani nehledají, a jejichž jediným dlouhodobým příjmem jsou nejrozličnější typy sociálních dávek, což je nedostatečné.

Druhým pozměňovacím návrhem, který za hnutí SPD předkládám, je pak zkrácení doby mezi poklesem příjmů rodičů, například po ztrátě zaměstnání, a vznikem nároku na přídatek na dítě na jedné straně a jeho faktickým vyplácením na straně druhé, a to ze současných minimálně tří měsíců na jeden měsíc. Navrhuji tedy v tomto smyslu změnit a zkrátit vymezení tzv. rozhodného období, na jehož základě se posuzuje příjem žadatele o přídatek na dítě a nárok na jeho přiznání a vyplácení. A moc vám děkuji za případnou podporu ve třetím čtení.

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: Děkuji paní poslankyni Šafránkové. Nyní pan poslanec Jan Chvojka, připraví se Marek Výborný. Máte slovo, pane poslanče.

Poslanec Jan Chvojka: Děkuji za slovo, pane místopředsedo. Hezký podvečer, kolegyně, kolegové. Já představím svůj pozměňovací návrh, ke kterému se potom ještě přihlásím v rámci podrobné rozpravy.

Můj pozměňovací návrh je jednoduchý. Jeho gros spočívá v tom, že posouvá účinnost z 1. dubna tohoto roku na 1. července tohoto roku. Máme dneska druhé čtení, to znamená, že to nejsme schopni logicky už toho 1. dubna stihnout. A také je potřeba říci, že vzhledem k charakteru přídatku na dítě musí být účinnost stanovena vždy k počátku kalendářního čtvrtletí, a to vzhledem k tomu, že se k tomuto datu váže prokazování rozhodného příjmu, a jiné datum by způsobovalo velkou administrativní náročnost pro úřad práce a pro rodiny s nárokem na příjmově testované dávky. Zároveň říkám a je potřeba sdělit to, že toto řešení je také v souladu se zákonem o Sbírce zákonů a Sbírce mezinárodních smluv. Děkuji.

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: Děkuji panu poslanci Janu Chvojkovi. Nyní pan poslanec Marek Výborný, připraví se Aleš Juchelka. Prosím, pane poslanče, máte slovo.

Poslanec Marek Výborný: Děkuji. Vážený pane místopředsedo, vážená paní ministryně, kolegyně, kolegové, chtěl bych poděkovat paní ministryni, že tady vydržela sedět

s námi od těch nějakých tří hodin, myslím, že ty rodiny, rodiče, děti si to zaslouží. Ale chtěl bych také připomenout, že to všechno jsou zákony, které jsou z její gesce, a jsou to vládní tisky, případně poslanecké tisky, které reagují na to, že ona nebyla schopna nalézt například vládní konsenzus a projednat tady za čtyři roky novelu zákona o sociálních službách. Takže je dobře, že tady jsme, a prosím, vydržme to.

Já bych si dovolil tady odůvodnit pozměňovací návrh, ke kterému se přihlásím v rámci podrobné rozpravy a který se týká zásadnější pomoci a podpory pro vícečetné rodiny. Přídavek na dítě jakožto testovaná dávka má stanovenou hranici, při které se vyplácí. Novelou zákona je tato hranice stanovena na 3,7desetinásobku životního minima rodiny. Počítání této hranice vychází ze zákona 110/2006 Sb., o životním a existenčním minimu. V rámci rodiny tedy první posuzovaná osoba se započítává částkou 3 550 korun, druhá, další společná posuzovaná osoba částkou 3 200 korun. Děti se však započítávají menší částkou, 2 770 u nezaopatřeného dítěte od 15 do 26 let věku, dále potom 2 420 korun u nezaopatřeného dítěte ve věku od 6 do 15 let a 1 70 korun u nezaopatřeného dítěte do 6 let věku. Je tedy vidět, že jednotlivé rodiny mají jinou hranici, při které je jim vyplácen přídavek na dítě, nejen na základě svého příjmu, ale i na základě svého složení.

Při přijetí novely zákona by čtyřčlenná rodina skládající se ze dvou dospělých a dvou dětí ve věku 4 a 6 let měla hranici příjmu na výplatu přídavku na dítě ve výši 41 218 korun. Pokud by se rodině narodilo nové dítě, nárok na přídavek na dítě by byl do výše příjmu 48 507 korun. Původně by tedy rodina měla nárok na přídavek na dítě, pokud na jednoho jejího člena by připadal příjem 10 304,50 koruny. Po narození nového potomka by na jednoho jejího člena připadal příjem 9 701 korun, čili o 600 korun méně. V případě přijetí tohoto pozměňovacího návrhu, který předkládám, by hranice na nárok byla až na výši 57 684 korun a na jednoho člena rodiny by tak připadal příjem 1 536 korun. Je potřeba podotknout, že by to byl vlastně okamžitý efekt a zároveň dopad do státního rozpočtu by nebyl nijak dramatický, vyčíslen je zhruba na 300 milionů korun.

Růst koeficientu podpoří výrazněji vícečlenné rodiny než výpočet životního minima rodiny, jelikož ten především v kategorii nejmladších dětí roste o velmi nízkou částku a nyní by více zohledňoval růst nákladů ve vícečlenných rodinách. Současně by zachovával podobný příjem jednoho člena rodiny jako u rodin s méně členy. Vícečlenné rodiny by tedy nebyly postihovány za svou početnost a dávka by následně lépe naplnila účel dávky přídavek na dítě a podporovala by zlepšení životní úrovně rodin s dětmi.

K návrhu se poté přihlásím v podrobné rozpravě a předem děkuji za jeho podporu.

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: Děkuji panu poslanci Marku Výbornému. Nyní pan poslanec Aleš Juchelka, připraví se Jan Čížinský. Prosím, pane poslanče, máte slovo.

Poslanec Aleš Juchelka: Já děkuji, pane předsedající. Hezký, dobrý večer. Já jenom v krátkosti bych chtěl představit pozměňující návrhy. Dva, které prošly výborem pro sociální politiku, již tady načítat nebudu, ty jsou už součástí usnesení, které výbor pro sociální politiku přidal, a to je, že v rámci brigád a v rámci praktické výuky nebude započítávána právě u tady těchto studentů jejich vydělaná částka do příjmů rodiny, tak aby ta rodina, pokud má mladší děti v té rodině, nepřišla o přídavky na dítě. Děkuji, že to výbor takhle podpořil.

Můj třetí pozměňovací návrh je de facto návrhem, který je tady ve Sněmovně již tři roky, jedná se o přepočtení rodičovského příspěvku na mladší dítě tak, aby nezůstala ta rodina bita, pokud se jim v průběhu čerpání rodičáku narodí mladší dítě do rodiny. Ustanovení zakotvuje nárok na výplatu nevyčerpané částky z celkové částky rodičovského příspěvku na nejmladší dítě v rodině, a to v případě, že se nejmladším dítětem v rodině stane jiné dítě. Na

výplatu nevyčerpané částky z celkové částky rodičovského příspěvku vzniká nárok pouze tehdy, dokud se jedná o ekonomicky aktivní rodinu, a tedy alespoň jednomu z rodičů v rodině lze stanovit k datu narození dítěte, které se stalo nejmladším dítětem v rodině, 70 % třicetinásobku denního vyměřovacího základu k částce převyšující 7 600 korun. Nevyčerpaná částka se vyplatí po narození dítěte, které se stalo nejmladším dítětem v rodině. Právní úprava, respektive filozofie rodičovského příspěvku nejen jako prostou náhradu mzdy pečující osoby, ale podobně jako v případě vyšší částky při péči třeba o dvojčata, i zde se reflektuje mnohem větší pracovní zátěž osoby pečující o děti, které se prostě za sebou narodily v krátkém časovém intervalu.

Navrhovaná právní úprava podporuje demografické potřeby státu. Všichni víme, že míra úhrnné plodnosti v České republice od roku 2018 stagnuje na hodnotě 1,71 dítěte na ženu a ročně tak chybí zhruba 26 tisíc dětí k zajištění alespoň prosté reprodukce populace.

Navrhovaná právní úprava přináší jednoduchou, srozumitelnou a přesně zaměřenou pomoc ekonomicky aktivním rodinám, kterým nevyčerpaná částka může v důsledku početí dalšího dítěte významně pomoci. Návrh je tak zcela v souladu s koncepcí rodinné politiky přijaté v roce 2017, která říká – cituji: Základním cílem rodinné politiky proto musí být rozptýlení obav lidí z výrazného propadu životní úrovně poté, kdy založí rodiny s dětmi či začnou pečovat o své rodiče či jiné závislé členy rodiny, tak aby se zvýšila důvěra v budoucnost a posílila soudržnost české společnosti.

Proto prosím o podporu tohoto pozměňovacího návrhu, který jsem předložil já, Marek Novák, Jan Bauer, Lucie Šafránková, Pavla Golasowská, a přihlásím se k němu i v podrobné rozpravě. Děkuji.

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: Děkuji panu poslanci Aleši Juchelkovi. Nyní pan poslanec Jan Čížinský, poslední přihlášený do obecné rozpravy. Máte slovo, pane poslanče.

Poslanec Jan Čížinský: Děkuji. Já bych rád tady přednesl dva pozměňovací návrhy. Jedná se o návrhy mojí kolegyně paní poslankyně Golasowské. Jedná se o sněmovní dokument 7592, který rozšiřuje okruh osob podporovaných přídavky na dítě a navýšení přídavku na dítě nahrazuje navýšením daňové slevy na druhé a třetí a každé další dítě, a to o 15 %, a sněmovní dokument 7593, který rozšiřuje okruh osob podporovaných přídavkem na dítě a navýšení přídavku na dítě nahrazuje navýšením daňové slevy na druhé, třetí a každé další dítě, a to o 1 200, respektive 2 040, respektive 3 600 korun. Děkuji.

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: Děkuji panu poslanci Čížinskému. To byl poslední přihlášený do obecné rozpravy. Ptám se, jestli se někdo hlásí ještě z místa. Nikoho nevidím, obecnou rozpravu končím. Ptám se, jestli je zájem o závěrečná slova. Paní ministryně? Paní zpravodajka? Není tomu tak. Můžeme tedy otevřít rozpravu podrobnou, protože žádný procedurální návrh v obecné rozpravě nepadl. První přihlášenou je paní poslankyně Olga Richterová. Máte slovo, paní poslankyně.

Poslankyně Olga Richterová: Děkuji za slovo. Hlásím se k pozměňovacímu návrhu číslo 7806. Už byl odůvodněn v obecné rozpravě. Děkuji.

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: Děkuji. Nyní paní poslankyně Lenka Dražilová, připraví se kolegyně Šafránková. Prosím, paní poslankyně.

Poslankyně Lenka Dražilová: Já se hlásím k pozměňovacímu návrhu pod číslem 7805.

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: Děkuji. Nyní paní poslankyně Šafránková, připraví se kolega Chvojka.

Poslankyně Lucie Šafránková: Děkuji. A já se hlásím k pozměňovacím návrhům pod číslem 7588 a 7589. Děkuji.

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: Děkuji. Nyní pan poslanec Chvojka, připraví se Marek Výborný. Máte slovo.

Poslanec Jan Chvojka: Děkuji ještě jednou, pane místopředsedo, za slovo. Já už jsem pozměňovací návrh představil v obecné rozpravě. Jde o posunutí účinnosti z 1. dubna na 1. července tohoto roku a v systému Sněmovny je zaregistrován pod evidenčním číslem 7867. Děkuji.

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: Děkuji. Nyní pan poslanec Marek Výborný, připraví se Aleš Juchelka. Máte slovo, pane poslanče.

Poslanec Marek Výborný: Děkuji, pane místopředsedo, za slovo. Já se tímto hlásím k pozměňovacímu návrhu pod sněmovním dokumentem číslo 7828. Děkuji.

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: Děkuji. Nyní pan poslanec Aleš Juchelka, připraví se Jan Čížinský. Máte slovo.

Poslanec Aleš Juchelka: Také děkuji. Já bych se rád přihlásil v podrobné rozpravě k pozměňovacímu návrhu 7839, který jsem zdůvodnil v rozpravě obecné. Děkuji.

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: Děkuji. Nyní pan poslanec Jan Čížinský. Připraví se kolega Bauer, ale ten tady není. Už ho vidím, už se blíží. Pan kolega Čížinský. Prosím.

Poslanec Jan Čížinský: Takže já jsem v předchozí debatě ty návrhy zdůvodnil. Jedná se o dokumenty 7592 a 7593.

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: Děkuji. Pan poslanec Jan Bauer je připraven také do podrobné rozpravy. Prosím ještě o klid. Poslední přihlášený do podrobné rozpravy. Prosím, pane poslanče, máte slovo v podrobné rozpravě.

Poslanec Jan Bauer: Děkuji. Vážený pane místopředsedo, dovoluji, abych se přihlásil k svému pozměňujícímu návrhu, který je načten do systému pod číslem 7223. Děkuji.

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: Děkuji. Ptám se, jestli se někdo ještě hlásí z místa do podrobné rozpravy. Není tomu tak. Podrobnou rozpravu končím. Ptám se, jestli je zájem o závěrečná slova po podrobné rozpravě. Paní ministryně? Nemá zájem. Paní zpravodajka? Nemá zájem. Žádný procedurální návrh nepadl, o kterém bychom hlasovali. Já tedy končím

bod číslo 6 této schůze a vzhledem k tomu, že návrh na prodloužení lhůty k projednání o zákonech byl jenom pro tento bod, přerušuji 91. schůzi. O jejím pokračování rozhodneme na jednání politického grémia.

Těším se s vámi zítra v 9 hodin. Budeme pokračovat v 87. schůzi, a to v pořadí třetích čtení, tak jak bylo odpoledne schváleno. Hezký večer.

(Schůze přerušena v 19.13 hodin.)

Pokračování schůze Poslanecké sněmovny
7. dubna 2021
Přítomno: 70 poslanců

(Schůze pokračovala v 14.41 hodin.)

Místopředseda PSP Tomio Okamura: Vážené paní poslankyně, vážení páni poslanci, vážení členové vlády, zahajuji další jednací den 91. schůze Poslanecké sněmovny. Nicméně tady nevidím žádného člena vlády, proto vyhláším pauzu. Je tady nějaký zástupce vládní koalice, který mi dokáže říct, na jak dlouho? Dám – no tak mi připadá při prázdné lavici, že i pět minut bude málo. Tak ale jestli mi někdo dokáže říct, předsedové poslaneckých klubů vládní koalice nebo zástupce, kdy se tedy může... Ano, tak počkáme na vyjádření. Tak já dám pět minut, ať to neprotahujeme, a prosím o vyjádření, kdy se tedy někdo dostaví. Takže do 14.46 přerušuji z důvodu toho, že tady není žádný ministr vlády.

(Jednání přerušeno od 14.42 do 14.46 hodin.)

Tak já už jsem tedy zahájil další jednací den 91. schůze Poslanecké sněmovny a mám informaci od zástupců vládní koalice, že mám vyhlásit pauzu, že žádají o pauzu dalších pět minut na to, aby se dostavil ministr. Takže já vyhlásím dalších pět minut a sejdeme se tady ve 14.51.

(Jednání přerušeno ve 14.46 hodin.)

(Jednání pokračovalo ve 14.52 hodin.)

Místopředseda PSP Tomio Okamura: Vážené paní poslankyně, vážení páni poslanci, organizačně se zajišťuje tedy přítomnost nějakého ministra. Zatím se shání. Takže jsem obdržel nějaký návrh, že bychom teď dali pauzu ještě 15 minut, aby se ta záležitost vyjasnila, protože je potřeba trochu širší časový prostor. Takže já vyhlásím pauzu na 15 minut, což je do 15.07 hodin. Takže vyhláším pauzu do 15.07 hodin, aby měla prostor vládní koalice zajistit přítomnost ministra.

(Jednání přerušeno ve 14.53 hodin.)

(Jednání pokračovalo v 15.07 hodin.)

Místopředseda PSP Tomio Okamura: Vážené paní poslankyně, vážení páni poslanci, tak jsem definitivně dostal informaci, že žádný z členů vlády se není schopen dostavit na jednání schůze Poslanecké sněmovny, takže v souladu s usnesením Poslanecké sněmovny z 23. července 1996 bod 3, které praví, že příslušní členové vlády se zúčastní projednávání jednotlivých bodů pořadu podle své působnosti, tedy přerušuji 91. schůzi Poslanecké sněmovny na neurčito.

Pardon? (Předsedající dostává informaci, že přijde místopředsedkyně vlády Schillerová.) Aha, tak se sehnal ministr. Takže se sehnal, nepřerušíme a stačí prý deset minut. Takže přijde tedy paní ministryně – (Příhláška z pléna.) Já vám dám slovo. Takže počkáme ještě. Moment. (Informace mimo mikrofon.) Takže já přeruším ještě na deset minut, protože za deset minut – do deseti minut, nebo za deset minut? (Za deset minut.) Tak přerušíme na patnáct minut a přeruším tedy do 15.23 a má se dostavit za deset minut paní ministryně financí Schillerová. Takže přerušuji do 15.23.

Paní předsedkyně TOP 09 Adamová Pekarová s přednostním právem. (Mikrofon je vypnutý.) Pardon, já ho zapnu. Prosím.

Poslankyně Markéta Pekarová Adamová: Děkuji za slovo. Musím říct, že to je něco neuvěřitelného, protože abychom tady sháněli ministry ve chvíli, kdy mimořádná schůze je svolaná velice standardním způsobem, nic neprobíhá nadstandardního, že by to bylo v nějakém časovém presu, a my tady, Sněmovna, čekáme poslušně desítky minut na to, až se uráčí – uráčí! – někdo z vlády dostavit. To je takové pohrdání Sněmovnou, že si myslím, že bychom už neměli v té schůzi ani pokračovat. Ale samozřejmě je to na nás, kolegové, kolegyně. Každopádně nepamatuji se, a myslím, že tady jsou delší pamětníci, kteří vám to také potvrdí, že by někdy k něčemu takovému vůbec došlo, že si ministři dávají malé kafičko anebo nevím co a nepřijdou ani na jednání Sněmovny a takhle jí pohrdají. To je nehorázné!

Místopředseda PSP Tomio Okamura: Já už jsem tedy vyhlásil pauzu, takže nevím. Pane místopředsedo (Pikale), chcete hovořit v pauze, která běží, nebo až po pauze, aby to bylo v nějakém řádném úseku? (Odpověď mimo mikrofon.) Tak klidně to prý můžete říct už teď, ale je to na vás. Já jenom tedy sdělím, že v 15.23 budeme pokračovat, a nechám tedy zapnuté mikrofony v pauze, aby se mohli vyjádřit ti, co se chtějí vyjádřit. Prosím.

Místopředseda PSP Vojtěch Pikal: Děkuji, pane předsedající. Když je pauza, tak já nebudu nic navrhopvat, nicméně si dovolím ocitovat z usnesení Sněmovny z roku 1996, které jasně stanoví, že Poslanecká sněmovna stanoví, že příslušní členové vlády se zúčastní projednávání jednotlivých bodů podle své působnosti. Já si vůbec nejsem jistý, jestli dokážeme naplnit dnes tento bod. Obávám se, že nikoli. Nechci tady úplně z toho dělat virvál. Přijde mi poněkud absurdní, že na organizačním výboru, přestože jsme byli proti, bylo navrženo zařadit dnes tuto mimořádnou schůzi. Já myslím, že nikdo nemohl čekat, že v tuhle dobu ještě to jednání nebude probíhat. Přesto tady vlastně nikdo není schopen se dostavit, přesto není schopná se dostavit gesční ministryně, což naprosto respektuji. Já jsem toho názoru, že tyto zákony jsou poměrně zásadní, měly by být tedy projednávány za přítomnosti gesční ministryně. Vzhledem k tomu, že je pauza, tak v tuto chvíli nebudu přednášet žádné návrhy, když tak se k nim vrátíme později. Děkuji.

Místopředseda PSP Tomio Okamura: Tak běží pauza, ale předseda klubu ČSSD pan poslanec Chvojka.

Poslanec Jan Chvojka: Děkuji za slovo. Aspoň tu pauzu nějak vyplníme a nebudeme muset čekat, můžeme si povídat. Chtěl bych reagovat na předřečníky.

Paní gesční ministryně Jana Maláčová, tu omlouvám, ta má covid. To není nic, že by sem nechtěla. Naopak, když jsme projednávali jakékoli podobné body z její gesce nebo ty, co jsou dneska ve druhém čtení, tak když jsme je projednávali ve čtení prvním, tak mám pocit, že tady byla. Mrzí ji to, omlouvá se. To za prvé.

Za druhé na paní kolegyni Pekarovou. Já si nemyslím, a třem ministrům jsem volal, jestli se můžou dostavit, že by si dávali někde – nerozumím ten termín "malé kafičko", proč zrovna malé. Nedávají si malé kafičko, ale jak pan předseda ministr vnitra Hamáček, tak pan ministr kultury Zaorálek, tak pan ministr zahraničí Petříček, tak všichni tito tři pánové mají pracovní program na svých resortech, rozhodně si kafičko malé, tuším, že ani velké nedávají, ale pracují jako ministři. Pokud budete po volbách vést nějaký resort, tak uvidíte, že je někdy

docela složité být na dvou místech zároveň, to znamená být ve sněmovně a zároveň mít nějaké jednání, např. jako ministr zahraniční s nějakým svým protějškem. Děkuji.

Místopředseda PSP Tomio Okamura: Takže je ta pauza do 15.23.

(Jednání přerušeno v 15.12 hodin.)

(Jednání pokračovalo v 15.23 hodin.)

Místopředseda PSP Tomio Okamura: Takže už tady máme paní ministryni. (O slovo se hlásí poslanec Píkal.) Chcete vystoupit hned tedy? Tak prosím. Máme paní ministryni, takže skončila pauza, tak můžeme jednat o těch zákonech. Teď místopředseda Sněmovny pan Píkal. Prosím.

Místopředseda PSP Vojtěch Píkal: Děkuji za slovo, pane předsedající. Také vítám paní ministryni. Jsem velice rád, že mezi nás nějaký zástupce vlády zavítal a můžeme tak pokračovat v jednání.

Chtěl bych zareagovat na pana předsedu Chvojku, na ten jeho výstup, který zde byl předtím. Já naprosto souhlasím a chápu, že různí ministři mají samozřejmě nějaké jiné pracovní povinnosti a musí se jim věnovat. Nicméně je úkolem vlády, která je Sněmovně odpovědná – myslím, že na tomhle se stále všichni shodneme – aby zde zajistila vždy přítomnost alespoň jednoho člena vlády, tak aby Sněmovna mohla jednat. Ideálně aby to byl člen vlády, jehož gesce se týkají body, které budeme projednávat. Čili to je takhle poznámka.

Věřím, že ty návrhy, které budeme projednávat, prostě zasahují poměrně silně do sociálního systému, a nemyslím si, že je vhodné, že se jim tedy nyní budeme věnovat vzhledem k tomu, že se nám blíží covidová krize a ten sociální systém projde mnohými zkouškami. Tak nevím, jestli je dobré se věnovat v tuto chvíli návrhům, které budou nakládat další administrativní zátěž a komplikace na sociální systém nebo na příjemce dávek. Myslím si, že i tak si toho užijí úřady práce ještě hodně. Nicméně to asi podrobněji v rozpravě. Děkuji.

Místopředseda PSP Tomio Okamura: Aby byla zaznamenána naše účast, nejprve vás odhlásím. Prosím, abyste se všichni přihlásili identifikačními kartami. Náhradní karty a jejich čísla – odkaz na 97. a 83. schůzi, takže to platí, kdo už nahlásil.

Budeme tedy pokračovat v přerušené 91. schůzi Poslanecké sněmovny. Připomínám, že tato schůze byla svolána podle § 51 odst. 4 zákona o jednacím řádu Poslanecké sněmovny a nelze rozšiřovat schválený pořad.

Pro informaci uvádím, že jednání jsme přerušili dne 23. března 2021. Projednali jsme body 1 až 6 schváleného pořadu. Bod 10 schváleného pořadu, sněmovní tisk 911, druhé čtení, byl již projednán na 87. schůzi dne 24. března 2021. K dnešnímu projednávání nám zbývají body 7, sněmovní tisk 290, druhé čtení, bod 8, sněmovní tisk 652, druhé čtení, a bod 9, sněmovní tisk 695, první čtení.

Přistoupíme tedy k bodu 7 schváleného pořadu, kterým je

7.

Návrh poslanců Jana Bauera, Petra Fialy, Zbyňka Stanjury, Jany Černochové a dalších na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony /sněmovní tisk 290/– druhé čtení

Předložený návrh uvede za navrhovatele poslanec Jan Bauer. Prosím, ujměte se slova.

Poslanec Jan Bauer: Děkuji za slovo, vážený pane místopředsedo Poslanecké sněmovny. Vážené kolegyně, vážení kolegové, po té pauze se dostáváme ke sněmovnímu tisku 290. Je tady přítomna paní ministryně financí, tak si možná rozšíří informace, obzory, o dávkovém systému v České republice. Nicméně jak bylo řečeno, jsme ve druhém čtení. Já ještě předtím, než vás zkráceně seznámím s krátkými pozměňovacími návrhy, které jsem načel do systému, tak si myslím, že je slušné, abych zkráceně řekl anabázi tohoto sněmovního tisku a možná jenom, o čem to vlastně je.

Původní návrh novely zákona o pomoci v hmotné nouzi, to znamená sněmovní tisk 290, jsem, nebo jsme s kolegy předkladateli předložili již v říjnu roku 2018, takže je to opravdu již dlouhá doba. Chtěl bych říci, že byl postaven na tom, že pachatelé vážných – a tady opakují, vážných a opakovaných přestupků budou dočasně vyloučeni z pomoci v hmotné nouzi, jak už to v některých dalších případech předpokládá současný zákon.

Tady bych chtěl jenom upozornit, možná to tady zazní v diskuzi, již současný zákon (o pomoci) v hmotné nouzi – a asi ne všichni si ho prostě po večerech pročítáte – umožňuje některé hříšníky vyloučit z tohoto systému. Jenom pro vaši informaci například ti, kteří si aktivně nehledají práci, nebo ti, kteří neposílají své děti do škol, mohou být i v tom současném zákoně vyloučeni ze systému hmotné nouze. To znamená, že ty dávky jim již v tom současném zákoně mohou být odebrány.

Také je nutné doplnit, že vláda k tomuto návrhu přijala neutrální stanovisko. Na druhou stranu v tom stanovisku konstatovala, že jako vhodnější cesta naplňující tento směr, který podle vládního stanoviska není špatný, se jeví záměr prostřednictvím strhávání pokut za tyto vážné a opakované přestupky. To znamená, ten původní návrh byl o vyloučení z hmotné nouze, ten současný návrh je o strhávání pokut.

My jsme opravdu to doporučení vlády akceptovali. My jsme přepracovali ten původní návrh, tak jak jsme ho předložili. Opravdu bod po bodu jsme to stanovisko vlády precizovali a postavili jsme ten pozměňovací návrh na konceptu strhávání pokut z dávek za vážné a opakované přestupky. Také si myslím, že je slušné říci, že mým cílem opravdu v tomto případě nebylo honit politické body, ale chtěl jsem se dopracovat ve spolupráci s mými kolegy v sociálním výboru, ale prakticky s vámi se všemi k nějakému řešení, které by v praxi mohlo fungovat. Proto mě potěšilo, že výbor pro sociální politiku ten komplexní pozměňovací návrh schválil a doporučil ho Poslanecké sněmovně.

Chci také říci, že jsem se od počátku snažil spolupracovat s Ministerstvem práce a sociálních věcí, se všemi odborníky. Bohužel v té prvotní fázi to nebylo možné. Já tady ty důvody nechci všechny opakovat, ale spolupráce byla opravdu na bodu mrazu. Nevím, z jakého důvodu, ale asi nejsem jediný, který tuto zkušenost má. Také musím říci, že až poté, co tento návrh prošel výborem pro sociální politiku, se i ten postoj Ministerstva práce změnil, poskytli nám své experty, své odborníky, paní náměstkyni a spolupracovali s námi nejenom na tom komplexním pozměňovacím návrhu, ale i na některých pozměňovacích návrzích, které tady za malou chvíli představím.

Proto bych chtěl poděkovat i Legislativní radě vlády, že na tom spolupracovala. Chtěl bych oproti té počáteční nevoli ze strany Ministerstva práce a sociálních věcí dokonce i ministerstvu poděkovat, protože na té finální verzi se opravdu i experti z Ministerstva práce podíleli a sluší se jim za to poděkovat. Proto platí, že ty podané pozměňovací návrhy se již od toho konceptu schváleného výborem neodklánějí a pouze ho precizují a upravují některé legislativní detaily.

Návrh zavádí jiný režim pro přestupky spočívající v tolerování a podpoře záškoláctví dětí a jiný režim pro ostatní přestupky proti veřejnému pořádku, majetku a občanskému soužití a doplňuje některé technické záležitosti, například promlčecí doby. Pokud se týče tolerování a podpory záškoláctví, návrh ponechává stávající režim pro možnost strhávání pokut z dávek, zavádí princip jednou a dost. Vychází se z toho, že neposílání dětí do škol je vůbec nejdůležitější z přestupků, kterých se návrh má týkat. Pro ostatní přestupky má platit známé pravidlo třikrát a dost, jak jsme ho pracovně pojmenovali, tedy pokuty budou strhávány z dávek až při třetím a dalším přestupku s výjimkou, která je v zákoně přesně podmíněna.

Druhý pozměňovací návrh, ke kterému se taktéž v podrobné rozpravě přihlásím, je spíše opravdu technický. Jedná se o přestupky opět na základě doporučení Ministerstva práce a sociálních věcí. Jsou to přestupky spočívající v porušení povinnosti stanovené obecně závaznou vyhláškou obce pro pořádání, průběh a ukončení veřejně přístupných sportovních, kulturních podniků, včetně tanečních zábav a diskoték.

Takže tolik k představení mých dvou pozměňovacích návrhů, které jsou v systému načteny jako čtyři, protože oba dva pozměňovací návrhy načítám jak k tomu původnímu návrhu, tak k tomu komplexnímu pozměňovacímu návrhu.

Možná úplně na závěr, myslím si, že to je důležité. Víte, já jsem měl i se svými kolegy v podstatě dvě možnosti poté, co jsme se všichni mnohokrát dostali a navštívili jsme vyloučené lokality v České republice, ať už to je Moravskoslezský kraj, Ústecký kraj nebo Karlovarský, ale i další jiné. Opravdu těch schůzek byly desítky. Přiznám se, já jsem nepatřil mezi ty, kteří se tam jezdili fotit nebo se tam někde nechávali ubytovávat. Já jsem se snažil se svými kolegy opravdu ty starosty, ale i pracovníky na sociálních odborech vyslechnout. Slíbili jsme, že s tím něco uděláme. A možnosti byly dvě. Buď tady křičet, nadávat, lamentovat – a to prakticky nikam nevede. A druhá možnost je připravit krátkou novelu, která alespoň něčemu může té situaci v těchto lokalitách přispět. My jsme k tomu přistoupili tou druhou cestou, to znamená, že přicházíme s tímto drobným návrhem. A chtěl bych již v této chvíli poděkovat hlavně kolegům z výboru pro sociální politiku, kteří mi v tom byli nápomocní.

Děkuji za pozornost.

Místopředseda PSP Vojtěch Pikal: Děkuji panu poslanci Bauerovi jako navrhovateli za úvodní slovo. Návrh jsme v prvním čtení přikázali k projednání výboru pro sociální politiku jako výboru garančnímu. Usnesení výboru nám byla doručena jako sněmovní tisky 290/2 až 290/4. Prosím, aby se slova ujala zpravodajka výboru pro sociální politiku paní poslankyně Jana Pastuchová, informovala nás o projednání ve výboru a případné pozměňovací návrhy odůvodnila. Prosím, máte slovo.

Poslankyně Jana Pastuchová: Děkuji, pane předsedající. Vážené kolegyně, vážení kolegové, nebudu představovat samotný návrh, ten představil sám pan navrhovatel podrobně. Garanční výbor pro sociální politiku projednal návrh tohoto zákona a vydal 10. 9. 2020 usnesení doručení poslancům, jak řekl pan předsedající, jako tisk 290/4, se kterým vás teď seznámím.

Usnesení výboru pro sociální politiku z 55. schůze dne 9. září 2020 k návrhu poslanců Jana Bauera, Petra Fialy, Zbyňka Stanjury, Jany Černochové a dalších na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony, jako sněmovní tisk 290. Po úvodním slově poslance Jana Bauera, zástupce skupiny předkladatelů, zpravodajské zprávě poslankyně Jany Pastuchové a po rozpravě výbor pro sociální politiku Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky

za prvé doporučuje Poslanecké sněmovně Parlamentu České republiky, aby vyslovila souhlas s návrhem poslanců Jana Bauera, Petra Fialy, Zbyňka Stanjury, Jany Černochové a dalších na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony, sněmovní tisk 290, ve znění přijatého komplexního pozměňovacího návrhu – který si dovoluji zde celý tedy nečíst, který je v usnesení. A za druhé zmocňuje zpravodajku výboru, aby se stanoviskem výboru seznámila schůzi Poslanecké sněmovny a ve spolupráci s legislativním odborem Kanceláře Poslanecké sněmovny provedla příslušné legislativně technické úpravy.

To je za zpravodajku. Já se pak přihlásím ještě samostatně. Děkuji.

Místopředseda PSP Vojtěch Pikal: Děkuji. Ano. Otevírám obecnou rozpravu, do které je přihlášena paní poslankyně Richterová, paní poslankyně Gajdůšková, paní poslankyně Aulická. Nicméně máme zde s přednostním právem přihlášku pana poslance Černoehorského. A samozřejmě připomenu, že potom je potřeba se k návrhům v každém případě přihlásit v podrobné rozpravě. Pan poslanec Černoehorský. Prosím.

Poslanec Lukáš Černoehorský: Děkuji za slovo. Obvykle se k sociálním tématům nevyjadřuji, ale v tomto případě se mi dostal do rukou i dopis veřejného ochránce práv pana doktora Stanislava Křečka, který v tomto případě sděluje stanovisko k tomuto sněmovnímu tisku, konkrétně ke sněmovnímu tisku 290. Dovolil bych si vám ho přečíst:

Vážená paní poslankyně, vážený pane poslanče, obracím se na vás v souvislosti s projednáváním návrhu poslanců Jana Bauera a dalších na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi, ve znění pozdějších předpisů, a tak dále. Vzhledem k tomu, že se jedná o poslanecký návrh, ke kterému jsem neměl možnost se vyjádřit ve standardním připomínkovém řízení, dovoluji si vám k němu zaslat svoje stanovisko touto cestou. Protože původní návrh v průběhu jeho projednávání doznal řady změn, vyjadřuji se k němu ve znění komplexního pozměňovacího návrhu pana poslance Jana Bauera.

Na úvod bych rád vyjádřil své znepokojení nad tím, že k zavedení postihu na dávkách pomoci v hmotné nouzi za opakované spáchání některých přestupků, v případě záškoláctví postačí i jeden, dochází v době pandemie koronaviru. Lze očekávat, že sociální důsledky pandemie pocítí nejvíce právě ti nejchudší. Ještě větší obavy mám o možné dopady návrhu na rodiny s nezaopatřenými dětmi. Jakkoli chápu závažnost přestupku týkajícího se povinné školní docházky, zejména u rodičů samoživitelů může být při uplatnění navrhované právní úpravy fakticky dojit k tomu, že rodina bude po dobu několika měsíců žít pouze z částek životního minima nezaopatřených dětí. Kumulované dopady současné a navrhované právní úpravy na situaci rodin s nezaopatřenými dětmi tedy mohou být v podstatě likvidační. Riziko prohlubování chudoby a sociálního vyloučení u rodin s nezaopatřenými dětmi vnímám jako značné a možná negativa podle mě převyšují možné přínosy odstrašujícího charakteru sankcí, které zamýšlel předkladatel návrhu.

Podrobněji se nyní pan doktor vyjadřuje k článku 1 pozměňovacího návrhu pana poslance Bauera, srážky z příspěvku na živobytí a doplatku na bydlení na úhradu pokut za přestupky:

Návrh zavádí v § 51a speciální úpravu srážek z příspěvku na živobytí a doplatek na bydlení na úhradu pokut za vybrané přestupky. Placení pokut z přestupkových řízení probíhá v režimu takzvané dělené správy. Díky tomu se již v současné době řadí mezi takzvané přednostní pohledávky, pro jejichž vymožení je možné provádět srážky ze mzdy ve větším rozsahu. Navrhovaná úprava z vybraných pokut za přestupky činí v podstatě privilegované

pohledávky mezi všemi ostatními přednostními veřejnoprávními pohledávkami, kam patří například různé druhy daní, pojistné na veřejné zdravotní pojištění či sociální zabezpečení, když v jejich případě výslovně umožňuje postihnout jinak nepostižitelné dávky pomoci v hmotné nouzi, to jest příspěvek na živobytí a doplatek na bydlení. Ochrana dávek v hmotné nouzi byla zakotvena do § 317 odst. 2 občanského soudního řádu proto, že mají sloužit výhradně k zajištění základních potřeb příjemce a jeho rodiny. Právní úprava poskytování dávek v hmotné nouzi ve spojení s jejich ochranou v exekučním řízení přitom představuje naplnění článku 30 odst. 2 Listiny základních práv a svobod, podle níž je zaručeno každému, kdo se nachází v hmotné nouzi, právo na zajištění pomoci nezbytné pro zabezpečení základních životních podmínek.

Navrhovaná právní úprava prolamující nepostižitelnost těchto dávek v exekučním řízení toto zcela opomíjí. Příspěvek na živobytí slouží k zabezpečení základních životních podmínek osoby (a?) společně posuzovaných osob vyjma nákladů na bydlení. Doplatek na bydlení je poskytován na úhradu nákladů spojených s bydlením osobám, které i přes poskytnutý příspěvek na bydlení nemohou ze svých prostředků uhradit náklady spojené s bydlením, nebo z určitých důvodů na příspěvek na bydlení nárok nemají. Jedná se tedy o pomoc státu nejchudším lidem. Dojde-li k postižení těchto dávek v exekučním řízení, nelze hovořit pouze o určitém snížení životního komfortu jejich poživatelů jako v případě exekuce jiných postižitelných příjmů a majetku. Představa, že tyto osoby nebudou po určitou dobu naplňovat své základní životní potřeby, je iluzorní. Naopak se lze důvodně obávat, že výpadek těchto příjmů si část z nich bude snažit kompenzovat i nelegálními způsoby.

Navrhovaná právní úprava je ještě přísnější než stávající úprava srážek v § 51 odst. 6 zákona o pomoci v hmotné nouzi, podle níž lze neprávem přijaté částky dávek pomoci v hmotné nouzi srážet též z běžně vyplacené nebo později přiznané opakující se dávky. Tu lze považovat za určitou specifickou úpravu veřejnoprávního započtení, kdy příjemce dávky již dříve neoprávněně z téhož systému finanční prostředky čerpal. I v tomto případě ale platí pravidlo, že po zavedení srážky musí povinné osobě a osobám s ní společně posuzovaným zůstat každé z nich nejméně částka ve výši existenčního minima. Jsou-li mezi společně posuzovanými osobami nezaopatřené děti, musí každému z nich zůstat nejméně částka ve výši jejich životního minima. Jedná se tedy o výjimku z obecného pravidla nepostižitelnosti dávek pomoci v hmotné nouzi odůvodněnou specifickými okolnostmi vzniku přeplatku na dávce s garancí ponechávající existenční, respektive životní minimum. V případě navrhované právní úpravy takové dostatečně silné důvody pro prolomení zásady nepostižitelnosti dávek pomoci v hmotné nouzi neshledávám.

Návrh také neřeší, jakým způsobem by měly být prováděny srážky z doplatku na bydlení, ačkoliv záměr je zřejmý z nadpisu ustanovení § 51a. Podle názoru odborné literatury ke zmíněnému § 51 odst. 6 zákona o pomoci v hmotné nouzi se v praxi nedoporučuje provádět srážky z doplatku na bydlení, když tato dávka je účelově určena k úhradě nezbytných nákladů na bydlení, jeho snížením o srážky přeplatku by byla ohrožena řádná úhrada těchto nákladů a s tím spojené riziko, například vypovězení nájemní smlouvy, odpojení dodávek energie a podobně.

Provádět srážky z doplatku na bydlení je podle názoru pana doktora Křečka zcela v rozporu se samotným účelem zákona o pomoci v hmotné nouzi, a to i u osob, kterým byl uložen správní trest. Rovněž je neúčelné takto postupovat u rodin s nezaopatřenými dětmi, přestože se rodič dopustil přestupku týkajícího se povinné školní docházky dítěte. Předložený návrh zákona však nedává žádné záruky, že k takovému postupu nedojde.

Z uvedených důvodů se domnívám, že navrhovaná právní úprava bez legitimních důvodů nepřiměřeně zasahuje do ústavně garantovaného práva na zajištění pomoci nezbytné pro zabezpečení základních životních podmínek, prakticky z něj vylučuje určitou skupinu

osob, a dopadne tak negativně nejen do životů jednotlivců, ale následně i celé společnosti. Kromě toho upozorňuji, že mám pochybnosti o tom, nakolik je vůbec výhodné pro samotné obecní úřady s rozšířenou působností. Ty totiž na současné právní úpravě mají možnost předat vymáhání exekuce celním úřadům. Nová právní úprava tak i pro tyto obecní úřady představuje nárůst administrativy, přičemž pokrývá jen zlomek období, po který lze tyto pohledávky vymáhat, a s velmi nejistým výsledkem. Doporučuji změnu zákona v této podobě nepřijímat.

Já tedy na základě tohoto dávám návrh na zamítnutí tohoto zákona s tím, že se s tím samozřejmě vyrovnáváme na začátku třetího čtení. Připomínám, že toto stanovisko sestavil veřejný ochránce práv pan doktor Stanislav Křeček, v tomto případě jeho názor budu asi velice respektovat i přesto, že v mnoha jiných věcech s ním nesouhlasím. Děkuji.

Místopředseda PSP Vojtěch Píkal: Děkuji. S přednostním právem chce reagovat paní poslankyně Pastuchová. Prosím.

Poslankyně Jana Pastuchová: Děkuji. Vážený pane předsedající, vážené kolegyně, kolegové, my jsme tento dopis obdrželi všichni, takže děkujeme za přečtení, ale my ho máme již dávno přečtený.

Já bych k tomu chtěla říct za hnutí ANO, nebo si myslím, že za kolegy ze sociálního výboru hnutí ANO, že jsme pro tento návrh hlasovali, a věřím, že ho podpoříme, protože máme v programovém prohlášení vlády, že uděláme změnu systému poskytování dávek. Bohužel nám z Ministerstva práce a sociálních věcí nebyl takový zákon předložen. My jsme na to upozorňovali na výboru pro sociální politiku, že pokud se tak nestane, tak bohužel budeme přistupovat k pozměňovacím návrhům poslaneckým, což se tak stalo, od pana poslance Bauera, a za chvíli budeme projednávat i sněmovní tisk 652 o hmotné nouzi, který předkládá paní kolegyně Šafránková, vaším prostřednictvím, a kde jsme se jako poslanci hnutí ANO připojili ke komplexnímu pozměňovacímu návrhu, který alespoň nějak reaguje na změnu výplaty těchto dávek. To je za členy sociálního výboru hnutí ANO. Jsem ráda, že tyto návrhy tu jsou.

Já bych chtěla jenom říct, že mě velice udivuje a budu moc zvědavá na to, jak tady budou hlasovat Starostové, protože právě od Starostů přicházejí připomínky toho, že v jejich obcích se dějí věci, jaké se dějí. A pokud ten návrh někdo zná, my tomu na sociálním výboru říkáme třikrát a dost, takže je to tak, že třikrát spácháš přestupek a něco se už bude muset stát, takže budu opravdu zvědavá na Starosty, kteří po tom volají.

Piráti nám tady přečetli dopis pana veřejného ochránce práv, to je fajn, ale tento návrh zákona není jenom pro dobu covidovou. To je prostě zákon napořád a žádný starosta, žádný primátor města ani nikdo z občanů přece nechceme, aby se páchaly trestné činy opakující se v našich městech a v našich obcích nebo sousedů. Takže já mám takový pocit, že tím, že Piráti dali návrh na zamítnutí, tak si vlastně může každý páchat – vy jste nám přečetl, co se stane, až když to spáchá třikrát, protože kdyby ten člověk nic nepáchal, tak se mu přece nic nestane. Každý se chovejme slušně, nepáchejme trestné činy, a pak se nebude přece nic takového dít, že by vám někdo bral dávky a podobné věci. My jsme vyslovili souhlas. Jsme rádi, že tento návrh tady je, a opravdu se těším na to, až se podívám na hlasování Pirátů, kteří dali návrh na zamítnutí, versus Starostů, kteří teď tvoří jednu koalici. Děkuji.

Místopředseda PSP Vojtěch Píkal: Děkuji. O návrhu na zamítnutí budeme hlasovat ve třetím čtení. S faktickou poznámkou se hlásí pan poslanec Čížinský. Prosím, pane poslanče.

Poslanec Jan Čížinský: Děkuji za slovo. Já bych možná zareagoval na kolegyni vašim prostřednictvím. To, co je potřeba v našich městech a obcích, je zákon o sociálním bydlení. Je to podpora obcím pro to, aby mohly a finančně zvládly stavět byty, aby zvládly skutečně řešit sociální situaci svých občanů. To je potřeba. Já bych skutečně chtěl odmítnout tady vytvářený dojem, že někdo tady hájí nějaké přestupky nebo trestné činy. Prosím, vím, že je před volbami, ale skutečně ten, kdo varuje před dopadem tohoto návrhu zákona například na nezletilé děti, není přece vůbec ten, který hájí přestupky nebo trestné činy. Teď skutečně není vhodná doba. Do potíží se kvůli krizi dostali lidé, kteří před dvěma lety vůbec netušili, že se do potíží tohoto typu mohou dostat.

Jestli to chceme dělat opačně, než se má, tzn. nejprve umožnit obcím, aby postavily za pomoci státu byty a potom začaly řešit situaci těch, kteří bydlí v nevhodném bydlení, jestli to chceme řešit opačně, což je tento návrh, takto opačně... Jasně, je tady většina, ta to prohlašuje. Ale je to mimořádně špatně. Ty návrhy jsou takové, jako kdyby někdo rád bydlel v nevyhovujících podmínkách, a předpokládá se, jako by každý mohl příští týden bydlet někde lépe. To bohužel odporuje realitě, tak to prostě není. A skutečně si dovolím postulovat jasný předpoklad, že tento návrh přichází ve zcela nevhodnou dobu.

Místopředseda PSP Vojtěch Píkal: Děkuji a s faktickou poznámkou bude reagovat paní poslankyně Aulická, poté pan poslanec Juchelka a poté pan poslanec Bauer. Prosím, paní poslankyně.

Poslankyně Hana Aulická Jírovcová: Děkuji, pane předsedající. Vážené kolegyně, vážení kolegové, já jsem sice přihlášená, ale musím prostě reagovat na své předřečníky vašim prostřednictvím. Mě už s dovolením tedy, jak to mám říct koordinovaně na pana předsedajícího, který předsedá, vytočil doslova, když hovořil o tom, co si vlastně dovolujeme dnes projednávat tyto dva návrhy, tzn. sněmovní tisk 290 a 652, když prostě není ta správná doba. Správná doba, asi podle toho jsme čekali čtyři, pět, šest let. A myslím si, že budeme teď všechno tedy svalovat na pandemii, protože právě Pirátům se tento návrh nelíbí. My to víme, ale jsem ráda, že v Poslanecké sněmovně je neustále většina, která má rozum a vnímá realitu života. Pro nás jsou totiž důležité ty argumenty a ty parametry, ze kterých to vychází, tzn. kraje, sociální pracovníci, úřad práce. A s těmi se bohužel nikdo celou dobu ne bavil.

A já ještě budu hovořit dál. Velice mě mrzí, že tady používá ty argumenty pana ombudsmana. Já si pana Křečka velmi vážím. Na druhou stranu institut pana ombudsmana v této problematice všem obcím, všem krajům dělal dosavadně jenom problémy. Ale nebylo to tedy za pana Křečka, bohužel to bylo za paní ombudsmanky. Veškerá opatření, která se snažily dát, ať už nějaké vyhlášky, tak všechny byly strženy a všechno bylo řečeno, že jsou protiústavní nebo protizákonné. A obce a kraje už nevědí, jak se mají hájit. Patnáct opatření, která byla přijata v polovině nebo na konci roku 2018. Do té doby se nic neudělalo. Šest ministerstev, nepracoval na tom téměř nikdo. A připravená velká novela o přídatku na bydlení z MPSV se shodila jenom kvůli PR ČSSD. Děkuji.

Místopředseda PSP Vojtěch Píkal: Děkuji, děkuji za dodržení času. Nyní pan poslanec Juchelka, připraví se pan poslanec Bauer k faktické poznámce.

Poslanec Aleš Juchelka: Já děkuji moc. Já bych se taky chtěl vyjádřit k předřečníkům, hlavně vašim prostřednictvím k Lukáši Černohorskému. My jsme ze stejného regionu.

Ale na začátek jenom pár čísel. Na sociální začleňování se dalo za posledních x let několik miliard korun. Od té doby stoupl počet vyloučených lokalit na dvojnásobek. V tuto chvíli jich máme 606, bydlí tam 115 tisíc lidí. My se pravidelně spolu setkáváme se starosty na takovém setkání právě třeba na Ostravě-Jihu, kde máme výborného starostu pana Bednáře, který se snaží s těmi lidmi komunikovat, který se snaží s těmi lidmi nějakým způsobem pracovat, který se snaží dělat osvětu v těchto lokalitách. A všechno to de facto končí tak, že budete házet hrách na zeď, protože to jednoduše nikam nevede. My potřebujeme dát starostům, obcím, municipalitám nějaký nástroj k tomu, aby mohli už konečně něco s tím dělat. Nemůžeme pořád jenom na něco čekat, zaštiťovat se lidskými právy. A de facto ta městská policie, která tam přichází, tak je doslova a do písmene ostrakizována, vysmívána, protože nemá žádný nástroj na to, aby mohla něco udělat.

Takže vás vyzývám, pane Černohorský, pojd'te tady k mikrofonu a porad'te těm starostům, co mají dělat. Co mají říkat těm sousedům, kteří se potřebují vyspat ráno do práce, a hraje tam ve dvě hodiny ráno hudba? Co mají dělat? Jakým způsobem mají zareagovat? Co má dělat policie?

Místopředseda PSP Vojtěch Pikal: Děkuji, děkuji za dodržení času. Nyní pan poslanec Bauer, poté pan poslanec Černohorský. Prosím.

Poslanec Jan Bauer: Pane místopředsedo, já jako předkladatel si budu dělat jenom poznámky, pak možná vystoupím až na závěr, protože nemá cenu těmi faktickými to zdržovat. Ale přesto pouze jednu faktickou.

Na margo pana předřečníka Lukáše Černohorského prostřednictvím pana předsedajícího. Já bohužel musím konstatovat – čtení textu za jedna, pochopení textu za pět. Je mi to líto. Ale protože už ten zákon je tady 2,5 nebo 3 roky, tak už mám za sebou některé mediální výstupy, souboje v médiích a rozhlase. Já jsem pochopil, že jsme na různé informační úrovni, a že když už se k tomu třeba někdo vyjadřuje – já vím, že jste četl třeba pana ombudsmana – tak fakt by stálo si ten původní návrh přečíst, pak ten komplexní pozměňovák, abychom fakt všichni věděli, o čem to je. A z toho mimo jiné plyne to, jestli je vhodná, nebo není. Já vím, že covid překryl úplně všechno v této zemi. Ale jestli máte pocit, že už se nebudou nikdy řešit vyloučené lokality, že zanikne ten problém nebo financování sociálních služeb nebo obchodování s chudobou, prostě desítky dalších věcí, to prostě nezanklo. A myslím si, že je naší povinností – a my jsme to slíbili před těmi třemi lety – s tím něco dělat a toto je malý pokus aspoň něco s tím udělat.

A další věc. Prosím vás, nikdo nikomu žádné peníze nebere. Ten drobný návrh, který tady představuji, je pouze doplnění toho stávajícího zákona, o ničem jiném to není. A abyste někomu mohl strhnout z těch dávek 300 korun za tu pokutu, tak za prvé ten přestupek někdo musí udělat a za druhé ten přestupek musí být závažný. A hlavně musí být opakovaný – třikrát po sobě. Ten, kdo se opije, ten, kdo bude vyhrožovat, ten, kdo něco ukradne a dostane od městské policie pokutu, tak pokutu zaplatí, nikdo po něm nic vymáhat nebude. Směřuje to pouze na ty, kteří se dlouhodobě opakovaně takto chovají, ti lidé, sousedé (předsedající upozorňuje na čas) jsou z nich nepříčetní a starostové s tím nemohou vůbec nic dělat.

Místopředseda PSP Vojtěch Pikal: Děkuji. Pan poslanec Černohorský bude reagovat s faktickou poznámkou, poté je přihlášená ještě paní poslankyně Richterová. Tím by měly být poznámky vyčerpány. Prosím, pane poslanče.

Poslanec Lukáš Černožský: Ono sice to doznalo změn, ale text, když jsem ho četl, tak je – protože původní návrh v průběhu jeho projednávání doznal řady změn, vyjadřuji se k němu ve znění komplexního pozměňovacího návrhu poslance Jana Bauera. To znamená, tento dopis, který dorazil, už reaguje i na ten komplexní pozměňovací návrh, který tady byl. A závěrečná věta: Doporučuji proto změnu zákona v této podobě nepřijímat. Reaguje to na tu změnu ať už tu původní, nebo tu změnu, která proběhne následně v rámci toho vašeho komplexního pozměňovacího návrhu, prostřednictvím pana předsedajícího.

Kolegyně Richterová tady za chvíli, nebo ne v té faktické, ale potom následně ve svém vystoupení, bude představovat ty návrhy nebo možnosti, které mají případně starostové. Já zkusím v té rychlosti jenom tady nastřelit jako odpověď panu kolegovi. Jedna z věcí, které můžou: sankce za spáchání přestupků řeší v České republice dva přestupkové zákony, zákon č. 250/2016, který umožňuje kromě napomenutí a pokut také uplatnit tzv. zákaz činnosti, propadnutí věci atd. Takže jedna z věcí je využívat tento zákon. Další můžou začít využívat zákon č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích, který umožňuje ukládat přísnější tresty za opakované spáchání přestupků proti veřejnému pořádku, což je třeba ta hudba, která tam hraje, případně proti občanskému soužití i proti majetku. Děkuji.

Místopředseda PSP Vojtěch Píkal: Děkuji a prosím, abychom se oslovovali mým prostřednictvím. A paní poslankyně Richterová bude reagovat faktickou poznámkou a ještě se přihlásil pan poslanec Čížinský. Prosím, paní poslankyně.

Poslankyně Olga Richterová: Děkuji za slovo. Já v té faktické bych ráda zareagovala na pana kolegu Bauera, který říká, že to je malý pokus něco s tím udělat. A mě zajímá, co je to "s tím". Protože ten cíl je pro mě na té novele velmi nejasný. Já bych jako cíl chápala snížit počet vyloučených lokalit, zvýšit počet dětí s dokončeným vzděláním. Ten reálný cíl podle mě není stanoven. Stejně tak jsem postrádala vyrovnání se s těmi existujícími přestupkovými zákony, protože minulá Sněmovna schválila dva přestupkové zákony, které vstoupily v účinnost v polovině roku 2017. To už je dost času na vyhodnocení.

A stejně tak, jestli ten cíl je stanoven způsobem, aby to opravdu bylo změřitelné, protože se mi zdá, že to se nestalo právě u těch dvou přestupkových zákonů přijatých v roce 2016, v účinnost 2017, poněvadž jinak bychom se tady nebavili takto vágně, na domněnkách. Takže budu ráda za upřesnění toho, co je váš cíl, prostřednictvím pana předsedajícího pana kolego. A já bych si prostě přála, aby cílem byla trvalá změna, trvalé zlepšení.

Místopředseda PSP Vojtěch Píkal: Děkuji a pan poslanec Čížinský bude ještě reagovat s faktickou poznámkou, v tuto chvíli poslední. Prosím.

Poslanec Jan Čížinský: Já bych možná ještě přece jenom, že tady vzniká vlastně takové velmi jako nerealistické očekávání, že tenhle zákon je zázrak, který bude fungovat a všechno se vyřeší nebo se všechnolepší nebo hodně selepší. Já před tím, musím říct, hodně varuji. Všichni známe – a jako starosta, jako zastupitel – lidi, kteří skutečně jsou na úplném dně, těch se pokuty netýkají, protože je nikdy nezaplátí, nebo aspoň nehodlají platit, nikdo si na nich nic nevezme, ale to jsou taky lidé, se kterými potom je potřeba pracovat, o které je se potřeba potom starat, protože myslím, že tady nikdo nechceme, aby tito lidé skutečně jenom umírali na ulici. Tady když přijdete, kolegové, tady k tomu pultu, nevěřím, že to řeknete, že chceme, aby ti lidé umřeli na ulici. Tyto lidi potom, s těmi musíme pracovat a tito lidé potom, ta péče o ně stojí velké finanční prostředky.

A já se bohužel velmi obávám, že tato úprava zvětší počet těch lidí, kteří skutečně už jsou úplně na dně a vlastně se ničeho nebojí, a pak, když jsou starší, tak je potřeba jim pomáhat a stojí to opět mnohem větší prostředky. Já trvám na tom, že řešení má být opačné, že nejdřív skutečně má být ta práce a infrastruktura, aby se ke zlepšení mohlo přistoupit, a poté nějaká podobná změna.

Místopředseda PSP Vojtěch Pikal: Děkuji. S faktickou poznámkou se přihlásil ještě pan poslanec Juchelka a pak registruji přednostní právo paní poslankyně Pastuchové. Prosím.

Poslanec Aleš Juchelka: Já budu úplně krátký, protože já musím prostřednictvím vašim, pane místopředsedo, reagovat na pana Čížinského. Protože ono je rozdíl být starostou třeba v Ústeckém, Karlovarském nebo Moravskoslezském kraji v nějakém městě, já nevím, Karviná, Ostrava, Orlová a tak dále, a v nějaké městské části bohaté Prahy. To za prvé.

Za druhé, tady vůbec nikdo netvrdí, že se s těmi lidmi nemá pracovat, naopak. Naopak, má to jít ruku v ruce a s těmi lidmi se pracuje. U nás ve vyloučených lokalitách pracuje nevídané množství různých neziskových organizací, charit, církví, které s těmi lidmi pracují, doučují je doma a tak dále. Ale cílem tady toho zákona je skutečně se postavit právě za ty lidi, kteří jsou rušeni těmito lidmi, kteří jsou skutečně nepřizpůsobiví. A oni se nepřizpůsobí na základě nějaké dlouhé práce. Bohužel, ta data jsou úplně jiná.

Říkám, na sociální začleňování šlo několik miliard korun. Několik miliard korun. A na dvojnásobek nám stoupl počet vyloučených lokalit. Je jich 606 v celé České republice. Bydlí v nich 115 000 lidí. My když jsme ty vyloučené lokality samozřejmě projížděli, a pan Bauer nebyl sám, já jsem tam taky byl, tak samozřejmě nemůžete věřit svým vlastním očím, co vše se dá udělat, když těm lidem třeba to sociální bydlení dáte. Vy jim to dáte – tady ho máte, starejte se, plaťte. Byl jste se tam podívat vy?

To není tady v městské části v Praze nějaký panelák, kde máte na třicet rodin dvě, které to tam dokážou nějakým způsobem, tu atmosféru, rozbořit. To máte celý panelák těchto lidí, kde naopak ti, kteří tam žijí a žili do dneška, odtamtud utíkají pryč. A ty investice, které do toho bytu dali, jim tam brutálně klesají. Je to velký rozdíl žít v Moravskoslezském kraji u těchto vyloučených lokalit a žít v bohaté Praze.

Místopředseda PSP Vojtěch Pikal: Děkuji za přesné dodržení času. Nyní zde mám další přihlášky s přednostním právem, nicméně pokud paní poslankyně chce vystoupit, tak jí dám dvě minuty. Prosím.

Poslankyně Jana Pastuchová: Děkuji, pane předsedající. Já se také prostřednictvím vašim vyjádřím k panu poslanci Čížinskému. Asi předvolební kampaň, tady bude padat často to slovo. Tento zákon tu leží od roku 2018, a jak jsem řekla, měli jsme v programovém prohlášení vlády, že chceme změnit systém vyplácení dávek. To, že to MPSV nepředložilo, a jsme ve vládní koalici, mě mrzí, ale proto se přidáváme k souhlasu těchto návrhů, které jsou zde předloženy.

Ale já pořád nechápu jednu věc. My zde mluvíme o lidech, kteří spáchají třikrát závažný trestný čin... nebo přestupek, pardon, a tím se dostanou do toho, o čem vy mluvíte. A vyprošuju si, abyste někomu vkládal do úst, že je nechceme (?) nechávat umírat na silnici nebo na ulici, daleko víc těchto klientů. Ale my tady chceme, jak řekl můj kolega poslanec Juchelka, prostřednictvím pana předsedajícího, chránit ty slušné občany, a vy tady mluvíte

o občanech, kteří třikrát spáchají velký přešupek, a nic se jim nestane. Nebo já nevím, koho tu chráníte, já tomu nerozumím teď od vás.

Místopředseda PSP Vojtěch Píkal: Děkuji a nyní pan poslanec Čížinský, poté paní poslankyně Richterová a poté případně další faktické poznámky. Prosím.

Poslanec Jan Čížinský: Děkuji. Samozřejmě je rozdíl mezi Prahou, samozřejmě rozdíl mezi ostatními městy. Každá městská část, každé město, každá obec má svoje problémy. Samozřejmě jsem si vědom toho rozdílu. Já tady mluvím proto, že nerozumím, a budu rád, když mi to vašim prostřednictvím pan kolega nebo paní kolegyně vysvětlí, jak se to zlepšilo. Čím se to zlepšilo – to bych potřeboval tady vysvětlit. Čím se zlepšila situace toho dítěte, které je doučováno tou charitou, čím se zlepšila situace toho dítěte. Protože za tři přešupky když jeho rodiče přijdou o finance, tak se situace toho dítěte prostě bohužel nezlepšila, ta se zhoršila. A v tom je ten zakopaný pes.

Já tady vůbec nehájím někoho, kdo páchá přešupky, v žádném případě, jenom jsem přesvědčen o tom, že dopady na tu pomoc, na ty veřejné rozpočty v budoucnu budou po přijetí tohoto zákona větší než ty, o kterých tady kolega Juchelka hovořil. A když jsem si přečetl programové prohlášení vlády, tak tam byl zákon o sociálním bydlení. Kde je? Taky není. Samozřejmě, můžete říct: to je sociální demokracie, my jsme ANO a tak dále. Ale to by byl ten lepší postup: dát starostům přístup k financím, aby skutečně ty situace mohli řešit. A to teď není.

Místopředseda PSP Vojtěch Píkal: Děkuji. Nyní paní poslankyně Richterová a poté pan poslanec Profant, poté pan poslanec Beitzl. Prosím.

Poslankyně Olga Richterová: Děkuji za slovo. Není pravda, co řekla prostřednictvím předsedajícího paní kolegyně Pastuchová, není ten zákon "třikrát a dost", ale strhávat se z dávek hmotné nouze bude už první nezaplacená pokuta – a teď kdy: za podmínky, pokud obec nabude dojmů, že jí viník pravděpodobně nezaplatí. A že to je opravdu důležité si říci a že tam je tahle možnost: obec nabude dojmů. Co to je, to samozřejmě nikdo z nás neví. Důležité je, že může nabýt dojmů. To není podle mě odůvodněné a v žádném případě to nezakládá ten název zjednodušený, který používáte.

Druhá věc, ty náklady. Otázka, která tady zaznívá stále dokola, je, v čem to pomůže, co to zlepšilo u největší výzvy této země, a to jsou vyloučené lokality. Všichni, kteří jsme v sociálním výboru, jsme, pokud vím, mnoho sociálně vyloučených lokalit navštívili. A ten rozdíl v přístupu je buď to řešit komplexně a chtít tu pracnou, mravenčí práci, kde jde dohromady ruku v ruce práce, což znamená třeba zákon o sociálním podnikání a jasná podpora toho zaměstnávání různě znevýhodněných lidí, bydlení, a potom právě i ta důsledná sociální práce a také i kontrola.

A tady to, co je zmiňováno, je jednak klamný dojem, že to je až po tom opakování, a přitom není: pokud obec nabude dojmů, že viník pokutu pravděpodobně nezaplatí, tak strhává hned, poprvé. A druhá věc, vůbec se tu neřeší ta nákladovost. To říkal můj předřečník pan kolega Čížinský. Ty náklady pro celou společnost se tady vůbec nezmiňují.

Místopředseda PSP Vojtěch Píkal: Děkuji za přesné dodržení času. A nyní pan poslanec Beitzl. Já se omlouvám, jestli se čtete německy. Prosím.

Poslanec Petr Beitl: Dobrý den, vážený pane předsedající, vážené kolegyně, vážení kolegové, já jsem se touhle problematikou zabýval ještě jako primátor a tenkrát existoval návrh, který v podstatě nepoužíval finanční sankce, ale používal nástroj zákazu pobytu na katastru. To byl jeden z těch pokusů, který byl ze strany ochránců lidských práv zamítnut, a spadlo to. A to, co my se tady snažíme, tak samozřejmě není věc, která by ten systém nějakým způsobem zachránila, která by působila sama o sobě, ale je to šance, jak dát určitou naději lidem, kteří se v tom terénu skutečně – podotýkám skutečně – pohybují. A co to může znamenat pro ty děti? Může to pro ně znamenat, že třeba poprvé v životě uvidí, že si jejich rodiče nemůžou dovolit úplně všechno! A že když někdo něco provede, tak přijde taky trest. A trest rychlý a okamžitý. A to je věc, kterou náš právní systém doteď starostům, municipalitám nedává. Děkuji.

Místopředseda PSP Vojtěch Píkal: Děkuji. Paní poslankyně Aulická, poté paní poslankyně Richterová s faktickými poznámkami. Prosím.

Poslankyně Hana Aulická Jírovcová: Děkuji, pane předsedající. Já bych možná ještě vašim prostřednictvím chtěla poděkovat panu kolegovi Beitlovi, protože řekl vlastně to gros. My neříkáme, že všichni lidé, kteří pobírají dávky v hmotné nouzi, jsou přece problémoví. To tak přece není. Na druhou stranu jsou i lidi, kteří prostě nechtějí dodržovat, ať už to mají jako svůj styl života, anebo prostě proto, že nezažili úplně normální, zcela běžný život, podle kterého by se měli řídit, a nechtějí do toho vstupovat. A opravdu soužití v těch městech nebo i v těch částech je pro běžné občany, kteří chodí do práce, kteří se snaží jít si večer včas lehnout, aby ráno mohli vstát do zaměstnání, tak je úplně katastrofální.

A já bych možná řekla, že řešení vyloučených lokalit přece není jenom důsledná sociální práce. My tady můžeme mít sto tisíc sociálních pracovníků, ale když ti lidi nechtějí, tak s nimi nic prostě neuděláte! Oni nechtějí dodržovat pravidla, nechtějí se začlenit, tak co s nimi budete dělat? Budete je nutit? Budete je dávat do bytů, protože je to tam pěkné, a budete říkat, je to správné? Oni ho vybydlí, zlikvidují, vyčistí! Já bych vám přála vidět, abyste se šli podívat třeba v Mostě do různých bytů, kde bydlí rodiny třeba jenom měsíc, týden. To je zdevastovaný byt, a přitom to byly pěkné byty. Někteří ti lidé si ničeho neváží. A děti v tom vyrůstají! A nezlobte se na mě, není přece úplně normální, abychom podporovali to, že se rodičům nechce ráno vstávat, když do noci řeší nějaké své aktivity, a pak ráno dítěti řeknou: Tak nechod', není to potřeba. Ty děti nemají vzor a je potřeba to změnit. A jestli je toto malá možnost, tak my pro to budeme hlasovat.

Místopředseda PSP Vojtěch Píkal: Děkuji a nyní paní poslankyně Richterová. Prosím.

Poslankyně Olga Richterová: Děkuji za slovo. Já mám dojem, jako bychom každý mluvili o jiné realitě. Protože prostě teď máme dva přestupkové zákony. Já nyní reaguji prostřednictvím pana předsedajícího na pana kolegu Beitla, který říká: Trest rychlý a okamžitý. To samozřejmě funguje. A teď zákon číslo 250/2016 Sb. umožňuje dát napomenutí, pokutu, zákaz činnosti, propadnutí věci nebo její náhradní hodnoty, případně zveřejnění rozhodnutí o přestupku. Tyhle tresty je možné kombinovat. Samozřejmě, dám jednoduchý příklad, když někdo třeba ukradne lahev alkoholu, tak buď může být ta lahev samozřejmě zabavena, nebo požadována úhrada její ceny, to všechno samozřejmě platí podle tohoto zákona o přestupcích. A ty přestupky mají řešit obce a stejně tak mají v dalším zákoně 251/2016 Sb. možnost ukládat přísnější tresty za opakované spáchání přestupků, a to jak proti veřejnému pořádku, tak proti občanskému soužití, tak proti majetku. A tam jsou vlastně

pokuty třeba za neuposlechnutí úřední osoby až 10 tisíc korun. Jsou tam pokuty až 75 tisíc korun např. za opakované poškození veřejného majetku.

A proto se obracím na pana kolegu Beitla, abych se zeptala, v čem v tomto nestačí. Protože mě zajímá vyhodnocení tohoto nyní legislativního stavu. Zajímá mě, proč toto, co mně osobně přijde velmi přísné, chcete měnit. A znovu upozorňuji, prosadila to minulá Sněmovna, došlo právě kvůli volání starostů k těmto úpravám. A jak jsem už vyjmenovala, tak možnosti okamžitého řešení tam jsou. Jsou tam možnosti i velké přísnosti za opakování. (Upozornění na uplynutí času k faktické poznámce.)

Místopředseda PSP Vojtěch Píkal: Děkuji. Nyní pan poslanec Bejtl s faktickou poznámkou, poté paní poslankyně Aulická. Prosím.

Poslanec Petr Bejtl: Vážení kolegové, odpověď je docela jednoduchá. Věřím, že kolegyně Aulická už vyskakuje metr vysoko. Lidé, kteří si zvykli žít na hranici existenčního minima, vědí, že žádný z těchto zákonů na ně nedosáhne. Můžete jim dát třeba milion pokutu, jim to je úplně jedno, jestli to je deset, sto, tisíc nebo milion. Protože oni prostě nezaplatí nic. A všem těm, kterým působí problémy, se smějí do očí. Nejenom jim, ale smějí se i těm represivním orgánům, městské policii, úředníkům, a ještě jsou na ně sprostí!

Jaké by vám to bylo, kdybyste měla krám, před ním vyložené zboží a každý den si tam někdo přišel pro dvě jablka a šel dál? Jak by vám bylo být policistou, který by to denně šel šetřit a uděloval by nějaké pokuty, o kterých ví, že je nikdy nikdo nevymůže? A opakuji ještě jednou: to není zázračný recept, jak se toho všeho zbavit, ale my chceme dát těm lidem, kteří jsou na straně represe a dohledu, aspoň nějaký nástroj a aspoň nějakou naději a pocit, že jim tady Sněmovna a společnost dává nějakou podporu.

Místopředseda PSP Vojtěch Píkal: Děkuji. Prosím paní poslankyni Aulickou, připraví se pan poslanec Profant.

Poslankyně Hana Aulická Jírovcová: Děkuji. Už hlásím, že se nebudu hlásit do klasické obecné rozpravy, protože bych byla ráda, aby se dal prostor i dalšímu tisku.

Každopádně na kolegyni Richterovou, vaším prostřednictvím, pane předsedající, já bych možná doporučila, abyste zkusila zjistit, jaká jsou správná řízení a jak ty pokuty – a bohužel, my jsme to určitě mysleli správně – jak jsou vymahatelné. Kolega to tady řekl. Prostě od těch lidí nevymůžete vůbec nic. Ti lidé se vám smějí do obličeje, já bych to řekla možná jinak, úředníkům, policistům, prostě tady už se nikoho nebojí a dělají si opravdu čím dál tím víc, co chtějí. A právě zde je potřeba ukázat té společnosti – a nic jiného na ně neplatí než vzít peníze. Ať se vám to líbí, nebo ne. Prostě dokud se nesáhne na ty peníze, na dávky, tak ti lidé si budou dělat, co chtějí! A to je ta realita!

Místopředseda PSP Vojtěch Píkal: Děkuji. Pan poslanec Profant. Prosím.

Poslanec Ondřej Profant: Já se ještě musím pozastavit nad jedním výrokiem paní zpravodajky o tom, jaké věci jsou v programovém prohlášení vlády. Já vám z něj odcituji, vy jste ho asi nečetla pozorně stejně jako většina členů vládní koalice. Tady je jeden takový hezký odstavec: "Zjednodušíme volební pravidla tak, aby se občanům usnadnil přístup k volbám, včetně zavedení korespondenční volby, zrušení místní příslušnosti pro vydávání

voličských průkazů. Prosadíme zefektivnění volby do Senátu zavedením jednokolového systému." To byla citace z vládního prohlášení.

Shodou okolností dneska jsme měli 97. schůzi Poslanecké sněmovny. Ve třetím čtení se tam hlasovala třikrát korespondenční volba – v hlasování číslo 8, 9 a 10. (Protesty poslanců Pastuchové a Bauera od stolku zpravodajů.) Jediný, kdo byl pro –

Místopředseda PSP Vojtěch Píkal: Pane poslanče, já vás volám k věci.

Poslanec Ondřej Profant: No já vám čtu vaše programové prohlášení, když jím tady argumentujete! (Ke stolku zpravodajů.)

Místopředseda PSP Vojtěch Píkal: A prosím, abyste se obracel na kolegy mým prostřednictvím, pane poslanče.

Poslanec Ondřej Profant: (Nesouhlasné hlasy od stolku zpravodajů.) Tak nemluvte o programovém prohlášení, které nedodržujete.

Místopředseda PSP Vojtěch Píkal: Děkuji. Prosím, pane poslanče, musím vám odejmout slovo.

Přihlásil se pan poslanec Běhounek s faktickou poznámkou, a pokud se hlásí ještě někdo další, tak samozřejmě dám slovo, nicméně poprosím, abychom mířili tedy k tomu projednávanému tisku. Prosím, pane poslanče.

Poslanec Jiří Běhounek: Děkuji za slovo, pane předsedající. Dámy a pánové, prosím vás pěkně, pojďme řešit tisk, který je na tabuli – 290, a přestaňte tady povídat takovéhle hlouposti! Zbytečně se okrádáte o čas. Chcete udělat ještě tři zákony. Všechny jsou poslanecké, žádný není vládní, tak pojďme dělat!

Místopředseda PSP Vojtěch Píkal: Děkuji. Nyní zde mám s faktickou poznámkou paní poslankyni Richterovou. Předpokládám, že to bude k nějakým poznámkám, které již zazněly. Předpokládám, že k nějakým, které jsou k věci. Prosím, paní poslankyně.

Poslankyně Olga Richterová: Já bych prostě velmi ráda slyšela, co je cíl, a proto mluvím ve faktické poznámce, protože jsem se na to ptala prostřednictvím pana předsedajícího pana kolegy Bauera, co je cílem té předkládané novely, protože to prostě není jasné. A tato projednávání jsou jediná možnost, aby vyšlo najevo, co se má zlepšit po projednání těchto návrhů zákona, v čem to má prospět naší zemi a jestli náhodou dopady, a to i finanční, nebudou příliš vysoké. Protože kdyby tyto druhy represí, které jsou popsány, tak dobře fungovaly a dosahovaly toho cíle, tak by je jistě měly všechny země světa. Ale takovým způsobem, jak je to popsáno, nevím o tom, že by to fungovalo. A proto se ptám pana kolegy předkladatele, co je tedy ten stanovený cíl. Za mě by to bylo snížit počet vyloučených lokalit, posílit možnost systematicky plánovat sociální práci, to, aby obce měly dlouhodobě prostředky na systematickou práci s rodinami a stejně tak aby samozřejmě mohly být ty včasné, rychlé zásahy, pokud je potřeba něco řešit, to samozřejmě ano, ale to také v řadě měst zvládají prostřednictvím sociální práce. A protože tu zajištěnu nemáme, handrkujeme se tady každý rok o dostatečnou alokaci finančních prostředků na sociální práci na obcích, tak se

ptám, čeho se dosáhne tím, že se jde z té druhé strany, že se jde jako první z té strany, která je tady navržena. A protože to pan kolega předkladatel řekl velice vágně z mého pohledu, tak by mě zajímalo odůvodnění toho cíle. A bez toho odůvodnění, které postrádám i třeba v té přiložené důvodové zprávě, mi přijde nefér ten zákon posílat dál, protože mi to přijde nezodpovědné.

Místopředseda PSP Vojtěch Píkal: Děkuji. A tím jsme vyčerpali faktické poznámky, takže já poprosím paní poslankyni Richterovou, která je nyní přihlášená k rozpravě, aby vystoupila v rámci obecné rozpravy. Prosím.

Poslankyně Olga Richterová: Bohužel jsem se nedočkala reakce na to, na co jsem se ptala pana předkladatele, ani paní zpravodajky. A jenom znovu zopakují tu klíčovou věc, která mi přijde velice důležitá pro fungování naší země. Přece cílem nějaké změny nemá být ta změna samotná. Cílem nemá být, že se změní nějaký způsob výplaty dávek. Cílem nemá být ukázat takzvaně v uvozovkách, že něco děláme. Cílem má být, že dojde ke zlepšení, že bude prostě měřitelně vidět, že se postupně nějaké problematické věci zlepšují.

A jak už jsem řekla, tak sociálně vyloučené lokality rozhodně představují jednu z naprosto největších výzev naší země, ale to, co si myslím, že nefunguje, je ten zde popsáný, z kontextu vytržený jeden malý návrh. A on je zdánlivě malý, ale prolamuje velice důležitou věc, velice důležitý princip. A zase, já naprosto respektuji zde popsané frustrace, ty popsané situace, které, jak je udáváno, zažívají městští strážníci a další, ale ten otazník je nad tím, jestli toho svého kýženého cíle dosáhnete. A proto se snažím zjistit, co ten cíl je, poněvadž není evidence, že by tohle fungovalo.

A jak už bylo zdůrazněno v textu, který zaslal nám všem pan doktor Křeček, tak současný ombudsman není někdo, s kým bych si třeba já osobně notovala, ale dopady toho návrhu na rodiny s nezaopatřenými dětmi ho znepokojují natolik, že nedoporučuje ten návrh schvalovat. A vlastně tam jasně zdůrazňuje, že bez legitimních důvodů ten návrh nepřiměřeně zasahuje do ústavně garantovaného práva na zajištění pomoci nezbytné pro zabezpečení základních životních podmínek. Už jsem zdůrazňovala, že jde o to, že by to nebylo jenom po nějakém opakovaném spáchání něčeho úplně velmi závažného, ale že to riziko je velké, že se to bude ukládat hned po první situaci.

A co se týče toho komplexu, toho, co všechno souvisí se zde předloženým návrhem, tak ještě odcituji jednu větu ze stanoviska pana doktora Křečka, a sice že navrhovaná právní úprava vlastně prolamuje nepostizitelnost těch dávek pro zajištění, pro zabezpečení základních životních podmínek. To už tady několikrát zaznělo, ale je to opravdu klíčová věc. Takže na jedné straně předkladatelé tvrdí, že to je poměrně malý návrh, na druhé straně to prolamuje klíčový princip.

Když to tedy shrnu, tak naprosto se shodnu s těmi, kdo zde vystupovali, že máme velký problém v několika desítkách až stovkách lokalit, opravdu extrémně palčivý, a jako země ho ignorujeme. A teď mě zajímá to řešení. To, jakým způsobem se dostaneme k tomu, aby ten počet vyloučených lokalit nenarůstal, ale zmenšoval se.

Stejně tak si myslím, že se shodneme, že je v nepořádku, že je tak velký počet lidí u nás ve věznicích. Je to výrazně více než v jiných srovnatelných evropských zemích. Jsme na špici toho, kolik lidí na počet obyvatel je tímto způsobem instituováno. Proč to zmiňují? Protože vězení je prostě drahé. Je to náklad. A zmiňují to v této souvislosti proto, že řada odborníků se obává, že předložený návrh může vést k většímu počtu lidí právě ve věznicích, což je extrémně drahé. Naopak velmi cílená a individuální sociální práce s rodinou stojí 5 až 7 000 na měsíc. Pobyt ve věznicích, pokud vím, stojí 1 900 korun na den. Ten nepoměr je zřejmý.

Sociální práce je pracná, je to organizačně na obcích, to chápu. Už jsem uvedla, že na to nemají peníze, nemají to dlouhodobě finančně zajištěno, ale – a to mi přijde velmi důležité – dlouhodobě to dává smysl. Má to ty výsledky, aby děti dokončovaly školu, to by byl za mě cíl: ukončit předčasné odchody ze vzdělávání, a aby děti nebyly odebírány z rodin do ústavů, do dětských domovů apod. To je opět další velice nákladný průvodní jev chudoby v naší zemi, a jak už jsem zmiňovala náklady na věznice, tak u dětských domovů se dostáváme u některých typů k částkám 45 000 korun za měsíc. To je opět velice vysoká částka. Já bych ráda, abychom to celé brali takto, že to souvisí se vším a že tento jeden návrh, který prolamuje velmi důležitý princip, může ve svých důsledcích způsobit mnohem větší rozpočtové ztráty a hlavně mnohem menší zaměření na skutečnou budoucnost. Na to, aby naše země fungovala a abychom využívali potenciál všech obyvatel naší země na maximum. Místo toho je to zaměřené v podstatě do minulosti.

To trvalé zlepšení a trvalá změna by měly být založené na analýze stávajících právních předpisů a toho, jak fungují, a zjištění, co reálně brání obecním úřadům v aktivním rychlém vymáhání. Zaznělo tady: Jděte se jich zeptat. Ale já to žádám po vás, po předkladatelích, abyste alespoň stručnou analýzu takového fungování předložili, když chcete tuto změnu. A já jsem ten, kdo se ptá, jak máte tu změnu odůvodněnou. Takhle jednoduché to je. A ptám se, jestli opravdu to povede k tomu, aby bylo více dětí s dokončeným vzděláním a aby bylo více rodin, které se trvale vymaní z těžké situace, a více lepších sousedství. A to jsme zase u něčeho, na čem se samozřejmě všichni shodneme. Všichni chceme žít v takové zemi, kde se můžete přestěhovat kamkoli a je tam dobré sousedství, kde to dobře funguje. A víme úplně všichni, že tak to dneska nefunguje. Ale je tohle opravdu ten návrh, který tohle zlepšení zařídí?

Co mi utkvělo velmi ze slov předřečníka pana kolegy Beitla, bylo dát alespoň nějaký nástroj a pocit. To je totiž ono, co já se obávám, že to je velmi pocitový návrh nezaložený na faktech. A když to ještě rozebereme dopodrobna, máme tady tedy ten stále rostoucí počet vyloučených lokalit, které ale nevyřešíme škrty na papíře. A nikdo z této vlády ani z vás, vážené kolegyně a kolegové, nepředložil soubor komplexních řešení, který bychom tady dnes projednávali a který vy byste vahou svých koaličních dohod dostali na projednání. Namísto toho, aby se řešil komplex práce, již ten zmíněný zákon o sociálním podnikání, efektivní, účinná podpora zaměstnávání různě znevýhodněných lidí, jasné přiznání toho, že prostě nějaké lidi nelze tržně zaměstnat a že podle toho s tím musíme jako společnost pracovat, tak namísto takovéhle upřímnosti a akceschopnosti, aby se tady projednal tento návrh, který je připravený, je tady něco, co prostě vůbec nevíme, jaké způsobí důsledky. A můžou být, jak už jsem uvedla a odůvodnila, i velmi negativní.

Stejně tak další věc je bydlení. Podpora bydlení, kde mnoho měst už osvědčilo, jak umí být efektivní, jak v okamžiku, kdy je podpora rychlá a je dostatečná míra kontroly, tak to funguje a nedochází k těm potížím, které tady popisovala třeba paní kolegyně Aulická. Stejně tak se mnozí už potýkali s tím, jak dobře začít se vzděláváním, a je jasné, že tam jde zejména o to, začít včas. Jsou recepty na to, jak podpořit děti ohrožené studijním neúspěchem včasným doučováním, včasným zařazením do dětských skupin nebo mateřské školky. Každý rok té předškolní péče a podpory se velice výrazně projeví na celoživotním úspěchu. To jsou pozitivní recepty a recepty, které dlouhodobě vyjdou levněji.

A proč to tak zdůrazňují? Protože tyhle pozitivní recepty tato vláda neuplatňuje. Namísto toho v pandemii, v době krize, která navíc dopadá velice nerovnoměrně na různé typy rodin, hrozí, že vlastně ty možnosti, na které už je systém nějakým způsobem zvyklý, budou ještě rozbourané: A asi nemusím zdůrazňovat, že právě rodiny nízkopříjmové, chudé, s malými dětmi prostě teď fakt nemají snadný život. A znova zdůrazňuji, ten návrh rozhodně bohužel není jednoznačně vymezen, že by striktně umožňoval zakročit až po nějakém třetím

porušení. Znova říkám, pokud obec nabude dojmu, že viník pokutu pravděpodobně nezaplatí, tak to strhávání z dávek bude možné už u první nezaplacené pokuty. Na tom chci ukázat, jak nedomyšlené to řadě odborníků připadá a že to prostě není přesně vymezeno, jak říkal pan předkladatel.

Co je další věc, mně se ozývá řada lidí s tím, že nemají, jak doložit dokumenty, požadavky, které po nich chce úřad práce. Jsou to třeba typicky častěji matky samoživitelky, které mají dokládat bydliště svého bývalého partnera. Je to pro ně často neřešitelná úloha. Ale pozor, to je také přestupek; přestupek, když nedoložíte takovouto úřadem vyžadovanou věc.

Já bych ještě zdůraznila, že to, co jsem popisovala jako pozitivní řešení, by opravdu fungovalo ruku v ruce s tím férovým přísným, ale spravedlivým úředním vymáháním. Ale tak to dneska bohužel vyladěné není. A teď když do takového systému, který je rozkolísaný, ještě přijde tato změna, tak ty nezamýšlené důsledky v podobě nadbytečného odebírání dětí do dětských domovů nebo nadbytečného propadání dalších a dalších rodin i do zcela nezaviněné covidové chudoby prostě můžou přijít.

Proto bych navrhla, že si tedy podrobně pročteme ještě to, jaké možnosti máme dnes u těchto situací, aby bylo opravdu zřejmé, proč není jasné, že je to tak velmi potřeba, a proč mě zajímá, co se stane s těmi lidmi a jaké je to skutečné dlouhodobé řešení a jak vypadá ta dlouhodobá mravenčí práce na zlepšení celého toho našeho sociálního systému. Protože ta nedostatečná možnost postihu při opakování určitých přestupků, to už jsme si řekli, je řešena zákonem číslo 251/2016 Sb. a tento zákon o některých přestupcích umožňuje ukládat přísnější tresty za opakované spáchání přestupků proti za prvé veřejnému pořádku, za druhé proti občanskému soužití a za třetí proti majetku. Tento zákon, který je účinný od té poloviny roku 2017, už tedy můžeme skoro čtyři roky vyhodnocovat. A proto jsem se několikrát ptala v těch faktických poznámkách, jaké výsledky tento zákon přinesl, jak pan předkladatel vyhodnotil jeho přínos a jak se vlastně tak významně promítla tahle úprava, nebo nepromítla a proč, do toho, jak fungují dneska obce.

Proč mě to zajímá? Protože tehdy v té diskusi bylo už také používáno mnoho obdobných argumentů: nemáme žádný nástroj. Ale vypadá to, že problém může být spíš praxe než ta legislativa. Že problém může být spíš to, jak ty právní nástroje obce uchopují. A já vím, že to je pracné, vím, že to není snadné, ale máme tady myslím velmi podrobnou úpravu v tom druhém zákoně, to je číslo 250/2016 Sb., o přestupcích, a ta umožňuje kromě toho napomenutí, pokut uplatnit také zákaz činnosti, propadnutí věci nebo její náhradní hodnoty a takovou veřejnou ostudu – zveřejnění rozhodnutí o přestupku. A ty tresty je možné kombinovat.

Takže ještě jednou. Máme tedy možnost všechno toto těmito nástroji důsledně postihovat, ať už městskými strážníky, preventisty kriminality. Dám jenom příklad, ať si to všichni umíme představit. Třeba je možné zakázat jízdu na skatu, na skateboardu po historické dlažbě, pokud ji to poškozuje, a tomu pak vlastně lze v řeči zákona říci, že to je zákaz činnosti. Stejně tak je možné prostě využít právě toho, že každého člověka třeba jinak zabolí využití jiného nástroje. Pro někoho je bolavější být zveřejněn, to zveřejnění rozhodnutí o přestupku může být větším trestem, pro jiného právě to propadnutí věci nebo její náhradní hodnoty například. Ale pro všechny tyto přestupky proti veřejnému pořádku, proti občanskému soužití i proti majetku platí tedy i ten zákon o opakovaném spáchání přestupků a tam je ta možnost pokuty k 10 tisícům korun, například za neuposlechnutí výzvy úřední osoby nebo za znevážení úřední osoby, anebo až 75 000 korun například za opakované poškození veřejného majetku.

A to, co mě zajímá, je vyhodnocení těchto současných možností. Vyhodnocení využívání, prostě soupis četnosti uložení těchto pokut. Já jsem samozřejmě dobře poslouchala

předchozí debatu, ale tady zazněly jednotlivé zkušenosti, ale žádné agregované vyhodnocení, u kolika lidí, kterým po uložení těchto pokut skutečně jaksi to bylo, jak tady zaznělo vámi, jedno. Chybí mi tady to datově podložené vyhodnocení, že u takového a takového procenta pachatelů přestupků dochází k opakovanému páchání navzdory vysokým uloženým pokutám, protože jsou, jak bylo vámi řečeno, jedno. To je jedna věc, toto odůvodnění by mi přišlo velmi důležité.

A druhá věc. Opravdu to nejsou tři stovky. Možnosti pokut jsou až k 75 tisícům za přestupky, a proto mě zajímá, jak vysoké se v praxi ukládají, jak to v praxi reálně vypadá.

A ještě ta věc, co se odůvodnění týče. Tak v původním návrhu v roce 2018 důvodová zpráva vyhodnocovala nějakým způsobem alespoň to odebrání dávek na 3, 6, 12 měsíců, ale ten návrh prošel značnou proměnou. Je tam ten komplexní pozměňovací návrh. A zase, chybí mi tam vyhodnocení dopadů té čtyři roky staré úpravy přestupků, což považuji za velmi závažný problém, nedostatek, a domnívám se, že to, že u toho komplexního pozměňovacího návrhu výboru, který je vlastně samotným obsahem návrhu zákona, není uvedeno, na základě čeho předkladatelé dospěli k navrženým změnám a na čem se zakládá to přesvědčení, že budou účelné, že na tom bychom měli si říci, že toto odůvodnění je třeba doplnit, a proto navrhuji, a to je, pokud vím, hlasování pak na závěr rozpravy, také vrácení do garančního výboru.

Co se týče těchto chybějících analýz stávající právní úpravy, tak mě ještě zajímá, jakým způsobem se předkladatelé chtějí vypořádat s tím, že jde o postižení dosud nepostižitelných dávek srážkami. Čili de facto v praxi o exekuci. A potíž je, že u běžné exekuce o ní rozhoduje soud, ale tady půjde o správní rozhodnutí úřadu práce, takže bude chybět možnost vlastního posouzení situace. Ta tam není navržena a prostě bude nezbytné postupovat podle toho návrhu a veškeré peníze srazit.

A nyní zase, ptám se po tom cíli. Opravdu se domníváte, že se díky tomu bude u těch lokalit, o které vám jde, lépe žít? Znovu upozorňuji, že všechny ty v novele extra řešené přestupky už platí a jsou za ně udělovány ty tresty, které jsem vyjmenovala. Je to ta plejáda.

Co se týče ještě jednoho aspektu, je tam ještě aspekt toho, že existují lidé, kteří bez své viny nemohou pracovat nebo neseženou práci na volném trhu, nejsou dostatečně schopní, nemají dostatek kompetencí – a co tedy s tím, že bohužel tak jak je to navrženo, tak by ta úprava vlastně motivovala obce, určitě ne všechny, ale patrně některé ano, k takovému vydávání vyhlášek, které by umožnily ukládat co nejvíce pokut? A ty by pak ta obec zpětně dostávala na strhávání z těch dávek, na těch exekucích, srážkách z těch dávek do svého rozpočtu.

Proč toto zdůrazňuji? Protože ostatní přednostní pohledávky, výživné, újma způsobená ublížením na zdraví apod., se z té hmotné nouze nestrhávají. Proč? Domnívám se, že u ostatních úprav převážil vždy ten argument proporcionality a toho, že je i pro společnost jako celek prostě výhodnější a levnější, když lidé nemusí krást. A to je prostě ta otázka, kam by toto v tomto svém důsledku vedlo. Ty pokuty udělované obcemi by dostaly přednost nejen například před tím již zmíněným výživným, ale i před těmi dalšími veřejnoprávními pohledávkami, které jsou přednostní. Určitě všichni víme, že tam patří různé druhy daní, pojistné na veřejné zdravotní pojištění, pojistné na sociální zabezpečení apod. Jenomže v případě pokut za porušení obecních vyhlášek je to prostě všechno prolomeno a je tam možnost vyloženě předběhnout všechny ostatní pohledávky a exektovat to, co na základě žádného jiného principu exekovatelné není. Co je tam z pohledu našeho odborného týmu právnícky špatně je ta značná disproporce v postavení obcí a ostatních věřitelů.

Zase abychom si to uměli představit, tak návrh počítá s tím, že obce budou srážkami z dávek vymáhat třeba pokuty za přestupky spočívající v porušení povinností stanovených

obecně závaznými vyhláškami obcí, a to např. pro pořádání, průběh a ukončení veřejnosti přístupných sportovních a kulturních podniků, včetně tanečních zábav a diskoték, stanovením závazných podmínek v rozsahu nezbytném k zajištění veřejného pořádku. To je citace z návrhu, který přijal výbor pro sociální politiku, ale zase, jenom si připomeňme, že už dnes podle toho zákona číslo 251/2016 Sb. § 5 odst. 1 písm. i) je tam ta možnost řešit, když člověk poruší právě ty podmínky uložené na ochranu veřejného pořádku při konání sportovních, kulturních, pietních a jiných společenských akcí anebo v místech určených k rekreaci, turistice nebo pohřbívání, a to do 10 tisíc korun při jednorázovém a do 15 000 korun při opakovaném porušení. A znovu se tedy nabízí otázka, když se to takto duplikuje, jak často obce uplatňují tyto pokuty. Z jakého důvodu, odůvodněně v součtu. Dnešní praxe nevyhovuje. To, že jsou nějaké jednotlivé zkušenosti, by mělo být zhmotněno v celkové analýze počtu těch uložených pokut, jejich výše a průběhu jejich vymáhání a toho odůvodnění, proč ten dnešní systém v domnění předkladatelů selhává.

A zase. Přece tím zájmem není zlikvidovat část obce nebo bytový fond, ale zachovat nějakou možnost odrazit se ode dna. A to není jenom zajištění potravin, ale taky právě již zmíněná a chybějící podpora zaměstnávání. Samozřejmě velmi logicky leckde velmi důležitá pomoc s řešením drogových závislostí a celkově hlavně prevence. Prevence toho, abychom se jako společnost do těchto průšvihů vůbec nedostávali. A zase. Obce mají řadu možností ohledně posílení sociálních služeb prevence ohledně prevence kriminality, ohledně podpůrných opatření ve vzdělávání. Jakožto zřizovatelé školek a škol obce mohou velmi mnoho v této oblasti. Rozvoj komunitní práce a tak dále. Ale kromě těch napomenutí a pokut zmíněných v těch přestupkových zákonech lze také využít všechny ty věci jako zákaz činnosti, propadnutí věci nebo uhrazení náhradní hodnoty. A to je účinné a možné nechat hradit hned, ale v tom návrhu to zase bude jaksi rozpojeno.

Takže když to shrneme, tak argument té protiústavnosti kvůli reálné exekuci požití dávek je naprosto zásadní, a to zejména při pohledu na ty jiné pohledávky, které vlastně toto právo neprolamují. To jsou ty pohledávky, kde je uvedeno to výživné, osobní újma, nezaplacené daně. A když si to takto shrneme, tak to hlavní, co chybí, je, jak dnes funguje dnešní úprava. Chybí analýza toho, jak se vypořádávají obce s těmi situacemi reálně a ne pouze na jednotlivých příkladech, ale na souhrnné analýze, protože prostě zákon bude mít dopad na úplně celou zemi a budou se jím muset řídit i obce, které by se jím třeba jinak řídit nechtěly.

Druhá věc. Ty nezaplacené pokuty například za to také velmi těžko definovatelné záškoláctví, protože někdy to je skutečně liknavost rodičů, to je naprosto realita, ale někdy je to situace třeba pubertálního dítěte, s kterým to je velmi těžké. A k tomuhle prostě přibudou mnohem větší tresty. A asi všichni, jak tady sedíte, uznáte, že situace pubertálního dítěte, které prostě nemusí vždycky říkat doma pravdu, je něco úplně jiného než rodiče, kteří to dítě třeba do školy opravdu kvůli své nezodpovědnosti nevypraví. Tady je ta poslední věc, kterou bych chtěla vyzdvihnout, a sice že bude vlastně postihována celá domácnost, úplně všichni, za provinění jednotlivce.

Abychom si to uměli představit, tak vlastně se to bude strhávat z těch dávek pomoci v hmotné nouzi, které jsou určené na jídlo a bydlení pro celou rodinu, a to nejdřív z doplatku na bydlení a poté z příspěvku na živobytí, a to i v té situaci, když prostě ten přestupek je spáchán jenom jedním z členů. Já jsem uvedla jeden příklad situace, ale situací, kde to je extrémně nefér vůči zbytku té domácnosti, je celá řada. A potom je třeba zohlednit i to, že v bezdoplatkových zónách, kde ten doplatek na bydlení vyplácen vůbec není, pak přijdou rodiny rovnou o celou dávku na jídlo, které jinak je napsáno, jako by bylo v tom pořadí druhé.

A zase, já bych si samozřejmě přála ten ideální svět, kde bychom vůbec nemuseli toto řešit, kde by jednak byly takové zákony a vyhlášky, které je možné a snadné dodržovat, ale

kde by i všichni žili příkladným životem. Navíc pokud tedy čerpají tu veřejnou podporu, to naprosto chápu. Ale vzhledem k tomu, že takovýhle ideální svět nemáme, nežijeme v něm, tak mě prostě zajímá, co se stane s těmi lidmi a s celou naší společností, pokud to takto v té současné podobě vstoupí v platnost.

Ještě jednou zdůrazňuji, ta výše pokud je opravdu k těm 10 tisícům až 75 tisícům korun a naopak průměrná výše obou dávek pomoci v hmotné nouzi je 6 500 korun pro rodinu. Takže to může znamenat na několik měsíců to nulové hmotné zabezpečení. Já tímto shrnuji, že to prostě není jednoduchá a malá věc, jak se snaží předkladatelé říci, ale že je to poměrně značný zásah do řady dosud neprolomitelných principů.

Děkuji za pozornost.

Předseda PSP Radek Vondráček: Já vám děkuji. Podle mých záznamů by teď měla vystoupit paní poslankyně Gajdůšková a připraví se pak poslanec Profant. Máte slovo.

Poslankyně Alena Gajdůšková: Děkuji, vážený pane předsedo. Vážený pane ministře, kolegyně a kolegové, dovoluji mi nejdříve kratinkou repliku k tomu plnění či neplnění vládního prohlášení. Kdyby tu asi byla paní ministryně Maláčová, která bohužel tedy není, protože leží s covidem, tak by asi řekla, že Ministerstvo práce a sociálních věcí připravilo spoustu návrhů samozřejmě v souladu s vládním prohlášením. Bohužel není to ministerstvo, kdo zařazuje na jednání vlády příslušné návrhy. Je to premiér. Takže některé prostě ležely dlouho, nebo ještě možná leží předtím, než vůbec projdou vládou, aby nám mohly doputovat sem do Poslanecké sněmovny.

Druhá věc je, že se zkusme podívat na poslední rok, které ministerstvo předkládalo a odpracovalo skutečně nejvíc na tom, aby lidé dokázali to všechno, co nás v této chvíli postihuje jako covidová pandemie, aby to dokázali alespoň trošku slušně přežít. Ale jsme teď ve druhém čtení a já bych byla ráda, kdyby se nám podařilo projednat ještě i zbývající dva zákony, takže budu velmi krátká, ale přece jenom trošku obecně.

Musím říct za sociální demokracii, že filozofie dávek v hmotné nouzi, ale i všech jiných podpor ze sociální sítě musí podle nás sociálních demokratů fungovat jako trampolína. Prostě nesmí tam být tak velká oka, aby člověk, který se dostane do problémů, těmi oky propadl a nemohl se už z toho vyhrabat. Musí to být prostě síť, která dokáže pomoci člověku se vrátit do normálního života. My nechceme nechat padnout do extrémní chudoby, do problémů zejména rodiny s dětmi. Nechceme, aby se dostávaly do situací, ze kterých se již nedokážou dostat.

Dávky v hmotné nouzi zejména mají pomoci lidem překonat krizi, která může potkat každého, a navrátit se do normálního života. To znamená pracovat, samostatně zajistit rodinu, pečovat o děti. Bohužel v této chvíli, a toho si musíme být skutečně vědomi, se do problémů může skutečně, do existenčních problémů, dostat každý. A není to vina těch lidí. Proto zde musí být sociální síť, musí zde být pomoc státu v podobě toho sociálního zajištění taková, aby se, říkám, ti lidé dokázali znova vrátit do normálního a plnohodnotného života.

Tady k tomuto projednávanému tisku, jak říkala paní předsedkyně sociálního výboru, nazývanému kuloárově třikrát a dost, bych ráda řekla, že záměr je jasný a lze mu do vysoké míry porozumět. Ale skutečně má to ale. V návrhu pořád přetrvává riziko, že zasahuje do Ústavou chráněných práv na zajištění základních životních potřeb, a to nejen u osob, které vybrané přestupky spáchaly, ale také do práv na zajištění základních životních potřeb osob, které nic nespáchaly, ale jsou s pachatelem v jednom okruhu společně posuzovaných osob, tedy abychom tomu rozuměli, v jedné domácnosti. Nicméně komplexní pozměňovací návrh,

který byl konzultován s Ministerstvem práce a sociálních věcí, a pan navrhovatel o tom mluvil, zmírňuje dopad návrhu na práva především nezaopatřených dětí tím, že se jim zachovává částka životního minima. To jsou pozměňovací návrhy v systému pod čísly 7810 a 7811.

Chtěla bych ještě jednou zdůraznit, že chceme, aby dávkový systém skutečně fungoval jako ona trampolína. Dostaneme-li se do problémů, ta trampolína nás vyhoupne zpět do normálního života a člověk může začít fungovat, to znamená pracovat, pečovat o své blízké, chodit do školy. Dávkový systém nemá být síť, ve které člověk uvízne na celý život. Ale už zde také byla řeč, musí jít všechny změny spolu se změnou dostupnosti bydlení, intenzivní sociální prací, ale i modernizací fungování úřadů práce a poctivého dodržování alespoň povinné školní docházky.

Tady bych se asi dočkala otázky: a co jste pro to udělali? Návrh zákona o bydlení je předložen. Sociální práce na obcích je masivně podporována, tak jako doposud nebyla. A my je určitě budeme podporovat i v následujícím období. V tuto chvíli Ministerstvo práce a sociálních věcí usiluje o to, aby právě do těchto oblastí byly směřovány evropské fondy pro další rozpočtovací období.

Ještě možná jednu poznámku. K tomu, abychom ale dosáhli toho, co je, jak jsem pochopila, i cílem tohoto návrhu zákona, aby děti skutečně do školy chodily, aby jim byla zajištěna školní docházka, je v tuto chvíli potřeba také ale posílit spolupráci mezi školstvím a sociálními věcmi, mezi těmito resorty, při řešení dopadů pandemie, chcete-li distančního vzdělávání. O tom bychom mohli mluvit dál.

Nicméně k závěru bych se ještě přidala přece jenom k tomu požadavku, abychom měli analýzu společenských dopadů tohoto návrhu, zvláště v současné době pandemie, která přece jenom míchá i se sociální strukturou společnosti. Ty dopady musíme před třetím čtením znát. A já věřím tomu, že se tomu budeme při projednávání v sociálním výboru věnovat. A samozřejmě to bude požadavek i na Ministerstvo práce a sociálních věcí, aby nám poskytlo tyto údaje o dopadu návrhu. A věřím tomu, že ve třetím čtení poté rozhodneme jako Poslanecká sněmovna tak, abychom lidem pomáhali, abychom zajistili to, o čem jsem mluvila na začátku, že sociální síť má fungovat jako trampolína, má prostě lidem pomoci.

Předseda PSP Radek Vondráček: Děkuji vám. Slovo má pan poslanec Profant.

Poslanec Ondřej Profant: Děkuji. My jsme ze začátku tady vedli diskusi o tom, jak je potřeba s těmi lidmi pracovat, což je to důležité, protože pokud mají lidé problémy, tak jim musíme pomoci se z těch problémů dostat, jinak budou neustále v problémech. A to, že se budeme tvářit, že problémy neexistují, že jsme to potrestali, že jsme jim něco nevyplatili, to nepovede k tomu, že se problémy vyřeší. To povede jenom k množení problémů jiného charakteru. Toho jsme si všichni vědomi. Akorát tu máme takovýto populistický návrh.

Pan Juchelka, prostřednictvím pana předsedajícího, říkal, že samozřejmě pracují s těmi lidmi, že pracují charity a tak dále. Tak já jsem si vyhledal vyjádření Charity České republiky, zastřešující organizace, která sjednocuje spoustu charitativních organizací. A oni nám posílali takový docela dlouhý dopis. Já ho tu nebudu číst celý. Ale mám tu takové velmi stručné shrnutí.

Cituji tedy Charitu České republiky: Nebezpečný sociální experiment, který sociální politiku de facto nahrazuje politikou trestní a který řadu lidí, kteří se už teď neobejdou bez pomoci, uvrhne do ještě větší bída a illegality.

Těmito slovy označují odborníci chystanou novelu zákona o hmotné nouzi. Takto to komentuje největší charita. A je to přesně ono. A právě proto jsou opravdu potřeba ta data o tom, jak jsou uplatňovány současné sankce, jak jsou vymáhány, či nejsou vymáhány a tak dále. A my jsme pochopili všichni, že nám na žádnou z našich věcných otázek asi neodpovíte, nicméně doufám, že si odpovědi připravíte aspoň do třetího čtení. Děkuju.

Předseda PSP Radek Vondráček: Děkuji vám. Ptám se, zda má ještě někdo zájem o vystoupení v obecné rozpravě k tomuto bodu. Pan zpravodaj. Pardon, pan navrhovatel.

Poslanec Jan Bauer: Pane místopředsedo, milé dámy a pánové, opravdu jenom krátce. Z diskuse, která tady proběhla, mám jeden příjemný pocit, že třeba s člověkem, se kterým jsem opravdu mnohokrát byl v médiích a přeli jsme se o některé věci a který naopak spolupracoval a ví, že do návrhu zákona bylo zapojeno i Ministerstvo práce a sociálních věcí, což je paní kolegyně Gajdůšková, tak že mě mile překvapilo, jak tady vystoupila. Od některých jsem to nečekal. Ale chci jenom říci, a to opakuji, to tady padlo na začátku, že cílem návrhu zákona, který je dva a půl roku tady na půdě Sněmovny, skutečně nebylo shánět a nahánět politické body. Tehdy byla jiná situace. Já si pořád myslím, že prostě některé věci možná právě proto je vhodné, aby se řešily teď v tomto okamžiku.

Od počátku jsem ale všem zaprvé nabízel spolupráci. Mnozí lidé se do toho zapojili. Někteří se do toho nezapojili. Mám velmi dobrý pocit z kolegů v sociálním výboru, kteří měli buď nějaké nápady, které jsme pak chtěli třeba do toho pozměňováku. Ale překvapilo mě, že teď na poslední chvíli od těch, a nechci říkat, že je to třeba jenom paní kolegyně Richterová, kteří věděli, že ten zákon je tady tak dlouho, nepřišli prostě s některými návrhy. Byl na to čas, mohli jsme se tomu věnovat. A chtěl jsem říci, že pokud tady chce někdo řešit komplexní věci – sociální bydlení, vyloučené lokality – tak bych chtěl doporučit, aby se s důvěrou obrátili na Ministerstvo práce a sociálních věcí a na ministryni práce a sociálních věcí, protože já tady tuto vládu a paní ministryni opravdu nebudu obhajovat, naopak já jsem tady od toho, abych ji kritizoval. A to, proč jsem se svými kolegy k tomuto návrhu nakonec dospěl, byla právě ta nečinnost, protože jsme se dlouhou dobu nedočkali vůbec ničeho. A jestli si dobře pamatují ty výzvy všech starostů, sociálních pracovníků a lidí, kteří prostě ve vyloučených lokalitách žijí, tak říkali: víte, my už nechceme slyšet žádné řeči a sliby a kecy, a vy se pak zase vrátíte do toho vašeho parlamentu a nebude se dít nic, my chceme prostě aspoň nějaké konkrétní věci. A když už prostě něco komplexního, a já jsem ten poslední, který by si nepřál, aby se ta věc řešila komplexně, tak aspoň přijďte s nějakým dílčím návrhem, který tomu může trochu pomoci.

A to byl ten cíl. Cíl byl samozřejmě dát alespoň nějaký nástroj komunální sféře, starostům, městské policii. Cíl byl, aby se ti lidé, na které se my všichni skládáme v rámci vyplácení sociálních dávek, v případě, že se hrubým způsobem dopouštějí závažných přestupků a dělají to opakovaně, necítili nepostizitelní. To byl ten cíl. A dneska to v rukou skutečně nemají, a proto jsme to předložili. Jestli dáme dohromady ještě nějaké analýzy, nebo nedáme, to nevím. Ale já si myslím, že skutečně ty zásadní věci, ty komplexní a strategické, od toho já tady určitě nejsem, to je výzva na Ministerstvo práce a paní ministryni. Já jsem si ty podněty poznamenal, pokud na tom třeba budou v rámci vyhodnocení některých zákonů ochotni spolupracovat, tak já se k tomu kloním.

Děkuji za pozornost.

Předseda PSP Radek Vondráček: Já vám děkuji. Ptám se, zda ještě někdo v obecné rozpravě. Obecnou rozpravu končím. Je zájem o závěrečná slova? Není tomu tak. Mám

informaci, že paní poslankyně Richterová navrhovala vrátit garančnímu výboru k novému projednání podle § 93 odst. 2. (Gong.) Slyším, že někdo klepnul. Vážené kolegyně, vážení kolegové, já jsem vás teď všechny odhlásil. Poprosím vás, abyste se přihlásili svými kartami.

Musíme dát chvíli prostor kolegům v předsálí. (Gong. Poslanci přicházejí do sálu.) Pro ty z vás, kteří právě přišli, padl zde návrh, abychom návrh zákona vrátili garančnímu výboru k novému projednání. (Poslanci stále přicházejí do sálu.) Ještě jednou zopakují, ať má šanci ten poslední, kdo ještě přijde.

Budeme hlasovat o vrácení garančnímu výboru k novému projednání.

Zahájil jsem hlasování. Kdo je pro? Kdo je proti?

Je to hlasování pořadové číslo 8. Přihlášeno je 70, pro 16, proti 50. Tento návrh nebyl přijat.

Já zahajuji podrobnou rozpravu. Připomínám, že pozměňovací a jiné návrhy přednesené v podrobné rozpravě musí být vždy odůvodněny. Jako první je přihlášen pan poslanec Bauer.

Poslanec Jan Bauer: Takže ještě úplně na závěr. Pane předsedo Poslanecké sněmovny, kolegyně a kolegové, já bych se chtěl tímto přihlásit ke čtyřem pozměňovacím návrhům pod číslem 7810, 7811, 7812 a 7813, které jsou zapsány v systému, samozřejmě včetně důvodových zpráv. A v neposlední řadě bych chtěl tímto navrhnout i změnu účinnosti tohoto zákona. Ono to souvisí s tím, že tento zákon se sem dostal přibližně před dvěma a půl lety a ta doba trochu uplynula, takže ta účinnost by měla být od 1. 1. 2022. Děkuji za pozornost.

Předseda PSP Radek Vondráček: Já vám děkuji. Ptám se, zda se ještě někdo hlásí do podrobné rozpravy k tomuto tisku ve druhém čtení. Nikoho nevidím. Končím podrobnou rozpravu. Případně závěrečná slova? Není zájem. Neeviduji žádné další návrhy, které bychom v této fázi hlasovali, takže všem děkuji a končím druhé čtení tohoto návrhu.

Otevírám bod

8.

Návrh poslanců Lucie Šafránkové, Tomia Okamury, Radima Fialy a dalších na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi, ve znění pozdějších předpisů /sněmovní tisk 652/ - druhé čtení

Projednávání tohoto bodu jsme zahájili dne 10. února na 79. schůzi Poslanecké sněmovny. Obecná rozprava byla přerušena, protože na 16 hodin byly pevně zařazeny další body. Své místo u stolku zpravodajů už zaujala za navrhovatele paní poslankyně Lucie Šafránková. Zpravodajkou garančního výboru je paní poslankyně Hana Aulická Jírovcová. Připomínám, že jsme v prvním čtení přikázali tento sněmovní tisk k projednání výboru pro sociální politiku jako výboru garančnímu a dále byl tisk přikázán výboru pro vědu, vzdělání, kulturu, mládež a tělovýchovu a výboru pro veřejnou správu a regionální rozvoj. Usnesení výboru byla doručena jako sněmovní tisky 652/2 až 8.

Budeme tedy pokračovat v přerušené obecné rozpravě, do které je v tuto chvíli podle mých záznamů přihlášena jako první paní poslankyně Valachová. Zatím je nepřítomna. Další na řadě je pan poslanec Ferjenčík. Je úplně nepřítomen? Mám ho odmazat? (Ano.) Úplně.

Paní poslankyně Richterová do pokračující obecné rozpravy k tomuto bodu.

Poslankyně Olga Richterová: Děkuji za slovo. Vážené kolegyně a kolegové, ten druhý tisk, který se tady projednává, je tisk č. 652. Opět se jedná o zákon o pomoci v hmotné nouzi a je tak složitý a obsáhlý, že vlastně obsahuje několik různých základů. Jednak je to ten samotný původní návrh předložený od SPD. Potom je tam pozměňovací návrh pana poslance Marka Nováka a potom je tam vlastně komplexnější pozměňovací návrh výboru.

Co je teď, myslím si, velice důležité si říci, že původní návrh tohoto tisku má podobně jako ten předchozí návrh za cíl vyřešit některé z velkých potíží naší země, vyřešit to, že ne všechny děti, které pocházejí ze znevýhodněných poměrů, chodí do těch dětských skupin nebo školek na ten takzvaný povinný předškolní rok. To je realita. A já už jsem tady dnes zmiňovala, že to jsou přitom velice dobře investované veřejné peníze, to, aby děti do těch školek a dětských skupin chodily. To je objektivní fakt. A co se ho týče, tak bohužel naše země to nedotahuje osvětou do té skutečnosti. Někde u některých vyloučených lokalit, u některých problematických čtvrtí a lokalit, fungují právě třeba i speciálně zaměřené školky nebo dětské skupiny, které s tímto pomáhají, ale jinde se prostě systematicky nepracuje s tím, že u předškolních dětí mohou být úspěchy největší a i nejlevnější. Jsou na to poměrně obsáhlé studie třeba z Ameriky. Jenom to uvedu jako zajímavost, která je velká, že vlastně když se investuje dolar včas u těch předškolních dětí, a ideálně ve dvou až třech letech, vlastně na začátku toho vzdělávacího procesu, tak to ušetří devět dolarů, nebo spíš přinese devět dolarů v budoucnu.

Proč to říkám? Protože tohle by byl obrovský cíl. Stanovit si jako země cíl, že všechny děti ze znevýhodněných poměrů budou mít kvalitní nabídku předškolní přípravy a budou si moci vyrovnat některé hendikepy, některá znevýhodnění, co mají z rodiny, díky té celkové veřejné podpoře předškolní péče a vzdělávání. Jenom zmíním, že bohužel ty dětské skupiny jsou v ohrožení, o tom jsme se bavili už na minulé schůzi Sněmovny. A tento návrh bohužel může vést k tomu, že právě i ty děti a rodiny, které jsou z různě znevýhodněných poměrů, vyžene z těch školek a z dětských skupin do tzv. fikce individuální předškolní přípravy, která bude působit bezpečněji. A zase ten problém je objektivní, je tady a já bych si přála ho vyřešit, ale tím, co navrhuje ten původní návrh tisku 652, ho nevyřešíme, jenom se ukáže, že ta čistá restrikce, odebrání dávek za nedocházku a nehlášení v tom předškolním věku se s největší pravděpodobností vyřeší fikcí individuální předškolní přípravy, obcházením toho cíle, toho záměru, aby děti ze znevýhodněných poměrů dostaly šanci na rovnější, spravedlivější start díky tomu, že se dostanou včas do dobré školky nebo dětské skupiny.

To je tedy jeden okruh témat, co byl v tom původním návrhu. A protože to je stále základ toho projednávání a protože je to taky něco, od čeho se odpichuje, odráží celá společnost, tak to považuji za důležité takto zdůraznit.

Pak je druhý okruh a to je vyřazování z evidence nezaměstnaných kvůli porušení léčebného režimu. To je takový okruh, který zakládá skupinu lidí, která se jakoby mávnutím pera stane osobou, která není v hmotné nouzi, a přijde tedy o státní podporu. Ale co je hodně důležité, ono to takhle funguje už dnes. Takže v tomto konkrétním okruhu je ten původní návrh nadbytečný, asi to je prostě omyl, chyba.

Pak tam je zase další okruh, ten se týká porušování léčebného režimu u lidí, kteří jsou nemocní a nezaměstnaní, tedy v evidenci uchazečů o zaměstnání. A zase, tam se asi nepočítalo s tím, že už od roku 2017 právě platí to zpřesnění, že kdo je nemocný a nezaměstnaný a porušuje léčebný režim, tak může být na šest měsíců, na půl roku, zase vyřazen z té podpory. Takže na tom jenom chci zdůraznit, že řadu věcí už v té legislativě máme, už platí dlouhodobě a jenom se to třeba málo ví. To byl patrně i důvod toho, proč SPD navrhlo tento třetí tematický okruh do toho původního návrhu. Ve finále by to ale znamenalo nehospodárný přístup státu, a kdyby tedy ten původní návrh prošel, což je stále v této

Sněmovně možné, protože to je ten základ, východisko toho návrhu zákona, tak by ten, kdo by podle toho, jak je to tam upravené, marodil, byl nemocný déle než 730 dní, odčerpal státu nejspíš více peněz, než kdyby u něj daleko dříve uvedl úřad práce kontrolu. To už je to, co jsem říkala, že už od roku 2017 platí. Co tedy na tom třetím tematickém okruhu chci ukázat? Patrně tady došlo k chybě.

Pak je tam v tom původním návrhu, původní předloze, okruh upravující vyloučení ze společně posuzovaných osob nebo z tzv. okruhu společně posuzovaných osob. A ten je navržený tak, že klientům pomůže, protože vznikne nárok na vyšší podporu, aniž by např. samoživitelky o to musely složitě žádat. To zajímavé na tom je, že v odůvodnění to bylo popsáno, jako že to bude spíše přísnější. Takže tady šla proti sobě skutečnost, jak byl tehleten bod, okruh společně posuzovaných osob, legislativně napsán, a jak bylo upravené to odůvodnění.

A potom tam byla tematika odměn pro pěstouny s tím, že to má být nově považováno za příjem pro nárok na doplatek na bydlení. A zase tady je poměrně paradoxní, že bylo vlastně v praxi tím návrhem ze strany SPD navrženo zvýhodnění pro příbuzenské pěstouny. Proč to takto rozargumentovávám? Abychom si řekli, že ten samotný výchozí základ, výchozí návrh, nevycházel patrně ze záměrů předkladatelů, ale naopak s největší pravděpodobností prostě nebyl legislativně zpracován tak, aby odpovídal těm záměrům.

Co se stalo poté? Byl předložen pozměňovací návrh pana poslance Marka Nováka a ten je do značné míry v mnoha aspektech podobný schválenému komplexnímu pozměňovacímu návrhu z výboru pro sociální politiku. Takže vycházím z toho, že tento souhrnný podklad je reálný kandidát, to, co může být reálně schváleno. A z toho, jak tady zaznívají některé argumenty, mi vyvstává, že ty věci nejsou domyšleny do důsledků toho, co ty navržené věci mohou reálně způsobit. A znovu jsme opět u zákona o pomoci v hmotné nouzi, poměrně složitá materie, která se vyrovnává s tím, že náklady na věznění, ústavy a přehnanou represii jsou často vyšší, než když se dá energie a čas do prevence, do zabránění těm propadům na dno skrze různé situace, kdy by bylo lepší se odrazit a kdy to, co se tady teď navrhuje, a já to popíšu, by znamenalo velice dlouhotrvající propad na dno.

Co tam je tedy v tomhle návrhu, u kterého se domnívám, že to je ten reálný kandidát na schválení? Jednak tam je uveden konkrétní návrh odebrání dávek pomoci v hmotné nouzi na bydlení a živobytí na šest měsíců. A zase jsme u té skupiny úplně nejchudších lidí. Každý by si řekl: tak přece mohou jít pracovat. A ano, u těch, kteří jsou práce schopní, naprosto souhlasím s tím, ať se velice důsledně řeší právě to zaměstnávání. A mluvila jsem tady o zákoně o sociálním podniku jako o komplexním řešení podpory zaměstnávání lidí, kteří jsou jinak na volném trhu velmi těžko zaměstnatelní.

Ale v tom návrhu, který zde máme, je potřeba zdůraznit, že z dávek pomoci v hmotné nouzi nežijí pouze lidé, kteří by podváděli, ale jsou to i dávky, ze kterých musí vyjít lidé s invalidním důchodem, kteří ale měli smůlu, že onemocněli špatným způsobem pro náš sociální systém a mají tzv. invalidní důchod bez výplaty. Tito lidé, kteří jsou odkázáni taky na tento systém pomoci v hmotné nouzi, mohou být lékařsky uznáváni plně invalidními, nikdo nerozporuje, že mají plný právní nárok na pomoc v hmotné nouzi, ale oni nedosáhnou na nic jiného než právě na ni.

A protože ta skupina je tak široká, tak si ještě dovolím zdůraznit, že bohužel se to bude týkat i stále více starobních důchodců, opět bez nároku na výplatu. Takže máme tady skupinu různých kategorií lidí, a můžou to být rodiče malých dětí, můžou to být skutečně lidé, kteří by byli práce schopní a nepracují, a tam to máme řešit, ale jsou na to i jiné nástroje, které málo využíváme podle všeho, co vím, a potom ty skupiny invalidních a starobních důchodců, kteří když nesplní určité podmínky, tak spadnou do tohoto systému pomoci v hmotné nouzi.

A proč, to je teď velmi důležité, proč to takto popisují. Protože ten návrh, který má reálnou šanci na schválení, navrhuje to odebrání dávek pomoci v hmotné nouzi nejenom na bydlení, ale i na živobytí, a to na šest měsíců – a to je teď velice důležitá věc, kterou bych chtěla zdůraznit – za nevhodné bydlení. A to ne na ubytovně, ale za nekvalitní byt nebo zahradní chatku zkolaudovanou pro trvalé bydlení. A to je prosím první věc, kterou bych chtěla velmi zdůraznit. Jde tedy o návrh, který odebírá dávky pomoci v hmotné nouzi za jakékoliv jiné nevhodné bydlení nežli ubytovnu.

Koho se tedy týká? Týká se tedy i seniorů, kteří mají ve vlastnictví třeba zahradní chatku zkolaudovanou pro trvalé bydlení, a z těch důvodů, které jsem popsala, jsou odkázáni na tu minimální pomoc státu. Na tu minimální pomoc, o které se někdy domníváme všichni, že na ni jsou odkázáni pouze lidé zcela na okraji společnosti, ale ono to tak není. Ono se to právě týká i mnohem širší skupiny lidí, kteří často měli čistě a jednoduše smůlu. U těch invalidních důchodců smůlu v tom, že onemocněli v nepravý čas, způsobem, který jim nezakládal nárok na invalidní důchod, a jsou to třeba mladí dospělí, kterým se rozvine nemoc v takovém věku, že už nemají nárok na takzvaný invalidní důchod z mládí, ale ještě nemají odpracovány potřebné roky, aby měli nárok na výplatu toho invalidního důchodu.

A teď, když máme tuto představu o té široké a různorodé skupině lidí, které se tento návrh dotýká, tak mi toto přijde jako naprosto klíčový moment si říci: Opravdu toto chcete? Vážení předkladatelé, ten návrh prostě odebírá tuto pomoc na bydlení a živobytí bez ohledu na to, zda jde o toho člověka práce schopného, který se práci vyhýbá – a to máme řešit, ale navrhuju jiné způsoby –, a vůbec nezohledňuje právě případy těch invalidních či starobních důchodů bez výplaty.

Takže co je opravdu klíčové podle mého názoru, aby tato Sněmovna věděla, že bude-li schválen ten pozměňovací návrh číslo 7034, tak za jakékoliv jiné nevhodné bydlení nežli ubytovnu, typicky za nekvalitní byt nebo zahradní chatku zkolaudovanou pro trvalé bydlení, budou na šest měsíců odebrány i ty dávky na potraviny, na jídlo, ty dávky na živobytí. A znovu říkám, týká se to i těch invalidních a starobních důchodců. Je tam ta podmínka: nebude-li to nevhodné bydlení opraveno ve stanovené lhůtě. Zase, dávalo by smysl, pokud by se více pracovalo na tom, aby tu nápravu poskytoval případný pronajímatel, ale tak to není.

A ten návrh je velice dlouhý a propracovaný, proto zmíním, že je myšleno i na takové věci, jak dlouho ta sankce bude trvat i při nalezení nového bydlení. A je tam navrženo, že by to platilo i po dobu šesti měsíců, i když si člověk najde to nové bydlení. Takže ten trest za bydlení v něčem nevhodném a nekvalitním – což podotýkám, si nikdo, koho znám, dobrovolně nevybere, je to prostě řešení proto, že ti lidé nic jiného neseženou – tak ten trest bude platit i při nalezení bydlení nového. A já vůbec nemám problém s tím, aby ten pozměňovací návrh číslo 7034 řešil to, co popisuje v § 33aa a 33ab, kde je vlastně ta povinnost umožnit vstup do obydlí a řešit právě tu kvalitu, ale to, co se navrhuje, a sice odebírat i tu podporu na živobytí, ten příspěvek na živobytí, za nevhodný byt, to mi prostě smysl nedává.

Jsou tam totiž dvě otázky. Ta první je – kam mají ti lidé jít. A ta druhá je – a to zase bych čtyřikrát podtrhla tlustě tužkou – ubytovněm a jiným než obytným prostorám totiž ten doplatek na bydlení i příspěvek na živobytí zůstává. Čili zazníval tady deklarovaný názor, deklarovaný záměr ukončit obchod s chudobou. A zase, je to jedna z těch největších výzev naší země řešit sociálně vyloučené lokality a ukončení obchodu s chudobou k tomu patří, ale není vůbec, vůbec nijak řečeno a není to ani přiznáváno v diskusi o tomto návrhu, že tento návrh tam prostě nepovede, pouze odebere podporu lidem, kteří jsou v bydlení nekvalitním, ale bytovém, a nechá ji ubytovněm a jiným než obytným prostorám.

Potom je tam ta podmínka umožnění vstupu do obydlí kvůli kontrole kvality bydlení. Já jsem už uvedla, že s tím souhlasím, že je v pořádku to řešit, tu kvalitu bydlení. A zase, dneska už platí to odebrání dávek na dobu tří měsíců, pokud nejsou pro to místní a sociální šetření pracovníci vpuštěni. Ale pozor, víte, co všechno je považováno za nevpuštění? Za nevpuštění je považována i chybějící jmenovka na zvonku anebo na dveřích. Takže to nevpuštění často je úplně vlastně smyšlené a je to čistě kvůli neoznačení vchodových dveří. Takže dneska na dobu tří měsíců už za takovéto neoznačení, kterému se řekne nevpuštění, je lidem odebrán na tři měsíce nárok ten na podporu a ten návrh to prodlužuje na šest měsíců.

Já si jenom dovolím tady odcitovat, jak je to celé formulované, protože to je naprosto klíčová věc toho návrhu, která úplně rozmetává dnešní zajištění bydlení pro lidi, kteří jsou v nouzi. Je to § 33ac, paragraf, který se jmenuje Odejmutí doplatku na bydlení z důvodu nevhodnosti bytu. A je tam napsáno: "Není-li ve lhůtě stanovené podle § 33aa odst. 2 orgán pomoci v hmotné nouzi informován o zjednání nápravy stavu, v jehož důsledku byt nebyl vhodný k bydlení, doplatek na bydlení odejme, a to od počátku čtvrtého kalendářního měsíce následujícího po dni, ve kterém uplynula lhůta pro zjednání nápravy stavu, v jehož důsledku byt nebyl vhodný k bydlení." A ještě tam je uvedeno: "Řízení o odejmutí doplatku na bydlení podle věty první se ne zahájí, pokud dojde k nápravě stavu alespoň do posledního dne třetího kalendářního měsíce následujícího po dni, ve kterém uplynula lhůta pro zjednání nápravy stavu stanovená podle § 33aa odst. 2."

A nyní je tam jasně popsáno, co se stane. Prostě odejmutí doplatku na bydlení. Ale vůbec není jasné, co s těmi lidmi bude. Takže stejně jako u toho předchozího návrhu, kde jsme tady s řadou kolegů diskutovali o tom, co bude s těmi lidmi, jak se bude řešit jejich životní situace a jakým způsobem se bude zhoršovat situace v okolí těch už dnes nepříjemných lokalit, a to akceptujeme všichni, o té neblahé realitě víme všichni, tak s tím tento návrh vůbec nepočítá. Neřeší to, co bude. Řeší jenom to odejmutí, odebrání. A ještě jednou zdůrazňuji, protože to strašně zapadlo, že jde o odejmutí doplatku na bydlení z důvodu nevhodnosti bytu. Takže nejde o ubytovny a nejde o jiné než obytné prostory. Čistě o ty byty. Nebo nemovitosti zkolaudované pro trvalé bydlení, jako je druh třeba zahradní chatka. To je prostě obrovská věc.

A nyní je velice důležité si říci, že další velká věc, která v tomto návrhu je, je tzv. porušení povinnosti vyplývající z nově zaváděné pracovní neschopnosti osob, které nejsou nezaměstnané ani zaměstnané, ale jsou odkázané na pomoc v hmotné nouzi. A zase jsme zpátky u toho, kdo všechno ty osoby v hmotné nouzi u nás mohou být. Jsme zpátky u toho, že ve skutečnosti to jsou i děti, senioři, invalidé, tedy lidé v invalidním důchodu, který, jak už jsem říkala, bohužel v desetitisících případech je sice přiznán, ale tzv. bez výplaty, a potom ti lidé žijí z této podpory. A stejně tak se týká osob závislých na péči nebo osob o ně pečujících. Pečujících o lidi nemohoucí, s postižením, s nemocí. A také se týká rodičů na mateřské a rodičovské. A o co jde? O to, že by všichni museli na výzvu úřadu práce navštívit s každou rýmou, s každou nemocí lékaře a doručit do tří dnů neschopenku na úřad práce a být doma, když přijde kontrola dodržování léčebného režimu.

A znovu: Proč se toto zavádí? Já ocituji ten paragraf. Je to § 17 v tom návrhu a zní následovně: "Potvrzení o pracovní neschopnosti pro účely dávek pomoci v hmotné nouzi a potvrzení o ošetření nebo vyšetření ve zdravotnickém zařízení." Takže jsem si myslela, když jsem ten návrh zákona četla, že když jde o potvrzení o pracovní neschopnosti, tak jde o lidi, kteří jsou uchazeči o zaměstnání. O lidi práceneschopné. Že se řeší toto. Ale není tomu tak. Odstavec 1 tohoto § 17 zní následovně: "Osobě, která není uchazečem o zaměstnání a která je dočasně práceneschopná z důvodu, který by byl u pojišťovny pojištěného podle zákona o nemocenském pojištění důvodem pro rozhodnutí ošetřujícího lékaře o vzniku dočasné pracovní neschopnosti z důvodu nemoci nebo úrazu, vydá registrující poskytovatel nebo jiný

poskytovatel zdravotních služeb, který osobě poskytuje zdravotní péči v případě této nemoci nebo úrazu, na její žádost potvrzení o pracovní neschopnosti –" a nyní to podstatné, to opravdu překvapující – "pro účely dávek pomoci v hmotné nouzi."

Já nevím, co je na tom k smíchu. Narážím bohužel na to, že je to z mého pohledu zcela absurdní a nelogické ustanovení. Bavíme se tady o tom, proč zatěžovat všechny úřady práce i lidmi, kteří nejsou nezaměstnaní, nejsou uchazeči v evidenci, ale jsou např. na rodičovské, ve starobním či invalidním důchodu, a proč je nutit chodit na úřad práce s neschopenkou jen proto, že pobírají dávky v hmotné nouzi. A ještě ta úplně největší absurdita: Proč je k tomu nutit i u dětí? A vlastně to znamená zavádět pracovní neschopnost pro někoho, kdo nepracuje, protože pracovat nemůže. Proč honit s papírem od lékaře i kvůli nemoci dítěte někoho na úřad práce? A otázka je i koho? Jasně, můžete namítnout, že v tom návrhu je to napsané "na výzvu", že to úřad práce nemusí použít vždy. Ale je to vlastně taková možnost, jak na neschopenkách udolat tyto lidi, kteří – zdůrazňuji – pracovat nemohou. Nedává to vůbec žádný smysl. A proto se tomu snažím tady podrobně věnovat a vysvětlit, že bez opodstatnění takovýto ustanovení ten zákon může nadělat mnohem více škody nežli užítku.

Ještě jednou zdůrazním, o co jde: že by se vystavovalo potvrzení o pracovní neschopnosti pro účely dávek pomoci v hmotné nouzi i osobě, která není uchazečem o zaměstnání. A znova zdůrazňuji, již nyní platí to, že úřad práce může použít výzvu na cokoliv. Může si i svým způsobem vymyslet právě u těch lidí práceschopných, které podezírá z práce načerno, dojít k různému způsobu, jak je obesílat a dávat výzvy. A tam si myslím, že je to naopak podužívané. Ale ten § 17, který jsem vám citovala, je naopak naprosto absurdní. A znova říkám, jsem si vědoma toho objektivně existujícího problému, že lidi v evidenci uchazečů o zaměstnání, kteří jsou práceschopní, dnes některé úřady práce neumějí dostatečně zvát na ty pohovory a řešit s nimi jejich situaci. A že to je nefér. Uznávám tuto nespravedlnost a chci, abychom ji řešili. Ale vůbec nechápu, proč dávat našim úřadům takovýto klacek do ruky třeba na lidi v invalidním či starobním důchodu, kteří jsou odkázáni na hmotnou nouzi. A znova zdůrazňuji, že průměrný příjem z hmotné nouze pro domácnost je 6 500 korun měsíčně. Pro domácnost. Takže to nejsou enormní peníze, o kterých se tu bavíme a kvůli kterým se zavádí řada těchto návrhů nebo se navrhuje zavést řada těchto věcí.

Další sankce, které jsou navrženy zavést, jsou, že by rodiny nově na šest měsíců místo současných tří přišly za následující pochybení o nárok na státní podporu. A je to nově doplněný § 3 odst. 1 písmeno h). Já na něm chci ukázat, jak je to nesrozumitelné a jak je těžké pochopit, v čem je tak velká nesystémovost tohoto návrhu. Jde o § 3 odst. 1 písm. h), které zní: Pokud je člověk "osobou, které byla žádost o dávku zamítnuta nebo které byla dávka odejmuta podle § 33ac nebo § 45 odst. 2 nebo § 49 odst. 5 nebo § 63 odst. 2 nebo s ní společně posuzovanou osobou, a to po dobu šesti kalendářních měsíců následujících po kalendářním měsíci, na který nebyla dávka přiznána nebo ve kterém byla dávka odejmuta." Tak když vám tohle takhle přečtu, tak se vsadím, že si z toho vůbec nikdo vůbec nic neodnesete. Akorát že tenhle bod, tenhle kousek v tom textu pozměňovacího návrhu znamená, že lidé, kteří neprávem třeba dostali přiznanou dávku kvůli tomu, co třeba nahlásili jako brigádu, ale jenom na úseku zaměstnanosti úřadu práce, ale ne na hmotné nouzi, tak jednak musejí tu neoprávněně přiznanou dávku vrátit, to musí už dnes a tak to prostě je, to je v pořádku, ale na šest měsíců přijdou o možnost být tou osobou v hmotné nouzi a škrtem pera přestanou být osobou v hmotné nouzi. Takže ten návrh za tento druh pochybení na půl roku úplně vyřazuje lidi z té podpory jakožto lidi v hmotné nouzi.

A já znova říkám, přáli bychom si všichni, aby v naší společnosti takoví lidé nemuseli být, aby nikdo nebyl chudý, aby všichni měli kompetence ke kvalitní práci, aby všichni měli dobré vzdělání. Ale tak to prostě není a máme tu realitu, do níž nyní chtějí zasáhnout tyto pozměňovací návrhy, a z pohledu mnohých zásadním způsobem vlastně poslat i spoustu lidí

do exekuce – řeknu hned proč – a limitovat vůbec to naše fungování sociální sítě. To odebrání na šest měsíců by se mělo týkat i toho, když nebude nahlášena změna situace, která má vliv na výši dávek. Co je taková situace, která má vliv? Tak takovou situací, si představte, je třeba, když dítě po dovršení 15 let věku, tedy povinné školní docházky, ukončí studia. Samozřejmě to se prostě má nahlásit, ale asi si všichni umíte představit situace, kdy ti lidé nejsou úplně gramotní ve všech oblastech dnešního života, a že to nenahlášení změny jednak nemusí být vždy úmyslné, a za druhé, přijít kvůli tomu na šest měsíců o jakoukoliv možnost podpory je prostě velmi neúměrné, když tak jako tak stejně musí neoprávněně obdrženu dávku vždy vrátit. To už platí a to se děje.

Dále co může být takovouto další věcí, kvůli níž přijde tato sankce? Nedoložení úplně čehokoliv ve lhůtě, kterou stanoví úřad práce. A zase, já jsem tady podrobně popisovala, že je naprosto v pořádku, aby úřad práce důsledně postupoval vůči lidem, kteří jsou praceschopní a z nějakého důvodu to působí, že pracují načerno a legální práci se vyhýbají, a tam je tady ta možnost dokládání spíše podvyžívána, ale je velice problematické na šest měsíců vyřadit rodiny z nároku na podporu kvůli tomu, když třeba samoživitelka není schopna doložit doklad o bydlišti druhého rodiče dítěte, čili o bydlišti bývalého partnera. A chci zdůraznit, toto není vymyšlená situace. Toto jsou reálné příklady, které se reálně dějí. Takže paní, která se z různých důvodů rozešla se svým partnerem a potřebuje, protože je dítě ještě malé, státní podporu, třeba už vyčerpala rodičovský příspěvek a z důvodu toho, že nenalezla jinou práci než na směny a je to samoživitelka s malým dítětem, na směny pracovat nemůže, tak je odkázána třeba rok nebo dva na tu pomoc v hmotné nouzi. To jsou prosím reálné příklady, s nimiž se na mě lidé obracují, tak když nedoloží ten doklad o bydlišti druhého rodiče dítěte na výzvu, tak na šest měsíců přijde o tu celou možnost podpory podle tohoto návrhu. Zdůrazňuji, už dnes platí odebrání na tři měsíce za takovéto pochybení.

Stejně tak je tady zaváděn návrh novinky: odebrání dávek pomoci v hmotné nouzi na tři měsíce za nepřihlášení dítěte k povinnému předškolnímu vzdělávání nebo za špatnou docházku do školky. U školní docházky toto už platí a za to má být ta sankce tři měsíce. A zase, já jsem tady už zdůvodňovala, jak důležitá je ta kvalitní předškolní péče a jak velký pozitivní faktor to může být při vyrovnávání nerovností. Ale jak si myslíte, že tomu dítěti z té rodiny pomůže, když jeho mámě nebo jeho mámě s tátou odeberou tu pomoc v hmotné nouzi kvůli tomu, že mělo nepravděpodobnou docházku do školky? Myslíte, že to je řešení? Že to lépe vyrovná šance toho dítěte na rovný start? Řada lidí, co s těmito rodinami pracují, se obává, že prostě jenom si vyřídí tu tzv. fiktivní individuální předškolní péči. Ta fikce individuální předškolní přípravy totiž bude bezpečnější. Za ni nebude hrozit odebrání té pomoci. To je prostě novinka, kterou tento pozměňovací návrh číslo 7034 navrhuje zavést, a je to něco, co ten postupně budovaný systém podpory a osvěty, který řada míst zavádí s velkým úspěchem a trpělivě, je to prostě mravenčí práce nadlouho, tak by se nyní překlopil podle toho návrhu v systém represí a sankcí.

Jako příklad města, kde velice úspěšně používají dětské skupiny právě pro postupné sociální začleňování, mohu uvést třeba Sokolov. A chci zdůraznit, že to funguje zejména na principu důvěry, že maminky ze znevýhodněné komunity si vzájemně říkají o tom, jak jejich dítěti ta školka prospívá, jak dobře to funguje, a právě proto do ní i další chtějí dávat děti. A město toto šíření té dobré zprávy, že ta školka funguje, jsou tam na děti hodní a vzdělávají je, vychovávají je a funguje to ku prospěchu těch dětí, tak si to prostě to město aktivně pěstuje, aby se dařilo co nejvíc lidí z různě znevýhodněného prostředí přesvědčit k tomu dobrovolnému účastnění se této předškolní přípravy. Proč to zdůrazňuji? Protože k tomu nepotřebují tu represí, nepotřebují k tomu tu sankci, ale potřebují k tomu systematickou trpělivou práci. A proč vám to, vážení kolegové, vážené kolegyně, zde takto líčím? Proto, že mi připadá, že tento návrh zákona chce obejít tu cestu, která je sice těžší, ale správnější, že

chce obejít tu cestu trpělivosti a trvalé změny právě těmi šmahem nařízenými sankcemi. Ale protože nechci, abychom jako společnost nesli náklady represe na těch vyšších výdajích za pobytová zařízení, a protože nechci, abychom se dál motali v začarovaném kruhu stále rostoucího počtu vyloučených lokalit, tak chci ukázat na těch věcech, které jsou tu navrženy, že existují pozitivní cesty, že existují dobré příklady a dobrá praxe i v naší zemi. Spousta obcí to umí, akorát proto, že na to nedostávají tu systémovou extra podporu od státu, tak to nedělají v takovém rozsahu a tak důsledně, jak by si třeba i samy přály.

A ještě je tady navržena nová sankce a to je odebrání příspěvku na bydlení za nevhodné bydlení od následujícího čtvrtletí a to také je navrženo na šest měsíců. Žádat opakovaně, čili podat znovu tu žádost, je navrženo, aby bylo možné až po provedení oprav nebo přestěhování, a ještě je tam uvedeno, že v případě přestěhování náleží jen 80 % předchozího příspěvku. A to je něco, co je další vlastně součástí tohoto balíku návrhů, co by se týkalo 122 000 domácností. 122 000 domácností v této zemi dostávalo v únoru 2020, 2021 (?) příspěvek na bydlení. A já zdůrazňuji znova, příspěvek na bydlení jde vždycky do bytů, akorát někdy může jít i o rodinný dům, který je zákonem o státní sociální podpoře také považován za byt. Je to uvedeno vlastně v § 24 odst. 5 zákona o státní sociální podpoře. Ten odstavec je důležitý, tak ho ocituji: "Bytem se pro účely tohoto zákona rozumí soubor místností nebo samostatná obytná místnost, které svým stavebně technickým uspořádáním a vybavením splňují požadavky na trvalé bydlení a jsou k tomuto účelu užívání určeny podle stavebního zákona nebo jsou zkolaudovány jako byt." A nyní opět jsme u toho, že jde o odebrání té podpory na bydlení v bytě. Vůbec ten návrh neřeší bydlení v ubytovnách, ten skutečný obchod s chudobou.

Takže když si shrnu ty dosavadní věci, které jsem popsala k této předloze a k tomu pozměňovacímu návrhu, které jsou tam problematické, tak to je za prvé, že vyžene děti pocházející z různě znevýhodněných poměrů ze školek do té fikce individuální předškolní přípravy. Pak že tam je několik návrhů, které jsou nadbytečné, ať už je to vyřazování z evidence nezaměstnaných kvůli porušení léčebného režimu, které už funguje, nebo které jsou nevhodné, protože ty kontroly, které fungují od roku 2017 a které umožňují vyřazení na šest měsíců, už také platí. Ale když se dostaneme k těm výhradám, co popisují k tomu pozměňovacímu návrhu číslo 7034, tak vidíme, že jádrem toho návrhu je prostě odebrání podpory v bydlení a živobytí u všech lidí, co jsou odkázáni na hmotnou nouzi, bez rozlišení té skutečnosti, zda jsou v invalidním důchodu bez výplaty odkázáni na hmotnou nouzi, nebo senioři také bez výplaty starobního důchodu, a je to bohužel rostoucí počet lidí, tak to je také ta situace, kdy jsou lidé mimo možnost si přivydělat většinou anebo i lidé na rodičovské dovolené při péči o malé děti nebo při péči o jinou závislou osobu.

A teď tady máme před sebou návrh, který navrhuje to odebrání dávek té podpory za jakékoli nevhodné bydlení v nekvalitním bytě nebo té nemovitosti, chatce zkolaudované pro trvalé bydlení, a to včetně té podpory na potraviny, na jídlo, toho příspěvku na živobytí. A toto vůbec není domyšlené. V tom návrhu je takto zásadní věc nechaná zcela bez popisu toho, co to způsobí. Vůbec neřeší, kam ti lidé půjdou, a neřeší ani systémovou pobídku té výstavby nebo rekonstrukcí, prostě nabídky. A já jsem říkala, že chci popsat možnosti pozitivního řešení, protože je řada zemí světa, které jsou tak státně administrativně schopné, že si spočítaly, že se jim více vyplatí systematicky podporovat obce, aby měly na tu trojnožku práce, bydlení a vzdělávání dostatek financí, protože to je prevence, a ušetří na všech těch zařízeních, která jsou velmi drahá a jsou potřeba, když všechno selže, ať už jsou to ty drahé věznice s těmi zhruba 2 000 korun na hlavu na den, co tam pobyt bohužel stojí, anebo ať už jsou to ta drahá pobytová zařízení, jako jsou dětské domovy v případě odebrání dětí.

Proč toto takto popisují? Protože není možné začínat ne s B, ale s C nebo D a neřešit to A, ten začátek. Ten dostatek nabídky opravdu jednoduché práce. Některé obce zase to

důsledně řeší, tu práci pro technické služby, pomoc s úklidem a podobně, ale dnes se jim často u některých těch lidí, o nichž se zde bavíme, nevyplatí, protože jsou v exekucích. Takže zase mnozí z vás víte, že zaměstnávání člověka v exekucích znamená vyšší náklady na mzdovou účetní. Když máte v technických službách zaměstnáno 10 až 15 lidí v exekucích, mnohonásobných, mnohočetných, tak to dnes znamená celý nový úvazek mzdové účetní na rok, to je více než půl miliónu v nákladech pro tu obec, když to dnes dělá. A teď jsme v situaci, kdy namísto řešení těchto souvislostí, zaměstnávání lidí v potížích, důsledného řešení toho, aby všichni práceschopní lidé mohli chodit do práce, protože pro ně prostě bude nějaká základní možnost – prostě bohužel dneska v některých regionech není. A za třetí, abychom nevhodně nepostihovali ty, kdo práceschopní nejsou. Tak namísto takového toho rozlišení je tu šmahem odebrání na šest měsíců všeho, jak podpory na bydlení, tak na základní obživu i pro lidi invalidní či pečující.

A ještě jednou zdůrazním, vedle tohoto odebrání za nevhodné bydlení v bytech – nikoli na ubytovnách, ale v bytech – je tam ještě ta navržená povinnost prokazování pracovní neschopnosti u těch osob, které nejsou nezaměstnané ani zaměstnané, ale pouze odkázané na tuto pomoc, a je tam ta možnost honit s papírem od lékaře kvůli nemoci dítěte, které je objektivně nepráceschopné, nebo kvůli nemoci právě třeba člověka s plným invalidním důchodem. Je to na výzvu, ale je to možné použít a je to zcela absurdní.

Co tam je dále navrženo k zavedení. Je tam dále navržena veliká absurdita týkající se důkazního břemene samozvítelů u příspěvku na bydlení. Už jsem říkala, jak složité je dokládat pro rodiče, kde se zdržuje bývalý partner. Co se ale navrhuje tady, ještě překračuje všechny absurdity, které jsem doposud v tom návrhu zákona našla. Představte si, že nejenom nebude stačit doložit, že ten bývalý partner, druhý rodič vašeho dítěte, nebydlí s vámi, že bydlí jinde, to je logické, i když to je někdy velmi náročné, tak ještě pořád se to dá pochopit, ale zároveň ten dotyčný musí bydlet v jiném bytě. A to, že má bydlet v jiném bytě, znamená – to možná mnozí z nás nevíte – že když bydlí na ubytovně, v pobytové sociální službě nebo když je bezdomovec, když je zcela bez přístřeší, tak bude do rodiny počítán.

A proč je to průšvih? Protože tím pádem vlastně se sníží právě nárok na podporu, protože tam bude další člověk, co může vydělávat, ale jenom teoreticky. Jenom na papíře podle tohoto návrhu. A to, že vlastně podle tohoto návrhu by lidé, kteří se třeba léčí v léčebně ze závislosti nebo provizorně bydlí v azylovém domě, neměli být jakožto bývalí partneři, ale rodiče dítěte svým způsobem odepsáni z toho okruhu u příspěvku na bydlení, je prostě absurdita, která tam absolutně není zdůvodněna, a to, že tam je ta podmínka, aby dotyčný bydlel v jiném bytě, je naprosto mimo moje chápání.

Další věc, která také aspiruje na vítěze v ceně o největší absurditu toho návrhu, je věc, která by zásadním způsobem ohrozila seniory. Senioři mají většinou problém s bydlením ve velkých městech. Zejména v Praze využívají i toho, je to smutné, ale je to fakt, alespoň si udrží bydlení, že se příspěvek na bydlení doplňuje doplatkem na bydlení. Funguje to tak, že dneska funguje výpočet podle jakési fikce příspěvku na živobytí. Je to proto, že ten doplatek na bydlení se dává jenom lidem v hmotné nouzi, a proto je u těchto seniorů zavedena fikce toho příspěvku, aby byli jakoby v hmotné nouzi. Tak, a teď tento návrh, a na tom je vidět, že to psal někdo, kdo velice dobře ví, jak systém dneska funguje, by této cílové skupině chudých seniorů z velkých měst znemožnil kombinovat příspěvek a doplatek na bydlení, protože je tady navrženo zrušení fikce životního minima pro žádosti o příspěvek na bydlení. Víím, že to je patrně, kolegyně a kolegové, pro mnohé z vás poměrně složitá konstrukce, protože ten zákon původní o pomoci v hmotné nouzi je složitý, ale tento návrh proto takto rozříkávám a odůvodňuji, protože je prostě v tomto nebezpečný. Ohrozí bydlení chudých seniorů z velkých měst.

Považuji to za třetí obří absurditu tohoto návrhu, a dokonce se domnívám, že to i řada z vás, kteří jste ten návrh podepsali, nevíte, že to tam je. Abyste si to mohli zkontrolovat, že vám říkám čistě věcně podložené argumenty, tak jde o 13. bod v části 2, změnu zákona o státní sociální podpoře. Stále jsme v pozměňovacím návrhu 7034. A jde o to, že v § 27 se odst. 3 zrušuje. V § 27 se právě tím zrušením odst. 3 znemožní kombinace příspěvku a doplatku na bydlení, tím zrušením fikce životního minima pro žádosti o příspěvek na bydlení.

To co jsem popisovala předtím, ta absurdita toho, že osoba zůstane společně posuzovaná, pokud neužívá jiný byt, čili ať už je kdekoli, v léčebně, azylovém domě bez přístřeší, tak zůstane společně posuzovaný, tak to bohužel je z třetího bodu části 2, také je to změna SSP, opět pozměňovací návrh 7034, a v § 7 odst. 3 se na konci textu písm. a) doplňují slova: "pokud rodiče dítěte uvedení v odstavci 2 písm. b) části věty před středníkem žili jako druh a družka nebo jsou dosud manželé, posuzuje se jako osoba společně posuzovaná s nezaopatřeným nezletilým dítětem

rodič, kterému bylo toto dítě svěřeno do péče rozhodnutím soudu" – a nyní to zcela podstatné: "druhý rodič však musí užívat jiný byt". Zase se tam operuje s pojmem byt. A tato absurdita je tedy bohužel poměrně konsenzuálně schvalovaná řadou poslanců a poslankyň této Sněmovny, a proto se na ni tak usilovně snažím upozornit, protože by to do úplně neřešitelné situace dostalo řadu samoživitelů a samoživitelek včetně těch, jejichž bývalí partneři se svou situací snaží řešit. A to mně prostě připadá nefér.

Pak je tam ještě jedna věc – zrušení návratnosti příspěvku na živobytí po zpětné výplatě priznaného důchodu. Nyní jste možná někdo trochu zastříhal ušima, protože to zní nevhodně. Možná jste někdo zbystřil. Zrušení návratnosti příspěvku na živobytí. A ono to je nevhodné. Tady vůbec nevím, proč to je navrženo. A zase bych se ráda zeptala předkladatelů. Je to 16. bod části 1, ten odkazuje na zákon o pomoci v hmotné nouzi, a opět ten stejný pozměňovák 7034, a tam se tvrdě říká: § 22 se zrušuje. Jenže to je paragraf, který se zaměřuje zejména na starobní důchodce, u nichž trvá nějakou dobu České správě vyměřit důchod. Česká správa má lhůtu 90 dní a tito senioři dostávají po tu dobu hmotnou nouzi, pak jim je důchod vyměřen a doplacen. Takže vůbec nechápu, proč se tady zavádí zrušení návratnosti toho příspěvku na živobytí.

Dnes to funguje tak, že poté co je zpětně vyplacen priznaný důchod, co po těch až třech měsících důchod ten senior dostane, tak vrátí z toho důchodu, co obdržel, ten příspěvek na živobytí, z kterého mezitím přežíval, co měl mezitím na obživu. Vůbec nechápu, proč se tady navrhuje toto zrušit. Je to nevhodné a zrovna toto je dneska naprosto logické. Takže ten návrh by zablokoval vlastně tuto návratnost a není to odůvodněné. Myslím si, že si toho nikdo ani nevšiml, že to tam je navrženo.

Co je tam dále? Je tam dále zpřísnění povinnosti odpracovat 20 hodin pro zachování životního minima po šesti měsících pobírání příspěvku na živobytí. A zase, vážené kolegyně a kolegové, vy, kteří máte zkušenost s tím, jak fungují práce ve veřejné službě, tak předpokládám, že víte, že tato práce není všude stejně místně dostupná. Ano, existuje poměrně dost míst, možností té práce ve veřejné službě, kterou lidé, kteří jsou dlouho na hmotné nouzi, musí odpracovat, aby si zachovali životní minimum a neklesli na existenční, ale vůbec se dneska neřeší, jestli se do té veřejné služby dostanou, jestli mají alespoň časově, a co se týče veřejné dopravy, třeba dostupnost, dojezdnost.

A teď co navrhuje ten návrh. Ještě navrhuje, že by ta dávka životního minima, což je něco kolem 3,5 tisíce, možná 3 800 nově, poklesla na existenční minimum 2 490 korun i při odpracování těch 20 hodin. Teď jenom abychom si to znovu uvědomili, o čem se bavíme. Bavíme se o 2 490 korunách versus, myslím, že se nepletu, 3 800 pro samostatně bydlící

osobu, a nějak 3 600 pro druhého dospělého v domácnosti, kde se bavíme o několika tisícikorunách na živobytí na měsíc, a ten návrh je, aby to pokleslo na 2 490 i při odpracování těch 20 hodin veřejné služby, pokud úřad práce usoudí, že by příjemce mohl mít vyšší úvazek. A zase, jak jen to může úřad práce usoudit, když tam není uvedena ta povinnost, že ta sankce může být uvalena, pouze když ta práce byla člověku nabídnuta, když ji skutečně reálně v dosahu svého bydliště může vykonávat, a to tam zajištěné není. Takže ta veřejná služba je dávana jako podmínka, aby člověk po šesti měsících pobírání příspěvku na živobytí nepadl na těch 2 490 korun, a nikdo neřeší, jestli tu veřejnou službu fakt reálně může vykonávat.

S tím se na mě někteří lidé právě třeba v prvním stupni invalidního důchodu obraceli, že třeba neměli, jak dojíždět. Ale to, co mi opravdu připadá absurdní, je to, že tady se prostě navrhuje pouze nechat úřadu práce usoudit, že by ten příjemce mohl mít vyšší úvazek. A zase aby bylo zřejmé, o co se opírám a že argumentuji čistě paragrafy toho návrhu zákona, tak vám uvedu tu citaci, odkud to je.

Tato absurdita, kterou v počtu absurdit považují už za pátou, je uvedena ve 20. a 22. bodu části jedna, opět ten stejný pozměňovací návrh 7034. Je tam, že v § 24 odst. 1 písm. f) se slova "krajskou pobočkou Úřadu práce" nahrazují slovy "prostřednictvím krajské pobočky Úřadu práce". Za slovo "činná" se vkládají slova "a má z této výdělečné činnosti příjem ve smyslu aktivity podle § 3 odst. 1 písm. a)". To je vlastně bod 20. A potom v bodě 22 je uvedena ta klíčová podmínka. V § 25 odst. 1 se za slovo "činnosti" vkládají slova "a prokazatelně se snaží využít další možnosti zvýšení příjmu vlastní prací podle § 12 odst. 1".

Zase je naprosto logické chtít motivovat a umožňovat opravdu co nejvíce zapojení lidí do jakéhokoliv druhu práce. To samozřejmě všichni chceme. Ale proč upozorňuji na tu praxi, která z toho pozměňovacího návrhu vůbec není zřejmá, že v praxi – a to jsem opravdu mluvila s mnoha různými druhy pracovníků úřadu práce – u řady těchto lidí jde o lidi v nízkém stupni invalidity, kteří jsou těžko zaměstnatelní a mají často i velmi nízké pracovní kompetence a často i nízké vzdělání. Proto pro ně opravdu často zůstává ta veřejná služba v nějakém obtížněji dostupném regionu jako jediná možnost, jak naplnit tuto podmínku zvýšení příjmu vlastní prací.

Znovu říkám, nestojím tady kvůli lidem, kteří pracovat mohou a objektivně pracují načerno a systém tímto způsobem podvádějí. Tam – už jsem to několikrát říkala a řeknu to znovu – bychom měli být důslednější. Ale co mi vadí na tomto návrhu a proč tady tímto způsobem odůvodňuji, co všechno je podle soudu mého a mého týmu špatně. Tak stojím tady právě kvůli takovýmto lidem prvního a druhého stupně invalidního důchodu, kteří žijí v zapadlé vesničce, potřebují překlepat několik let do důchodu, jsou na úřadu práce. A protože žijí na vesnici, tak jsou schopni si řadu věcí vypěstovat, mají třeba drobné zvířectvo a potřebují – je to ze života, z toho, co jsem nasbírala o fungování sociálního systému v České republice – a potřebují prostě alespoň tu drobnou pomoc, ten příspěvek na živobytí. A tito lidé plní povinnost té veřejné služby, když ji mají dostupnou, když tam dojedou autobusem, když je prostě vůbec ta nabídka v dojezdu. Ale když není, tak stejně dostanou sankci čistě za to, že toto nesplnili. Tak to považují za pátou největší absurditu toho pozměňovacího návrhu číslo 7034.

Nyní jsme ještě u něčeho, co je z hlediska právního velmi překvapivé, a je to návrh z jiného ranku, ale také v tom stejném pozměňovacím návrhu. A sice co tam stojí: Proti rozhodnutí MPSV o prominutí vrácení částek nad 10 000 korun se nově nepůjde odvolat ani ho přezkoumat v přezkumném řízení. Co to znamená? Zase to zkusím přeložit do lidského jazyka z toho, jak je ten zákon napsaný. Upírá to těmto lidem možnost bránit se případným protiprávním rozhodnutím. Upírá to možnost přezkoumat to v přezkumném řízení, které je prostě jednodušší pro lidi, kteří nemají na soudní výlohy. Znova zdůrazním, přitom platí

ustanovení § 94 odst. 5 správního řádu a podle tohoto ustanovení je správní orgán – teď ocituji – "při rozhodování v přezkumném řízení povinen šetřit práva nabytá v dobré víře".

Takže dnes to funguje tak, že když je někomu vyplacena dávka, kde si myslel, že na ni má nárok, nebyl prokázán špatný úmysl, tak do 10 000 ji musí uhradit, nastavují se splátkové kalendáře a lidé to, co měli vyplaceno a neměli nárok, uhradí. A nad těch 10 000 se dneska řeší promíjení a často k tomu i dojde. Teď ten návrh předkládá vlastně snížení ochrany těchto lidí. Zamezení možnosti bránit se proti té zamítnuté žádosti o prominutí částek nad 10 000 korun jinak než žalobou. Je to prostě veliké zpřísnění přístupu k lidem, kteří nemají na soudní výlohy. Možná se to některým z vás zdá jako relativní detail, ale není, protože ty neoprávněně vyplacené dávky jsou často kvůli tomu, že IT systémy, kterými se ty dávky administrují, nejsou kompatibilní a prostě je opravdu těžké přijít na to, co všechno má člověk nahlásit. Kdyby namísto této novely radši byla věnována veškerá energie k tomu, aby byla zajištěna provázanost těchto databází a aby systém prostě nedovolil vyplatit dávky, které se vzájemně vylučují, které jsou spolu vzájemně v kolizi, tak bychom tohle ani třeba nemuseli řešit. Ale jsme v situaci, kdy ten systém je natolik nedokonalý, že umožňuje vyplácet i vzájemně kolidující dávky. A v těch ojedinělých případech, kdy se to stane, kdy k tomu dojde, tak dneska lidé jsou trestáni tou sankcí 10 000. Ty splácejí vždycky a jsou to lidé v hmotné nouzi. Pro ně jsou to obrovské peníze.

Ale nemožnost přezkoumat v přezkumném řízení zamítnutou žádost o prominutí těch částek nadto snižuje míru ochrany těchto osob a povede to prostě k zbytečné likvidaci těchto lidí. A teď opravdu mluvím o lidech – když jsem hledala ty případy, kdy se tohle děje – kteří pracují v chráněných dílnách, jsou to právě lidé v tom invalidním důchodu bez výplaty a nejsou to lidé, kteří si poradí s naším právním systémem. Navíc z právního hlediska je třeba poznamenat, že správní řád – tam jsem citovala ten § 94 odst. 5, podle něhož je správní orgán při rozhodování v přezkumném řízení povinen šetřit práva nabytá v dobré víře – tak ten správní řád je obecný právní předpis. Ten by neměl být takto vypnut pozměňovacím návrhem, který nebyl posouzen podle dopadu regulace – RIA, který nebyl prověřen na to, co způsobí pro tyto nejslabší a nejzranitelnější lidi. A znovu říkám, tady jsem ty příklady situace, které se to týká, našla v chráněných dílnách.

Ještě ocituji, zase abyste si to mohli, vážení předkladatelé a předkladatelky, najít, je to 40. bod části 1. V § 77 se tam navrhuje doplnit odstavec 3, který zní: "Proti rozhodnutí podle § 54 odst. 1 se nelze odvolat ani je nelze přezkoumat v přezkumném řízení." A abyste si to uměli srovnat, o co jde, tak v § 54 odst. 1 zákona o pomoci v hmotné nouzi nyní stojí toto: "Krajské pobočky Úřadu práce vybírají neprávem poskytnuté dávky a dávky poskytnuté v nesprávné výši a v individuálních případech rozhodují o prominutí povinnosti vrátit tyto dávky. Rozhodnout o prominutí povinnosti vrátit částky vyšší než 10 000 Kč však mohou jen s předchozím souhlasem ministerstva." Takže to je dnešní pojistka. To je dnešní úprava. A ta se tímto ruší a ochrana lidí se snižuje.

Takže znovu, máme tady pozměňovací návrh. Já jsem ocitovala u všech uváděných protiargumentů ta místa. Ty návrhy bohužel jsou reálné. Mě to velmi překvapilo, že takovéto věci jsou předloženy v zákoně o takzvané pomoci v hmotné nouzi. Domnívám se, že to je proto, že ten návrh je skutečně velmi složitý, velmi dlouhý, a domnívám se, že nedošlo k tomu, že by si někdo další tento návrh nastudoval do tohoto detailu. A opět si myslím, že zkrátka nebyly posouzeny všechny dopady na lidi, kterých se to týká. A znovu zdůrazňuji, že prostě musí být úplně jiný přístup k řešení práceschopných osob, tam naprosto souhlasím s tím, co je potřeba dělat, co se týče přísnosti. Tam jsem i sama uváděla, že by naopak ty výzvy k dokládání a k dostavení se na úřad práce mohly být využívány častěji. Akorát vy tady, vážené kolegyně a kolegové, vyléváte s vaničkou i dítě, a to zejména lidi s různým druhem zdravotního znevýhodnění nižšího stupně, na které to velmi silně dopadne, pokud to

bude přijato, a seniory ve velkých městech. Znovu zdůrazním, že znemožnění kombinace příspěvku a doplatku na bydlení tím zrušením fikce životního minima dopadne právě na chudé seniory z velkých měst. Myslím, že to jenom nikdo nedomyslel. Zrovna u tohoto si nemyslím, že by to byl záměr. Aby o tom nebylo pochyb, tak jenom připomenu, bylo to to zrušení § 27 odst. 3.

A nyní co s tím? Předestřela jsem vám, vážené kolegyně a kolegové, co vše činí problém na předloženém návrhu novely. A já samozřejmě se širokým týmem, se kterým jsme na tom pracovali, bych ráda, abychom měli konkrétní řešení těch potíží. Proto si nyní dovolím odůvodnit pozměňovací návrhy, které mám zatím načtené v systému, budu se k nim pak v podrobné rozpravě hlásit. Jsou to návrhy, které, věřím, že by právě řadu věcí usnadnily a zpřesnily.

Jak už tu bylo vysvětleno, není z pohledu soudržné společnosti, společnosti, která má nějak fungovat pospolu dlouhodobě, řešením pouze říci: ty nebydlíš, protože máš smůlu, tvoje bydlení je nekvalitní. Namísto toho je potřeba přijmout nějaký návrh cesty, jak se dostat k lepší situaci. Ještě si jenom dovolím vám přiblížit, v jakých situacích k tomu nekvalitnímu bydlení může dojít, protože to zase nejsou skutečně jenom vyloučené lokality. To jsou i třeba staré byty. Já vám to ještě popíšu ze zkušenosti sociálních pracovníků, co jsem si k tomu poznamenala, a potom řeknu ten návrh řešení. Řešení totiž existuje a už je i v Česku prověřené.

Pokud si vezmeme paní s několika dětmi, samoživitelku, která bydlí v nájmu v Praze, tedy ve velkém městě, tak je poměrně časté, že to je paní, které kvůli několika dětem pronajali pouze byt v horším stavu. Typicky majitel do toho bytu odmítá investovat. Klientka aspoň maluje na své náklady a podobně. Ale v bytě nefunguje většina zásuvek. Představte si tu situaci tak, že prostě přes ten byt je natahaná spousta prodlužek. A pokud se někteří smějete, tak to je proto, že jste nekonzultovali se sociálními pracovníky, se kterými jsem ten návrh zákona konzultovala já. I přes opakovanou snahu jednat s majitelem takovýchto starých bytů v Praze často dojde k tomu, že prostě ty prodlužky si má paní vyřešit sama a že to má všechno opravit ze svého. A teď tam jde o to, že to je přesně ta hraniční situace. Bude takovýto byt zaplácáný natahanými prodlužkami, protože jsou prostě funkční dvě nebo tři zásuvky, vyhodnocen jako nevhodný? Vám se to zdá jako teoretická otázka, jenže problém je, že přesně v takovýchto bytech ti chudí lidé bydlí a budou ve strašné nejistotě, jestli to bude uznáno úřadem práce, nebo ne. Jenom chci upozornit, opravdu si myslím, že tímto způsobem návrh zákona nikdo nedomýšlel, co je ta praxe toho, jaké jsou různé odstíny nekvalitního bydlení. A za mě nekvalitní elektrické vedení v bytě je problém. To je i bezpečnostní problém. Ale ti lidé aspoň bydlí.

Ten návrh by prostě mohl vést k tomu, že kvůli – a teď je opravdu důležité si uvědomit ten stres, ve kterém takováto žena s několika dětmi žije, to prostě vede k permanentnímu stresu: kdy mi odeberou děti, protože ten byt neuznají za kvalitní. Přijde nová, čerstvá, typicky paní na místní šetření třeba těsně po škole a bude tak zděšená z toho, že tenhle druh nekvalitního elektrického vedení nikdy neviděla, že řekne: v tom děti nemůžou být – a jdou do klokánku. A já vám opravdu říkám obavu, kterou ti lidé řeší a kterou řeší sociální pracovníci, co je podporují, co jim pomáhají s doučováním pro děti. A to je ta cesta vpřed. To, aby děti z tohoto bytu vystudovaly, dokončily školu a už samy mohly bydlet v něčem mnohem lepším. A právě to, aby alespoň dokončily školu a věděly, že mají šanci si sehnat lepší práci, tuhle víru jim dává to, že bydlí v běžném, nesegregovaném bytě, i když nekvalitním. A tohle hrozí, že ten návrh ohrozí.

Proto navrhuji jako pozitivní řešení pozměňovací návrh číslo 6501, který se týká takzvaných mopek na kauce, na složení jistoty do bytu. Je to návrh, který je napsaný k původnímu návrhu zákona a týká se toho, co je prověřené řešení. Už to u nás prověřovala

i vláda a úřady práce. A ty takzvané mopky, ta mimořádná okamžitá pomoc na kauci, se může udělovat, aby lidé složili tu jistotu na byt, kauci na byt. A proč to může být méně nákladný způsob řešení bytové nouze? Pro nás všechny, pro celou společnost? Proč je to levnější? Protože jde o výdaj, který se pohybuje v rozmezí 10 až 30 000 korun. Naopak jakákoliv rekonstrukce bytu nebo řešení celého bytu jsou prostě stovky tisíc korun. A u odkupu bytu jsou to miliony.

Proč to tu tak zdůrazňují? Můžeme si říct, že řešíme pouze ideální stav, kde nikdo nepotřebuje žádnou podporu, každý je odkázán sám na sebe, ale domnívám se, že nejsme společnost, která by se chtěla dívat na to, kam by to vedlo. A na druhou stranu investujeme značné částky do provizorního bydlení, což jsou i azylové domy a což jsou právě i v podstatě často ty klokáanky. Řada dětí tam je kvůli nevhodným bytovým podmínkám.

A teď vám tady předkládám, kolegyně a kolegové, ke zvážení návrh jedné možnosti, jak rozšířit tu mozaiku alternativ a řešení, která už je prověřená právě velkým výzkumem na mnoha stech rodin prováděným úřady práce, byl to výzkum dělaný právě pro účely vládního posouzení. Tam šlo o to, že si ti lidé, kteří dostali tuto kauci na bydlení, tyto peníze na složení jistoty do bytu, to bydlení i po roce udrželi. A znamená to tedy, že tento pozměňovací návrh č. 6501 umožňuje levnější efektivní způsob řešení bytové nouze, pro nás všechny prostě výhodnější jako pro společnost a zavádí tedy, a to je vlastně ten právníký figl, který je v tom návrhu použit, vedle pojmu hmotné nouze pojem bytové nouze. Proč o tom takto důkladně hovořím? Protože bych vás ráda přesvědčila, že tuto již vyzkoušenou a prověřenou věc zavedeme jako systémový nástroj.

To, co předkládám, není žádný experiment, to je prostě fungující řešení, které se ale doposud mnoho úřadů práce v naší zemi obává použít, protože to není dostatečně metodicky uchopeno. A právě takovým legislativní ukotvením by mohl být tento pozměňovací návrh. Kdyby se povedlo, aby naše úřady častěji využívaly tu podporu s úhradou jistoty, té kauce na bydlení formou této mimořádné okamžité pomoci, tak by reálně mohlo dojít k tomu pozitivnímu vývoji, snížení počtu domácností na ubytovnách a k omezení toho skutečného neblahého byznysu s chudobou, který nikdo nechceme. Ale došlo by k tomu poměrně přirozeně a bezbolestně přes tuto pomoc s úhradou kauce, jistoty do bytu. Tato možnost by vlastně umožňovala kombinaci, aby lidé využili ty úspory, kterých jsou schopni. Když jsem to konzultovala se sociálními pracovníky v přímé práci, v přímém kontaktu v terénu, tak říkali, že si často našetří 10, 12 000 na kauci, ale pak prostě potřebují 20. A kdyby dostali přes tuto mopku těch 8 000, tak by to bylo reálné řešení.

Já tedy k vašemu zvážení doporučuji tento pozměňovací návrh č. 6501.

A ještě upozorňuji, že co je ta jedna z nejvíce kritizovaných věcí, kterou bychom si asi všichni přáli vymýtit, jsou vysoké nájemné za nekvalitní byty. A právě tohle je to řešení. V okamžiku, kdy ta domácnost má šanci složit jistotu dvou až tří nájmů za normální byt, tak se dostane z té pasti, z toho kolotoče drahých nájmů za nekvalitní byty, kde se ale právě často ty jistoty, ty kauce neskládají, protože majitelé vědí, že na to tito lidé nemají. Když jsem přesně zažila jednání právě s jednou klientkou, která se takto snažila si ušetřit a potřebovala pouze část té jistoty doplatit, a to, jak těžké bylo tuto pomoc od úřadu práce obdržet, a nakonec, když ji obdržela, tak si to bydlení po roce normálně udržela, paní funguje s dvěma dětmi v tom bytě úplně běžném. Tak to je přece cíl, to je ten sen, aby takto s malou pomocí, s tou investicí v tomto případě 8 000 korun se ta rodina přesunula z vybydlené ubytovny do normálního bydlení.

Takže toto by podpořil návrh 6501. Současně by to byl návrh, který akceptuje realitu, ze které nejsme nikdo nadšený, ale prostě nejsou všichni natolik schopní si vydělat takové úspory. Bohužel spousta platů je tak nízkých, že v některých případech je toto racionálnější

řešení, vyjde to společnost levněji než ty vysoké příspěvky a doplatky na bydlení. A protože to je racionální, tak vám to předkládám ke zvážení.

Další návrh, který chci odůvodnit, je č. 6529. Je to návrh týkající se zrušení školských přestupků. Proč? Protože to navázání poskytování dávek na školní docházku je problematické, protože rodina by byla za jedno provinění trestána dvakrát. Dneska už tam normálně ta sankce je. Je tam řízení o přestupku a ztráta nároku na dávku by k tomu přibyla. Tohle zpřísnění, které ten návrh zavádí, by prostě bylo dvojí trestání. A zase ten cíl, ať co nejvíce dětí dokončí školu a získá vzdělání, je cíl, k němuž se podle mého soudu dobereme tou mravenčí prací, doučováním, systematickou prací s rodinami a taky jistou trošku změnou přístupu v určitých typech škol, ale nedostaneme se k tomuto kýženému cíli, k lepším školním výsledkům a větším školní úspěchům dětí ze všech rodin skrze tuto sankci. Druhá věc je, a to jsem už stručně zmiňovala, ten problém záškoláctví u starších dětí, u těch dětí v pubertě. Asi máte mnozí zkušenost s výchovou pubertáků, moje děti jsou zatím malé, ale ne vždy se lze u pubertálních dětí spolehnout na to, že prostě ta rodina je může zvládnout a že ta rodina za to skutečně může, že chodí za školu. A trestat potom celou rodinu tím odebráním dávky, a to i v případě, že se o řešení snaží se sociální pracovníky, s OSPODem a tak dále spolupracuje, nedává smysl. A v těchto situacích, kdy to nedává smysl, a tento návrh zákona by to přesto ukládal, tak by to bylo prostě podle soudu mého týmu nespravedlivé a demotivující a nakonec i poškozující zase pro celou společnost.

Dále je to opatření sporné ve vztahu k těm novým úpravám distanční výuky a ta byla kodifikována jako forma povinné školní docházky. Jenže ten návrh nijak nebere v potaz, že pro část rodin, a to zejména právě v těch vyloučených lokalitách, které bychom měli tou trpělivou a systematickou prací změnit a zbavit se jich, že právě v nich je technicky obtížné se distanční formy výuky účastnit. Co tam chybí? Internetové připojení a další technické vybavení pro realizaci výuky. I když jsme se jistě mnozí, nejenom my, snažili o sehnání co nejvíce počítačů do těchto rodin, tak prostě jde právě i o ta data, ten internet. A tady je zase něco, kde vzniká taková nejasnost: návrh na odebrání za nesplnění povinnosti, k jejímuž plnění, plnění té povinnosti, ale stát neposkytl dostatečnou podporu. Ty problémy špatné docházky do školy ani jiných přestupků se tedy nejenom neřeší, ale navíc se zhoršují podle návrhu tou exekucí udělených pokut z dávek na jídlo a na bydlení. A zase, jde mi o to ty věci řešit dlouhodobě systémově a trvale. A to prostě tento návrh nepřinese.

Co se týče pozměňovacího návrhu č. 7410, tak tam navrhuji zrušení té úpravy formou vypuštění celého bodu 1. Takže co navrhuji? Vypustit úpravu, která postih za neplnění povinné školní docházky doplňuje o zavedení postihu za neplnění povinného předškolního vzdělávání. To je to, co jsem už také odůvodňovala. To předškolní vzdělávání se zavádí nově jako sankce. Již jsem odůvodňovala problematičnost toho dvojího trestu za jedno provinění i té nemožnosti vždycky účinně řešit problém záškoláctví u starších dětí, u dětí v pubertě. To je prostě velice těžké. A stejně tak to vypadá, že si ty normy, které ty situace upravují, v tomto případě vzájemně protirečí, a ta navrhovaná úprava je tak ve finále kontraproduktivní. Tam prostě ve finále by ten návrh uvrhl tyto rodiny do ještě větší finanční, materiální, ale i sociální deprivace.

Další návrh má číslo 7411. Tam to odůvodnění je poměrně jednoduché. Týká se podpůrčí doby. A i podle stanoviska ministerstva je ústavně nekonformní automaticky vyloučit z režimu hmotné nouze ty osoby, jejichž dočasná pracovní neschopnost překročila maximální podpůrčí dobu v systému nemocenského pojištění. Ten problém, k jehož řešení v tomto případě předkladatelé cílí, by přitom měl být řešen primárně právě v tom systému nemocenského pojištění např. kontrolou zdravotního stavu posudkovým lékařem anebo smluvním lékařem úřadu práce. Stejně tak už v současné době úřady práce v praxi působí na dotčené osoby, aby uplatnily své nároky a požádaly o invalidní důchod. Takže ještě jednou

zdůrazňuji, jde o to, kde dočasná pracovní neschopnost překročila tu maximální dobu, kdy můžete pobírat podporu ze systému nemocenského pojištění, a jednak to samozřejmě ukazuje někdy to dlouhé trvání přiznání invalidních důchodů. Ale ve skutečnosti ten návrh fakt nedává smysl. A zase řeknu jednoduchý důvod proč: protože by to navrhované opatření bylo jednoduché obejít, kdyby příjemce dávek přestal na jeden jediný den být osobou dočasně práce neschopnou. Takže je tam jednak chyba v tom, jak je vůbec formulován, a jednak je s největší pravděpodobností protiústavní. – To jsem citovala stanovisko ministerstva. Takže z tohoto důvodu navrhuji vypuštění a předkládám toto vypuštění v pozměňovacím návrhu číslo 7411.

Pak je tam zaváděna návrhem oznamovací povinnost – to je číslo 7412. A zase podle stanoviska ministerstva je tento návrh zřejmě protiústavní a nadto vlastně podmiňuje vyplácení státní podpory pouze plněním administrativních povinností a vůbec z toho návrhu, tak jak je napsaný, není jasné, jak to podávání hlášení na úřad práce a odevzdávání vyplněných formulářů souvisí s tím, že je daná osoba v hmotné nouzi. A teď – bavíme se o situaci, kdy by se úřady měly soustředit na podstatu věci, na to, zda daná osoba tu pomoc potřebuje, nebo nikoliv, a nikoliv na to, zda odevzdala správný formulář. A proč? Prostě proto, že nemáme být stát, kde šikanujeme na administrativních detailech, ale máme jít k tomu jádru pudla. To jádro pudla jsem popisovala: opravdu řešit osoby práce neschopné, které jsou v té evidenci, a neměly by v ní být. To opravdu řešit, a ne zavádět takovéto podmiňování plněním administrativních povinností, kdy ve finále může jít právě o zbytečnou zátěž pro lidi se zdravotním znevýhodněním pečující o jiné závislé osoby nebo o lidi ve starobním důchodu, co taky potřebují tuhle podporu.

Potom je pozměňovací návrh číslo 7413 – společně posuzované osoby. Tento návrh předkládám k návrhu, který byl přijat na výboru pro sociální politiku. A zase – podle stanoviska ministerstva navržená úprava bude mít dopad i na další společně posuzované osoby. A vzhledem k tomu, že tyto dopady nebyly dostatečně vyhodnoceny, tak navrhuje tento bod vypustit, abychom předešli nepředvídatelným dopadům na třetí osoby. Současně o co jde? Nelze zároveň přijmout ten princip důkazního břemene na straně žadatele nebo příjemce, princip toho prokazování, kde bydlí bývalý partner. A zase ta praxe je velice smutná. Když řeším, jak to ohledně té vlastní důkazní činnosti úřad práce uplatňuje, tak to není dobře. My bychom si měli dát pozor na to, že tento zákon, kdyby to takto bylo přijato, jak je to navrženo, by se dostal do kolize se správním řádem, což je zákon č. 500/2004 Sb. Takže to je pozměňovací návrh číslo 7413 týkající se společně posuzovaných osob.

A co se dále navrhuje? Pozměňovací návrh číslo 7414. Ten se týká souhlasu se vstupem do obydlí. Tam již zákon dnes umožňuje dávku snížit nebo odejmout, pokud žadatel znemožní provedení sociálního šetření. Takže to je úprava, kterou není nutné měnit, ta už dnes funguje. Ale co ta navržená úprava dělá? Ona snižuje prostor pro úvahu sociálních pracovníků, snižuje možnost pro takzvané správní uvážení a může to vést ke zcela absurdním výsledkům. A mimochodem, to by tito lidé ani do budoucna nemuseli studovat tu vysokou školu, kterou studují, kdybychom z nich chtěli dělat pouze automaty na rozhodnutí.

Ta dávka by podle návrhu byla odebrána na půl roku, příjemce by přestal být považován za osobu v hmotné nouzi, takže odebrán bude jak doplatek na bydlení, tak příspěvek na živobytí, čili jak ta obživa, tak to bydlení, a to i v situaci, kdy by všichni zúčastnění objektivně uznali, že důvod k nevpuštění byl zcela objektivní a závažný. Stejně by to museli provést, zrealizovat. Takto je to napsáno bez jediné možnosti výjimky. Takže proto to v návrhu číslo 7414 navrhuje vypustit.

Co je další změna, navrhuje v čísle 7415 nahradit slova "bude jim" slovy "může jim být". Opět jde o to, že pokud by příslušný orgán musel odebrat dávku, nebude-li umožněno místní šetření, mohly by tím nastat zcela absurdní situace. Žadatel o dávku může mít řadu

naprosto objektivních příčin, proč v ten daný okamžik nepustil do svého obydlí sociální pracovníky, já už jsem popsala i tu možnost, kdy by to ti sociální pracovníci všichni uznali, ti přítomní na tom místním šetření, tak stejně by jim prostě musela být ta dávka odebrána. Takže co je to řešení? Navrhuji v tom pozměňovacím návrhu, aby tam bylo to "může jim být odebrána". Takže pokud to nevpustění bude bezdůvodné, tak žadatel o dávku přijde, ale pokud by prostě uznali ti pracovníci provádějící to místní šetření, že tam byl jasný a závažný důvod, tak by to mohli zohlednit. Pokud by to odebrání bylo povinné, tak by ty příčiny nevpustění nebylo možné v žádném případě zohlednit, byť by to lidsky mohli ti úředníci jakkoliv chápat.

A další pozměňovací návrh je číslo 7416 týkající se zkrácení té doby snížení dávky na tři měsíce. Je to vyloženě ta situace, kdy se navrhuje odebrání na šest měsíců. Po konzultacích s mnoha lidmi to považujeme za nepřiměřeně přísné. A vlastně tam chybí to omezení doby, na kterou to může být sníženo, a my tam navrhujeme strop –

Místopředseda PSP Tomio Okamura: Tak je 19.00 hodin, takže já vás přeruším. Přeruším tedy pořad 91. schůze Poslanecké sněmovny a přeji vám hezký večer.

(Schůze přerušena v 19.01 hodin.)

91. schůze Poslanecké sněmovny nebyla do konce 8. volebního období ukončena.